ROMÂNIA SUB ASEDIU: SLATINA

UMBRA REGELUI

AUREL CĂRĂŞEL

PAVCON / FICTION

SERIA
ROMÂNIA SUB ASEDIU

inițiată și îngrijită de scriitorul
Florin Purluca

SLATINA

FANTASY # HORROR # **SCIENCE-FICTION** # HEROIC-FANTASY # FICTION

Colecția Science-Fiction

160

Aurel Cărășel
UMBRA REGELUI
Ținuturi imaginare în Regatul Român – august 1938

© 2021, Aurel Cărășel
© 2021, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CĂRĂȘEL, AUREL
Umbra Regelui / Aurel Cărășel. – Bucureşti: Pavcon, 2021
ISBN 978-606-9057-80-3

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorilor de copyright.

Designul colecției: **Arh. Andrei Nicolescu**
Coperta: **George Ionescu**
Ilustrație interior: **Marius Ghergu**
Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-9057-80-3

AUREL CĂRĂȘEL

Umbra Regelui

SERIA

Editura **PAVCON**
Bucureşti, România, 2021

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

#1 Extra-Terestrul
#2 Secretul emisferei
#3 Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța
#4 Scornituri spăimântătoare
#5 Rangkook
#6 Vendetta lui Ucigă-l Toaca
#7 În anul 4000 sau O călătorie la Venus
#8 Erezia egumenului Glicherie
#9 Scurtă istorie a viitorului aristotelic - IVA 1
#10 Forțe ale Naturii, Moartea Vie
#11 O tragedie cerească
#12 Cetiți-le noaptea
#13 Marginea curcubeului
#14 Incredibila aventură a cuviosului Achim
#15 Praf
#16 Manuscrisul episcopului Petronius
#17 Steaua fulgurantă - IVA 2
#18 Un român în Lună
#19 Oameni pe care i-am cunoscut
#20 Sawtooth
#21 Rău de spațiu Omul fără nume
#22 Progradia
#23 A doua Lună a Pământului
#24 Dialogul păsărilor
#25 Cumulonimbus deasupra Atlantidei
#26 Știință, Filosofie și Religie în Avatar
#27 Therra
#28 1944 Ein Freak
#29 Oameni pe care i-am cunoscut 2
#30 CdT 1 - Bacteria nemuririi
#31 CdT 2 - Cârligul spațial
#32 CdT 3 - Poarta mânturii
#33 RSA – Furia fiarelor
#34 RSA – Marile migrații
#35 Olympus Mons
#36 RSA – Noaptea lemurienilor
#37 Praf 2 – Atingerea sălbăticiei
#38 RSA – Auro Luck
#39 Războiul Celestinei
#40–49 Aripile Albastre
#50 Sânge, Metal și Speranță
#51 Decadența sufletelor noastre
#52 Povestiri spăimântătoare
#53 Forțe ale Naturii, Mrejele Focului
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#56 Dinosauria
#57 Mercenarii 1 - Războiul pietrelor
#58 Învățătorul
#59 Noaptea orașului ilustrat
#60 Praf 3
#61 Saurianul de metan - IVA 3
#62 Artefactul
#63 Casa fără cărți
#64 Apophis
#65 Parlamentul
#66 RSA – Hora hoiturilor
#67 Dragonul fără aripi
#68 RSA – Judecata de Apoi
#69 Avatarii faraonului Tlá
#70 RSA – România sub Asediu
#71 Efectul Metamorphis
#72 Dicționar de Enigme și Mistere
#73 Elogiu muncii de partid
#74 Insula pescărușilor
#75 Aurul beznei
#76 București, 2058
#77 Încăpățânarea Timpului
#78 Deocamdată... enigme
#79 Tunelul de la capătul lumii
#80 Ultima frontieră
#81- 83 Istoria Literaturii SF
#84 Orașele caracatițelor
#85 Europa benzilor desenate 2
#86 Confesiunile Omului-câine
#87 Mercenarii 2 - Luptător cu Moartea
#88 Oameni goi pe străzi
#89 Omul cu masca de cobalt - IVA 4
#90 RSA - Tg. Jiu '59

Ilustrație originală de Marius Ghergu

Se dedică acest fragment de istorie alternativă prietenului meu Marius Ghergu, cel care a creat atâtea iluzii vizuale de-a lungul istoriei reale.

Capitolul 1

Bărbatul îmbrăcat în negru, purtând o pălărie cu boruri mari pe cap și mănuși din piele întoarsă, se uită în ochii lui, iar privirea părea o lamă de gheață, incredibil de transparentă și de lipsită de strălucire. Îi spuse ceva, într-o limbă pe care nu o cunoștea, dar ale cărei cuvinte nu i se părură cu totul de neînțeles. Apoi se răsuci fulgerător, îndoi mâna din cot și azvârli cu atâta forță, încât aerul fâșâi, spintecat de vârful pumnalului asemenea unei țesături. Nu avu vreme nici măcar să clipească, cu atât mai puțin să se ferească. Cuțitul zbârnâi la un lat de palmă de urechea sa dreaptă și se înfipse până la prăsele în lemnul de brad al ușii.

Alexandru Milovan își auzi oftatul de neîncredere, dar nu realiză că era al lui. Transpirația îi țâșnise brusc, prin toți porii, iar el uitase să respire. Sunetul scrâșnit al unei ferestre smucite în lături mișcă aerul de deasupra capului său, chiar în momentul împușcăturii. Bărbatul în negru tresări și își duse mâna la umăr. Degetele i se umplură de sânge. Al doilea glonț umplu curtea interioară de miros iute de praf de cordită și izbi la doar un deget de pălăria cu boruri mari. Necunoscutul făcu un salt și dispăru în spatele tufei de soc.

Milovan își mușcă buza de jos atât de puternic, încât durerea îl trezi, făcându-l să se ridice în fund. Cearșaful era

mototolit și umed, strâns sub el, lăsând vederii salteaua îngălbenită și deformată de atâta folosire. Își șterse fruntea de transpirație cu dosul palmei. Aruncă o privire afară: zorii nu erau departe de apartamentul de la etajul al treilea al clădirii lui Moșera, zăbovind pesemne la întretăierea Căii Griviței cu strada Ulmilor. Un tramvai trecu spre depou, clinchețind grav din clopotul de bronz fixat deasupra ușii din spate.

Coborî din pat, tremurând din tot corpul. Se lovi cu genunchiul de un scaun, dar nu se opri. Deschise larg ușa de la micul balcon de fier forjat și rămase în cadrul ei, trăgând în piept cu nesaț aerul rece și curat. Ploaia de ieri după-amiază lăsase cerul limpede, adunând în picurii ei repeziți tot fumul și toate particulele rămase în urma bombelor aruncate deasupra capitalei de ultimul raid americano-australian.

În cele din urmă, se liniști și ieși în spațiul strâmt al balconului. Se rezemă cu palmele de metalul rece al balustradei și privi de-a lungul străzii Ulmilor. În față, unde cotea către Calea Domnească, pe lângă Banca de Scont, se zăreau umbrele lampagiilor care se cățărau pe stâlpii de metal pentru a răsuci robinetele de gaz și a stinge felinarele. După aproape doi ani de bombardament, Bucureștiul renunțase la iluminatul electric, cu atât mai mult cu cât termocentralele de la Glina și de la Bragadiru fuseseră ținta a nenumărate atacuri. Revenirea la gaz devenise o soluție viabilă mai ales după ce germanii puseseră la punct buteliile autonome, care se atașau stâlpilor și puteau fi înlocuite după terminarea combustibilului. Iar Valea Praho-

vei furniza atâta combustibil, încât toate depozitele erau tot timpul arhipline.

Visul continua să îl urmărească, cu încăpățânare.

Până la un punct, realitatea fusese una asemănătoare (nu ar fi fost corect să spun, mai degrabă, că visul fusese extrem de asemănător realității? – se întrebă bărbatul, simțindu-și pielea rece, din cauza transpirației). Întâlnirea chiar avusese loc, într-o curte interioară situată pe malurile râpoase ale Dâmboviței. Se întorcea de la o ședință de tragere și trecuse să lase arma colegului său, Delinski, care trebuia să se prezinte la același antrenament peste două ceasuri. Nu-l găsise în cameră, așa că-i așezase tocul cu Bergman-Bayard-ul cu șase cartușe, în sertarul noptierei, închisese ușa și pusese cheia deasupra marginii înguste a tocului ușii. Coborâse treptele scârțâitoare de lemn și ieșise în curtea umbroasă.

Atacul fusese subit și-l luase prin surprindere. Bărbatul în negru încercase să-l înjunghie, ieșind de după un stâlp de cărămidă, din spatele lui. Cuțitul alunecase pe hamul pistolului, pe care nu și-l scosese, îi tăiase antebrațul drept și se izbise de zid. Nu se frânsese, cum era de așteptat, ci îi zburase din mână, iar asasinul se aplecase să-l ridice. Atunci se deschisese geamul și Delinski trăsese două focuri. Atacatorul fugise, lăsându-și la fața locului arma și pălăria, care-i sărise de pe cap în timp ce se ferise de cel de-al doilea glonț. Delinski coborâse scara în salturi și îl urmărise până departe, pe Viilor. Până se întorsese, Milovan reușise să-și lege brațul cu fâșiile de piele ale hamului și răsucise haina în jurul lui. Cei ce l-ar fi văzut pe stradă

puteau să creadă că avea mâna ruptă. Delinski insistase însă să-l ducă imediat la spital. Traversaseră strada Sării, ocoliseră Poșta și ajunseseră la Urgență, chiar la efectuarea schimbului. Îl luase în primire un doctor tânăr de tot, abia ieșit de pe băncile școlii. Îi dăduse să muște dintr-un creion și îi cususe tăietura, fără anestezic.

— Avem morfină, le spusese. Dar numai pentru cazuri foarte grave. Războiul a păpat mai întâi medicamentele. După ce terminăm aici, trebuie să mergeți la Poliție, să declarați atacul. Sunt obligat să menționez totul în raport și o copie va merge mâine dimineață la Chestură.

— Suntem polițiști, se strâmbase Delinski. Așa că știm ce obligații avem.

Doctorul îi recomandase să spele rana cu ser fiziologic și să aplice comprese cu spirt.

— E bună și apa fiartă, zâmbise el. Cu serul e la fel ca și cu morfina. Iar în loc de spirt, merge la fel de bine vodca sau coniacul. Extern, mai întâi.

Pe drumul spre casă, Delinski îi povestise că era în camera vecinei de alături, o tânără care își încerca norocul la actorie. Iar el își încerca norocul cu ea. Auzise cheia în broască și se uitase pe geam. La timp, ca să-l vadă pe atacator.

— Norocul tău e că eu sunt un polițist fătat, nu ouat, râsese el și scosese de la spate un pistol mare, tip revolver. Asta-i arma care-mi place! declarase rânjind. Webley, american. Visez la el de pe vremea când urmăream filmele cu Rudolf Valentino. Când am intrat la școală, bătrânul mi-a cumpărat unul de la un frit, care-l confiscase de la un pilot

american de bombardier, căzut în mahalaua Ferentari. Atâta doar că legea nu-ți permite să utilizezi în timpul serviciului decât vechiturile alea de Bayard.

Discutaseră despre întâmplare, încercând să înțeleagă cauza, dar nu fusese chip. Milovan se știa în regulă, nu avea un trecut dubios, ca alții, nu primise amenințări înainte, nu se uitase prea lung la prietena nimănui. Chiar și cu borfașii mărunți, la a căror vânătoare participa, însoțit de polițistul căruia îi fusese atașat, se purta cu oarecare blândețe, nu-i înjura și nu-i lovea. Iar cuțitul nu era unul oarecare. După ce-l scoseseră din toc, îl examinaseră cu atenție. Avea dublu tăiș, iar mânerul era din os sculptat, cu motive greu de interpretat. Și cântărea ceva mai mult decât o baionetă. În mod sigur, nu era o armă de borfaș.

— O să-l trimit la laborator, promisese Delinski, gânditor. Ceva tot trebuie să fie, până la urmă. Ăsta mi se pare că seamănă cu un pumnal din vremea cavalerilor medievali.

Se despărțiseră înaintea Băncii de Scont, promițându-i un vin bun când avea să vină toamna și să se coacă strugurii pe dealurile Cernavodei. Nu mai apucase să îl dea.

Peste numai o lună, camaradul său atacase, inexplicabil, un ofițer german, pe bulevardul Berlin, fusese imobilizat, judecat de o Curte Marțială, și trimis pe frontul de la Răsărit. Se aflase acolo, pe peronul Gării de Nord, când se îmbarcaseră în vagoane cele opt companii de români, bulgari, maghiari și moldoveni, trimiși drept carne de tun, pentru a asigura înaintarea aliatului arian până la limita Leningradului, înainte de căderea iernii. Îi făcuse semn cu

mâna și, spre surprinderea sa, Delinski îl zărise și ridicase brațul în aer. Milovan văzuse pistolul Webley lucind în soarele amiezii. Nu i-l luaseră. Măcar avea să-i fie aproape un prieten credincios. Se întorsese într-o parte, ca să-și șteargă o lacrimă. Nu era ceea ce unchiul Eliad numea în derâdere „un suflet milos", dar știa că frontul rusesc era ultima călătorie a celor care înfruntau colosul nazist. De atunci, nu mai auzise nimic despre el, deși studia cu regularitate comunicatele de front. Nu murise. Cel puțin nu în mod oficial. Dar nemții nu afișau niciodată listele cu dispăruți, deoarece erau de două ori mai lungi decât cele cu morți, în mod cert, iar asta dădea bine în statisticile Națiunilor Unite.

Oftă și se întoarse să intre iar în cameră. Nu o făcu, însă. Își rezemă spatele de bara de sprijin și rămase așa, respirând cu putere aerul încărcat cu miros de soc. Trebuie că primăvara întârziase mai mult prin parcurile Capitalei. De aproape trei ani, anotimpurile o cam luaseră razna și el bănuia că de vină trebuia să fie exploziile interminabile ale frontului, care mișcau complet aiurea mase mari de aer, distrugând o anumită ciclicitate a mișcărilor lor.

Se întinse, străduindu-se să uite visul. De obicei, reușea în numai câteva minute, furat de problemele cotidiene. Alteori, ca și acum, trebuia să se gândească stăruitor la altceva. Se gândi la unchiul Eliad. La începutul fiecărei veri, de când se mutase în București, își făcuse obiceiul să-i trimită, prin diverși mecanici de locomotivă pe care-i cunoștea, delicatese „din baltă": lișițe sau becaține fripte haiducește, avați, știuci și somotei marinați, conserve de

scoici la borcan, icre negre și icre roșii. În urmă cu o săptămână, un hamal al căilor ferate îl căutase cu o lădiță plină cu scrumbie umplută cu verdețuri, fiartă în vin și afumată. Nu aflase niciodată cum reușea să facă rost de astfel de bunătăți, deoarece el nu era cine știe ce mare bucătar, iar pensia mică, de profesor, nu-i permitea să meargă la Medgidia sau la Constanța, la restaurantele cu profil pescăresc, și să comande specialități.

Oare ce-o fi făcând unchiul Eliad la ora aceea matinală?

Sigur era treaz de mai multă vreme, deoarece bătrânețea adusese cu ea și insomniile. Cel mai interesant lucru de la 70 de ani în sus este să-ți bei cafeaua la ora cinci dimineața, când noaptea se pregătește să meargă la culcare, iar soarele încă nu s-a trezit, repeta el în scrisori. Să stai aplecat deasupra cești aburinde, în cerdac, și să asculți trilul privighetorii. Unii nu apucă să audă în toată viața lor nici măcar o singură dată cântecul acesta minunat. Eu am parte de el din primăvară până toamna târziu, ori de câte ori am chef să-l ascult.

Își bea cafeaua și se gândea cum să-l aducă pe el înapoi, în căsuța cu cerdac de la capătul străzii Primăverii. Acolo, unde începea dealul carierei. Unchiul Eliad îi ținuse loc de mamă și de tată încă de la vârsta de cinci ani. Nu-i vorbise nici măcar o singură dată de părinții săi, deși numai Dumnezeu știa de câte ori îl rugase. Când intrase în căsuța scundă, cu beci din piatră de calcar și coloane de lemn sculptat la cerdac, unchiul era pensionar de o bună bucată de vreme. Avea timp să se ocupe de creșterea și de educarea lui. Și se ocupase. Cu răbdare, cu pricepere și,

mai ales, cu bunătate. Nu strigase o dată la el. Nu se supărase pe niciuna din boacănele pe care le făcuse. Dar nici nu le iertase. Îl pusese, de fiecare dată, când fusese posibil, să le repare și să-și ceară scuze. Societatea, îi explicase, era rezultatul unei sume imense de greșeli personale. Oamenii nu puteau fi făcuți să nu greșească. Dar puteau fi determinați să-și recunoască și să-și îndrepte greșelile. Numai așa se putea obține progresul. Și de fiecare dată când reușea acest lucru, unchiul Eliad îl răsplătea. Nu, nu avea bani să-i cumpere ceva neașteptat. Pur și simplu, îi făcea cadouri cu mâinile lui. Îi cioplea câte un chip, în lemn de plop, cu briceagul; îi tăia fluiere, în bețe de salcie; îi făcea statuete din argilă roșie, pe care le usca în soarele puternic al Dobrogei, iar apoi îl punea pe el să le picteze cu acuarele; îi meșterea arcuri din răchită și îi echilibra săgețile cu pene de pescăruș; îi cioplea săbii de lemn, atât de iscusit, încât atunci când le dădea cu bronz păreau adevărate. În fine, degetele sale iscusite făceau o mie și unul de lucruri, care transformau ziua în sărbătoare, iar lui îi aduceau zâmbetul pe buze.

Atâta cât se putuse, fusese un copil fericit.

Alergase de-a lungul nesfârșitelor străzi în pantă care coborau asemenea unor torente dealurile orașului de la malul fluviului. Se cățărase în copaci, se vopsise ca indienii, pe față și pe brațe, trăsese cu praștia în vrăbii și în ciori. Înotase în japșe sau în locurile unde Dunărea era scăzută. Se plimbase cu barca. Își construise o plută și încercase să navigheze cu ea spre deltă, până ce îl văzuse un vecin, aflat la pescuit, și îl recuperase fără milă, ducân-

du-l aproape pe sus acasă. Ridicase zmee și construise bordeie de flori. Prinsese bondari și le legase picioarele cu ațe colorate pentru a vedea în ce direcție or să zboare. Alergase cu moriști de hârtie, de-a lungul gardurilor, jucase țăncuș, Omul Negru și pitulușul, până ce întunericul se cobora cu totul din înalturile cerului.

Își scutură fruntea, străduindu-se să alunge amintirile. Din păcate, nu prea era timp și pentru ele. La ora opt, trebuia să fie prezent în cabinetul lui Gavrilă Marinescu, prefectul Poliției Capitalei. Iar până atunci, musai să ajungă și la Arhivă, să predea dosarul lui Murgescu, instrumentat cu 12 ani mai înainte și lăsat încă deschis de anchetatorul de atunci.

Se întoarse în cameră și aprinse lumina. O muscă mare, verde, se trezi din amorțire și prinse să dea ocol becului din tavan, bâzâind gros. Undeva, în dreapta, se auzi zgomotul înfundat al unor vase lovite de peretele de fontă al chiuvetei. Pesemne că Andrea Chioveshi, publicistul pus pe liber de „Dimineața", se trezise și el și încerca să pună nițică ordine în haosul din jur.

Aprinse ochiul de la plită și încălzi cafeaua de ieri. O turnă cu zaț cu tot în ceașca mare, fără toartă, și o așeză pe farfurioara cu frunze albastre. Aprinse o „Regală" și fumă o vreme deasupra ei, străduindu-se să nu se gândească la nimic. Nu reuși. Visul se răsucea în el, străduindu-se să se întoarcă la realitate. Cineva încercase să-l omoare. Un asasin plătit, stăruise Delinski, apreciind forma și calitatea oțelului pumnalului. Piesă rară, îi spusese. Probabil

că și veche. Cine mai făcea astăzi pumnale, când cu un cuțit ordinar obțineai efecte asemănătoare?

Nu avea dușmani, își repetă, sorbind din cafeaua cu gust ciudat. Prea ciudat, chiar. Și prea amară. Cafea de front, pentru Wermacht. Se vindea pe sub mână, la colț de stradă, cu cubulețele de zahăr brun într-o punguliță atașată. Cu *deutsche geier* imprimat în relief, pe colțul din stânga. Nu avea dușmani, dar cineva încercase să-l omoare. Poate nu chiar un dușman, cum ar fi zis unchiul Eliad. Doar un necunoscut care avea un interes. Ce mai valora o viață de om în Marele Război?

Se hotărî să se bărbierească, deși o făcuse chiar înainte de a se culca. I se părea că perii aspri ai bărbii îi zgâriau degetele, la atingere. Era invitat la prefect și, deci, trebuia să arate impecabil. Încălzi apă în ibric și o turnă în ligheanul mic, de tablă, așezat pe capacul WC-ului. Brațul drept îi zvâcni de durere atunci când ridică aparatul de ras, dar se sili să nu-l ia în seamă. Lama alunecă pe suprafața pielii fără să întâmpine nicio rezistență. Se spălă cu mâna stângă, apoi își dădu cu spirt pe obraz. Se examină îndelung în oglindă: sub ochi avea două cearcăne vinete, subțiri, rezultat al ultimelor nopți, dormite prost din cauza durerii.

Se îmbrăcă încet, străduindu-se să-și menajeze mâna rănită. Înainte de a se încălța, își lustrui pantofii cu cârpa de vase, pe care o aruncă în coșul cu rufe murdare. Își puse pălăria cu boruri moi, lăsate în jos, își îndreptă lavaliera și deschise ușa. Ieși pe holul întunecat, răsuci cheia în broască și o vârî în gaura din zid, situată deasupra to-

cului. Oricine ar fi căutat-o acolo, fără să știe de gaură, nu ar fi descoperit nimic.

Strada era aproape pustie la ora aceea matinală. În capătul dinspre piața Matache se zărea o haită de câini dând ocol unei lăzi de gunoi, prea preocupați de mirosurile ei ca să-l mai ia în seamă. Dinspre biserica Doamnei se auzea o toacă bătând mărunt și se întrebă ce sărbătoare începea atât de dimineață. Până la cinematograful Doina merse încet, ferind grămezile de gunoaie adunate de cu seară de chivuțele înarmate cu mături de nuiele, angajate de primărie. Îl ajunse din urmă o brișcă, condusă de un muscal bătrân, învăluit în fum de mahorcă. Strigă la el, dar îi făcu semn să treacă mai departe, fără să se întoarcă. Brișca merse la pas câțiva metri, însoțindu-l, apoi, văzând că nu se răzgândește, vizitiul mișcă din hățuri și se îndepărtă în trap ușor.

O coti pe Irimia Movilă, ocoli părculețul cu leandri și se opri, ca de obicei, lângă lanțurile terasei „Leopold". Întinse brațul și bătu în talgerul de aramă. Ionuț ieși cu ochii cârpiți de somn, îl văzu și intră înapoi, grăbit. În mai puțin de un minut, ieși cu cornul cu gem învelit în hârtie cenușie, uleiată, i-l întinse și îi ură poftă bună. Îi făcu semn să-l treacă la condicuță și își văzu de drum. Mușcă și mestecă grăbit: cornul era cald și gemul de mere îi aducea întotdeauna aminte de cofetăria lui Pașa Osman, situată la marginea dinspre port a Cernavodei. Acolo se bea cafea turcească și puteai să mănânci un sugiuc minunat, acadele pe băț, halva și să bei sirop de arțar, cu apă adusă tocmai de la Bușteni, în bidoane speciale de aramă, cu capace cu

arc și ventuză de cauciuc pe gura rotundă. Când termină de mâncat, cocoloși hârtia și o aruncă într-o pubelă plină, legată de un stâlp de lemn. Își promise, în gând, că după ce va trece vara își va lua două zile libere și se va întoarce în orașul unde Dunărea se făcea neagră din cauza nămolului curs de pe dealuri, odată cu marile ploi, și va trece negreșit pe la cofetăria turcului.

Când ajunse pe Brezoi, de unde Foișorul de Foc părea că sta să se prăbușească peste acoperișurile cu olane roșii, își aduse aminte că uitase să ia de acasă cerceii de argint pe care voia să-i dea Corneliei. Nu se mai văzuseră de o săptămână întreagă și, chiar și atunci, fusese nevoit să meargă, împreună cu ea, la cursul de literatură al lui Călinescu și să stea în picioare, în fundul sălii, alături de alți 50-60 de „externi", adunați de la toate facultățile, să urmărească evoluția literaturii române, filtrată prin prisma maestrului. Stabiliseră să se întâlnească în ziua aceea, după ora 16, în față la Ateneu. Iar el uitase cerceii!

Peste drum de Arhondaric îl strigă cineva, de pe trotuarul celălalt. Se opri și așteptă să treacă tramvaiul cu cai, hurducănind pe liniile lucioase. Dorian Dumbrăveanu traversă în fugă strada, ocolind bicicliștii care se opinteau la pedale, precum și furgonul militar care oprise să treacă o clasă de eleve, îmbrăcate în uniforma albastru cu alb a liceului Davilla. Se salutară cu căldură, cercetându-se din priviri. Dumbrăveanu îi fusese coleg la Constanța, pe când urma cursurile liceului de Marină. I se păru că se mai înălțase și mai slăbise. Era îmbrăcat civil, dar mersul legănat

și felul în care îi fugeau privirile în toate părțile îi spuneau din prima că nu-și abandonase visul de navigator.

— Te grăbești? întrebă Dorian Dumbrăveanu, apucându-l de umăr. Abia am ajuns în București, trebuie să merg la Amiralitate, dar ăia sunt boieri, trag zăvoarele abia după ora zece, așa că n-am ce face și e musai să mă fâțâi de colo-colo. Numai că nu cunosc locurile și mi-e teamă că o să mă plictisesc de moarte.

Era la fel de vesel și de zâmbitor ca odinioară, când stătea în banca din spatele său și-l înghiontea, cerându-i sfaturi la lucrări.

— Un sfert de oră, Dorule, îi promise. Apoi trebuie să te părăsesc, mă așteaptă prefectul poliției, m-a convocat chiar la prima oră și șeful e șef chiar și-n halat de baie, nu ai voie să întârzii. Uite, dincolo de magazinul de pantofi al lui Mociornița începe Sărindariul, iar la o sută de metri de la colț s-a deschis un restaurant foarte iubit de nemți, nu numai pentru că se numește „Berlin", ci mai ales pentru că servește bere de-aia bună Radeberger, pe care nu o mai găsești pe nicăieri în Capitală. Și cântă orchestra de jazz a lui Richard Oshanitzky. Dar să știi că te costă ceva, e local cu staif.

— Frate, oricât ar costa, nu contează, făcu radios amicul. De câte ori pe an ne vedem noi? Ha? Ai degete la mâini și la picioare să ții socoteala? N-ai, vezi că n-ai? Așa că nu banii sunt o problemă. Fac cinste eu, numai să pot schimba câteva vorbe cu cineva, în orașul ăsta străin. Ziceai că ai numai 20 de minute, așa că hai să nu mai pierdem vremea!

Traversară din nou, chiar pe sub botul unor camioane cu steguleţul aliaţilor germani fixat pe capota muştărie. Trecură de grădina Oteteleşanu, cu ai ei copaci bătrâni, umbroşi, desprinsă parcă de pe o carte poştală, în timp ce Dorin povestea cum navigase aproape trei ani numai pe Mediterana, pe un barcaz al unui armator grec, stabilit la Constanţa.

„Berlin"-ul nu închidea niciodată, aşa că Milovan nu se miră când descoperi pe terasa de deasupra restaurantului ceata veselă de petrecăreţi, care încercau să nimerească linia melodică a melodiei lăutăreşti „Bătrâneţe, haine grele", cu care Zavaidoc cucerise lumea mondenă de mai bine de trei ani. Se opriră în restaurantul gol, se aşezară la o masă lângă fereastră şi Dorian Dumbrăveanu comandă cârnaţi de oaie la grătar şi Radeberger la halbă.

— Eşti în bani, comentă râzând Milovan. O să cheltuieşti aici cina mea pentru o lună întreagă.

— Păi tu ce faci, lucrezi pe mere?

— E un fel de a spune, da.

Îi povesti ce viaţă aveau elevii la şcoala specială de agenţi şi Dumbrăveanu ridică buza de sus, în semn de dispreţ.

— Abia în ultimele luni de practică, aşa cum sunt eu acum, primim o bursă echivalentă cu o treime din salariul unui agent proaspăt angajat. Trebuie să ne suportăm singuri cazarea şi masa. Hainele ni le dă statul.

— Aproape cerşetori, băiatule. Din punctul ăsta de vedere, n-am a mă plânge. Dacă nu părăseai linia, câştigai şi tu acum un salariu bunicel, plus compensaţiile. Când o să mă retrag, o să am o pensie mai mare decât cel mai mare

salariu la care ai să visezi tu. Și n-am să-mi bat capul cu toate lichelele, carditorii, curvele, ginitorii, mardeiașii și criminalii. Marinarii pe care-i comand nu sunt cine știe ce genii, dar măcar au bun simț și sunt învățați să-și asculte ofițerii.

— Ești norocos, clătină Milovan din cap, dar nu apucă să continue, pentru că țalul sosi cu comanda și le-o așeză, elegant, la fiecare în față.

— Mai doriți ceva?

— Poftă bună.

— Să aveți la discreție, zâmbi bărbatul în frac negru, după care se înclină ușor și se retrase cu fața spre ei.

— Dă-i bătaie, Alexandre, că te grăbești, nu?

Cârnații miroseau mai mult decât apetisant, iar grăsimea de sub pielea brună încă umfla bășicuțe. Tacâmurile erau învelite frumos într-un șervet de in. Le desfăcu și se uită lung la cele două furculițe de alamă strălucitoare, una cu trei și alta cu patru dinți.

— Să fiu sincer, în bodega unde iau eu cina nu au decât linguri de cositor: cu ele mănânci ciorba, tai carnea, o tăvălești prin sos și o mănânci. Apoi o ștergi de un cocoloș de pâine și o vâri și în budincă. Chiar că nu știu la ce slujesc două furculițe diferite.

— Alexandre, nu facem parte din protipendadă. Noi suntem pălmașii care, pentru un ceas, se prefac și ei că sunt boieri. Așa că ia-o pe oricare dintre ele și înfige-te în cârnații ăștia mustoși, că se răcesc și nu mai merge berea.

Tacâmurile se ridicară aproape simultan și începură lupta cu conținutul farfuriilor plate. Milovan înghiți, se

șterse pe buze și sorbi o gură de bere. Era minunat de rece și de spumoasă, nu ca „Solca" pe care o căpătai la tavernă, pentru un leu și jumătate.

— Cu prima ocazie când mă întorc în Cernavoda, o să-l rog pe unchiul Eliad să-mi facă un instructaj culinar. Te pomenești că, norocos cum mă știu, mâine-poimâine mă trezesc invitat de primul-ministru la dejun și eu habar n-am cum se numesc ustensilele astea ciudate.

Râse singur și ridică bucata de cârnat cu furculița cu patru dinți.

— În plus, sunt sigur că amploaiații ăștia stau ascunși pe după perdele și râd de noi.

Dorian Dumbrăveanu rămăsese cu furculița în aer și se uita ciudat la el. Alexandru mușcă din cârnat, ridicând din umeri.

— Ce e, mă, mi-a crescut vreun neg pe vârful nasului?

— Cum să îți spun...? Alexandre, tu chiar nu știi?

Lăsă furculița în farfurie, izbit de tonul mohorât al celuilalt.

— Ce ar trebui să știu?

— Cum să nu știi? Doar ești nepotul lui! Ar fi trebuit să te anunțe...

Întinse mâna peste masă și îl înhăță de guler.

— Doriane, spune mă, naiba, odată, ce ai de spus, nu mă mai fierbe!

Celălalt îi desfăcu degetele, își îndreptă gulerul și se lăsă pe spătarul scaunului, continuând să îl privească ciudat. De afară, cântecul lui Zavaidoc se auzea din ce în ce mai tare.

— Alexandre, unchiul tău, Buciuc Eliad, a murit de inimă, în urmă cu aproape două luni. Tocmai ajunsesem în port, când l-am întâlnit pe Corenda, secretarul de la primăria din Cernavoda. Venise să ia certificatul de deces de la Prefectură. Bătrânul tău s-a sfârșit în Spitalul Comunal, pe strada Ștefan cel Mare, iar actele le-a eliberat Prefectura.

Se aplecă peste masă, cu o figură înnegurată.

— Îmi pare rău că tocmai eu îți aduc această veste, dar... ce mai, eram sigur că știi. Credeam că tu i-ai organizat funeraliile. În ziarul ăla de două parale, „Marea Neagră", într-un articolaș, scria că la înmormântare a trimis o coroană chiar Casa Regală. Habar n-aveam că profesorul nostru era atât de cunoscut în rândul celor sus-puși.

Și Dumbrăveanu continuă să vorbească, fără ca el să mai audă ceva. Ca și cum cineva i-ar fi înfipt două dopuri de ceară în urechi. O liniște înspăimântătoare îi cuprinsese creierul și se mira că încă mai putea să respire și să gândească. Unchiul Eliad murise! Înțelesese propoziția, dar sensul ei refuza să se lase pătruns. Unchiul Eliad murise... Cum ar putea să moară falnicul stejar din Borzești, așa, dintr-odată? Azi e în picioare, iar mâine nu mai e deloc? Cum ar putea să dispară muntele Caraiman de pe fața pământului, fără ca acesta să se cutremure înspăimântător și să se spargă în o mie și una de bucăți? Unchiul Eliad era mai mult decât toate astea la un loc, era însuși sensul vieții pe care-l avusese până atunci, acea încăpere secretă a inimii la care se putea întoarce ori de câte ori viața îl trântea de țărm, mânjindu-l cu noroi. Pur și sim-

plu, unchiul Eliad nu putea să moară, pentru că era unicul său reazem în viață.

— N-am știut nimic, spuse răgușit, într-un târziu. Nu m-a anunțat nimeni. Scuză-mă, cred că simt nevoia să fiu singur câteva clipe.

Se ridică de la masă și ieși pe unul din balcoanele mici, împodobite cu vaze albe în care creștea glicină și iasomie. Se prinse cu mâinile de balustrada de metal și se holbă spre curtea interioară a restaurantului, fără să vadă nimic.

Unchiul Eliad murise. Respiră adânc și se strădui să revină la realitate.

Dar realitatea era înspăimântător de neclară și ilogică: unchiul Eliad murise, în urmă cu aproape două luni, iar el primise ultima scrisoare a sa acum 10 zile. Îi scria despre construcția portului Donau, de unde vedetele militare germane aveau să controleze tot firul fluviului, până în Balta Brăilei; despre familia de turci Memet, care-și deschisese un magazin cu pânzeturi orientale chiar în centrul orașului, alături de restaurantul „Ancora de aur"; despre ciudata statuie din teracotă, denumită „Bătrâneii de la Hamangia", pentru care un italian bogat din Constanța oferise două kilograme de aur; despre cum rupseseră apele fluviului cotul către Hinog și inundaseră totul în cale, până dincolo de Valea lui Dobrescu. Când citea și recitea rândurile scrise cu litere înclinate spre dreapta, ușor alungite și ascuțite, vedea cu ochii minții toate locurile copilăriei și, pentru o clipă, se transforma din nou în Sandu, cel cu pantaloni scurți din doc albastru și cu pălărie de pai pe cap.

Ceva nu era în regulă, își spuse și strânse încă și mai puternic bara de metal între degete. Cineva care murise cu două luni în urmă nu putea, în același timp să scrie și să expedieze o scrisoare în urmă cu nici două săptămâni. Nu putea să-i expedieze, o dată pe lună, bani pentru plata necesităților zilnice. Pe de altă parte, de ce l-ar fi mințit, cu atâta har actoricesc, fostul său coleg, pe care numai întâmplarea i-l scosese în față în acea dimineață?

Îl auzi pășind ușor în spate și se întoarse.

— Îmi pare rău, repetă el formula devenită deja aproape seacă de atâta utilizare. Alexandre, chiar n-am crezut că habar n-aveai. Pot să te ajut cu ceva?

Clătină din cap, încercând să-și adune gândurile. Tot ceea ce simțea în clipa aceea era faptul că trebuia, cu orice preț, să ajungă la Cernavoda și să îngenuncheze la mormântul bătrânului. Și, în clipa următoare, știu că exact asta avea să facă. Îi întinse mâna vechiului său prieten.

— Nimeni n-are nicio vină, Dorule. Atâta doar că eu trebuie acum să plec. Regret că ne-am revăzut în împrejurări atât de... atât de...

Nu găsi cuvântul și renunță. Celălalt înclină din cap și îi strânse mâna. Se despărțiră acolo, în fața balconului, promițându-și vag că aveau să se caute într-o bună zi. Dar fiecare știa deja că nu era decât o promisiune deșartă.

Ieși în stradă, ametit, ca după o noapte de beție. Aproape că se clătina pe picioarele devenite dintr-odată nesigure. Când ajunse în dreptul magazinului lui Mociorniță, o luă la fugă în direcția Teatrului Național. Trecuse de ora opt și el nu ajunsese la comandant. Făcu semn, disperat, unei

birje, dar vizitiul nu-l văzu sau nu-l luă în seamă. În cele din urmă, se agăță de scara unui tramvai cu cai și merse suspendat pe treapta alunecoasă de metal, până în dreptul statuii lui Miron Costin. La coborâre, taxatorul strigă după el, dar nu întoarse capul.

Când intră în clădirea cu două etaje a Prefecturii Poliției, o mulțime de oameni se îngrămădeau pe coridoare, aproape izbindu-se unii de alții. Se opri în fața portarului, care citea „Universul", și-i spuse că era așteptat de prefect. Acesta se uită lung la el, peste foaia răsfrântă a ziarului și ridică din umeri.

— Nu-i treaba mea tinere. Dacă te-a chemat, sigur că trebuie să te duci. A doua ușă, pe dreapta, la etaj. Scrie pe ușă.

Și reveni la lectura știrilor, fără să-i mai acorde atenție. Se strecură în urma unui comisar în ținută oficială, care căra în mâna dreaptă o geantă de piele burdușită cu acte. Pe scări, aproape că se ciocni de un agent care cobora în grabă treptele.

— Scuze, apucă să îngaime.

— Fii atent pe unde mergi, omule! îl repezi bărbatul solid, cu mustață mare, neagră și ochelari de sârmă, sprijiniți pe nas.

Se trase într-o parte, să-i facă loc să treacă. Apoi continuă să urce scara, dar îl pierduse deja pe comisar. Consideră asta un semn rău și se încruntă. La primul nivel, urmă direcția coridorului spre dreapta și se opri în dreptul unei uși capitonate în piele, cu ținte mari de alamă. Bătu de două ori și așteptă. Din încăperea vecină ieși un chestor, care se uită curios la el.

— Bate mai tare, îl sfătui, apoi porni în direcția scărilor.

Ascultă sfatul și ciocăni cu putere în broasca mare, de bronz galben. O voce de femeie îi spuse să intre. Apăsă pe clanță cu sfială și deschise ușa.

— Nu mai sta în prag, că trage curentul, se răsti secretara, din spatele unui birou imens încărcat cu dosare. Era o femeie slăbuță, blondă, cu ochii duși în fundul capului. Cu ce problemă?

— Poftim? întrebă, clipind zăpăcit de lumină.

— Cu ce problemă vrei să-l deranjezi pe domnul prefect? repetă întrebarea femeia, continuând să bată cu două degete la mașina mare de scris.

— Nnu știu, se bâlbâi. Eu nu am nicio problemă. Am fost chemat aici, la ora opt.

Secretara lăsă mașina în pace și luă o foaie de pe birou.

— Cum te numești?

Îi spuse numele, cu un început de îndoială în glas. Degetul femeii urmări un șir de nume, pe verticală, apoi bătu cu degetul într-unul din ele.

— Alexandru Milovan. Școala specială de agenți. Elev în an terminal. Aveai întâlnire cu domnia-sa la ora opt punct. Ai întârziat cu... Se uită la ceasul de pe peretele din dreapta sa. Fix cu 12 minute.

— Știți, stau tocmai pe Armeancăi, se scuză el, nesigur. Nu există tramvai direct. Și m-am întâlnit numai cu convoaie militare, n-am putut să le ocolesc.

— Asta e treaba dumitale. Domnul prefect a fost convocat la o ședință urgentă la Palat, la ora opt și cinci minute. A lăsat vorbă să aștepți.

— Am să aștept, își coborî el umerii. Unde pot să stau până ce se întoarce?

Secretara se uită amuzată la el.

— Cum unde, domnule? Acolo unde așteaptă toți petiționarii: pe hol.

Dădu bună ziua și ieși grăbit, de parcă i-ar fi lipsit aerul. Și, într-un fel, chiar așa și era. Pesemne că aceasta ar fi trebuit să fie cea mai importantă zi din viața sa de până atunci – fusese chemat de șeful cel mare ca să... poate ca să i se încredințeze vreo misiune secretă. Dar devenise, încă de la început, cea mai ratată zi din viața sa – aflase de moartea unchiului Eliad, întârziase la întâlnirea programată și...

Se învârti câțiva pași pe coridor. Se rezemă de un perete. Merse până la fereastra din capăt și se uită câteva clipe la viermuiala străzii. Nu-i venea să stea. Ceva nu era în regulă cu el. Durerea de la mâna înjunghiată îi atrase atenția că nu schimbase bandajul de aseară. Se gândi câteva clipe, cu fruntea rezemată de rama de lemn. Simțea din ce în ce mai acut nevoia să îngenuncheze la mormântul unchiului său. Nu-l mai văzuse din vara trecută și, până în clipa aceea, când aflase că nu avea să-l mai întâlnească niciodată, nu realizase cât de mult ținuse la el. Izbi cu capul în ramă de mai multe ori. Trebuia să plece, indiferent de consecințe. Trebuia să ajungă în Cernavoda, încă în acea zi. La dracu' cu Prefectul poliției, cu școala specială, cu antrenamentul de luptă, cu toate...

Părăsi clădirea, atât de grăbit, încât mulți întoarseră capul după el. Când trecu pe lângă portar, acesta ridică ochii și strigă după el:

— Hei, tinere, am uitat să-ți spun că domnul Prefect a ieșit...

Coborî treptele în fugă, izbindu-se de cei care veneau din sens opus, urcându-le. Abia când ajunse pe caldarâm și se lăsă învăluit de aerul încă rece al dimineții, realiză că nu avea habar ce trebuia să facă mai întâi. Se apropie de gardul de fier forjat al unei case și se sprijini cu amândouă mâinile de el. Ca și cum i-ar fi fost rău, realiză. Probabil că îi era puțin rău, era rănit, pierduse sânge, avusese pentru a treia oară coșmarul cu asasinul, i se adusese vestea cea neagră... Închise ochii și îi deschise. Cerul se găsea la locul său, printre frunzele castanului de deasupra capului, o sirenă de alarmă icnea îndepărtat dinspre unul din cartierele mărginașe ale orașului, anunțând un incendiu sau prăbușirea unor ziduri ruinate. Mirosea a aer spălat de ploaie, a cenușă udă, a glicine înflorite și a...

— Vă e rău, domnule?

Vocea îngrijorată a bărbatului venea din spatele său. Dădu să se întoarcă, dar nu mai apucă. Brusc, cerul se prăbuși asupra lui asemenea unei ape foarte albastre și foarte reci. Înainte să se lase cufundat în safirul său limpede, își spuse că avusese cel puțin norocul să i se întâmple într-o zi de sfârșit de primăvară, când totul se pregătea de viață.

Se lăsă moale la picioarele gardului, lovindu-se cu tâmpla de el. Aplecat deasupra sa, bătrânelul cu gambetă și haină lungă, neagră, cu dungulițe cenușii, tăiată în stânga și în dreapta după moda de dinainte de război, se agita, trecându-și bastonul de bambus dintr-o mână în alta și chemând în ajutor, cu o voce pițigăiată.

Capitolul 2

Pumnalul șuieră, spintecând aerul, și se înfipse la câteva degete de urechea sa dreaptă, în zidul de cărămidă. Bărbatul îmbrăcat în negru, cu mască de catifea neagră pe față, îl privi o clipă în ochi, apoi se răsuci și sări prin fereastra închisă, făcând geamul țăndări. Alexandru Milovan gemu înspăimântat și deschise ochii.

Se găsea pe un pat de metal, înfășat în alb, într-o încăpere strâmtă, zugrăvită în alb. Prin fereastra deschisă intrau zgomotele îndepărtate ale străzii, împreună cu ciripiturile unui stol de vrăbii nevăzute. Își roti ochii spre ușă. Bărbatul în negru era acolo, așezat pe un scaun, cu gambeta în mâini, fixându-l cu intensitate. Văzând că a deschis ochii, ridică mâna stângă și sună dintr-un clopoțel. Se auzi zgomotul unor pași care se apropiau și ușa se deschise cu grabă. O soră îmbrăcată în alb, cu o bonetă de pânză pe cap, intră în încăpere, ținând o seringă în mână.

— Cred că de data asta chiar s-a trezit.

— Vedem imediat, spuse femeia, apropiindu-se de pat.

Îi ridică pleoapa dreaptă și îndreptă acul spre ochi. Milovan se trase înapoi, speriat.

— Da, s-a trezit. Dacă mă auzi, domnule, te rog să clipești de mai multe ori.

— Pot să și vorbesc, vru să spună, dar realiză că nu reușea să miște buzele și nici limba, pe care o simțea ca pe o bucată de lemn. Clipi speriat, de mai multe ori, după cum i se spusese.

— În regulă. Sora se aplecă din nou deasupra lui. Ai o otravă în sânge, care acționează selectiv asupra anumitor mușchi. Nu ai să poți vorbi până după prânz și mersul o să fie greu, împiedicat, de parcă ai fi legat de picioare. O să-ți fac o injecție cu tetraciclat de stricnină, care îți va ajuta inima să bată cum trebuie, până ce efectele principale vor începe să dispară. Nu trebuie să mănânci și nici să bei ceva, până la miezul nopții, pentru a ajuta organismul să se mobilizeze ca să înfrângă efectele otrăvii.

În timp ce încă spunea asta, îi săltă mâneca de la cămașă și înfipse acul în vena puternic reliefată de la cot. Icni și dădu să se salte în fund, dar mușchii refuzară să-l ajute. Sora extrase acul și tamponă locul cu o bucată de vată înmuiată în alcool.

— O să te simți imediat mai bine, îi spuse și porni spre ușă. Ați spus că sunteți unchiul lui?

Bătrânul dădu din cap, frământând borurile pălăriei între degete.

— Domnul doctor Ostacovich o să vină în rezervă într-un sfert de oră, imediat ce termină vizita. O să vă întrebe cum a ingurgitat otrava nepotul dumneavoastră.

Se mai uită o dată în direcția lui, apoi ieși, închizând ușa, aproape fără zgomot.

Otrăvit? Unchiul său? Bucata de lemn numită limbă refuză să se miște, dar trebuie că ochii săi exprimau atâta

nedumerire, încât bătrânelul se ridică de pe scaun și se așeză pe marginea patului.

— Încearcă, pe cât posibil, să stai liniștit. Probabil că te întrebi unde te afli. Într-o rezervă a Spitalului Brâncovenesc. În spatele gardului pe care nu-l vezi, din cauza teilor, se găsește Piața Mântuleasa. N-am găsit nicio idee mai bună, în condițiile în care te găseai fix în centrul capitalei.

Scoase o batistă cadrilată, cu monogram auriu la unul din colțuri, și își șterse fruntea de transpirație. O împături cu grijă și o puse la loc, în buzunarul de la piept.

— Cred că ai o mulțime de întrebări, dar eu nu sunt magician, ca să pot da un singur răspuns pentru toate. Așa că majoritatea lor trebuie să aibă răbdare. Dar la două pot să-ți răspund, chiar dacă nu le-ai rostit. Ai fost otrăvit cu cantarella, o otravă extrem de rară azi, a cărei formulă o deținea numai familia italiană Borgia, incluzând aici și urmașii ei din prezent. Un amestec de arsenic și cantaridină care, sub un anumit prag, nu te omoară, ci te paralizează selectiv, după un anumit interval de timp. Ai fost atacat cu un pumnal, care te-a rănit. Atacatorul nu a vrut să te ucidă, cum a lăsat impresia, ci doar să te otrăvească, pentru ca să poți fi capturat viu și trimis în patria Ducelui. Dacă nu intervenea colegul tău, planul chiar ar fi funcționat, iar noi doi nu am mai fi discutat acum.

Scoase din nou batista și își șterse picăturile de transpirație, apoi își făcu vânt de câteva ori cu ea.

— În al doilea rând, pesemne că te întrebi cine sunt și cum de mă găseam la momentul potrivit, chiar în locul potrivit.

Tăcu și se uită la el. Alexandru Milovan îi observă ridurile adânci și vinete de sub ochi. Pielea feței era încrețită și arsă de soare. Trebuie că avea peste 70 de ani.

— Să spunem că până mâine dimineață, cel puțin, sunt unchiul Buciuc Eliad, din orașul Cernavoda, și că am venit în Capitală să-mi conving nepotul, elev în ultimul an la Școala Specială de Agenți, să se întoarcă în orașul natal. Te rog să confirmi toate aceste lucruri în fața doctorului, ca să putem părăsi apoi spitalul fără să ni se ia urma. Am promisiunea ta?

Numele unchiului Eliad îi aduse o lacrimă în ochi. Vru să-și scuture capul, ca să o facă să alunece, dar nu reuși. De unde știa bătrânul de el? Și, mai ales, de ce îl ajuta? Poate că o întrebare corectă ar fi fost dacă îl ajuta, cu adevărat...

Clipi de mai multe ori și rămase în așteptare. Ochii începuseră să i se limpezească și chiar auzul părea să funcționeze ceva mai bine. Se hotărî să aibă răbdare, pentru că orice altceva era deocamdată exclus.

Doctorul intră în rezervă după fix un sfert de oră, așa cum spusese sora. Îi luă pulsul, îi verifică pupilele, apoi îi testă reacția mușchilor brațelor și ai picioarelor. Îi ascultă inima cu stetoscopul și se declară mulțumit.

— Sunt sigur că mă auziți, domnule... ăăă... domnule Milovan, spuse, după ce consultă lista pe care o pusese pe dulăpiorul de la capul patului. Reacțiile corpului par destul de bune, deci presupun că antidotul își face efectul. În cel mult o oră veți reuși să vă mișcați membrele, iar peste două ceasuri veți putea merge. Mâine veți putea părăsi spitalul, dacă nu se ivesc alte complicații.

Își puse stetoscopul în jurul gâtului și se răsuci către celălalt.

— Am înțeles că sunteți o rudă a bolnavului.

— Unchiul său, răspunse acesta, cu precauție.

— Aveți vreun act, prin care să vă dovediți apartenența?

Bătrânul scoase un portvizit uriaș din buzunarul de la piept și îl desfăcu, migălos.

Extrase din el actul de identitate, cu stema roșie a Regatului pe spate, precum și o hârtie îndoită, cu un sigiliu în partea de jos. Le întinse pe amândouă doctorului, care le examină prin ochelarii cu dioptrii multe.

— În regulă, domnule Buciuc. Nepotul dumneavoastră a fost otrăvit cu o substanță artificială foarte rară, așa că va trebui să raportăm cazul la poliția capitalei. Va trebui să rămâneți alături de el până mâine și să răspundeți la întrebările lor. S-ar putea ca și Gestapo-ul să aibă vreun interes în acest caz, drept pentru care vă recomand să nu părăsiți spitalul. Și acum, mă scuzați, mai am încă șase cazuri de examinat. Dacă aveți nevoie de ceva, pentru bolnav, vă sfătuiesc să sunați clopoțelul. Dacă vreți să mâncați ceva sau aveți nevoie la toaletă, coborâți la parter și portarul vă va îndruma spre cantină sau spre WC.

Înclină capul, în semn de salut, și părăsi rezerva aproape fără zgomot, ca și când ar fi fost o pisică ce călca pe pernuțele ghearelor. Bătrânul se grăbi să-și reia locul pe pat.

— Ascultă-mă bine, băiete. Dacă întârziem pe aici mai mult de un sfert de oră, viața ta nu va valora mai mult de o ceapă degerată. Imediat ce poliția va primi raportul despre ce ai pățit, un telefon va suna undeva și o echipă de

execuție va sosi aici, să termine ceea ce prostul acela de asasin nu a fost în stare să ducă până la capăt. Mă auzi?

Clipi din ochi, speriat. Îl auzea. Mai mult, îl și credea. Nu știa de ce, dar cumva căpătase încredere în bătrânelul acela necunoscut, cu un aer provincial, care își aroga numele unchiului său. Poate că îi voia binele. Poate că nu. Oricum, era sigur faptul că voia să-l scoată din spital. Iar el dorea exact același lucru. Pentru că în spital ar fi fost o victimă sigură pentru orice asasin care și-ar fi propus să-l scoată din circulație.

— În regulă. Așteaptă aici. Tot n-ai ce face. Mă duc să încerc să organizez ieșirea.

Clipi din nou. Bătrânul ieși. În urma sa, ușa se închise singură, trasă de piciorul cu arc fixat în partea superioară.

Ziua se derulase cu totul straniu. Începuse cu visul în care era atacat de omul în negru, se continuase cu întâlnirea cu colegul de liceu, care îi adusese vestea despre unchiul Eliad, iar apoi se trezise, pur și simplu, în spital, cu un bătrân necunoscut lângă el, afirmând că este unchiul Eliad. Fusese victima unui atac cu pumnalul, iar acum era paralizat de o otravă rară, care ar fi trebuit să-l dea pe mâna unui asasin, fără posibilitatea de a riposta în vreun fel. Se întâmpla ceva ce nu era capabil să înțeleagă. Ceea ce știa, însă, cu certitudine absolută, era faptul că ratase întâlnirea cu Cornelia. Și, de asemenea, că nu trebuia să ajungă pe mâna celor de la poliția Capitalei. I-ar fi fost foarte greu să explice de ce nu raportase cazul de înjunghiere și ce anume se întâmplase cu prezumtivul asasin.

Chiar, oare ce se întâmplase cu el?

Oftă în sine și, spre surprinderea lui, reuși să miște capul pe pernă. Își privi corpul: era îmbrăcat în uniforma școlii, cu șapca așezată lângă pernă.

Ușa se deschise cu fereală și bătrânul își făcu apariția în cadrul ei, arătând cu mâna spre patul de sub fereastră. În spatele său se auzi un scârțâit și un infirmier solid intră, trăgând de un cărucior pe rotile. Se apropie de el, îi vârî un braț pe sub genunchi și unul pe după gât, se opinti și-l ridică. Se răsuci și-l așeză pe scaunul de metal, lovindu-i cotul de mâner. Spre surprinderea sa, mâna nu zvâcni și durerea nu-l săgetă. Doar inima i se agita nebunește în coșul pieptului.

„Unchiul Eliad" scoase capul pe coridor, apoi le făcu semn să iasă. Străbătură la pas holurile curate, mirosind a iod și a clor. Se întâlniră cu mai mulți doctori, infirmieri și surori medicale, dar nu-i întrebă nimeni nimic. La urma-urmei, părea o externare a unui tânăr paralitic, își zise Milovan și, dacă ar fi putut, ar fi zâmbit.

În curtea spitalului tocmai sosise o ambulanță, din care doi infirmieri coborau trupurile pline de sânge ale câtorva copii și al unei femei.

— Bombardamentul de azi-noapte, de la Rahova, spuse unul dintre bărbații îmbrăcați în alb, văzând privirea cercetătoare a bătrânului. Au aruncat bombe brizante și cu napalm. Americani nenorociți!

Ocoliră grupul și ieșiră în stradă. Bătrânul flutură o hârtie roșie de zece lei și imediat o brișcă opri la doi pași de ei. Infiermierul se opinti din nou, îl ridică și îl așeză pe scaunul tare, de lemn. Primi hârtia fosnitoare de zece lei,

mormăi ceva în semn de mulțumire și se făcu nevăzut pe aleea cu nisip din spatele teilor.

— Unde să vă duc, coane?

— La Das Deutsche Oberkommando.

— Pe Biserica Amzei. Da, coane, urcă și ia loc, ajungem mintenaș.

Muscalul își netezi mustățile lungi cu dosul palmei și ridică biciul. Calul se opinti în ham și atelajul se puse în mișcare.

Din locul în care fusese pus, Alexandru Milovan vedea numai partea de carosabil pe care circulau mașinile și trăsurile. Nu se putea mișca și nu putea să întrebe nimic, așa că se mulțumea doar să privească. Trecură la pas pe lângă un uriaș camion militar, cu prelata ridicată, în care o mulțime de militari germani vorbea tare, râdea și scuipa dincolo de pereții de lemn. Ocoliră o căruță răsturnată și pe birjarul care înjura și plesnea cu biciul calul mort, prins dedesubt. Mai mulți bicicliști îi sunară cu goarnele, ca să-i atenționeze, să nu-i lovească. Apoi, pe undeva pe Calea Călărașilor, opriră la marginea trotuarului, ca să lase să treacă o unitate de Jagdpanzer „Hetzer". Svastica germană și drapelul tricolor roșu-alb-albastru al Olandei fluturau sub țevile tunurilor de 7,5 cm, semn că națiunea olandeză acceptase, în cele din urmă, oferta de pace a cancelarului Marelui Reich.

În stânga sa, cel care se recomandase drept unchiul Eliad scosese un carnețel cu scoarțe cenușii din buzunarul hainei și bifa ceva în dreptul unor coloane de cifre. Din când în când, îi arunca priviri cercetătoare, apoi revenea

la notițele de pe foaie. În sfârșit, coloana de Hetzere trecu și întreaga circulație se puse din nou în mișcare.

— Adună unitățile mobile de luptă, spuse bătrânul, vârând la loc carnetul și creionul. Le-au cantonat între Buftea și Crevedia, în eventualitatea declanșării unui atac peste Prut. Toată pleava Europei de vest, care s-a angajat în Legiunea Rhin, poate fi găsită acolo. Cine vrea să câștige bani se duce acolo și face comerț. Cine dorește aventură, se înscrie ca voluntar. Au creat chiar și Cohorta Mihai Viteazul, pentru românii cu sânge fierbinte.

Depășiră sinagoga Eșua Toga, închisă și izolată cu bariere de interdicție, cu svastică neagră pe fundal roșu, apoi o apucară pe o străduță îngustă, mărginită de ambele părți de ziduri aplecate, și ieșiră chiar în spatele Bisericii Amzei. Muscalul se întoarse spre ei.

— Oberkommando-ul se găsește alături de clădirea aia mare, cu două etaje. E casa coanei Mița Biciclista, le făcu el semn cu ochiul. Știau nemții unde să-și pună comandanții. Vă duc până în față?

— E de ajuns să ne lași chiar în piața bisericii, răspunse bătrânul. Îi întinse o hârtie de zece lei. Mă ajuți să-l dau jos pe nepot?

— Îl dăm, coane, că doar nu trag la jug.

Legă frâul de un inel metalic din dreapta lui, sări de pe capră și se apropie pe partea dinspre el. Bătrânul coborî, la rândul său, și ocoli trăsurica prin spate. Îl apucară de mâini și îl traseră înainte, către umerii și ceafa muscalului. Acesta se opinti, îl ridică și merse cu el, clătinându-se, până la o bancă de lemn aflată sub un tei tânăr. Îl așeză

cu spatele lipit de spătarul tare, salută și se întoarse la brișcă. Peste câteva clipe, roțile mari începură din nou să troncăne peste pietrele neregulate ale caldarâmului. Când ajunse la colțul străzii, întoarse capul și le aruncă o ultimă privire, după care cupeul dispăru în spatele unei clădiri.

— Nu-mi place cum se uita birjarul acela la tine, spuse bătrânul, așezându-se ostenit alături de el. S-ar putea să se ducă la prima secție de poliție și să povestească despre pasagerul care nu se mișca și despre bătrânul care zicea că-i este unchi. Trebuie să ne mișcăm repede, până ca raportul doctorului Ostacovich să apuce să părăsească spitalul și să ajungă în mapa prefectului poliției. Cu atât mai mult cu cât ai încălcat un ordin direct al acestuia și ai plecat din clădire fără să-l aștepți.

Își frecă palmele acoperite cu pete maronii și se uită spre Comandamentul German. Steagul cu svastică se ondula ușor în bătaia vântului. Cel al Regatului, cu vulturul galben și crucea albastră în fundal, atârna nemișcat, în stânga lui. Milovan se întrebă prin ce întâmplare ciudată același fir de vânt îl atingea pe unul și îl ocolea pe celălalt.

— Am să te părăsesc aici pentru un sfert de ceas. Bătrânul își întoarse privirile către el. Nu trebuie să te temi de nimic, deocamdată. Uniforma te va apăra de întrebări nedorite. Iar piața pare îndeajuns de pustie ca să nu îmi fac griji în privința ta. Pentru orice eventualitate, însă...

Se scotoci prin buzunarul larg al hainei și scoase de acolo un ziar împăturit de mai multe ori. Îl desfăcu, îl așeză pe blănile scorojite de soare și îl netezi cu palma. „Gazeta de București", citi el titlul mare, negru, scris cu

litere înalte, înclinate spre dreapta. Bătrânul îi întinse mâinile peste picioare, cu palmele în sus și îi așeză ziarul pe ele. Își dădu seama că percepuse, cumva, atingerea ușoară a foilor și se bucură. Oare am început să-mi revin? se întrebă, în timp ce urmărea din priviri mișcările celuilalt.

— Așa, gata, decorul pare să funcționeze. Mă grăbesc să ajung la Comandament. Dacă totul merge, așa cum sper eu, în curând mă voi întoarce cu ajutor din partea aliatului arian.

Îi întoarse spatele și plecă în direcția casei cu două etaje, pe care birjarul o numise „a coanei Mița Biciclista". Auzise câte ceva despre personajul feminin în vogă al Capitalei, dar nu se informase niciodată cu adevărat despre ea. Nu era preocupat de cancanuri, asemenea celor mai mulți dintre colegii săi de școală, cursurile speciale de-abia îi lăsau timp să respire. Iar când descoperea câte un răgaz, se grăbea să alerge la cursurile de filozofie ale lui D.D. Roșca, Ion Petrovici și Mircea Florian, la care se înscrisese ca student extraordinar, fără obligativitatea susținerii examenelor.

Vântul făcu să foșnească fila ziarului, amintindu-i că tot nu avea ce face altceva mai bun decât să încerce să citească. Articolul de fond, intitulat „Când vom deschide frontul spre Răsărit?", vorbea despre eforturile armatei române de a echipa și instrui o divizie de voluntari pentru a o pune la dispoziția generalului Erwin Rommel, retras de mai puțin de două luni de la comanda lui Deutsches Afrikakorps în scopul organizării unei noi armate,

la granița dinspre răsărit a Regatului. Accentul urma să se pună mai puțin pe tehnica militară de la sol (care de luptă, tancuri, mașini de transport trupe), cât mai ales pe zeppelinuri gigantice, capabile să transporte peste 5000 de oameni o dată, cu armamentul ușor aferent. Zborul la altitudini de peste 10.000 de metri avea să le scoată din raza de acțiune a tunurilor antiaeriene, iar desantarea soldaților urma să se realizeze cu ajutorul parașutelor, în așa fel încât aparatul de zbor nu era obligat să ajungă la sol. Un război modern și mai ales *blitz krieg*, capabil să surprindă apărarea arhaică a armatei țariste.

Alexandru Milovan își ridică privirile din ziar.

Casa Miței Biciclista strălucea orbitor în soare prin zecile de ferestre în stil baroc, împodobite cu perdele albe. Pe stradă, lumea vorbea, chicotind, că palatul îi fusese dăruit de bătrânul Ferdinand, pentru care fusese amantă de lux, mai înainte ca acesta să se însoare cu prințesa Maria Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha, nepoată de fiică a țarului Alexandru al II-lea al Rusiei. Iar acum istoria părea să îi facă acesteia o farsă amară: sorții îl pregătiseră pe Carol al II-lea, fiul ei și al lui Ferdinand, să devină principalul aliat al nemților, într-un război ce avea să arunce poporul asupra căreia domnea ca regină împotriva poporului rus din care se trăgea; urma să o facă dușmanca de moarte a vărului ei bun, țarul Nicolae al II-lea Romanov.

Își aminti de rolul decisiv pe care-l avusese țarul în înfrângerea *revoluției bolșevice* din urmă cu peste 20 de ani. Unchiul Eliad îi citea mereu fragmente din presa epocii,

pe care le decupase și le lipise pe foile unui album de fotografii. În vremea aceea era doar un copil și nu era interesat de războaie, de răscoale și de revoluții. Dar tot îi rămăsese în minte figura lui Grigori Rasputin, cu barba lui neagră și cârlionțată, lungă până la piept, atunci când se uita cu ochii holbați la eșafodul pe care se legănau, în vântul aspru al înserării, trupurile lui Lev Troțki, Grigori Zinoviev și Vladimir Ilici Lenin. Cu mâinile împreunate, Rasputin părea că se roagă pentru sufletele celor morți, dar micul Alexandru credea că ochii îi străluceau de o plăcere sălbatică. Lucirea aceea avea să-l bântuie mulți ani, mai ales noaptea, făcându-l să se întrebe ce s-ar fi ales din Imperiul Țarist dacă Lavrenti Beria nu ar fi trădat cauza bolșevică și Lenin nu ar fi intrat în cursa întinsă de Ohrana, poliția secretă țaristă.

Își coborî din nou ochii pe articol, dar nu apucă să citească nimic: capul îi căzu în piept și mușchii întinși ai gâtului protestară, trimițând creierului un impuls dureros. Își revenea! Trebuia doar, pur și simplu, să aibă răbdare.

Într-un târziu, reuși să își ridice bărbia. Simți saliva alunecându-i pe la colțurile gurii, semn că maxilarele rămăseseră încă încleștate. Își răsuci capul, încet de tot, spre stânga, apoi spre dreapta. Deși rigizi, mușchii umerilor se supuseră comenzilor. Dar brațele nu se clintiră atunci când vru să le verifice mobilitatea, iar ziarul, atins de o pală de vânt, i se închise în poală. De pe jumătatea superioară a ultimei pagini îl privea, surâzător, răsucit cu 180 de grade, chipul unei femei frumoase, pe care avea impresia

că îl cunoaște de undeva. Era sigur că dacă ar fi reușit să răsucească ziarul și-ar fi adus aminte cine era. Își încordă privirea: AIRAM UCSEĂHIM. Era scris pe dos, realiză. Maria Mihăescu, citi a doua oară, de data asta corect. Numele Mariei Mihăescu nu-i suna cu totul străin. I-l spusese Valentin Dasaev, când mergeau spre Universitate, la cursuri. I-l repetase Cornelia Marinovici, când de-abia făcuseră cunoștință, în fața la Capșa, spunând cât de mult o admira pe cea care făcuse să pară ridicole barierele morale străvechi impuse feminității începutului de veac XX. Maria Mihăescu, femeia cu bicicleta cu ghidon de argint. Mița Biciclista, cum era cunoscută în popor. A cărei casă...

Își răsuci încet capul spre dreapta, unde clădirea continua să strălucească prin irișii de geam ai ferestrelor.

— Ehei, am început să ne revenim!

Bătrânul se apropia, cu pași de-abia auziți, însoțit de doi soldați germani și de un sergent. Vorbiră ceva în germană, apoi li-l arătă cu degetul.

— Te sfătuiesc să încerci să nu te miști deloc. Le-am spus că ești paralizat și povestea așa trebuie să rămână, până la sfârșit. Am găsit mijlocul de transport și metoda de a ieși din București, fără să avem probleme cu poliția.

Soldații îl apucară pe sub umeri, îl ridicară și porniră cu el, însoțiți de sergent și de „unchi", în direcția bisericii Amzei. În spatele ei începea o străduță îngustă, mărginită de tei și de duzi, blocată cu o bandă de interzicere a accesului, la mijlocul căreia atârna un pătrat galben, pe care scria, cu vopsea roșie: Verboten!

De-a lungul ei era parcat un șir nesfârșit de Kübelwagen-uri și din loc în loc, aproape strivite de boturile mașinilor de teren, motocicletele cu ataș ale curierilor. Sergentul se opri în fața celei de-a doua, se cățără în șaua de piele și le făcu semn soldaților să-l pună în ataș. Roata gemu când îi dădură drumul să alunece în scoica de metal. Bătrânul se urcă în spatele sergentului și bătu cu palma în rezervorul negru. Acesta porni motorul, îi trase casca de piele pe cap, își fixă ochelarii cu rame cauciucate și debreie încet. BMW R-71 porni aproape fără zgomot și în mai puțin de zece secunde ieși pe după latura dreaptă a bisericii și o apucă pe strada Mendeleev, apoi coti la dreapta, pe Tache Ionescu.

Mergeau repede, aerul îl plesnea peste față și îi umplea ochii de lacrimi. Aproape că nici nu-l văzu pe bătrân aplecându-se spre el.

— Ne va duce la Gara de Nord. Dacă avem noroc, trenul special al Wermacht-ului pentru Timișoara o să mai fie acolo când vom ajunge. Colonelul Wamberg, mâna dreaptă a lui Rommel în această regiune, ne-a acordat un *nutzungsakt* pentru orice mijloc de transport german. Poliția nu va îndrăzni să scotocească prin bunurile aliatului Regatului. Până ajungem, străduiește-te să te mai miști puțin.

Deja simțea furnicături în degetele de la mâna dreaptă. Ori efectul otrăvii începea să cedeze, ori injecția cu tetraciclatul de stricnină îi făcea inima mai puternică și afluxul de oxigen începea să contracareze paralizia mușchilor. Cum să facă, deci, să nu se miște, într-o cutie de tablă care-i zdruncina și creierii din cap? Se hotărî să închidă

ochii și să rămână în așteptare. Ultima imagine care-i rămase pe retină fu aceea a colțului dinspre apus a Palatului Regal și a soldatului de gardă, care patrula cu pași mari, regulați, prin fața gheretei.

Când motocicleta se opri, în sfârșit, cu un scrâșnet puternic de frâne, ațipise. Se trezi speriat, simțind mâinile puternice ale sergentului ridicându-l din ataș. Când îl coborâră pe trotuar, realiză că putea să se sprijine în piciorul drept. Se strecurară pe sub umerii săi, îl ridicară în aer și porniră grăbiți spre ușa masivă de lemn înnegrit a intrării în gară. Bătrânul gemea încet și trăgea de piciorul drept, abia reușind să țină pasul cu neamțul. O mulțime pestriță de oameni se agita în jur, cei ce plecau căutând peroanele, cei care soseau uitându-se după trăsuri de piață sau întrebând de stațiile de tramvai. Cârâituri de găini speriate se amestecau cu lătrături de câini, cu mieunat de pisici și chiar cu glasurile subțiri ale unor miei, care behăiau nevăzuți.

Trecură pe lângă o patrulă germană și sergentul strigă ceva spre comandantul ei. Acesta parlamentă ceva cu cei trei soldați aflați în urma sa, apoi doi dintre ei își trecură puștile la spate, se apropiară de ei și-l luară, la rândul lor, pe sub umeri. Sergentul alergă la un ceferist, care târa după el o ladă mare, de lemn, pe care era vopsit cu alb cuvântul „Achtung!". Reveni apoi la ei și le arătă în direcția liniei patru. Când ajunseră la capătul peronului, îmbrâncind lumea care le stătea în cale, bătrânul se sprijini gâfâind de gardul de fier forjat și le făcu semn să încetinească.

— Avem noroc, zise și scuipă un cocoloș de flegmă galbenă, amestecată cu ceva despre care Milovan bănui că putea fi tutun de mestecat. N-a plecat încă.

În dreptul locomotivei, sergentul urcă treptele de metal și bătu în geam cu tocul pistolului.

— Șeful de tren! strigă el, într-o limbă română greu de înțeles, din cauza accentului.

Ușa de metal se deschise și un bărbat în uniforma Căilor Ferate, cu un chipiu albastru tras pe ceafă, coborî în grabă. Sergentul îi spuse că era nevoie de un compartiment pentru doi oameni ai Wermacht-ului, pentru care trenul avea să facă o escală specială la Slatina.

— Nu avem voie să oprim nicăieri până la Timișoara, replică bărbatul cu șapcă albastră. Caz de Curte Marțială. E un transport special al armatei germane.

— Ordinul ăsta îți dă dreptul la o escală la Slatina, lătră sergentul, azvârlind spre el o hârtie groasă, cu svastica și vulturul celui de-Al Treilea Reich imprimate pe colțul din stânga. Ordin special al feldmareșalului Rommel. Oprire la Slatina, ai înțeles?

Șeful de tren ridică hârtia de jos, se uită pe ea, dar era limpede că nu pricepea limba germană. Bătrânul se apropie de el, citi rândurile bătute la mașină și îi arătă cuvântul Slatina, scris la jumătatea unui rând.

— Interesul Reich-ului spuse. Când este plecarea?

Omul aruncă o privire către ceasul gării.

— Peste 12 minute.

— Să ne grăbim, atunci. Nu trebuie să întârziem. În ce vagon putem urca?

Șeful de tren se scărpină în frunte, neajutorat.

— Sunt vagoane speciale, domnule. Habar n-am ce cară frații cu ele. Nu sunt organizate pentru transportul de pasageri.

— Trebuie să găsiți urgent ceva. Nepotul meu este paralizat și nu poate să stea în picioare.

O bătrână, cu un coș mare de răchită atârnat de cot, se apropie din spatele lor și strigă la ceferist:

— Maică, trenul ăsta merge la Câmpina?

Nervos, omul făcu semn că nu și o alungă cu un gest.

— Ia-mă și pe mine, maică, până la Câmpina. Nu am bani de bilet, da-ți dau o rață, se milogi baba.

Rața din coșul acoperit cu o broboadă, simțind că era vorba despre ea, începu să măcăne. Unul dintre soldați rânji și lovi cu patul puștii în coș. Rața tăcu speriată. În cele din urmă, femeia plecă șonticăind mai departe, să caute în altă parte trenul către Câmpina.

— Am putea să punem lângă perete două lăzi goale de muniție, spuse șeful de tren, clătinând din cap. Sunt mai multe la Magazia Gării.

— Puneți-le, ridică din umeri bătrânul, aruncând o privire îngrijorată spre Alexandru Milovan. Și grăbiți-vă, pentru numele lui Dumnezeu, nu avem voie să întârziem plecarea trenului!

Șeful de tren se răsti la mecanic, care coborî speriat treptele metalice. Porniră în fugă spre partea din dreapta a gării, dispărând în mulțimea pestriță. Sergentul le dădu voie să plece soldaților din patrulă, preluând el trupul paralizat. Comandantul patrulei își pocni călcâiele, strigă

„Hei Hitler!" și își conduse oamenii către aleea ce lega peroanele la capăt.

După câteva minute, mecanicul și șeful de tren reveniră, cărând între ei o ladă lungă și îngustă, vopsită în verde, pe care scria „Panzermunition", cu litere negre. Traseră de ușa mobilă a primului vagon, o împinseră înăuntru, apoi mecanicul se săltă în mâini pe podeaua plină cu fire de fân și o trase lângă peretele din dreapta.

— Urcați-vă, le spuse, aplecându-se în afară.

Sergentul îl încredință pe paralitic bătrânului, se săltă dintr-o mișcare în vagon, după care se aplecă, îl apucă de subsuori și îl săltă ca pe un sac de cartofi. Îl târî până la ladă și îl întinse pe ea. Se răsuci spre mecanic și-i spuse ceva în germană.

— Nu înțeleg, se plânse omul, speriat, uitându-se neajutorat la bătrân.

— Spune că ar fi bine să-l acoperim cu o pătură.

— Se rezolvă. Avem două, în locomotivă.

Sări pe peron și urcă treptele locomotivei dintr-un salt. De acolo, coborî cu o pătură groasă, cenușie, și i-o dădu bătrânului. Sergentul îl înveli bine pe Milovan, aruncă o ultimă privire în jur, asigurându-se că totul era în regulă, schimbă două cuvinte cu „unchiul", salută, coborî din vagon și porni spre ieșirea principală a gării. În câteva secunde, furnicarul uman se strânse în jurul lui, asemenea unei meduze în jurul prăzii, făcându-l să dispară.

— O să fie cam puțină lumină, domnu'. Șeful de tren arătă cu mâna spre ușă. Vom fi nevoiți să o închidem și să o asigurăm pe dinafară. Aveți apă?

— Apă?

— Până la Slatina facem cam patru ore. Poate o să vă vină sete. Nu vom putea opri nicăieri.

— Nu avem apă.

Bătrânul scoase portofelul și extrase din el o altă hârtie roșie.

— Adu-ne o sticlă cu apă, te rog.

— Iancule!

— Da, șefu', imediat!

Mecanicul urcă din nou scara locomotivei și reveni imediat cu o sticlă verde, cu dop de plută. Bătrânul o luă și o puse lângă ladă.

— În Slatina vom opri foarte puțin timp, spuse șeful de tren, băgând banii în buzunar. Nu vreau să atragem atenția Poliției Militare. Dacă se va întâmpla asta, hârtia aia a dumneavoastră nu o să ne ferească de necazuri.

— Facem cum crezi că e mai bine. Dar va trebui să mă ajutați să-l dau jos din vagon pe dumnealui.

Dumnealui tocmai descoperea că reușea să-și miște degetele de la ambele mâini și ar fi zâmbit, dacă l-ar fi ascultat mușchii obrajilor.

— Nu-i o problemă, domnu'. Să aveți un drum ușor.

Bătrânul urcă, la rândul său, și se așeză la capătul lăzii. În spatele său, ușa se închise cu zgomot, se auzi clănțănitul zăvorului și lumina se încenușă. Doar în locul unde se îmbinau scândurile negeluite, date cu catran, pătrundeau câteva raze de soare, transformând penumbra într-o lumină verde, de acvariu. Peste câteva momente, Milovan auzi signalul locomotivei, apoi trenul zvâcni ușor înainte

și un jet alb de aburi se strecură, odată cu lumina, în interior.

— Am pornit, puștiule, îl bătu însoțitorul său pe picior. Ar fi bine să te rogi să ajungem cu bine la Slatina.

Simți lovitura și îndrăzni să încerce să ridice genunchiul. Pătura se mișcă ușor.

— Hei, facem progrese! Bătrânul se aplecă ușor în față și îl lovi cu palma peste piept. Simți asta?

O adiere de vânt. Dar mult mai bine decât nimic. Clipi din ochi, în semn că da. Apoi chiar reuși să ridice piciorul stâng, cam la două palme de ladă. Celălalt întinse mâna și îi împinse laba piciorului, până ce genunchiul făcu un unghi de 45 de grade.

— Foarte bine, puștiule, continuă! Încă puțin și o să dansăm prin vagon.

Dansul era o problemă de viitor, dar pe moment reuși să-și lase capul spre dreapta. Mai bine de trei sferturi de vagon era ocupat cu o husă întunecată, care acoperea un obiect cu o formă neregulată. O armă, mai mult ghici, decât realiză din ce îi furniza vederea. Trenul prindea treptat viteză, iar vagonul se legăna din ce în ce mai pronunțat. Părea un PM M 1910, o mitralieră grea, capabilă să doboare baloanele captive, dar și dirijabilele ușoare, care nu aveau un plafon de zbor mai mare de 3000 de metri.

Se străduí să-și răsucească gâtul în poziția inițială, dar nu reuși. Gemu și bătrânul îl ajută să o facă. Își dezbrăcă haina, o îndoi și i-o puse sub cap.

— Sper că te simți mai bine. Avem de petrecut câteva ore împreună, în vagonul ăsta, și aș dori să am cu cine vorbi.

Legumele nu sunt bune decât la ciorbe. Am să aștept să-ți revină darul vorbirii, în regulă?

Clipi apăsat. Era ca și cum ar fi oftat cu adevărat. Nu era tocmai în regulă, dar nici nu putea face altceva. O conversație însemna, neapărat, doi conlocutori. Iar el avea atât de multe întrebări de pus! Închise ochii și rămase în așteptare.

Nu știu când ațipi, dar realiză că asta făcuse atunci când se trezi. Trenul încetinea și frânele scârțâiau ascuțit. Vagonul se înclina din ce în ce mai mult spre dreapta.

— O să... cad, oftă abia auzit.

Și se rostogoli de pe ladă. Se izbi de arma acoperită de husă și gemu lung. Bătrânul se ridică repede, se aplecă deasupra lui și se strădui să-l ridice. Nu reuși. Renunță și se așeză alături, în fund, cu spatele rezemat de husă.

— Încercăm mai târziu. Deci, poți să vorbești. Am auzit ce-ai spus. De ce nu verifici să vezi dacă ți-a revenit complet darul vorbirii?

O bandă de lumină galbenă îi cădea peste ochi și peste pometii scofâlciți ai obrajilor. Își aminti de filmul „Zorro – floreta neagră", cu Rudolf Valentino în rolul principal, și zâmbi. Chiar zâmbi, realiză. Mușchii obrajilor i se ridicară spre colțurile urechilor.

— Cred... că... pot.

Bătrânul își strecură mâinile pe sub umerii săi și-l ridică în fund, alături de el. Acum, banda de lumină strecurată printre scândurile vagonului îi făcea pe amândoi Zorro.

— Am dormit... mult?

Bătrânul scoase un ceas cu capac din buzunar și îl ridică în dreptul ochilor.

— Aproape două ore și jumătate.

— S-ar putea să... adorm... din nou.

— Mai avem de mers până la Slatina.

— De ce la Slatina?

Și se bucură ca un copil pentru că reușise să formuleze una dintre întrebările ce nu-i dăduse pace, încă de la urcarea în atașul motocicletei. Încercă să-și întoarcă palmele cu fața în sus și să-și privească buricele degetelor, dar nu reuși. Bucuria era departe de a se întuneca: reușise să miște piciorul, reușise să îngaime câteva cuvinte... Era clar că efectele otrăvii erau pe cale să înceteze.

— De ce nu la Slatina? mormăi bătrânul, jucându-se absent cu un pai cules de pe podea. Orice oraș din Regat pare suficient de bun ca să începi o aventură acolo.

Alexandru Milovan ridică din umeri. Își dădu seama că aceștia chiar se mișcaseră și că nu fusese o simplă intenție nematerializată. Nu avea să capete decât bucățele de răspuns și, dacă voia ceva mai mult, dacă voia cu adevărat să înțeleagă ce se petrecea cu el și în jurul lui, trebuia să lege aceste frânturi de informație într-un tot coerent. Niciodată adevărul-adevărat, ci doar un tot mereu perfectibil. Care, într-un final, avea să-l conducă la elementul ce declanșase criza. La cauza inițială. Mai importantă decât orice imagine a adevărului. Pentru că ea era declanșatoare de adevăruri. Își aduse aminte că erau cuvintele cu care Constantin Chiriițescu, considerat cel mai bun criminolog pe care-l avusese vreodată Siguranța Statului, își

încheia de fiecare dată cursul de criminalistică. Și își mai aminti și cum fusese găsit mort profesorul, înecat în cada din baie în care se găseau doar 30 de centimetri de apă, îmbrăcat în costum, cu cravată la gât și pălăria pe cap. Încă un dosar închis, în lipsă de suspecți și de probe materiale. Își jurase că atunci când avea să ajungă agent, avea să reia piesele de la dosar și să încerce să le instrumenteze el, în particular.

Nu știu când adormise iar. Legănatul vagonului devenise hipnotic, dar realiză că dormise un timp, întrucât razele soarelui veneau numai prin îmbinarea dinspre podea a scândurilor. Oare bătrânul vorbise în tot acest timp, iar el pierduse informațiile care-l interesau? Se uită la el, cu precauție. Bătrânul îl privea cu atenție. Privirile unui șarpe care hipnotizează broasca, se gândi, dar nu spuse nimic. După câteva clipe, mâna cu degete uscate i se plimbă pe dinaintea ochilor.

— Te-ai trezit?

— Cred... că da.

— Atunci, putem să discutăm. Dar mai întâi, verifică-ți corpul, să vezi cât de mult ți-ai revenit.

Îl ascultă. Se mișcă încet, cu multă precauție. Lada de lemn gemu sub el. Descoperi că puterea îi revenise în cea mai mare parte a membrelor, cu excepția mușchilor spatelui, care rămăseseră suficient de rigizi pentru a nu-i permite să se ridice în fund fără ajutor. Îi spuse partenerului său de călătorie că se simțea mult mai bine și că nu era decât o problemă de minute până să-și recapete controlul complet asupra mișcărilor.

Bătrânul dădu din cap, iar Milovan citi în privirile lui ușor defocalizate că se gândea deja la viitor. Un viitor din care el nu înțelegea nimic în acel moment. Până în urmă cu câteva ore fusese unul dintre elevii promițători ai Școlii Speciale de Poliție. Fusese chemat personal de Prefectul Poliției Capitalei și asta nu doar ca să-l întrebe de sănătate și să bea împreună o cafea. Apoi, evenimentele prinseseră să se rostogolească atât de rapid și în direcții imposibil de controlat, încât fusese sigur că viața și cariera sa aveau să se încheie, practic, înainte de a începe cu adevărat.

Bătrânul se aplecă și arătă cu degetul la medalionul de aur atârnat cu un șnur subțire, negru, de gâtul său.

— E cadoul pe care l-ai primit de la Buciuc Eliad înainte să pleci la liceu, la Constanța, nu?

— Asta înseamnă să știi tot, nu? întrebă încet și calm, închizând ochii. Păstră un moment de tăcere. Da, este un cadou de la el. Spunea că în interior se află o șuviță din părul mamei mele. Că, într-o clipă oarecare din viitor, semnul ăsta o va aduce lângă mine. În mod sigur, clipa aceea nu a sosit încă.

— Mulțumesc că mi-ai spus asta. Bătrânul își îndreptă spatele. Să începem cu începutul. De acum înainte și până ce ne vom despărți, o să-mi spui unchiul Eliad.

— Îmi pare rău, scutură din cap. Nu cred că am să pot. Unchiul meu a murit. Nimeni nu are dreptul să-i ia locul, chiar dacă se întâmplă ca dumneata să-mi fi salvat viața.

— Nu vreau să-i iau locul. Ascultă-mă cu atenție, băiete: Buciuc Eliad nu a murit. A fost numai retras de lângă tine. Și, cum este singura ta rudă, cunoscută de toată lu-

mea, nu ar bătea la ochi dacă ai fi însoțit de ea. Te afli într-un mare rahat acum și ca să te pot ajuta să ieși din el e nevoie să mă asculți așa cum l-ai fi ascultat pe el. Înțelegi?

Alexandru Milovan își mișcă ușor capul.

— Îmi pare rău că ți-am trezit toate amintirile alea neplăcute, dar la sfârșit, după ce te vei fi lămurit că am dreptate, o să-mi mulțumești.

— Asta are de-a face cu Freud?

— Nu înțeleg.

— Mi-e teamă că ai dreptate. Putem, deci, să începem?

Noul unchi Eliad își țuguie buzele. Vagonul scârțâia, din toate scândurile, marcând schimbarea de direcție a șinelor. Era cald, însă nu sufocant de cald. O picătură de transpirație îi alunecă de pe frunte și îi intră în ochi. Clipi de mai multe ori, dar nu reuși să înlăture usturimea de pe cornee. Ridică mâna dreaptă și își frecă sprâncenele. Abia apoi realiză că putuse să o miște. Celălalt îi întinse o batistă. Dădu să o apuce, dar degetele se mișcară prea încet și bucata de material alb alunecă pe podea.

— Îmi pare rău, mormăi.

— Nu-i nimic. Vrei să bei puțină apă?

Voia. Bătrânul îi aduse sticla la gură și i-o ținu la buze până ce reuși să înghită de câteva ori. Abia atunci își dădu seama cât de sete îi fusese. Își linse ultimele picături de pe buze.

— Într-un fel, ai dreptate. Bătrânul se așează mai bine pe colțul lăzii. A trecut mai mult de un secol de când nu a mai folosit cineva numele ăsta ridicol. Ion Heliade Rădulescu a avut măcar scuza oferită de mama sa, Eufrosina,

care a fost născută într-o familie de greci, de-alde Danielopol le zicea. Dar să mai numești pe cineva Eliad, în plin secol XX... În fine.

Se scotoci în buzunar.

— Am găsit asta în locul unde ai căzut. Îi întinse obiectul lung, ascuțit și strălucitor. Un ac de cravată, din argint. E al tău?

Milovan se uită lung la el și i-l dădu înapoi, clătinând din cap.

— Este un semn de urmărire. Într-un anumit raport de concentrație, argintul reflectă foarte bine undele radio.

— N-am auzit... își drese vocea, simțind cum îl zgârie pe gât. N-am auzit ca un ac de cravată să le poată indica altora unde te afli. Asta ține de magie.

— Numește-o cum dorești, pentru că nu denumirea e importantă. Ceea ce poate să facă, ne interesează. E prima oară când te întâlnești cu așa ceva. Eu m-am săturat deja de ele. Pesemne că ți s-a pus pentru ca, după ce otrava începe să lucreze, să poată ajunge repede la tine. Acum, însă...

Tăcu câteva clipe. Aerul din vagon mirosea a fum de cărbune și a ulei de protecție pentru arme.

— Vreau să cred că nimeni nu ne-a putut urmări până aici. Dar niciodată nu poți să știi ceva sigur. Așa că e mai bine să scăpăm de el.

Se ridică și din doi pași ajunse la ușa vagonului. Trase cu putere de mânerul metalic. Broasca făcu clic! – și ușa se întredeschise. Bătrânul scoase mâna în aerul care vâjâia și aruncă acul cât mai departe de linia ferată. Închise ușa și reveni pe ladă.

— Înainte să-ți spun povestea, am să-ți răspund la o singură întrebare. Gândește-te bine și alege-o pe aceea care ți se pare că este cea mai importantă.

Pentru o clipă, Alexandru Milovan se simți din nou copilandru. Exact așa îi spunea și unchiul său, ori de câte ori năvălea cu o ploaie de întrebări peste el: alege-o pe cea mai importantă. Una singură, cea mai importantă. Existau atât de multe necunoscute, încât toate i se păreau, în acel moment, de importanță egală. Cum să alegi un balon dintr-o legătură? După culoare, după mărime, după lungimea sforii care-l ține legat? Ce era oare mai important – ce se întâmplase sau ceea ce urma să se întâmple?

— Când se vor termina toate astea?

Bătrânul se lăsă pe spate, privindu-l ciudat. Își ridică apoi palmele și aplaudă ca la teatru.

— Ești bun, domnule Milovan. Când am preluat cazul dumitale, mi s-a atras atenția că te pricepi să vezi derularea cursului evenimentelor dintr-o perspectivă diferită de aceea a majorității oamenilor. E o întrebare grea, la care am să-ți răspund cu o altă întrebare: știi ce se întâmplă?

Milovan clătină din cap. Deja simțea că poate să facă asta mult mai repede și cu mai puțin efort.

— Într-adevăr, toate elementele disparate pe care le cunoști, dar și cele pe care nu le cunoști sunt legate între ele prin final. Aș îndrăzni să-ți răspund că momentul când se va încheia totul depinde în mod exclusiv de dumneata.

— De mine?!

Unchiul Eliad dădu din cap, cu o mină obosită. Și, dintr-odată, i se păru extrem de bătrân, asemenea unui

străvechi zeu olmec săpat în piatra dură a zidului unui templu din pădurea amerindiană. Se forță și își lipi capul și ceafa de peretele vagonului. Dintr-odată, lumea i se păru mai lungă și mai puțin întunecoasă.

— E clar că mentorul tău s-a ținut de promisiune: nu știi nimic. Asta e și bine și e și rău, în același timp. E bine, pentru că acesta a fost planul după care ai fost crescut și educat. E rău, pentru că aceste momente nu au fost prevăzute în el și, în concluzie, neștiința poate să-ți fie cel mai rău dușman. Mă întreb ce și, mai ales, cât ar trebui să-ți spun, ca să putem duce la capăt ceea ce avem de făcut?

Își șterse din nou fruntea cu batista și trase cu urechea la huruitul roților.

— Mi se pare că viteza a început să scadă. Pare a se auzi scrâșnetul frânelor pe osii. În regulă, domnule Milovan, lucrurile ar sta cam așa...

Ascultă cu gura căscată, la început neîncrezător, apoi din ce în ce mai speriat. Unchiul cel nou începuse istoria din ultimele decenii ale secolului anterior și ascultând-o se simțea asemenea nepoților ce stăteau la gura sobei, în nopțile lungi de iarnă, cu ochii fixați pe bunicul ce povestea despre zmei și balauri de dincolo de timp.

Îi vorbi despre un prinț trist, ezitant și speriat de puterea prea mare care urma să i se încredințeze, într-o țară care nu era a lui și despre care nu cunoștea mare lucru. Ferdinand Viktor Albert Meinrad von Hohenzollern-Sigmaringen, cel de-al doilea fiu al prințului Leopold, fusese propus Parlamentului Regatului Român de unchiul său Carol I și trebuise să accepte, deși el și-ar fi dorit o viață

mai simplă și mai normală. Urâse, de pe când era copil, viața la Curte și titlurile nobiliare, dar avusese parte numai de ele. Unchiul său nu avusese urmași direcți și îl alesese pe el drept succesor. Un străin, la o Curte străină, căreia nu-i înțelegea limba și obiceiurile, un popor pe care nu-l văzuse niciodată până atunci și asupra căruia i se cerea să domnească. Propria lui familie rămăsese foarte departe, în urmă, făcându-l să se simtă singur și stingher. În cele din urmă, își găsise un punct de sprijin: o femeie părea să-i înțeleagă stângăcia, lipsa de adaptabilitate și, mai ales, visurile romantice, despre care nu îndrăznea să pomenească mai nimănui. Îi pomenise, totuși, unei femei. Nu una oarecare, pentru că femeile din popor nu ar fi putut pătrunde atât de ușor la Curtea Regală.

— Elena Văcărescu era una dintre femeile bogate ale Regatului, spuse bătrânul și tăcu, preț de câteva clipe. Își șterse din nou fruntea de transpirație. O femeie bogată, fină, cultă și, mai ales, poetă. Cu versurile ei l-a cucerit pe tânărul Ferdinand. În 1889, când el a devenit Principe de Coroană, adică moștenitor direct al lui Carol, ea avea 26 de ani și clocotea de viață. Avea o frumusețe clasică, așa cum reiese și din medalionul pe care i l-a dăruit tânărului prinț. Un păr negru, cârlionțat, tenul ca laptele, ochi mari și scăpărători, cine ar fi putut să reziste acestei combinații? Mai ales când însăși regina Elisabeta o introdusese în cercul său de intimi, cu recomandarea de a citi poemele scrise de această nouă Erato a liricii europene.

— Și? Bănuiesc că există o continuare, dacă tot ai început istoria asta veche...

— Există. Unchiul Eliad zâmbi strâmb. Și aceea te privește pe tine.

Principele sfârșise prin a se îndrăgosti lulea de poeta descendentă dintr-un lung șir de boieri autohtoni, Fălcoianii, prezenți în toate cronicele de altădată ale Valahiei. De altfel, se părea că reginei Elisabeta nu-i displăcuse deloc acest fapt. Mai mult, făcuse tot posibilul să le obțină câteva întâlniri de taină, asta până ce regele Carol aflase de poveste și îl chemase la ordin pe tânărul amorez. În general timid și timorat de inflexibilitatea unchiului, de data asta Ferdinand nu acceptase să înceteze legătura și se împotrivise ordinului regal. Pus în ipostaza de a-și încălca propria poruncă sau de a-și repudia nepotul, rămânând astfel fără urmași, regele a supus problema parlamentului și, cu ajutorul unor prieteni politici a obținut un vot majoritar împotriva principelui, care era obligat prin lege să înceteze orice întâlnire amoroasă cu poeta inimii sale. Mai mult, același parlament emisese și un ordin de exil pentru Elena Văcărescu, obligată astfel să părăsească țara, în 1891, și să se stabilească în Italia.

— Dragostea învinge însă totul, concluzionă bătrânul rânjind.

Scoase din buzunarul pantalonului un recipient metalic plat, îl deșurubă, umplu capacul cu lichidul incolor și îl dădu peste cap. Îl înșurubă și îl puse alături, pe capacul lăzii. Îi făcu un semn cu ochiul.

— Ți-aș oferi și ție, dar habar n-am ce efect va avea coniacul combinat cu otrava. Îți promit o sticlă plină cu acest minunat Courvoisier, atunci când vom ajunge în Slatina.

Și învinsese. Dragostea și interesul special arătat de regina Elisabeta. Care nu avusese niciun cuvânt de spus atunci când Carol îi alesese nepotului drept viitoare regină pe prințesa Maria Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha. Reginei-mamă nu-i plăcea legătura cu casa Romanovilor și nu încetase vreodată să exprime asta. Dar Carol nu avusese nevoie de aprobarea ei pentru a încheia un contract prenupțial, în numele nepotului. Și, astfel, la 29 decembrie 1892, la Sigmaringen, căsătoria celor doi devenise o realitate, la fel de sigură ca și câștigarea războiului pentru independență, de la 1877. Regina nu ripostase. Cel puțin, nu în mod direct. Trimisese cadouri de nuntă. O așteptase pe noră în gară, alături de consortul regal, cu un imens buchet de trandafiri roșii și galbeni. Le oferise celor doi un supeu impresionant, la care participase jumătate din guvern, precum și invitați din toate raioanele și plășile țării. Într-un cuvânt, se comportase exemplar, ceea ce îl făcuse pe bănuitorul Carol foarte atent și foarte nervos. Nu reușise, însă, să surprindă niciun fapt care să contravină dorințelor și ordinelor sale. Principele Ferdinand părea că se potolise cu totul: se comporta extrem de curtenitor cu proaspăta soție și se străduia să nu-i dea niciun prilej de nemulțumire politică și familiară cruntului său unchi.

Așa că acesta aprobă plecarea sa la Roma, în luna noiembrie, pentru încheierea unui pact economic: un grup de întreprinzători nobili și militari italieni creaseră o societate pentru fabricarea automobilelor, la Torino, condusă de Giovanni Anieri, iar parlamentul Regatului fusese

convins să accepte un contract cu aceasta, partea română urmând să producă subansamble mecanice. Drumul prințului regent trecuse însă și prin Bologna, la întoarcere. Acolo unde, după exilul politic impus de parlament, se stabilise de ceva timp Elena Văcărescu.

În 1895, Ferdinand obținuse conducerea unei delegații care mergea la Paris, în vederea stabilirii de relații politice bilaterale directe între cele două națiuni. Cu câteva luni mai înainte, poeta inimii sale se stabilise în Orașul Luminilor, în cartierul Montmartre, într-o casă veche, cu etaj, de unde se zărea Sena. Se spunea că vizitele secrete pe care principele i le-a făcut au fost pentru prezentarea semnelor de prietenie pe care regina Elisabeta l-a însmisionat să i le prezinte prietenei sale de altădată.

— O poveste frumoasă, romantică și înduioșător de tristă, întrucât sfârșitul era previzibil, spuse bătrânul și tăcu, așteptând un comentariu.

Alexandru Milovan se mulțumi doar să își flexeze ușor picioarele. Își recăpătase controlul asupra corpului în proporție de peste 90%. Dacă ar fi vrut să se ridice în picioare, în acel moment, probabil că ar fi reușit. Se uită fix la celălalt, așteptând continuarea. Presimțea că va exista o continuare. Una care să-i dezlege misterul – legătura sa cu această poveste frumoasă, cum o definise bătrânul, dar îngrozitor de veche, dinaintea venirii sale pe lume. În cele din urmă, unchiul Eliad îl bătu cu palma pe genunchi.

— Ei, chiar nu te interesează cum arată acest sfârșit previzibil?

Așteptă o clipă înainte să răspundă.

— E o poveste și-atâta tot, la urma-urmei. La fel ca acelea pe care mi le spunea unchiul, celălalt unchi, când eram copil. De ce m-ar interesa, în mod special?

— Pentru că faci parte din ea. Bătrânul întinse un deget către el. Pentru că tu ești acela care trebuie să descifrezi taina nașterii copilului nelegitim al principelui Ferdinand, să-l identifici și să ni-l aduci, pentru a-l putea proteja și apoi, când va sosi momentul, pentru a-l impune Europei și lumii întregi ca pe conducătorul salvator al acesteia.

— Un... Mântuitor!? exclamă el, cu gura căscată.

— Ei, da, Mântuitorul venit cu sabia să aducă pacea în lume. Mai ții minte cuvintele lui Iisus – „Nu am venit să vă aduc pacea, ci am venit să vă aduc sabia"...

Milovan trase cu putere aer în piept, simțind că se sufocă. Avea aproape aceeași senzație de rău ca în clipa în care otrava începuse să facă ravagii în corpul său. Se înălță pe coate și se holbă la bărbatul din fața sa.

— O conspirație politică! șuieră. Asta îmi propui, să iau parte la o conspirație politică împotriva Coroanei.

— Îți propun să faci parte dintr-o conspirație, da. Pentru asta ai fost crescut, încă de la naștere. Înainte de a da un răspuns, va trebui să ții cont de faptul că războiul acesta nu se va sfârși niciodată, atâta vreme cât îi vom lăsa pe aceiași diplomați și conducători, corupți și cu mințile bolnave, să ducă tratative ascunse, trimițându-și popoarele să moară pe fronturi unde ei nu vor călca niciodată. Avem nevoie de un conducător nou, cu o sabie atât de strașnică, încât lumea întreagă să se cutremure numai când va ridica brațul. Ești singurul om din lumea asta

care știe unde se găsește și de aceea au fost și vor mai fi încercări de a te captura sau de a te înlătura.

Bătrânul ridică mâna, pentru a opri obiecția pe care bolnavul se pregătea să o formuleze.

— Mai ai puțină răbdare. Trebuie, mai întâi, să afli tot ce e necesar să știi, ca să poți face alegerea corectă. Trebuie să afli *povestea ta*.

Își scoase ceasul și se uită la el. Afară, lumina începea să scadă, dar câteva raze încă mai poleiau podeaua gudronată. Alexandru își linse buzele uscate.

— Mi-e sete. Pot să mai capăt o gură de apă?

Bătrânul vârî ceasul la loc, apucă sticla și i-o întinse.

— Ar fi bine să ne grăbim. Până la Slatina ar mai fi cam vreo 20-25 de minute. Ascultă, în cazul în care intervine ceva neașteptat, trebuie să știi că toate căutările tale ulterioare ar trebui să înceapă de la mănăstirea Clocociov. Și că e bine să ții minte un nume și o parolă: Tănase și *săgeata de argint*. Iar acum, nu mă întreba nimic despre asta. O să fie destulă vreme mai târziu.

Capitolul 3

— Înainte de a-ți spune cine sunt eu, trebuie să afli mai întâi cine a fost Buciuc Eliad, cel pe care de când te știi l-ai crezut unchiul tău. Brațul secret al Poliției Secrete. Cel pregătit în mod special pentru a executa orice fel de ordine ar fi primit, fără să caute să le afle cauzele sau să le înțeleagă esența. Așa se face că a acceptat să stea în Cernavoda vreme de 24 de ani și să te crească încă de pe când erai un prunc, pentru a duce la îndeplinire un ordin pe care el nu avea să-l cunoască niciodată. Dacă ar fi să-l caracterizez printr-o singură sintagmă, i-aș spune un chinez înalt și migălos. Iar eu...

Bătrânul își freca mâinile una de alta, fără să se uite la el. Vagonul continua să scârțâie și să geamă, pătrunzând din ce în ce mai adânc în burta înșelătoare a înserării. Probabil că dincolo de pereții de lemn bătea un vânticel cald și uscat, mișcând ciulinii înfloriți și bălăriile pe jumătate înclinate, în direcția pământului crăpat de secetă. Apoi, brusc, i se păru că aude câteva strigăte îndepărtate și chiar pocnituri, asemănătoare celor ale unor dopuri de la sticlele de șampanie.

Dar Alexandru Milovan nu avea să știe asta niciodată. Devenise brusc foarte atent, privindu-l pe bărbatul ușor gârbovit din fața sa cu pupilele mărite de curiozitate.

Un chinez înalt și migălos... exact așa scria, cu litere înflorate, din secolul trecut, înclinate spre dreapta și ascuțite spre vârf, pe spatele singurei fotografii din dormitorul unchiului său. Urma o semnătură ciudat de simplă: un „c" cu brațul de jos extrem de alungit și răsucit asemenea unui cârlig de pescuit, în interiorul căruia putuse descifra alte patru litere. Atunci crezuse că scria *Casof*. Acum își dădea seama că era numele celui de-al doilea monarh al Regatului Român, cu numele de ***Carol***.

Văzuse poza doar o dată, când trecuse în clasa a treia primară și se întorsese mai devreme ca de obicei, din cauză că școala se închisese înainte de prânz. Copiii fuseseră trimiși acasă de către director, pentru că doi dintre elevii mai mari fuseseră găsiți cu tifos exantematic. Bunicul nu era pe nicăieri ca să-i dea vestea cea mare, așa că îl căutase prin toate încăperile căsuței cu verandă de lemn, prin beci și chiar prin pod. Așa dăduse cu ochii de fotografia ușor îngălbenită, care înfățișa un bărbat înalt și mai tânăr, dar cu trăsăturile atât de cunoscute ale unchiului său. O pusese la loc, ieșise din dormitor și îl așteptase pe unchiul Eliad pe treptele de lemn, aruncând cu pietre după pescărușii. Când acesta se întorsese, îngândurat și încruntat, după aproape un ceas, ceea ce văzuse în ochii lui cenușii îl făcuse să uite de întrebarea despre chinezul cel înalt. Apoi fusese luat în vârtejul evenimentelor legate de război și de șirul de morți făcut de epidemie și uitase. Iar mai târziu, când își reamintise, nu mai îndrăznise să-l întrebe. Cu atât mai mult cu cât fotografia dispăruse de pe masa de brad.

Acum, bărbatul peste care vârsta așternuse praful anilor îi citase cu o precizie uimitoare exact acele cuvinte, străduindu-se să-i atragă atenția. Și reușise atât de bine, încât nu reușea să-și mai desprindă privirile de pe fața plină de riduri.

Poliția Secretă luase ființă în Principatele Române cu câțiva ani înainte de Revoluția europeană de la 1848. Nimeni nu știa cu precizie cine făcuse propunerea și se străduise să o organizeze, secretul fiind păstrat cu sfințenie. De aceea se și numea *poliție secretă*, la urma-urmei, nu? Pentru că lucra în secret, cu secrete. Ceea ce se cunoștea cât de cât, din însemnările istorice ale unor contemporani ai ultimei jumătăți a secolului al XIX-lea era faptul că în 1865 luase naștere, în cadrul ei, vestita „Secție a II-a" creată după model francez, practic primul serviciu de informații al Armatei Române. Elisabeta de Neuwied devenise consoarta principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen în 1869, iar trei ani mai târziu acest serviciu special reușise să o atragă în rândurile sale. Una dintre cele mai importante, dar și cele mai tainice operațiuni la care participase viitoarea regină fusese aceea de favorizare a apropierii tânărului Ferdinand de Elena Văcărescu. Nimeni n-ar fi putut însă să spună care era adevăratul motiv al demersului făcut de Secția a II-a.

— Practic, regina Elisabeta, Carmen Sylva pentru prieteni și apropiați, este cea care a susținut pasiunea vie dintre cei doi. Evident că nu făcea asta fără să aibă un interes material bine conturat. De altfel, regina era cunoscută în epocă drept prima femeie care a vândut drepturi de publi-

citate pentru o anumită marcă de mașină de scris. Deși lăsa impresia unei firi delicate și a unei imaginații aeriene, în realitate era o femeie foarte cu picioarele pe pământ. Și nu spun eu asta, este suficient să observi, analizând presa vremii, cu cât pragmatism a organizat serviciul public spitalicesc, cum s-a preocupat de îngrijirea bolnavilor și a răniților din războiul cu turcii, cu câtă meticulozitate a înființat primele societăți publice sanitare. Este evident faptul că nu romantismul a făcut-o să-i apropie pe cei doi, ci un interes mult mai pragmatic.

— Ce interes? se trezi întrebând Milovan, aproape fără voia sa.

Povestea începea să-l fascineze și, treptat, întrebarea fundamentală care-l bântuise încă de la început – ce căuta el în această afacere încurcată? – prindea să se disipeze asemenea unui val care atinsese țărmul și fusese absorbit de nisip. Bătrânul își țuguie buzele, dar nu răspunse imediat. Desfăcu dopul și sorbi o gură de alcool, după care îi întinse recipientul de metal.

— Hai să riscăm. Cred că o înghițitură nu o să te omoare. La urma-urmei, nu a putut să facă asta cantarella, așa că nu văd ce ar avea în plus coniacul ăsta.

Degetele îi tremurau când luă vasul. Se strădui să nu risipească darul lichid. Duse gâtul metalic la buze și sorbi cu precauție. Coniacul era perfect, avea savoare, buchet și o tărie abia resimțită sub limbă. Sângele i se puse imediat în mișcare. Închise ochii, oftă și înapoie recipientul.

— Interesul Poliției Secrete a fost pentru secretul bine păzit al Casei de Sigmaringen. Crezi că în mod întâmplă-

tor parlamentul Principatelor Unite s-a oprit asupra Casei Princiare de Hohenzollern-Sigmaringen, atunci când s-a propus alegerea unui domnitor străin?

Alexandru Milovan ridică din umeri.

— Nu cred nimic, pentru că nu știu nimic în privința asta. Sunt lucruri vechi de peste 70 de ani. Prăfuite precum cărțile care au stat prea mult pe raft. Unchiul Eliad a insistat să învăț mai mult geografie decât istorie.

— Pentru că așa i s-a cerut să facă. Dacă ai fi avut prea multe informații din istoria apropiată, ai fi început să pui întrebări stânjenitoare. În fine...

Bătrânul dădu din mână și se ridică în picioare. Se deplasă până în capătul celălalt al vagonului, apoi reveni, sprijinindu-se cu o mână de peretele de scânduri.

— Am amorțit, se plânse el. Vârsta. Lipsa de mișcare.

Se opri în dreptul lui.

— Și acum, răspunsul la întrebarea care-ți stă pe limbă: de ce tu? Pentru că numai cineva cu sângele Casei de Sigmaringen în vene putea să aibă acces la secretul familiei. Carol a murit în 1914. Ferdinand a ajuns rege. Fiul său, Carol al II-lea, era viitor rege. Nepotul său, Mihai, urma să ajungă și el rege, după tatăl său. Accesul la membrii familiei regale ar fi fost infinit mai greu decât la oricare alți oameni ai Curții, ai Guvernului sau ai Parlamentului. Secției a II-a îi era necesară o legătură directă cu unul dintre bărbații Casei Sigmaringen. S-a întâmplat ca acela să fii tu, Alexandru Milovan, copilul din flori al lui Ferdinand și al Elenei Văcărescu.

— Eu?!!

Strigătul uimit aproape că zgudui vagonul. Se ridică grăbit în șezut, tremurând din toate încheieturile. Trenul se înclină spre dreapta, scârțâind prelung.

— Da, ești un prinț, dacă asta înseamnă ceva, răspunse, încet dar clar, bătrânul, încercând să se sprijine de pereții care trepidau. Aceasta a fost principala condiție pusă de conducătorul Secției a II-a pentru ca tinerii amorezi să poată continua să se întâlnească – copilul rezultat din acea legătură să le fie predat, ei, părinții, urmând să nu mai audă niciodată de el. Acum, că ai ajuns la vârsta maturității, trebuie să îți plătești datoria de onoare față de noi și să descoperi secretul milenar al familei Sigmaringen.

— Cred că v-ați înșelat cu toții. Milovan își frecă fruntea, ametit. Nu se poate să...

Undeva, în fața lor, locomotiva frână brusc. Inerția produsă de numărul mare de vagoane încărcate și aflate în viteză de croazieră îl împinse în spate, iar capul i se izbi violent de peretele de scânduri. Pentru o clipă, văzu stele verzi, iar gura i se umplu cu un lichid sărat și călduț. Sânge, se gândi, în timp ce încă avea ochii închiși. Pesemne că își mușcase limba.

Când deschise pleoapele, nimic nu mai părea să fie așa cum fusese până atunci. O parte din lanțurile cu care fusese ancorată arma de podea alunecaseră într-o parte și trăseseră prelata până aproape la jumătate. Era, într-adevăr, un PM M 1910, cu o țeavă lungă de aproape trei metri și una scurtă, semirotativă, așezată într-un unghi de 45 de grade în raport cu cea dintâi, care trebuie să fi folosit pentru a combate atacurile la sol ale inamicului, în timp ce

mitraliera principală dobora aparatele aeriene. Coșul gol al scaunului dublu era făcut din plasă de sârmă, iar pieptul servantului era protejat de un fel de scut din oțel, gros de câțiva centimetri.

Bătrânul se rostogolise până lângă roata groasă de cauciuc și bătea aerul cu mâna stângă. Cea dreaptă o avea prinsă sub el. Milovan făcu un efort și reuși să se salte de pe ladă. Îi tremurau genunchii, dar se aplecă spre el și îi întinse mâna. Celălalt o ignoră, se apucă de roată și se ridică într-un genunchi.

— Se întâmplă ceva rău...

Frâna acționă din nou asupra roților. Mitraliera se zbătu în legături, în scrâșnet de metal frecat pe metal. Se prinse cu amândouă mâinile de țeava cea scurtă, care tăiase un arc de cerc chiar pe deasupra capului său, și se lăsă târât către ușa ce se deschisese complet. Un picior ieși în afara vagonului, apoi reveni în interior, când țeava cea lungă sparse peretele din scânduri și păru că se repede spre cerul violet. Scrâșnetul roților se amplifică, ajungând un fel țiuit strident, în vreme ce viteza se micșora din ce în ce mai mult. Într-un final, sistemul de frânare se dovedi mai puternic decât energia inerțială a vagoanelor și trenul se opri cu totul.

Milovan reuși să se ridice pentru a doua oară. Scuipă flegma amestecată cu șuvițe roșii de sânge. Podeaua vagonului era înclinată și se ținea cu greu în picioare. Aerul mirosea a fier încins și a lemn ars. Mitraliera se prăbușise într-o parte, strivind sub ea corpul bătrânului. Se aplecă deasupra lui: ochii holbați se uitau direct spre cerul înde-

părtat, iar colțurile gurii erau pline de sânge gros, aproape închegat.

— Hei! gâfâi, dar rictusul feței celuilalt rămase încremenit.

Îi atinse fruntea cu vârful degetelor, apoi se ridică. Nu mai avea cum să-l ajute. Pe de altă parte, propria situație devenise, din instabilă și nesigură, de-a dreptul periculoasă. Ce anume putuse să oprească un tren aflat sub pază militară, în plin mers?

Se apropie de ușa deschisă, dincolo de care se zăreau, încenușate, câteva tufe de răsură înflorite. Cerul devenea treptat indigo, iar prin aerul cald bâzâiau roiuri de insecte invizibile. Cercetă cu atenție împrejurimile, dar nu zări nicio mișcare. Coborî încet, pășind cu atenție pe fiecare treaptă. Genunchii încă îi tremurau, iar gura îi era complet uscată. Dincolo de șină, terenul cobora în pantă abruptă, așa că se văzu nevoit să sară. Alunecă pe smocurile de iarbă și căzu. Se rostogoli, lovindu-se la coaste.

— Hei! strigă, ridicându-se în picioare. Kamerads!

Nu avea cine să răspundă, constată. Pentru că în urma vagonului său nu mai exista nimic. Locomotiva pufni două șuvoaie de aburi, care umplură spațiul dintre șine, șerpuind către el. Se îndreptă spre ea, șchiopătând ușor. Ușa metalică dinspre el era deschisă la perete și un picior încălțat într-un bocanc din piele, cu carâmbul răsfrânt, ieșea în afară, atârnând spre sol. Pantalonul cenușiu, din stofă subțire, era pătat până la genunchi cu un lichid vâscos.

Alexandru Milovan se opri, străduindu-se să-și calmeze bătăile inimii. Îi venea să vomite și se întrebă dacă era efec-

tul otrăvii sau al numărului tot mai mare de morți care îl înconjurau. Apucă bara de susținere și urcă scara, săltându-se peste piciorul neclintit.

În cabina strâmtă și lungă erau două cadavre: al soldatului german, căzut chiar în intrare, și al ajutorului de mecanic, Iancu. Amândouă aveau gloanțe în gât și în piept, iar soldatul avea și carotida tăiată cu cuțitul. Obiectul crimei se găsea lângă el, cu mânerul încleiat de sânge. Dintr-o privire realiză că trenul fusese oprit după ce mai întâi fusese lăsat să meargă cu o presiune din ce în ce mai mică în cazan: ceasul-manometru indica o cantitate mică de abur rămasă în interiorul instalației. Roțile ambelor frâne erau răsucite până la punctul maxim. Asta însemna că, pentru a reuși să le învârtă simultan, cel care oprise trenul fusese nevoit să-i omoare mai întâi pe ceilalți doi, apoi să se ocupe de problema aburului. Al treilea cadavru nu se zărea nicăieri, așa încât presupuse că mecanicul reușise să scape. Sau că el era criminalul.

Urcă scărița dinspre jumătatea de vagon în care era depozitat cărbunele. Acoperișul vagonului era pustiu. Unde dispăruseră oare celelalte vagoane? Nu exista decât un singur răspuns: cineva desfăcuse legătura dintre ele, pe când trenul se afla încă în plină viteză. De aceea li se păruse, la un moment dat, că aud strigăte și chiar ecouri de împușcături.

Milovan simți că-i vine rău și își rezemă fruntea de tabla fierbinte a vagonului. Ceva nu se lega deloc în toată istoria asta. Cum de începeau în același bol întâlnirea cu fostul său coleg, știrea despre moartea unchiului Eliad, leșinul

datorat unei acțiuni de otrăvire, internarea în spital, cu ajutorul unui necunoscut care se dovedise a nu fi chiar atât de necunoscut, plecarea precipitată din spital, vizita la Comandamentul German unde bătrânul obținuse, în mod surprinzător, permise speciale de deplasare pe trenuri germane, îmbarcarea în tren, poveștile amețitor de vechi, de aproape un secol, și tot ceea ce i se întâmpla în aceste momente?

Era ca și cum cineva încerca nu să-l omoare, cum ar fi părut la o analiză superficială a faptelor, ci să-l împiedice să ajungă acolo unde dorise să-l ducă bătrânul care zăcea strivit sub afetul mitralierei. Sau poate că dorea să-l captureze viu. Așa cel puțin lăsa să se înțeleagă folosirea cantarellei.

Coborî încet prima scară, ocolind cadavrele, apoi o coborî și pe cea de-a doua. Pământul i se păru dintr-odată neașteptat de reconfortant sub tălpi. Trebuia să părăsească acel loc, mergând... oriunde, numai pe linia ferată nu. Se înapoie la vagonul abia părăsit și urcă din nou în el, folosindu-se mai mult de mușchii brațelor decât de picioare.

Bătrânul se găsea în același loc unde-l surprinsese moartea, doar că acum trăsăturile chipului păreau să se fi șters, iar apa ochilor devenise opacă. Îi închise pleoapele, apoi îi scotoci prin buzunare. Scoase un teanc de bacnote românești legate cu sfoară și un alt teanc, mai gros, de hârtii de 500 de mărci germane. Pe fundul buzunarului găsi un pachețel din hârtie cerată, cu 10 cartușe. Într-un buzunar interior descoperi un al treilea teanc, de ruble, alături de patru hârtii de identitate, toate cu același nume – Oleg

Marcovici, emise de autoritățile din Regat, de cele italiene, germane și rusești. În hamul de sub braț atârna un TT, pistol folosit de ofițerii armatei țariste. Desfăcu hamul, îl petrecu peste cap, apoi îl închise sub brațul stâng. Nu trăsese niciodată cu un Tokarev, dar bănuia că nu era mai greu de folosit decât un Browning M1910.

Nu înțelegea prea bine ce rol jucase bătrânul în viața lui, dar îi era clar că îl cunoștea de mult timp și că îl salvase cel puțin o dată de la moarte. Îi așeză o mână pe umăr și își dori să fi avut dreptate atunci când îi spusese că unchiul Eliad nu murise. Apoi se ridică, coborî din nou treptele metalice și închise cu grijă ușa pe role în urma lui.

Afară, înserarea năvălea peste fața lumii cu aripile larg deschise. Vântul se transformase într-o șoaptă domoală, care aproape că acoperea țârâitul greierilor. Un liliac trecu, asemenea unei umbre moi, pe deasupra sa și dispăru dincolo de vagon. Era atât de cald, încât simțea picurii de transpirație cum îi coborau de-a lungul șirei spinării, înainte de a fi asorbiți de betelia pantalonilor. Își șterse fruntea cu mâneca și porni către apus. Dacă avea noroc, se afla în acea parte a căii ferate care însoțea șoseaua națională. Dacă nu, avea să rătăcească multă vreme pe câmpuri sălbatice, printre cursuri secate de apă și boscheți uscați.

Avu noroc. Nu se îndepărtase nici un kilometru de șinele metalice și dădu peste un drum de țară care înainta fix către Steaua Boarului. Aproape că nu mai vedea unde punea piciorul, când îl ajunse din urmă o căruță, trasă de doi boi cu coarne răsucite, încărcată cu saci. Proprietarul atelajului venea de la moara din Milcov și mergea până

în marginea Slatinei, la hanul lui Atanasie Calistrat, să-i ducă făină, mălai și uroaie pentru animale. Când auzi că a avut loc un accident feroviar, îi făcu loc să urce, fără prea multe întrebări și dădu bice atelajului.

Timp de aproape o oră, Milovan se lăsă legănat de căruță, străduindu-se să nu ațipească. Celălalt vorbea într-una și din când în când întorcea capul spre el și îl întreba dacă nu îl plictisea cu pălăvrăgeala lui.

— Că eu, domnule, nu mă întâlnesc cu prea mulți necunoscuți pe drumurile care le bat. Și nu știu cum să vorbesc cu ei atunci când se întâmplă să iau vreunul în car. Dacă te-am supărat cu ceva, să-mi spui numaidecât. Iar dacă nu, să mă lași să trăncănesc, că trece vremea mai ușor.

Și vremea trecu, iar el află cât de greu o duceau oamenii din mijlocul Regatului, cum cei mai săraci erau nevoiți să râșnească ghindă și scoarță de copac și s-o amestece cu făină, ca să aibă lipie să pună pe masă; cum cele mai multe animale de tracțiune fuseseră rechiziționate pentru viitorul război, iar oamenii primiseră pentru ele un cupon galben în care se specifica faptul că statul îi va despăgubi pentru ele, după încheierea conflictului; cum toți bărbații între douăzeci și patruzeci de ani fuseseră înrolați și trimiși la instrucție în poligoanele de la Orșova, Turnu Severin și Râmnicu Vâlcea, urmând să pornească pe frontul dinspre Răsărit, dacă friții și rușii nu ajungeau să semneze un armistițiu; cum cei rămași acasă erau obligați să presteze o zi de muncă pentru armată și încă o zi să facă exerciții de premilitară, cu pușți de lemn la care erau atașate baionete adevărate, din Primul Război; cum veneau lichida-

torii băncilor să ia dobânda de la cei care, de nevoie mare, se împrumutaseră, în speranța că vor scoate ceva recoltă și vor reuși să treacă și peste anul acesta cu bine, dar...

— Ehe, domnule, că văz că nu zici nimic, nici de bine, nici de rău, da' mă lași să vorbesc și eu dau într-una din gură, că atunci când sunt singur nu-mi vine, iar acasă trebuie să tac și să ascult ce spune nevasta, altfel nu-mi dă să mănânc... Da' ce-ți închipuiești dumneata, că avem viață ușoară aici, unde Oltul se umflă în fiecare an și ne ia casele și le cară la vale, risipindu-le pe drumul ce-l bate către Dunăre? Suntem niște amărâți, niște nenorociți care se lasă călcați în picioare de toți cei care pun mâna pe o armă și își închipuie că stăpânesc lumea. Da' așa amărâți cum suntem, așa prăpădiți și de nimic și tot știm că, odată și-odată o să vină ea și vremea noastră, iar ce s-a-ntâmplat la Flămânzii ceia, în '907, o să se răspândească peste tot, ca focul. Și atunci să-i ferească Ăl de Sus pe toți domnii care nu știu decât a ne obijdui, ca să le dăm talerul de argint pe care l-am trudit cu sudoarea frunții. Ne uităm și noi, că de-aia avem ochi, la ce-au dus la împlinire țăranii ceia și ne minunăm. Și atunci ne întrebăm de ce nu s-ar putea și la noi una ca asta?

Alexandru Milovan tresărise din somnolență, de parcă l-ar fi picat cu smoală fierbinte pe piele. Se uită cu atenție la obrazul tras al bărbatului de alături, dar în afară de perii roșcați ai unei bărbi rare, nebărbierită de mai multe zile, nu văzu nimic altceva.

— Și ce știi dumneata, bade, despre răscoala aia? întrebă cu prudență.

— Ce știe toate lumea, domnule. Cum a trimis regele armata peste ei, cum au aruncat soldații armele și cum s-au înfrățit cu răsculații, cum au intrat batalioanele rusești pe la Santa Mare, la chemarea lui Carol I, se zice, și cum au dat curajul pe rușine, scăpând cu fuga peste Prut. Dar, de aici încolo, multe se spun, puține se cred. De când a intervenit Imperiul Austro-Ungar și i-a luat pe răsculați sub aripa lui, nu se mai cunoaște nimic sigur. Eu cred, domnule, că nimic altceva rău nu s-a întâmplat acolo, altfel am fi aflat și noi. Că veștile rele aleargă mai repede decât cele bune. Lumea vorbește despre un falanster, ca acela de la Scăieni. Ori poate dumneavoastră, că veniți de la București, știți și alte alea?

Falansterul lui Teodor Diamant? Milovan se strădui să readucă numele înapoi în memorie, de la cursul de istorie al lui Alexandru Xenopol, dar nu reuși. Își amintea, foarte vag, că acesta fusese un discipol și un prieten al lui Charles Fourier, dar altceva nimic. Oare ce voia să spună bărbatul de lângă el atunci când făcea legătura între răscoala de la 1907 și falansterul de la Scăieni? Și mai ales de ce pomenise de Imperiul Austro-Ungar ca și cum ar fi fost încă o entitate statală viabilă? Amintise ceva și despre talerii de argint. Dar aceștia își încetaseră circulația odată cu prăbușirea Imperiului.

Închise ochii și medită o clipă: oare Imperiul chiar se destrămase? După cum vorbea vizitiul, lucrul nu părea că se întâmplase.

— Cine este împărat acum în Imperiu? întrebă, cu aerul că se interesa despre noua modă a mănușilor fără degete, pe care le purtau cei care conduceau cupeuri de lux.

Vizitiul trase de căpăstru și opri boii. Apoi întoarse capul și-l privi lung pe călător.

— Adică, cum, domnu'? Vă prefaceți că nu știți ca să vedeți cât știm noi, ăștia de la țară? Nu că ne-ar păsa prea mult de cine domnește, la urma-urmei, că taxe trag toți. Dar pe Francisc Carol I îl știu până și copiii de țâță, dacă nu vă e cu supărare. Este singurul împărat din lume care nu a învățat cu dascăli, ci a urmat școala publică, asemenea oricărui muritor de rând.

Milovan deschise gura să spună ceva, apoi o închise, fără să rostească un sunet. Dumnezeule, despre ce vorbea omul ăsta?! Karl Franz Josef Ludwig Hubert Georg Maria – din dinastia Habsburg-Lorena, murise în urmă cu 16 ani, după ce încercase zadarnic de două ori să-și recupereze tronul, la încheierea Primului Război.

— Unde se află Francisc Carol I în acest moment?

— Păi știu și eu, domnu'? Vizitiul se mai uită o dată la el, ca la un fel de lunatic, apoi pocni din bici și boii urniră carul din loc. Știu și eu? Pesemne că în Viena aia a lui, la palat. Cine stă să verifice pe unde se plimbă Majestatea-Sa?

Se hotărî să nu mai întrebe nimic, altminteri ar fi dat de bănuit că e înapoiat mintal. Sau, și mai rău, celălalt ar fi putut să-l creadă spion și l-ar fi turnat imediat la Siguranță. Se uită discret la ceasul de la încheietură: mergeau de aproape o oră și jumătate și, în continuare, drumul părea că se contopește cu bărăganul. Stelele străluceau cu putere deasupra capetelor lor, iar cerul era incredibil de adânc.

— Îndată ajungem, domnu'. Vizitiul se aplecă și îl atinse pe boul din stânga cu biciul. Urcăm clinul ăla, îl coborâm și ne trezim la porțile hanului. Unde ziceați că mergeți?

— Nu ziceam, mormăi Milovan, indispus că trebuia să ofere informații despre sine. Am ceva treburi în Slatina.

— Păi dacă a avut loc un accident de tren, cum ziceați, e musai să raportați. Calea ferată a fost preluată de Imperiu, iar trenurile sunt proprietate chezaro-crăiască. Împăratul are iscoade peste tot și află, în cele din urmă. Da' după aia o pățesc toți, vinovați și nevinovați. Așa că e mai bine să știe de la început. Fără supărare, după ce vă las la han, mă duc drept la „Befehl der Geheimpolizei".

Dădu din cap, lăsând să se înțeleagă că era de acord. Nimerise... Dumnezeule, unde nimerise oare? Ce era balamucul ăsta chezaro-crăiesc și ce legătură avea cu Regatul? Înghiți în sec, hotărât să aibă răbdare încă un sfert de ceas și să nu își mai pună nicio întrebare fără răspuns.

În cele din urmă, carul urcă scârțâind încet până la stele și coborî apoi în adâncurile nopții liniștite ale câmpiei. Drept în fața lor, licăreau luminile unei localități. Hanul, cu zidurile sale scunde dar lungi, se dovedi a fi mult mai aproape decât crezuse. Când vizitiul sări de pe scândura ce-i slujea drept capră și apucă hățurile, potolindu-și animalele cu vorbe răstite, i se păru că de-abia încheiaseră discuția.

— Aici e, domnule, îi spuse, în timp ce lega frânele de o stănoagă. Hanul Sărindarilor, cel care nu închide niciodată. Mergeți la conu' Calistrat și vă pune la masă, după

care vă găsește o odaie liberă. Îi spuneți că v-a adus la el Stavrache. Să-mi pună deoparte un pahar cu rachiu de prună. Iar mâine n-aveți decât să ocoliți satul și să mergeți drept până la podul de peste Olt. Într-un ceas bun sunteți acolo. Îl treceți până să vină vreun tren și ați ajuns în marginea mahalalei Cioclocov. Da' vă zisei înainte – nu uitați să treceți pe la Comenduire. Vă spune conu' Calistrat unde se găsește. Hai, noapte bună și Cel de Sus să vă aibă în pază!

Mahalaua Cioclocov. Își aminti că bătrânul îl sfătuise să își înceapă căutările la mănăstirea care purta acest nume. Oare întâmplător se întâlnise aici cu acest nume?

Sări din car, îi mulțumi lui Stavrache, după care se îndreptă către porțile deschise ale hanului. Curtea lungă era plină de căruțe și de oameni care stăteau pe butuci de lemn, așezați lângă roți, și mâncau, beau și povesteau. Ocoli un morman de coșuri împletite, din răchită, dădu binețe unor săteni strânși în jurul unui ceaun și înfigând linguri de lemn în tocana groasă, apoi ajunse în fața unei clădiri scunde, albe, cu un cerdac din lemn, lung și îngust, către care urcau câteva trepte roase. Îi ieși înainte, din spatele unei uși mari, din lemn ghintuit cu bare de aramă, un bărbat crăcănat, cu umeri lați și cu capul chel ca-n palmă.

— Bună seara. Dumneata trebuie să fii hangiul, nu? M-a adus unu', Stavrache, și mi-a zis că o să găsesc ceva de mâncare și de băut. M-a păcălit?

— Nu v-a păcălit, domnule. Atanasie Calistrat își șterse mâinile de șorțul atârnat de brâu și se apropie de el. De-aia e han, să dăm de-ale gurii pentru gură și de-ale somnului pentru trup celor care trec pe Drumul Crăiei. Avem mu-

saca bună de iepure de câmp, mămăligă caldă, brânză de burduf, cârnați cu usturoi pârpăliți la țepușă, salată de roșii cu ceapă, plachie de crap și gogoși acuma scoase din tigaie. Vin de care să vă aduc: de buturugă, de-ăla negru și gros, de-i zicem pe-aicea *sânge de iepure*, sau de-ăla alb și subțire, de beau domnii de la oraș?

— Dumneata ce mă sfătuiești, hangiule? Că îți cunoști marfa mai bine decât mine, care ajung pentru prima dată pe la han.

— Dacă vă e a merge mai departe, chiar în noaptea asta, să luați din cel alb, că nu se lasă la picioare. Dacă vă e a dormi în odăile hanului, musai să-l cercați pe cel negru.

Stătu în cumpănă. Când e să te afli într-o situație necunoscută, să nu dai niciodată cu banul, așa îi sfătuia la cursul de filosofie a comportamentului profesorul Neagu Columbeanu. Întotdeauna să adunați la un loc tot ceea ce cunoașteți, să trageți linie și să faceți suma. Dacă situația care rezultă este una neliniștitoare pentru cuget, luați-vă tălpășița cât mai repede, fără să priviți prea mult în urmă. Numai așa o să aveți timp, ulterior, să sintetizați și să trageți concluzii. Dacă vă lăsați în voia sorții și a norocului, nu se știe dacă o să apucați zorii zilei următoare. De aceea este necesar ca, în orice împrejurare, mai întâi să gândiți și abia apoi să acționați. Lăsați chestia aia cu scosul pistolului din teacă cu iuțeala gândului pentru eroii din filme. Pentru că lor le fac alții scenariile și de-aia se poate. Voi trebuie să vi le faceți singuri. Iar el se găsea, acum, chiar în acea situație: să-și construiască singur rolul, pe o scenă necunoscută. Dar ce alternativă avea?

Îl urmă pe hangiu de-a lungul cerdacului, coborâră câteva trepte pe una din părțile laterale ale clădirii și se trezi în fața unei uși larg deschise, în cadrul căreia flutura un văl de tifon alb. Atanasie Calistrat îl dădu într-o parte și îl pofti să intre. Coborî alte două trepte și pătrunse într-o încăpere lungă, plină de mese și de scaune. Unele erau ocupate, altele nu. Hangiul veni în urma lui și îi arătă cu mâna o masă, lângă unul dintre pereți. Șterse tabla cu șervetul și îi trase scaunul, ca la un domn ce bănuia că este. Dar Milovan preferă să rămână în picioare.

— Avem o problemă, domnule Calistrat. Tot avutul meu personal a rămas în trenul care a suferit un... un accident, așa cum i-am spus și omului care m-a adus cu carul. Cred că nu am cu ce să vă plătesc mâncarea. Asta dacă nu cumva vreți să primiți...

Își sumese mâneca hainei și îi arătă ceasul-brățară.

— ...chestia asta.

Hangiul se apropie curios și îi atinse geamul cu degetul.

— E un ceas de purtat pe încheietura mâinii! exclamă el, surprins. Am auzit că nemții au inventat chestia asta, dar nu am văzut niciunul. Trebuie că este destul de scump.

Milovan își stăpâni o ridicare din umeri. Ce însemna scump, într-o țară în care totul se plătea în taleri de argint?

— Pentru unul din ăsta, domnule, cred că ar trebui să vă dau să mâncați să beți și să vă las odaia în primire timp de o săptămână.

— Ba cred că ai putea să-mi așterni o masă bună, să scoți o ulcică de vin rece, din cel alb, că am a merge mai

departe, la vreme de noapte, și să-mi dai rest în bani peșin, dacă te interesează schimbul ăsta.

Hangiul îi ridică mâna cu ceasul spre flacăra lămpii atârnată de zid. Aceasta se alungi puțin, din cauza curentului de aer, iscat de mișcare.

— Ar putea să iasă ceva din afacerea asta. Cunosc pe cineva care ar oferi bani buni pe ornicul ăsta mărunțel. Așa să fie, domnule, batem palma. Luați loc la masă și mintenaș trimit sluga să vină cu farfuriile și cu mâncarea.

Se întoarse și, în drum spre intrare, trecu pe la mesele ocupate și se interesă cu ce își mai putea servi clienții. Un bărbat cu o statură uriașă și cu o mustață neagră, pe oală, cu vârfurile atârnând pleoștit, arătă cu degetul către șirul de cârnați afumați atârnați de o furcă, în apropierea tavanului, și îi ceru pe toți.

— Chiar așa, strigară ceilalți trei, de la masa lui, bătând cu cănile de metal în lemnul negeluit, ce să ne mai chinuim cu porția? Dă-ne tot șirul și mai adu un poloboc de vin din cel negru și nebotezat. Auzi, crâșmare? Din cel nebotezat...

Crâșmarul Calistrat puse un scaun sub furcă, se săltă pe el și coborî șirul de cârnați, cu bățul de lemn cu tot. Îi revărsă pe toți pe masă și rezemă furca de perete.

— Domnii mai poftesc și altceva?

— Doi pumni de cățel de usturoi. Și niște azimă coaptă în spuză, mare cât roata carului. Nu uita nici de polobocul de vin, dacă tot veni vorba.

Alexandru Milovan se mai uită o vreme la ei cum tăiau cârnații cu niște cuțite mari, cât niște baionete, pe care le scoseseră de la chimir. Apoi se plictisi și se întoarse către

masă. Își puse coatele pe ea și își prinse capul între palme. Ziua începuse prost și părea să se sfârșească încă și mai prost. Nu pricepea mare lucru din ceea ce vedea în jur și se întrebă dacă nu cumva otrava din el îl făcea să vadă distorsionat lucruri considerate normale. Dacă nu cumva creierul său halucina, creând imperii fantasmagorice acolo unde nu exista decât realitate brutală și fără pic de romantism. Cum să înțeleagă faptul că unii se străduiau să-l convingă de existența unui imperiu destrămat definitiv la finele Marelui Război? Imperiul Austro-Ungar supraviețuise, ba încă dovedea că avea puteri discreționare chiar în inima Regatului? Regele unde era, în ecuația asta? Dar guvernul și parlamentul? Cum ajunsese Regatul sub suzeranitatea lui Francisc Carol I al Austriei? Înnebunise el sau înnebuniseră ceilalți?

Auzi un zgomot chiar lângă el și se întoarse. Un servitor, slab ca un țâr și cu ochii duși în fundul capului, îi puse în față o farfurie goală, o lingură de lemn și o cratiță mare, plină cu tocană fierbinte. Alături de ea așeză un urcior cu desene aproape șterse și o cană de lut ars, cu mâner. Lipia era și ea caldă, iar ceapa mare, roșie, spartă cu pumnul, răspândea o aromă sălbatică. Băiatul se înclină, întrebându-l din ochi dacă mai dorea ceva. Îi făcu semn să plece și se așternu pe mâncat. Abia acum, când înghițea fără istov bucăți de lipie tăvălite prin sos, bucățele de carne și foile de ceapă, își dădea seama cât îi fusese de foame. În mai puțin de un sfert de oră, termină tot ce se găsea în fața lui, ba chiar șterse de două ori și cratița cu ultimele bucățele de lipie. Vinul era alb, așa cum ceruse, rece și

destul de bun la gust. Bău două căni, se șterse la gură cu batista și se lăsă pe spătarul de lemn, care scârțâi sub greutatea lui.

Alături, vecinii se mai luptau cu bucățile de cârnat și cu cățeii de usturoi. Din când în când își spuneau vorbe repezite, într-o limbă străină, dar continuau să mestece și să bea de parcă nu mai stătuseră la o masă cu săptămânile. Într-un târziu, apăru și crâșmarul, se opri la masa lor și îi anunță că slujnica terminase de dereticat camerele și că se puteau duce la somn oricând le era voia.

— *Milyen alvás, kocsma? A bor jobb, mint az alvás.* Uriașul cu mustață râse gros și-l bătu cu palma pe spate. Noi iubim mai mult vinul decât patul, bre. După ce om răzbi tot ce ne-ai adus, o să mergem să ne întindem oleacă oasele. Că mâine ne așteaptă drum lung și-i musai s-ajungem la Sebeș până la miez de noapte. Crâșmare, stai și bea o ulcea de vin cu niște transleithanieni de treabă. Și-om duce vorbă până la Buda despre hanul ăsta cu mâncare grozavă și băutură demnă de zei.

Atanasie Calistrat râse cu ei, le mulțumi pentru invitație și se scuză, arătând cu mâna către mușteriii așezați la celelalte mese. După care îi părăsi și veni direct la el. Îl întrebă dacă i-a plăcut tocana și dacă nu dorea să-i pregătească o cameră până a doua zi.

— Din ordinul împăratului, podul de peste Olt este închis de la apus și până la răsărit. Așa că puteți ajunge până acolo, dar dacă nu știți să înotați, va trebui să așteptați soarele, pentru ca santinelele să ridice barierele. Stare

de război, ridică din umeri. Deși de pe front nu au ajuns până la noi decât vorbe și ciorapi de cârpit.

— Mă gândesc la propunerea dumitale, domnule Calistrat. Până atunci, ai putea să-mi spui ce este acela un transleithanian? Am fost multă vreme plecat din țară, minți cu seninătate. Sunt marinar și am servit pe multe nave străine, în special grecești și turcești. Nu prea știu ce s-a petrecut în Regat.

Hangiul se uită la el neîncrezător, apoi strâmbă din buze.

— După ce Regatul a fost transformat în protectorat, de către Imperiu, în 1918, la încheierea războiului, a intrat în rândul țărilor *Sfintei Coroane Ungare a lui Ștefan*. Acestea se găsesc la dreapta râului Leitha, care desparte Ungaria de Austria. De aici, numele de transleithanian, adică locuitor al țării de dincolo de Leitha.

— Și cei care locuiesc în partea austriacă?

— Aceia sunt cisleithanieni. Adică locuitori de dincoace de Leitha.

— Aha. Trebuie să recunosc că ciudate și grozave schimbări s-au petrecut de când n-am mai ajuns prin locurile astea. Bun vin mi-ai adus, dar e din cel de te îndeamnă la drum, nu la somn. Teamă mi-e că trebuie să ajung în noaptea asta în Slatina, așa că, fără supărare, nu am timp să dorm în hanul tău. Deși numai unul Dumnezeu știe cât de mult mi-aș dori una ca asta.

Ridică mâna dreaptă în aer și desprinse curelușa de piele de la încheietură.

— Uite, asta e plata ta, hangiule. Și ca să nu mai fie nevoie să-mi dai rest, poate mă ajuți, în vreun fel, să ajung în noaptea asta peste râu.

— Domnule, tocmai ți-am spus că ordinele chezarocrăiești...

Milovan dădu din cap, în semn că înțelesese.

— Cineva care locuiește de atâta vreme pe malul ăsta al Oltului nu ar trebui să fie chiar atât de preasupus unui ordin venit tocmai din îndepărtata Viena. Gândește-te, un ceas elvețian, cu pendulare, adică nu mai trebuie să-l întorci de la cheiță, e suficient să miști încheietura mâinii de câteva ori. În plus, în mecansim există 17 rubine naturale, care au o valoare mare de piață tocmai fiindcă sunt polizate până au ajuns la dimensiunea unei gămălii de ac.

Crâșmarul Calistrat își linse buzele, impresionat. În ochi îi juca o sticlire de lăcomie.

— Să vedem ce se poate face, domnule. Mai stați să beți o cană de vin și să rontăiți semințe prăjite de dovleac, până mă duc să mă interesez.

Făcu un semn și, ca din pământ, servitorul acela slab de i se vedeau oasele prin piele își făcu apariția lângă el. Crâșmarul îi șopti ceva și sluga porni spre ușă cu pași mari. Translethanienii strigară la el și-i întinseră o ulcea cu vin, dar bărbatul cel scund râse și le zise să bea fără el. După care se îndreptă către o ușă îngropată în zid, acoperită cu o perdea cafenie, o deschise și dispăru în spatele ei.

Nu știa de ce insistase să plece chiar atunci. În mod sigur, nu rațiunea fusese aceea care îl îndemnase să facă acest lucru. Pentru el, cel mai bine ar fi fost să accepte di-

ferența de bani pentru ceas, fiind astfel pregătit pentru micile cheltuieli pe care avea să le facă în această... lume? – nouă și ciudată. Să se odihnească într-un pat bun peste noapte și să pornească odihnit la drum, odată cu zorii, ajungând în Slatina pe lumină. Dar instinctul acela necunoscut și dincolo de elementul rațional, despre care comisarul Dumitrache le vorbise aproape o oră, la cursul de aplicabilitate criminalistică patologică, îl îndemna să nu stea locului mai mult de câteva ore, deoarece...

Încercă să transpună cauza în termeni de sofistică aristotelică. Poate că nu era vorba, la urma-urmei, decât de spaima de a nu fi ajuns din urmă. Nu conta cine îl urmărea și de ce. Spaima aceea era bună, îl făcea să rămână în viață, atâta timp cât se găsea fie și numai cu un singur pas înaintea necunoscutului adversar.

Se uită spre cei patru translethanieni. Vorbeau între ei în șoaptă, dar observând că se uită la ei, mustăciosul înalță cana și păru că închină în cinstea lui. Ridică, la rândul său, ulcica și bău încet, cu ochii fixați pe masa lor. Despre unguri nu știa mai nimic. Dintotdeauna fusese convins că vecinii cei mai importanți nu erau cei care aveau granițe naturale cu tine, ci aceia care își cuceream prin luptă acest drept. Dintre toți vecinii îndepărtați, avusese o înverșunare plină de respect față de nemți și ruși. Două națiuni puternice, două imperii care răzbiseră până în secolul al XX-lea. Iar acum afla că încă un imperiu, cel puțin, se întindea dincolo de ușa hanului, devenind polul cel mai important al existenței sale.

Se înfipse mai bine în scaun și pipăi tocul armei, pe sub haină. Metalul rece îl făcea să se simtă mai sigur de sine, deși tocmai lucrul ăsta nu-l recomandau manualele de siguranță. Nimeni nu-ți este prieten, te sfătuiau ele, nici măcar pistolul. Pentru că întotdeauna se va găsi unul care să fie mai rapid decât tine. Unul care să scoată mai iute arma și să tragă. Cei mai apropiați îți sunt instinctul și mintea. Exact în ordinea asta. Și în aceeași ordine trebuia să asculte de ele.

Sorbi încet din ulcică și se puse pe așteptat. Spre capătul celălalt al sălii mâncau trei bărbați negricioși, cu capetele băgate în strachini, fără să ridice privirile. Nu scoteau decât arareori câte un cuvânt și nu beau altceva decât apă. Or fi fiind pocăiți, se gândi Milovan, întorcând capul în direcția ultimilor doi clienți, un bărbat înalt și slab, cu pălăria așezată pe scaunul de lângă el, și o femeie învăluită într-un șal de mătase, de nu i se vedeau decât ochii.

Un șal, pe căldura asta! se miră el, străduindu-se, fără să reușească, să treacă dincolo de materialul ușor transparent. Poate că femeia se ascundea de cineva. Sau poate că avea vreun semn urât pe față. Poate că era desfigurată din naștere sau de vreo boală. Văzuse câteva cazuri, de când era în școală și trebuia să admită că nu erau tocmai plăcute la privit.

Nici nu simți apropierea crâșmarului și tresări când acesta se aplecă spre el, vorbind cu voce scăzută:

— Cred că am aranjat ceva, domnule. O șatră de țigani unguri, de la Borșa, au tras în curte la mine, să mănânce și să se odihnească. Vor să plece la miezul nopții spre Bu-

cureşti şi trec prin Slatina, că pe-acolo duce Drumul Regelui. V-ar lua cu ei, până la marginea oraşului, dar nu vor bani. Spun că banii sunt hârtii şi monede lipsite de valoare pe acolo pe unde se învârt ei. Vor aur.

— Aur?! tresări el şi se gândi că în momentul acela nu avea asupra lui de niciunele.

Apoi îşi aduse aminte de medalionul de la gât. Trase de şnurul de piele şi îl scoase deasupra hainelor. În lumina palidă a lămpilor, sclipea şters, asemenea ultimelor raze de soare pe suprafaţa cenuşie a mării. Scoase şnurul peste cap, deschise cele două piese din închizătoarea cu arc minuscul şi recuperă cele câteva fire de păr negru din interior. Luă o bancnotă de 10 ruble din buzunar, o făcu fişic, puse firele de păr înăuntru şi o vârî în buzunarul de la piept al hainei. Îi întinse medalionul crâşmarului.

— Aur de 24 de karate. Ar fi bine să nu mai ceară şi altceva.

— Aşa ar trebui. Nu-i cunosc, domnule, trag pentru întâia oară la mine. Mă duc să aranjez plecarea. Mai doriţi ceva?

— Doar să plec cât mai repede.

Atanasie Calistrat zâmbi, dădu din cap şi plecă pe aceeaşi uşă cu perdea. În stânga lui, translethanienii aproape că terminaseră cârnaţii şi dezghiocau grăunţii de usturoi, pe care-i înghiţeau aproape pe nemestecate. Unul singur se amuza să-i taie în două cu o baionetă, lungă cât aproape jumătate din masă. Uneori, bobul de usturoi se despica, rămânând lipit de o parte şi de alta a oţelului. Alteori sărea ca din praştie, aterizând cine ştie pe unde.

Aș vrea și eu să nu duc grija clipei următoare, își spuse în gând Milovan, în timp ce lua o înghițitură din cană. Dacă ajung în orașul ăla afurisit, mâine primul lucru pe care o să-l fac va fi să caut un doctor și să-i povestesc despre otravă, despre tratament și... despre cât de ciudat văd lumea în care am pătruns fără voia mea.

Apoi își aduse aminte de bani și oftă. Trebuia să renunțe la gândul ăsta. Cel puțin până făcea rost de niște coroane austriece sau de niște florini unguresti. Ușa de sub perdea se deschise puțin și o mână apăru în cadrul ei, făcându-i semn cu degetul. Se ridică de la masă, ridică mâna în semn de salut către uriașul cu mustăți pe oală, care-l privea cu ochii goi, și ieși prin spatele perdelei, simțind pe umeri căutăturile curioase ale celor din încăpere.

Afară, noaptea aducea de pe câmpie mirosuri de ierburi uscate, de praf și de lămâiță. Pesemne că undeva, pe unul din pereții hanului, se agățase o tufă și nimerise acolo chiar la vremea înfloririi ei întârziate. Crâșmarul îl împinse către partea din dreapta a curții, acolo unde se întindeau două hambare înalte și un grajd, cu ușile larg deschise. Ochii unei pisici luciră în lumina felinarului, înainte ca stăpâna lor să se facă nevăzută în spatele unui zid.

Trei căruțe erau așezate una lângă alta, cu spații între ele cât să treacă o singură persoană. Mai mulți oameni, cu pălării mari lăsate pe ceafă, trebăluiau în jurul lor, aducând caii de la stănoagă, strângând chingile și scurtând frâiele. Câteva femei, cu fuste crețe până la pământ, urcau bagajele prin spatele căruțelor și se răsteau la copii. Vreo doi câini scoaseră capetele printre roți și mârâiră la ei.

Unul dintre țigani se opri din lucru și-i sudui în ungurește. Câinii scheunară și se făcură nevăzuți. Crâșmarul se opri în fața primei căruțe și izbi cu palma în grătarul de lemn. Pe leagăn se ivi un țigan bătrân, cu o pălărie uriașă pe cap și cu un lanț gros de aur la gât. Atanasie Calistrat îi spuse ceva și bătrânul se holbă la el, netezindu-și mustățile uriașe cu codirișca biciului. Coborî dintr-un salt de pe oiștea căruței și se apropie de el, examinându-l prin ochii miopi, ca pe un exponat de circ. Când termină, se duse în spatele căruței și lovi cu biciul în grătar. Un puștan aproape dezbrăcat și cu ochii cârpiți de somn își scoase capul și schimbară câteva cuvinte, într-o limbă iute și guturală. Puștiul dispăru și, după câteva clipe, reveni cu câteva buleandre și o cutie de tablă. Îi întinse hainele, puse cutia pe pământ și se cățără din nou în căruță.

— Îmbracă-te, spuse bulibașa, într-o românească greu de priceput, din cauza accentului. De acu' și până trecem Oltul, ești unu' de-al nostru. Mânjește-te cu chimoroz pe față și pe mâini, apoi urcă în căruță și întinde-te pe țol. Dacă vâră cineva capul să verifice, începi să gemi.

Milovan luă hainele cu mâna stângă, străduindu-se să-și ascundă repulsia. Miroseau îngrozitor a stătut și a balegă uscată de cal. Se uită la crâșmar și acesta dădu din cap. Își făcu curaj, se dezbrăcă repede și trase pe el hainele împuțite. Pe ale sale le făcu ghem și le întinse țiganului. Apoi vârî degetele în alifia greu mirositoare și se boi cu ea pe obraji. Țiganul așteptă să termine, după care înghesui legătura sub leagăn și îi făcu semn să urce. Se strecură prin dreapta și se întinse pe podeaua tare, lângă o femeie, care

alăpta un prunc. Avea fața acoperită cu o feregea, după modelul turcesc, și nu se uită la el decât o singură dată, apoi reveni la prunc și nu-l mai luă în seamă. Un felinar lumina deasupra capetelor, răspândind atâta lumină cât să nu te lovești de lăzile și de picioarele celor doi copii care dormeau deja, întinși în căruță.

Mirosul era greu de suportat, dar el trecuse deja de examenul Morgii, așa că știa cum să se ferească. Își apropie fața de crăpătura dintre scândurile podelei și se concentră să respire firul de aer curat care urca de dedesubt. După o bucată de timp, care i se păru interminabilă, auzi tropotul copitelor și căruța se mișcă înainte și înapoi când calul se așeză la locul lui, între loitre. Auzi scârțâitul porților, plesnetul biciului în aer și atelajul se puse în mișcare. Roțile gemură și căruța porni la drum, trosnind din toate încheieturile.

Nu știu să aprecieze cât timp vor fi mers așa, la pas, cu toată căldura nopții de vară ridicându-se din pământ și cotropindu-i. Din când în când, ațipea și se visa când în aula Universității, alături de Cornelia, când alături de un bărbat necunoscut, cu cioc și perciuni uriași, stând pe malul fluviului, cu undița de trestie în mână și cu ochii după vapoarele albe, cu drapele străine, care treceau aproape de malul celălalt cu sirenele pornite.

Apoi, deodată, căruța înțepeni și glasuri răstite se porniră de undeva din față. Rămase cu ochii închiși, străduindu-se să respire cât mai rar. Auzi pași apăsați, de bocanci cu ținte, și un nechezat de cal speriat.

— Pe cine-aveți în căruțe? se zdropsi vocea necunoscută.

— Ai noștri, dom' sergent, familia mea de la Borșa. Numa' țigani, ne mutăm șatra în Ialomița, că așa am primit poruncă de la bulibașa.

Cioroiul cel bătrân vorbea destul de bine românește, dar avea un accent îngrozitor și Milovan trebuia să facă eforturi ca să înțeleagă ce spune.

— Vreau să văd căruțele! Aici cine este?

— Fiica mea, cu puradeii. Și bărbatu-său. Are exantematicu', dom' sergent. E pe ducă, săracu'.

Pânza de la spatele caprei se smuci într-o parte și chipiul unui militar își făcu apariția înăuntru.

— Ridicați capetele, să vă văd! porunci.

Milovan nu se mișcă, dar gemu prelung, așa cum îi ceruse țiganul.

— Pfuii! Da' rău pute în cocina voastră! scuipă sergentul și lăsă draperia.

— Exantematicu', dom' sergent, nu v-am spus?

Auzi bocănitul țintelor pe dalele de piatră, când soldatul sări de pe capră.

— Mergeți, da' să nu vă pună sfântu' să intrați în oraș, m-ați auzit? Că vă spânzură pe toți, dacă aveți pe cineva cu tifos... Ia, ține hârtia asta și, dacă-l vezi pe omul de e desenat aici, să anunți primul post de poliție. Recompensa e de o mie de coroane, dacă nu știi să citești. Și acu', hai, dați-i bătaie!

Biciul pocni ușor și căruța se puse în mișcare. Auzi un fluier în depărtare și scârțâitul unei bariere care se ridica. Apoi copitele cailor prinseră să țăcăne pe metalul podului. Aproape că scăpase. Se ridică pe coate și privi în jur.

Copiii dormeau duși sub cerga groasă, dar femeia se săltase în șezut și se holba la el. Stătură și se fixară unul pe altul până ce auziră din nou porunca „Stai, locului!" și din nou bocancii cu blacheuri țăcăniră până în apropiere.

— Permisu' de trecere!

— Uite-l, dom' sergent. Vocea țiganului era obosită și puțin nervoasă. L-a văzut și celălalt, la intrarea pe pod.

— Gura, cioară, că acu' vă fac vânt în Olt, să văd dacă puteți să zburătăciți. De unde să știu eu la ce s-a uitat Aioloaie, la capul ăla? Dacă l-ai mituit și ți-a dat drumul fără permis?

— Atunci vă mituiam și pe dumneavoastră, nu vă mai dădeam permisu'.

— Ai zis ceva, cioară?

— Nu, dom' șef. Doar anunțam că avem un bolnav de exantematic în căruță.

— Ai adus un bolnav tocmai din Ardeal?

— Că doar nu era să-l las să crape pe câmp! Și noi suntem tot oameni, poate că s-o face bine.

— Mai bine să vă ia tifosu' pe toți ăștia ca voi, decât să faceți umbră pământului degeaba. Hai, ia-ți hârtia și umblă. Dar să nu vă pună Aghiuță să intrați în oraș, că vă urcă în furci primarul.

— N-avem ce face noi în oraș, dom' șef. Drumul nostru e spre Ialomița. Să fiți sănătos!

Calul se opinti și căruța se puse iar în mișcare. Pânza de sac de la intrare se dădu într-o parte și pălăria uriașă se apropie până la două palme de fața lui. Fața lată, nea-

gră și smochinită, puțea a tutun prost. Țiganul îi întinse o hârtie groasă și hârâi către el:

— Dacă nu ne plăteai cu aur, te vindeam jandarmilor și aveam mai mult câștig. Ai auzit prețul – o mie de coroane. Da' neamul meu e de cuvânt, așa să le spui la toți: am vorbit să te trecem Oltul, gata, te-am trecut. Pregătește-te să cobori.

— Și hainele?

— Păstrează-le. Țiganul clătină din cap. Pomană. Au fost ale băiatului meu, Culai. A murit de exantematic. Poate că o să mai ai nevoie de ele pe unde te duci.

Clipi nedumerit, neștiind ce să spună. Era pentru prima dată în viața lui când primea pomană de la un țigan.

— Dar din dar se face Raiul, glăsui în cele din urmă, ridicându-se în genunchi.

Femeia se întoarse cu spatele și începu să plângă încet, aplecată deasupra pruncului.

— Raiul, boierule, e cu mine oriunde m-aș duce. Nu trebuie să aștept să mor ca să ajung acolo. Iar tu, femeie, fă bine și taci, că sperii puradeii. Culai nu se mai întoarce de la groapă dacă ai să-l bocești tu.

Căruța se opri, iar felinarul de deasupra se mai clătină de câteva ori. Milovan luă cutia de tablă cu hainele lui, puse afișul deasupra și se strecură pe lângă trupul gros al țiganului, până pe capră. Își luă avânt și sări, alături de roată.

— Să aveți drum bun până unde vă duceți! le ură, în timp ce-și scutura hainele de paie.

— Iar dumneata vezi să nu te lași prins de ăștia, râse sumbru țiganul, ridicând biciul.

Pocni din el și căruțele porniră încet, scârțâind. Dinspre râul nevăzut venea o boare umedă, care mirosea a baltă stătută, a lintiță și a noroi. Rămase în loc până ce felinarul de pe spatele ultimei căruțe clipi și se făcu nevăzut după un cot al drumului.

Era singur, speriat și la voia întâmplării. La marginea unui oraș necunoscut, într-o țară cu desăvârșire necunoscută. Fără bani, fără meserie, urmărit de cineva care voia să-l prindă într-un scop necunoscut. Cu un rând de haine primite de pomană și cu un afiș peste care nici măcar nu se uitase.

Deschise cutia, scotoci prin haină și scoase cutia de chibrituri. Scăpără un băț și răsuci afișul cu fața în sus. De pe hârtia groasă, cerată, îl privea fix chipul său, cu un melon negru pe cap și cu papion la gât. Sub el stătea scris cu litere mari: „1000 de sfanți de argint, pentru orice informație care va conduce la prinderea sa".

Dacă până la urmă nu reușea să se descurce cu banii, era bine de știut cât valora persoana lui. Râse cu amărăciune, aruncă chibritul, împături afișul și îl vârî sub haină. După care închise cutia, o apucă de mâner și porni la drum, cu pași hotărâți.

Capitolul 4

Bărbatul îmbrăcat în haine negre, cu melon și cu mănuși din piele întoarsă, rânji, după care schiță o plecăciune batjocuritoare. Își duse grăbit mâna dreaptă către tocul de sub haină, dar pistolul nu era acolo. Fiori reci îi străbătură șira spinării, iar fruntea i se acoperi de sudoare. Avea să moară din cauza unei prostii: cineva se jucase cu el și-i ascunsese arma. Brusc, mâna necunoscutului zvâcni din cot și un pumnal lung, cu lamă îngustă și două ascuțișuri, îi alunecă de pe antebraț, căzându-i în palmă. Răsăritul de soare puse o sclipire roșie pe oțelul albăstrui, apoi brațul se îndoi din cot, el holbă ochii și...

Și se trezi, cu soarele roșu în ochi, zgâlțâit de umăr de către un bărbat masiv, în uniformă de vardist. Haina kaki era lungă până aproape de genunchi, iar centiroul cu diagonală din piele era lat de trei degete.

— Bună dimineața, făcu el, cu un ton otrăvit. Dacă nu te-a anunțat nimeni, dormitul în parcuri, pe străzi, ori în alte locuri de utilitate publică este strict interzis în orașul nostru. Măsura nr. 52, ordinul nr. 167, directiva a doua din Codul de Comportament Urban, emis de Primărie.

Se ridică repede în picioare, străduindu-se să-și adune gândurile. Dormitul în parcuri? Se uită în jur și văzu co-

pacii. Un pâlc de frasini, câțiva tei și mai mulți plopi, câteva bănci și două alei purtau denumirea pompoasă de parc. Nu-și amintea cum ajunsese acolo, după ce coborâse din căruța țiganilor, dar asta nu reprezenta o scuză pentru omul legii, care aștepta nerăbdător să își revină. Își trecu mâna peste hainele murdare și luă cutia de mâner.

— Nu sunt de pe aici, dom' șef. Se străduí ca vocea să pară umilă și speriată. Sunt în drum spre... Ialomița, își aduse aminte de destinația țiganilor unguri. Am niște rude acolo.

— Să-ți văd hârtiile!

— Mi le-au furat, dom' șef, reuși să încropească o explicație. Am venit cu unii, cu căruța, m-au bătut, mi-au furat tot și m-au aruncat la marginea orașului.

— Și în cutia aia ce ai? întrebă bănuitor vardistul, în timp ce își legăna bastonul de lemn atârnat cu un șnur din piele de încheietura mâinii. Nu ziceai că te-au jefuit?

Înghiți în sec și se gândi cum s-ar comporta un țigan adevărat. Prinse să se vaiete, cu voce tare și să își legene trunchiul înainte și înapoi.

— Să moară mama, dom' șef! Mi-au furat hârtiile, banii și brățara. Hainele bune mi le-au lăsat, că nu haine voiau ei.

Polițaiul se trase un pas înapoi, își potrivi șapca cu cozoroc mare pe frunte și arătă cu degetul spre cutie.

— Deschide-o!

— Niște boarfe, șefule! se smiorcăi el și mai tare. Ale fratelui meu, Culai. L-a luat exantematicu' și taica mi le-a lăsat mie.

Omul legii mai făcu un pas înapoi și își duse batista la nas.

— Deschide cutia, când îți spun! Altfel, te arestez pentru tulburarea ordinii publice și o să stai două săptămâni la pârnaie, până binevoiește dom' judecător să te asculte.

Cel puțin îi era frică de tifos, constată Alexandru Milovan, amintindu-și cum se comportaseră și jandarmii de la paza podului, când auziseră că e bolnav. Nu va îndrăzni să-și vâre nici măcar bastonul printre haine, așa că nu avea să vadă tocul cu arma.

— Ridică țoalele.

Săltă un crac al pantalonului, apoi, mai încet, un braț al hainei și gulerul. Vardistul se răsuci în jurul lui, examinându-le. Păru mulțumit, așa că îi făcu semn cu bastonul să le pună la loc. Un stol de ciori trecu cârâind pe deasupra capetelor lor, îndreptându-se spre o clădire înaltă, al cărei acoperiș roșu se vedea dincolo de coroanele copacilor.

— Alea sunt haine de domn de la oraș, nenică. De unde le-ai furat?

— Să moară mama că nu le-am furat, șefule! A murit Culai în ele și doar nu era să-l îngropăm în bunătate de haine! Le primise de la văduva unui boier, că îi reparase acoperișul. În familie, suntem tablagii cu toții, reparăm cornișe, montăm burlane, jgeaburi, orice...

— Păi și în ce l-ați îngropat?

— Într-o pătură veche. Așa e la noi, la Borșa, hainele rămân familiei, că mortul nu se mai poate sluji de ele.

— Bine. Dă-i drumul de-aicea și să nu te mai prind noaptea pe stradă, că nu mai scapi. Unde ziceai că te duci?

— La Ialomița, șefu'. Bulibașa ne-a trimis la o casă mare, un boier venit de la Paris cu bani mulți. Să-i punem din nou acoperișu' la conac. Ai mei or fi ajuns până acum. Că mergem cu ce putem, nu sunt bani pentru călătorit cu trenul.

Vardistul împinse în cozoroc cu bastonul, săltând șapca spre creștet.

— Ești băiat muncitor?

Milovan simți cum îi vine inima la loc. Era clar că omul legii nu-l bănuia de nimic și se pregătea să-i propună ceva.

— Noi nu furăm, patroane. Muncim cu mâinile astea pline de bube. Tabla e mama și tatăl nostru. Ai vreo lucrare? Că până la Ialomița e cale lungă, iar eu nu mai am niciun sfanț.

— Nu eu. Vino mai aproape.

Își luă cutia de mâner și făcu un pas înainte. Celălalt se uită cu grijă în jur, apoi continuă pe un ton scăzut:

— Primarul nostru... domnul Smarandache Constantinescu tocmai a cumpărat hotelul cel mare din centru. „La Obuzierul" îi zice. Vrea să îi înlocuiască burlanele, că sunt mâncate de rugină. Du-te la hotel și spune la Recepție că te-a trimis sergentul Ianulea, poate capeți ceva de lucru. Mă, ai priceput? Sergentul Ianulea.

— Am priceput, să trăiți, dom' sergent. Chiar acolo mă duc. Unde ziceați că se găsește?

— Peste drum de Banca Agricolă. Întreabă pe stradă și ajungi repede. Dar ar fi bine, mai întâi, să te întorci la Olt și să te speli, că la cum miroși, nu or să te lase să intri nici în hol.

Se răsuci pe călcâie și plecă fluierând pe alee. Milovan lăsă cutia jos și își șterse fruntea cu mâneca. Nu mai jucase un rol din anul întâi de liceu, dar era gata să admită că se descurcase binișor. Într-un fel, întâlnirea fusese benefică: îi dăduse un punct de reper în oraș și un sfat de la ce trebuia să pornească – de la o baie și de la hainele cele bune. Se întrebă dacă sergentul Ianulea ar mai fi fost în stare în stare să-l recunoască, după ce-și va fi schimbat complet înfățișarea.

Ieși din parculeț, urmând cealaltă alee. Strada de pământ era aproape și imediat după gardul de lemn se întindea un șir de case scunde, cu grădini în față și corcoduși și pruni la drum. Privi în partea opusă și văzu linia albastră a râului, aproape ascunsă de coroanele unor frasini. Porni grăbit într-acolo, ieși de pe drum și o luă de-a dreptul prin bălării, peste câmp. Ocoli o baltă lungă și îngustă, plină de stufăriș, pe care pluteau liniștite câteva perechi de lișițe și câțiva cufundaci. Sări peste un canal de scurgere, se rătăci într-un tufiș de grozamă și, în cele din urmă, ajunse la șirul de frasini, care-și tremurau ușor frunzele în vântul dimineții. Era deja foarte cald și își simțea subsuorile transpirate. Se cățără pe un dâmb înalt, plin de urzici moarte, înflorite, și văzu apele lenește curgând la vale chiar sub el. Coborî în fugă, atent să nu-și agațe picioarele în ramurile de rugi care împânzeau colina.

Găsi un loc unde râul făcea un cot și spăla câteva pietre mari, cenușii, așezate perpendicular pe mal. Se dezbrăcă repede și sări în apa călduță, plină de mâl gălbui. Dacă ar fi închis ochii, s-ar fi putut crede în Dunăre. Înotă în

larg, se scufundă, ieși, stropi în toate părțile, pufnind ca un armăsar tras de frâu la grajd fără voia lui, făcu pluta, privind scamele de nori de pe cerul incredibil de adânc și de siniliu, apoi socotindu-se curățat de toate păcatele mai vechi și mai noi, porni spre mal, înotând voinicește, ca să ajungă chiar în locul unde intrase în apă. Se ridică în mâini pe una din pietre și se întinse pe ea, cu fața în sus. Dacă nu s-ar fi aflat în situația aceea idioată, nu și-ar mai fi dorit altceva în clipa aceea, decât pe Cornelia alături, împletind la o cununiță de iarbă și flori sălbatice. Ar fi ținut ochii închiși și ar fi așteptat ca ea să-i picure apă pe piept. Atunci ar fi deschis brusc pleoapele și ar fi țipat la ea, ca să...

Simți picăturile de apă alunecându-i pe bicepși și răsuflarea i se opri în piept. În ce țară a minunilor ajunsese, dacă nu era nevoie decât să-ți dorești ceva, cu putere, iar acel ceva să se întrupeze cu atâta grăbire? Întredeschise pleoapele, cu precauție. O mână subțire tocmai se cobora, ca din cer, și lăsa să-i picure de pe vârfurile degetelor câțiva stropi, drept pe gură. Se scutură și se ridică pe coate. Aplecat deasupra lui, un băiat de vreo 13-14 ani tocmai aducea cealaltă mână plină cu apă spre el.

— Ce naiba faci? se răsti Milovan, mai degrabă amuzat decât furios.

Mâna căzu pe lângă corp și trunchiul celuilalt se ridică pe verticală.

— Încerc să te trezesc și să-ți spun că nu stai pe locul care trebuie. Eu am construit digul ăsta din piatră și nu mi-ai cerut voie ca să-l folosești.

Își scoase hainele din cutie și se îmbrăcă în grabă, trăgând cu coada ochiului la băiat. Avea o claie de păr cânepiu, mulți pistrui pe față și ochi verzi precum mătasea broaștei. Nu era înalt și nici prea solid. Milovan ar fi putut să parieze că se strecura cu agilitatea unei pisici și că fugea mai repede ca un ogar. Își încheie toți nasturii și își trecu mâna, cu degetele răsfirate, prin părul ud. Strânse hainele murdare de pe jos, le puse în cutie, o închise și căută un loc pentru ea din priviri. Nu se vedea însă niciun boschet mai acătării, numai smocuri înalte de iarbă prăfuită și crengi rare de tulpina-ciorii.

— Unde-aș putea să las asta până la noapte? Nu vreau s-o găsească cineva.

— De ce crezi că te-aș ajuta?

— Pentru că mi-ai întrerupt somnul. Râse. Sunt un străin și nu cunosc pe nimeni pe aici. De ce să nu mă ajuți? Ești creștin?

Băiatul dădu din cap și zâmbi, la rândul său.

— Creștină.

— Ești o fată?!

Alexandru Milovan se holbă la ea și, în clipa următoare, obrajii i se îmbujorară de rușine, amintindu-și că stătuse întins pe pietre numai în chiloți.

— Și de ce n-aș fi?

Acum, că se uita mai cu atenție, realiza că avea buze cărnoase și aproape roșii, că trăsăturile feței erau mai delicate decât ale unui băiat și că prin cămașa lungă și strânsă peste brâu cu o sfoară de cânepă păreau să se miște doi sâni ca două mere crude.

— În fine, oftă el. Dacă ești creștină, o să mă ajuți din milostenie. Așa spune Iisus că ar trebui să faci, cu aproapele tău, să-l ajuți dezinteresat.

— Ce e aia dezinteresat?

— E atunci când...

Se opri, constatând că nu știe cum să explice un lucru cât se poate de evident.

— ...ca atunci când Iisus a împărțit două pâini și trei pești mulțimii flămânde. Le-a dat totul din inimă, neașteptând să capete ceva de la ei drept mulțumire. Dădu din mână. Dar ce-ți spun eu ție, e clar că-mi răcesc gura de pomană. Mai bine mă descurc singur.

Se aplecă, apucă mânerul cutiei și îi întoarse spatele.

— Hei, pot să fac asta pentru tine. Din milostenie.

Fata îi puse mâna pe cot, oprindu-l. Undeva, într-un tufiș nevăzut, un fluierar cânta ciudat, de parcă ar fi jelit. Roiuri de musculițe se ridicau deasupra ierbii și dansau în lumina mierie a soarelui. Mirosea a mâl uscat și a iarbă cosită.

Milovan se simți, dintr-odată, foarte obosit. Fusese otrăvit, mersese mult cu un tren, apoi cu o căruță care-i zdruncinase toate oasele, cu încă una, dormise chinuit pe banca unui parculeț dintr-un oraș necunoscut. Ar fi vrut, pur și simplu, ca tot jocul acesta să se sfârșească la fel de brusc precum începuse, iar el să se trezească din nou în patul său strâmt, cu cearșafuri jlave de transpirație, din clădirea cu încăperi de închiriat a lui Moșera, de pe Calea Griviței. Să meargă la chiuvetă și să-și clătească fața cu apă rece, să-și fiarbă cafeaua, pe care s-o soarbă în fugă, în timp ce

se îmbrăca, iar apoi să coboare în stradă și să se lase înghițit de marele oraș. Ceva îi spunea, însă, că visul din vis nu avea să înceteze, iar mintea lui, de obicei riguros ordonată și foarte realistă, nu mai reușea să identifice granițele cărei realități le încălcase.

Se întoarse încet, străduindu-se să nu se încrunte. Fata îi luă cutia de tablă din mână și porni cu pași mari către vârful dealului. O urmă îndeaproape. Soarele îi încingea ceafa și picuri mari de transpirație îi alunecau pe sub gulerul cămășii. Își șterse părul tuns scurt cu palma. Fata ajunse în vârf și îl aștepta să o ajungă din urmă.

— Uite, acolo, vezi plopii ăia trei, din vale?

Orașul începea chiar de la poalele dealului. O mulțime de case mărunte, cu acoperișuri de țiglă, înconjurate de copaci ca niște mături mici ocolea dealul și se pierdea în depărtare. Locul pe care i-l arăta cu degetul era ocolit de case și chiar și cele două străzi, pe care le vedea ca desenate pe o hartă, făceau o buclă largă, lăsând locul numai pentru copacii majestuoși, crescuți din aceeași rădăcină.

— Cum se numește dealul ăsta de mi-a scos sufletu'?

Fata se uită la el și chicoti. Avea o privire atât de curată și de nevinovată, încât Milovan simți că se pierde în limpezimea ei.

— Caloianca. Uite, vezi, vine așa, cam ca o buclă, iar în valea de jos e o mănăstire veche de tot, dar nu se vede de aici. Celălalt deal e cel al Clocociovului. Unul din plopi are o scorbură mare, de poți să și dormi în ea. Acolo o să fie loc și pentru cutia ta.

— Și n-o să scotocească nimeni după ea?

Fata ridică din umeri.

— Cine s-o facă? Bărbații sunt duși la muncă, femeile nu-și văd capul de treburi, iar copiilor le e frică să se ducă pe acolo, din cauza bărzăunilor. Au cuib în scorbură, dar foarte sus și nu ies decât dacă-i stârnești cu vreun băț sau dacă faci foc în scorbură. N-o să-ți fure nimeni hainele alea puturoase. Mergem?

Porniră la vale aproape alergând. Aerul cald le șuiera pe la urechi și iarba înaltă îi lovea peste picioare și peste șolduri. Un erete bătea din aripi în înalturi, părând că se uită la ei ca la un vânat. Când ajunseră la poalele dealului, i se părea că plămânii îl ard și respira cu greutate. Ciudată călăuză mi-am ales, își spuse, în timp ce încerca să țină pasul, urmând o potecă îngustă, de-abia vizibilă printre firele de iarbă. Gândul îl făcu să zâmbească și buzele crăpate de căldură îl usturară. Parcă se găsea în unul dintre romanele lui Fenimore Cooper, cu Ochi-de-șoim și Natty Bumppo străbătând preria plină de pericole, de praf și de mirosuri rare. Avea o călăuză pe care nici măcar nu știa cum o cheamă.

— Hei! o atenționă, dar fata continuă să meargă de parcă nu-l auzise. Hei, nu mi-ai spus cum te numești.

— Nici tu nu mi-ai spus.

Nici el, adevărat. Făcu un efort, mări pasul și o ajunse din urmă.

— Doi creștini, când se ajută unul pe altul, este musai să-și cunoască numele. Al meu este Alexandru.

Fata mai făcu doi pași și se opri. Se răsuci către el și îl privi în ochi.

— Spune-mi, de exemplu, Maria.

— Și numele tău adevărat care e?

— De ce ții neapărat să afli asta? Maria mi se pare de ajuns ca să mă poți striga, atunci când ai nevoie de ceva.

Nu râdea, dar avea licăriri jucăușe în ochi și i se părea că își bate joc de el. O mai privi câteva secunde, apoi îi întinse mâna.

— Maria, da. Precum cea din Biblie.

— Nu. Maria își încreți buzele a râs, dar nu se mișcă din loc. Precum Maria de Mangop, dacă ai auzit de ea.

Își lăsă mâna să cadă pe lângă corp. Auzise, dar nu de la școală, ci de la unchiul Eliad. O ciudățenie ca acest nume să fie rostit de buzele unei fete care părea să fi trăit în sălbăticia Oltului cea mai mare parte din scurta ei viață de până atunci. Își lăsă capul într-o parte, ca să se ferească de lumina soarelui care-i bătea drept în ochi.

— Cred că am auzit, răspunse cu precauție. A fost cea de-a doua soție a lui Ștefan cel Mare, domnitorul Moldovei. Dar tu de unde îi cunoști numele?

— Poate că sunt chiar acea Maria Asanina Paleologhina, care a înviat ca să-ți țină ție de urât pe străzile fierbinți ale Slatinei.

— Văd că îi știi chiar și numele slav, sub care a devenit doamnă a Moldovei.

— Ei bine, nici nu e greu pentru cine a citit inscripția de pe mormântul de la mănăstirea Putna.

— Tare nu-mi vine să cred că ai fost tocmai la Putna și ai citit inscripția tăiată în piatră de pe mormântul ei!

— Poate că am văzut numai o poză, ridică fata din umeri. Și de ce are atâta importanță asta? M-ai întrebat cum mă cheamă, iar eu ți-am răspuns.

Ridică din umeri.

— În regulă, Maria, principesă de Theodoro. Putem să ajungem acum la plopii ăia? În curând, o să treacă de amiază, iar eu mai am o mulțime de treburi de rezolvat.

— Nu ai nicio treabă, clătină fata din cap. Dacă ai fi avut, nu te găseam la scăldat cu noaptea-n cap, ci alergai să le rezolvi.

— Văd că ai răspuns la toate.

— Prinde-mă, dacă poți, până la plopi! râse și țâșni spre dreapta, dispărând după colțul unei case dărăpănate.

Nu avea niciun gând să se ia la întrecere cu ea. Alexandru Milovan știa că are o condiție fizică bună, pe care exercițiile de la sala de box i-o întrețineau la parametrii maximi, dar să te întreci cu Maria Paleologhina era ca și cum ai fi concurat cu o capră neagră pe peretele unui munte stâncos. Așa că porni din loc cu pași mari și măsurați, dar fără să se grăbească. La urma-urmei, plopii nu aveau s-o ia din loc și atâta timp cât putea să-i zărească peste acoperișurile scunde și pline de mușchi nu putea să se rătăcească.

Merse pe lângă șirul de case, străjuite de garduri din scânduri înnegrite de ploi și pe jumătate înclinate spre înăuntru, ocoli o fântână cu ciuturi mari de lemn, o baltă cu lintiță, pe care plutea, măcăind zgomotos, un cârd de rațe viu colorate, și se opri pe malul abrupt al unui canal, plin pe jumătate cu apă stătută și cu trestii groase ca pe braț. În stânga, văzu un trunchi aruncat de-a latul. Dacă

voia să ajungă dincolo, trebuia să îl traverseze, cu pantofii săi de orășean, cu talpă groasă și tare. Maria trecuse pe acolo, asta era sigur.

Dar Maria era desculță, își aminti. Așa că se descălță, își luă pantofii în mână, își făcu curaj și puse talpa pe scoarța uscată, plină de furnici. Până ce ajunse pe malul celălalt, nu își plecă nici măcar o dată privirile, altfel răul de înălțime de care suferea de copil l-ar fi împins să coboare în adâncuri.

Când ajunse pe pământul ferm, își șterse fruntea transpirată, oftă adânc, se încălță și porni înainte. După ce depăși încă trei case, se trezi la gura unei văi lungi, căreia nu i se vedea capătul. În stânga sa era dealul Caloianca, de pe care coborâse ceva mai devreme. Drept în față, la jumătatea văii, se vedeau cei trei plopi uriași, eroi vegetali de prin cine știe ce poveste cu zmei, iazme, mume-ale-pădurii și feți-frumoși. Porni într-acolo, căutându-și însoțitoarea cu privirile. Nu o descoperi nicăieri și tocmai se întreba ce mai caută acolo, dacă fata dispăruse cu bagajul său cu tot, când aceasta își făcu apariția din spatele unuia dintre trunchiuri. Se apropie, sperând să nu-l fi văzut cu pantofii în mână.

— Sunt copaci cu adevărat mari, spuse și se sprijini de trunchiul unuia. Privi drept în sus, spre vârful ce nu se zărea din cauza frunzișului. Oricum, cei mai mari pe care i-am văzut eu vreodată. Cum de nu i-a tăiat nimeni până acum?

— Pentru că frica taie mai adânc decât orice topor. Maria bătu cu palma în scoarță. Se spune că sunt păziți de bles-

temul unui domnitor. Mihai Viteazu, urmărit de o liotă de turci, s-a ascuns în scorbura celui mai bătrân și nu l-au găsit. După ce a scăpat de ei și a învins în război, a cumpărat plopii de la obștea satului Clocociov și a pus să se înalțe o mănăstire în vale. Iar preoții de acolo, la porunca sa, au aruncat grea afurisenie asupra celor care ar îndrăzni să ridice fierul asupra lor. De atunci, copacii ăștia cresc netulburați de nimeni.

— Constat că ești tare de tot la capitolul istorie. Milovan zâmbi ironic. Poate știi cum o cheamă și pe soața acestui domnitor neînfricat.

— Doamna Stanca, nepoată a marelui ban Dobromir.

Își înghiți rânjetul cu care fusese pregătit să-i întâmpine răspunsul.

— De unde cunoști toate astea? Nu cred că se predau prin școlile gimnaziale de azi atâtea informații despre premergătorii noștri.

— Poate că am trecut pe la Episcopia Râmnicului și am citit acolo ce scria pe lespedea ei de mormânt, alături de faptul că a murit din cauza ciumei. Sau poate, mult mai simplu, oi fi trăit și eu prin vremile acelea și îmi amintesc încă o bună parte din cele întâmplate pe-atunci.

— Nu știam că Doamna Stanca a murit de ciumă. Nici măcar că a fost înmormântată la Râmnicu Vâlcea.

— Puțină lume mai știe asta, după ce un trăznet a ars din temelii Episcopia, pe la jumătatea secolului trecut.

— Dar tu știi! sublinie el, privind-o ciudat.

— Știu, da, ridică fata din umeri și cămașa i se mișcă peste sâni, de parcă ar fi umflat-o vântul. E o crimă asta?

— De ce mă întrebi pe mine?

— Nu ești polițist? Doar ei se ocupă de crime.

Alexandru Milovan încremeni. Transpiră brusc și picături de sudoare prinseră să i se prelingă de-a lungul brațelor, pe spate și pe mâini. Își aplecă ușor trunchiul în față, simțind frecarea tocului armei. Dar tocul era gol, pentru că Tokarev-ul său se odihnea în cutia metalică, printre hainele urât mirositoare ale țiganului Culai.

— De unde știi că sunt polițist? întrebă încet, aproape silabisind cuvintele.

Maria Asanina Paleologhina zâmbi, întinse mâna și îi atinse obrazul cu degetul arătător.

— De ce trebuie să fii tot timpul atât de aricios? De bănuitor? Poate că am văzut, pur și simplu, o legitimație de serviciu pe care scria *agent-elev de poliție Alexandru Milovan*.

Nu se întrebase încă unde ar fi putut să fi rămas legitimația sa, după ce căzuse pe stradă, în București. Să o fi avut tot timpul cu el și s-o fi mutat-o în hainele țiganului când se îmbrăcase în ele? Atunci de ce nu-și mai amintea nimic din toate astea?

Înghiți în sec și își porunci să înceteze cu întrebările. Nu erau cele importante, așa încât descoperirea răspunsurilor pentru ele nu prezenta relevanță. Erau întrebări *pentru mai târziu*, își spuse și repetă formularea care îi plăcuse în mod deosebit. *Acum*, prioritatea era să înțeleagă unde se afla și, mai ales, în ce scop? Două nume spusese bătrânul, parcă atins de un presentiment straniu al propriei morți. Atât trebuia să-și amintească, două nume: Clocociov și Tănase. O mănăstire și un om. Cu care să înceapă?

— Spuneai că dealul pe care am urcat și am coborât se numește Caloianca. Iar vecinul său, de peste drum, ar fi...

— Clocociov.

Nu se înșelase. Își șterse fruntea cu dosul palmei.

— Și mănăstirea despre care ziceai că nu se vede din cauza cotului pe care-l face valea?

— E mănăstirea Clocociov. Acolo ai treabă?

Stătea rezemată cu spatele de plopul cel scorburos și se uita la el cu atenție. Pistruii de pe obraji și de pe nas îți dădeau impresia că e mereu gata să-și încrețească buzele a râs.

— S-ar putea, răspunse, într-un târziu. Există în Slatina un domn cu numele de Tănase? Mai cunoscut... poate chiar mai bogat ca alții...

— E un oraș mare. Cine știe câți de-alde Tănase or locui în el. Ar trebui să mergi la Registratura Publică. Acolo sunt luate în evidență nașterile, decesele și cetățenii plătitori de taxe.

— Și unde găsesc Registratura asta?

— Pe strada Constantin Dissescu, peste drum de Grădina Publică.

Era un punct de plecare. Și trebuia să-și încerce norocul cu el, atâta vreme cât oficiile publice erau deschise. Mănăstirea putea să aștepte. În fond, nu putea să plece din loc.

— Ai vrea să mă însoțești până acolo? Nu cunosc orașul și mă tem că am să rătăcesc o vreme, înainte de a ajunge.

Fata făcu buzele cerc și clătină din cap.

— Suntem multe surori acasă. Nu ai bani să mă plătești, iar eu trebuie să câștig până la venirea serii acești bani. Altfel, nimeni nu mănâncă mâine.

— Unde lucrezi, de îți permiți băi în Olt dimineața și plimbări până la vremea prânzului?

— N-am spus că muncesc. Maria ridică din umeri. Milovan abia acum observă cât de codați îi erau ochii. Am spus că trebuie să câștig bani. Dar, dacă vrei, te pot conduce la mănăstire când vine seara. Acolo chiar că îți trebuie o călăuză.

— E ascunsă atât de bine? se strădui el să glumească.

Maria Asanina Paleologhina se desprinse de copac și își scutură hainele de firele de fân și de frunzele uscate. E atât de sigură de sine, realiză admirativ Milovan. Ca un animal sălbatic pe teritoriul său de vânătoare. Și pare de-abia ieșită din copilărie.

— E cam ruinată, îi răspunse. Și sunt mulți câini care și-au găsit adăpost acolo. S-au cam sălbăticit și nu ar fi bine să te apropii de gard de unul singur. Pe mine, însă, mă cunosc și alături de mine or să te lase să intri. La revedere, spuse brusc, îi întoarse spatele și porni către capătul nevăzut al văii.

— Hei... Maria! Cum dau de tine?

Fata întoarse capul pentru o clipă.

— E de ajuns să vii la plopi. O să te găsesc eu.

O zbughi la fugă, făcând smocurile înalte de iarbă să foșnească și ridicând un fuior de praf în urmă-i. Dispăru repede după un clin al văiugii și numai foșnetul păsărilor speriate din plopi îi amintea că fusese o făptură adevărată și nu o imaginație a creierului său încins de soare.

Se grăbi să ocolească trunchiul gros, pe care doi oameni cu brațele întinse abia l-ar fi putut cuprinde. Scorbura se

găsea pe partea dinspre miazăzi și nu avea o deschidere prea mare. Ca să intre în ea, trebui să se lase în genunchi și să înainteze în patru labe. Spre surprinderea sa, în interior era lumină. Undeva, la cinci-șase metri deasupra capului, exista o spărtură în trunchi, poate o creangă groasă, frântă de furtună, și razele soarelui pătrundeau pe acolo. Scorbura era destul de largă și nu departe de picioarele sale, lângă peretele de lemn, văzu un culcuș de frunze și paie, semn că acolo își găsea adăpost cineva, din vreme în vreme. Cutia metalică era urcată pe o porțiune de lemn care semăna cu tăblia unei mese, ieșită din trunchi. O deschise cu degete febrile, trase hainele afară și tocmai pe fundul ei descoperi pistolul. Îl ridică și verifică încărcătorul. Toate gloanțele erau la locul lor. Oftă ușurat și îl strecură în hamul de sub braț. Apoi luă fiecare haină, pe rând, dar nu reuși să-și descopere legitimația de elev. Își verifică propriile haine, dar nu o găsi nici acolo. Atunci de unde știa Maria de ea? Să fi fost, totuși, acolo, în cutie, și s-o fi luat-o cu ea? Dar asta implica o mulțime de aspecte, greu de verificat și de înțeles. Ce să facă o fată săracă și simplă, trăind la periferia unui oraș de provincie, cu o astfel de legitimație? Putea să fure arma, ar fi avut mai multe șanse să obțină niște bani pe ea, dar o pătrățică de carton, cu un imprimeu în relief și o ștampilă?

Oftă, aranjă cât de cât hainele lui Culai și le înghesui în cutie, închise capacul și mai aruncă o privire în jur. Poate că ar fi fost un loc destul de bun să doarmă la noapte, dacă nu avea să facă rost de bani. Cel puțin, scăpa de una

dintre griji. Îi mai rămânea cealaltă: în mod inevitabil, după prânz urma să i se facă foame.

Să luăm lucrurile pe rând, se încurajă. Orice se poate rezolva, dacă ele vin unul după celălalt și nu toate odată. Mai întâi, să mergem în oraș și să luăm pulsul străzii. Să vedem unde-am nimerit și de ce unele lucruri par mai ciudate decât altele. Apoi să rezolvăm cu Registratura aceea. Și nu în ultimul rând, să vedem cum putem să facem rost de bani. Ei ne vor ajuta în multe feluri, chiar și să putem pleca din Slatina.

Își aminti de teancurile de bani luate din buzunarul hainei bătrânului. Le scoase și își trecu degetele printre ele. Nu-i erau mai de folos decât niște simple bucăți de hârtie de ziar, dar nu-i venea să le arunce. Bătrânul știa unde urmează să ajungă. De ce ar fi ținut la el bani nefolositori? Le puse înapoi în cutie, după care se lăsă din nou în patru labe și părăsi scorbura.

Afară era cald și roiuri de musculițe bâzâiau de zor, rotindu-se în razele strecurate prin frunziș. Orașul se găsea, în mod clar, în partea de unde venise. Porni spre el, cu gândul că trebuia să-l găsească pe acel necunoscut Tănase, cu orice preț. Dacă nu reușea, era hotărât să pornească pe jos spre București. Deși tot nu înțelegea despre a cui capitală era vorba – a unui protectorat al Imperiului Austro-Ungar sau a unui Regat independent care trata de la egal la egal cu Reich-ul german?

Dacă se grăbea, avea să afle un răspuns mai înainte ca soarele să treacă de amiază. Făcea pași mari, deși îl dureau tălpile, neobișnuite se meargă cu pantofi pe drumuri

de țară. Strângea, însă, din dinți și își impunea să își amintească de vremea când era copil și cutreiera dealurile Cernavodei, doar cu o sticlă de apă sub braț. Pe atunci, cerul avea culoarea roz și speranța era cel mai mare prieten al său.

Capitolul 5

Calea Bucureștilor era cea mai lungă stradă din oraș. Pornea de la podul de peste Olt, acolo pe unde o apucase căruța țiganilor, și mergea de la est la vest, tăind orașul în două. De o parte și de alta se întindeau case frumoase, cu unul și cu două caturi, cu acoperișuri din țiglă roșie sau din tablă cenușie, cu jgheaburi și cu burlane, împodobite cu flori de tablă vopsite în galben, în roșu și în portocaliu. Unele dintre ele aveau chiar alei cu pietriș în față, dar cele mai multe erau despărțite de stradă prin garduri scunde, din lănțeți dați cu ulei ars sau cu vopsea neagră. Ici și colo, bodegi populare, cu terase în față, pe scaunele cărora bărbați de toate vârstele stăteau sub copertine de soare, decolorate, și beau șnapsuri și bere, la halbe de metal, cu capac. Dacă treceai mai aproape de gard, simțeai cum se ridică mirosul de șvarț din ceștile înalte de porțelan. Lui Milovan îi lăsa gura apă: ar fi băut chiar și lichidul acela maroniu și fierbinte obținut din fierberea boabelor de cafea râșnite și apoi trecute printr-un filtru des, de nu mai rămânea nimic din consistența cafelei turcești cu care fusese obișnuit în Dobrogea. Nu-i plăcea moda germană a cafelelor filtrate, dar în dimineața aceea târzie ar fi băut orice ar fi avut aromă de cafea.

Mergea pe partea stângă a străzii, căutând umbra teilor și a plopilor. Era aproape ametit de foame și, pentru prima dată în viața sa, nu știa pe ce drum s-o apuce. Pe lângă el treceau femei cu bonete cenușii de pânză pe cap și cu rochii până la pământ, drapate în față cu șorțuri gălbui, de șifon, așa cum văzuse în copilărie. În mâini purtau coșuri de răchită încărcate cu legume, fructe și pești mari, prinși în vârșele vârâte în apele Oltului. Nu vedea nicăieri pepeni, prune, gulii, cartofi și niciun fel de alte fructe și legume cu formă rotundă, care în tradiția populară nu se puteau consuma de ziua tăierii capului sfântului Ioan Botezătorul.

Se luă după o servitoare care avea părul legat în două coade bogate și purta la bonetă o cruce brodată cu fir roșu și merse în urma ei atât de absent, încât în două rânduri era să se lovească de brișteie de piață, care sunau puternic din clopotul agățat în față, la dreapta vizitiului. Când femeia intră într-un pasaj dintre două clădiri apropiate, se opri dezorientat, aproape cuprins de disperare. Se găsea la doi pași de Vechea Berărie, pe a cărei firmă de metal scria, cu litere galbene, sub denumirea firmei, „Petre Hangiu 1883". Era o clădire cu etaj și două balcoane, acoperită cu solzi de metal și cu mansardă locuită. Acolo, strada se împărțea în forma literei „V", la stânga urcând treptat către un deal ce se pierdea în spatele caselor, iar la dreapta coborând ușor, printre clădiri vechi, mărginite de stâlpi de metal, cu felinare cu gaz atârnate la capăt.

Întrebă un băiat care se juca în fața unei porți cu un cerc de metal unde se găsea Registratura Publică, dar acesta

se uită speriat la el și intră în curte, strigând după maică-sa. După câțiva pași, se izbi nas în nas cu un domn cu pălărie de la firma Rubens, care aproape că își pierdu bastonul în ciocnire. Își ceru scuze și îi puse aceeași întrebare.

— Lângă Grădina Publică. Apoi, dându-și seama că era un străin de localitate, adăugă: Cafeneaua Wiener, a lui Erich Fromm, peste drum de cinematograful Patria. Drept înainte și la prima intersecție o luați la dreapta. Cinematograful se vede de departe, este o clădire cu un leu de aramă pe acoperiș.

Mulțumi și porni înainte, căutând din priviri intersecția. Nu mai avu timp să o descopere. Din spatele unui cupeu staționat apăru un vardist în uniformă, cu un afiș în mână și se îndreptă direct spre el. Dacă se întorcea și o lua la fugă... Întoarse capul, să examineze situația. Din spate se apropia cu pași mari un alt vardist, cu fluierul de metal înte buze. Poate că reușea să scape, fentând ca la rugbi, în ultimul moment, dar dacă acela apuca să fluiere, avea să-i alerteze și pe alții. În plus, nu știa cum avea să reacționeze mulțimea din jur. Se mulțumi să se oprească și să aștepte.

Vardistul cu afișul se opri la doi pași de el, îl privi lung, apoi se uită încă o dată pe afiș.

— Sunteți domnul Alexandru Milovan? întrebă cu voce îngroșată de tutun. Din București?

— Ce treabă aveți cu el? întrebă, la rându-i, cu prudență.

— Domnule, mie să-mi răspundeți cu da sau cu nu la întrebări! se răsti celălalt, holbându-se din nou la hârtia din mână. Sunteți ori nu sunteți persoana căutată?

— Să zicem că da.

— Din București?

— Din București.

— Atunci musai să veniți cu noi până la domnu' primar Constantinescu. Încă de ieri după-amiază a pus toată poliția și jumătate din jandarmi să vă caute și să vă aducă la dânsul mort-copt.

— Mort? Dar ce-am făcut, sunt acuzat de crimă? De înaltă trădare? De spionaj?

— Mort-copt, vorba vine, ridică celălalt din umeri, împăturind afișul și punându-l în buzunarul de la piept al vestonului. Ioane, rămâi la post și fii cu ochii în patru. Pe aici, domnu' Milovan.

Coborî pe caldarâmul străzii și făcu semn unei birje cu coșul coborât. Aceasta opri chiar lângă piciorul lui și birjarul își scoase pălăria rotundă și plină de praf.

— Să trăiți, dom' șef. Arde pe undeva?

— O să-ți ardă ție fundu' dacă nu ne duci imediat la dom' primar, ai priceput?

Omul dădu din cap și le făcu semn să urce. Așteptă până se așezară pe bancheta de lemn și plesni din bici deasupra spinării calului. Gloaba se uită la el neîncrezătoare, dar vârful biciuștii șuieră din nou și animalul se puse în mișcare alene.

Trecură pe lângă o clădire impozantă, cu doi stâlpi corintici la intrare, pe frontispiciul căreia atârna o firmă mare, cenușie, scrisă cu litere aurii: „Școala Secundară de Fete".

— Casa boierului Urdăreanu, spuse vardistul, văzând că se uita într-acolo. Bun suflet, boierul, le-a închiriat-o

pe nimica toată soților Teodorescu pentru a deschide o școală. Și-așa nu prea avea ce face cu ea, știți, domnia-sa stă mai mult la Paris și la Londra, de când Puterile Aliate au pierdut războiul. Cică ar fi un fel de amasador de război al Imperiului, prieten cu Von Hindenburg, generalul.

Generalul feldmareșal Von Hindenburg? Alexandru Milovan se încruntă, străduindu-se să-și amintească. Parcă murise în urmă cu patru ani, după ce îl ajutase, indirect, pe Hitler și partidul său nazist să ajungă la putere. Presa promonarhică din capitală dedicase pagini întregi evenimentului, iar „Universul" lui Cazavillan editase o ediție specială de după-amiază. Ceva era din ce în ce mai neclar în povestea asta, dar nu sosise încă momentul să încerce să se lămurească.

Birja coti la stânga, ocolind o țâșnitoare care-și trimitea stropii pe capul unei statui din marmură, clincheți din clopotul de bronz, ca să atenționeze câțiva copii ce băteau o minge de cârpă pe mijlocul străzii, merse pe malul unei bălți plină de lintiță, apoi o apucă pe o străduță ce urca dealul și se opri în fața unei clădiri frumoase, în stil brâncovenesc, cu coloane scurte și arcade în formă de inimă.

— Primăria, domnule. Binevoiți a mă urma.

Coborâră și vardistul îi făcu semn birjarului să plece. Urcară treptele lungi și înguste, din calcar gălbui, iar la ușă un portar, în uniformă cu fireturi aurii, le făcu semn către etaj. Holul mare de la intrare era acoperit cu un covor persienesc uriaș, iar candelabrul care atârna între cele două brațe ale scării era din cristal. Urcară pe scara din

stânga. Clădirea din piatră era răcoroasă și Milovan trase în piept cu nesaț aerul devenit respirabil.

Vardistul se opri în fața primei uși pe care o întâlniră, își aranjă din câteva gesturi ținuta, apoi ciocăni cu degetul, nu prea tare. O voce de bariton îi pofti înăuntru. Polițistul își scoase șapca, o puse la subraț, își îndreptă spatele și deschise ușa, cu precauție. Făcu un pas înainte și apoi altul la stânga, eliberând cadrul ușii. Milovan se strecură după el.

— Ah, tu erai, Tomescule! Ia te uită, l-ai găsit pe inamicul public numărul unu! Poftiți, domnule Milovan, poftiți, nu stați în prag.

Bărbatul din fața lui era un om înalt și trupeș, cu buze cărnoase, acoperite cu o umbră de mustață. Avea pomeții obrajilor înalți, ochii mari și căprui, străjuiți de două sprâncene frumos arcate, de parcă ar fi fost pensate. Părul negru, des, tuns scurt, îl purta pieptănat pe spate. Un adevărat boier de la 1840, cum l-ar fi apreciat unchiul Eliad. Îi întinse o mână fermă, cu unghii îngrijite și cu pielițele tăiate de manichiuristă.

— Smarandache Constantinescu, judecător și, când e nevoie, primar cu delegație.

Milovan făcu doi pași, apucă palma lată și o strânse ușor. De-abia atunci o zări pe femeia pe jumătate ascunsă în spatele draperiei de la fereastră. Avea chipul acoperit cu un evantai de mătase, iar pălăria plină de pene avea forma unei egrete albe. Se gândi că numai prinsul atâtor ace de păr prin ea, ca să o fixeze, trebuie că era o muncă de artist în sine. Se înclină în direcția ei, rostind scurt:

— Alexandru Milovan.

Femeia înclină grațios capul, dar nu spuse nimic. Primarul cu delegație îi făcu un semn de concediere vardistului, care salută milităreşte şi ieşi.

— Să treci pe la casierie, Tomescule! strigă în urma lui. Să-ți iei bonificația.

— Sănătate dom' primar, alerg... alerg!

Când ușa se închise, Smarandache Constantinescu se răsuci către femeie.

— Să vă fac prezentările. Doamna Rebecca Rintzler... o cetățeancă onorabilă a Principatului nostru. Domnul Alexandru Milovan, agent la Siguranța Statului, în Vechiul Regat.

Habar n-avea dacă era de ajuns să salute din cap sau ar fi trebuit să-i sărute mâna. Mondenități de genul acesta nu erau predate la școala specială. Văzu că purta mănuși albe, croșetate din ață, și se mulțumi să se încline, la rândul său. Primarul îi făcu semn către unul din cele patru scaune cu spătar îmbrăcate în catifea neagră, iar el se așeză, la rândul său, în spatele uriașului birou din lemn de nuc, acoperit cu dosare. Pe unul din capete trona o lampă cu gaz, cu un abajur din sticlă pictată, alături de un telefon din ebonită, cu manivelă.

Se așeză pe scaunul cel mai apropiat, își puse palmele pe genunchi și se pregăti să asculte. Primarul își făcu însă de lucru printre dosare, apoi ridică un clopoțel din alamă și sună din el. O ușă pe care n-o zărise până atunci se deschise în stânga și în cadrul ei apăru o claie de păr zburlit, roșu ca focul.

— Anghelina, adu-ne cafele, te rog. Cu caimac. Nu pune zahăr în ele, adu-l separat. Ah, și spune-i lui Mitoceru să se grăbească, azi avem nevoie de hârtiile alea, nu mâine.

Ușa se închise și liniștea se înstăpâni din nou în birou, preț de câteva clipe. Brusc, primarul își ridică fruntea spre el, zâmbind. Poate că așa zâmbeau avocații, ca să-și câștige clienți, își spuse Milovan, dar se mulțumi să păstreze tăcerea.

— Probabil că vă întrebați de ce toată tevatura asta cu căutarea dumneavoastră, domnule agent Milovan. Probabil că am fi putut să vă fi așteptat, pur și simplu, fără niciun tămbălău, pentru că în mod clar nu aveați cum să vă rătăciți în Slatina. E un oraș prea mic pentru asta. Dacă treaba avea loc la București, atunci era o altă poveste. Dar așa...

Trase un sertar și scoase o tabacheră mare, din email albastru. O deschise și o întinse spre el. Era plină cu țigări de foi cubaneze, groase cât degetul arătător. Milovan se întinse și luă una. O duse la nas și o mirosi, ca un cunoscător. Avea un iz de ardei iute, mentolat.

— Este o brichetă pe colțul biroului. Doamna Rintzler o să aibă bunăvoința să ne scuze, dacă o vom afuma puțin.

Femeia dădu din cap, mișcând și evantaiul, în același timp. Își aprinseră țigările și pufăiră. Nu mai fumase decât o singură dată trabuc, în urmă cu câțiva ani, când intrase la liceu. Îi oferise câteva fumuri un coleg mai mare cu un an, în closetul școlii și își încercase puterile. Nu rămăsesese decât cu impresia unui fum înecăcios, prea puternic pentru plămânii lui și deosebit de... amar? De data asta,

experiența era diferită. În mod sigur, tutunul acesta avea o calitate superioară și nu îl făcea să tușească. Mai trase o dată, sigur că, într-un mod neînțeles, fumul îi amorțea senzația de foame.

— Cred că ar fi bine să începem cu sfârșitul, domnule Milovan. Pentru că acest sfârșit a determinat cursul evenimentelor, făcându-mă să solicit Siguranței din Regat un agent. Nu neapărat pe cel mai cunoscut, dar unul care să aibă multă experiență. Când domnul Mihail Moruzov ne-a propus numele unui elev de la Specială, nu am înțeles, dar probabil erați persoana cea mai potrivită pentru acest caz. Ne-am bucurat foarte mult atunci când ni s-a spus că Regatul este dispus să se dispenseze de serviciile dumneavoastră pentru câteva zile. Așa că, iată-vă aici, în Principatul Slatinei, gata să începeți o frumoasă carieră cu un caz mai mult decât ciudat. După ce îl veți elucida, veți căpăta mai multă glorie în cadrul Imperiului Austro-Ungar decât are în Imperiul Britanic acel nemaipomenit Sherlock Holmes, protagonistul lui Sir Arthur Conan Doyle.

— Vă atrag atenția... ăăă... domnule Primar cu delegație... ăăă... domnule Constantinescu... că nu am prea multă experiență în probleme de criminalogie. După cum spuneam... ăăă... nu am rezolvat încă niciun caz de acest fel. Siguranța statului este pentru mine ceva....

Smarandache Constantinescu se ridică în picioare, cu trabucul în mână. Ocoli biroul impozant și se apropie de el. Se așeză cu un picior pe colțul din mahon lustruit.

— Nu, nu vă ridicați, domnule Milovan. Vreau să înțelegeți că tocmai acest profil de anchetator l-am solicitat.

Dumneavoastră reprezentați exact ceea ce ne trebuie pentru rezolvarea acestui caz extrem de... tulburător. Și de complicat. În mod real, v-am așteptat până la orele 23:30, dar făcându-se foarte târziu m-am simțit obligat să o conduc acasă pe doamna Rintzler. Am lăsat ordine exprese forțelor de ordine să vă găsească cu orice preț, înainte ca alte servicii secrete să prindă de veste. Bănuiesc că a intervenit ceva neașteptat, iar trenul militar care urma să vă aducă în gară nu a mai sosit. Am trimis o patrulă de jandarmi călare de-a lungul liniei, dar până la o distanță de 12 kilometri de oraș nu au descoperit nimic. Am fost destul de îngrijorați noaptea trecută.

Milovan mai trase un fum, apoi așeză țigara de foi în scrumiera de metal. Le povesti celor doi, pe scurt, ce pățise de la urcarea în tren, omițând partea cu otrăvirea, spitalizarea și călătoria incognito prin capitală, în compania bătrânului.

— Din păcate, afetul mitralierei i s-a prăbușit peste piept și unchiul Eliad a murit repede și vreau să cred că nu s-a chinuit prea mult. Tăcu o clipă. Simțea nevoia să scuipe, dar și-o reprimă, mulțumindu-se să înghită în sec. Cineva a ucis câțiva dintre soldații de pază, precum și pe conductorii trenului. Pe amândoi sau numai pe unul dintre ei, încă nu știu cu exactitate. Poate chiar unul dintre ei să fi fost criminalul. Sau e posibil ca trupul său să se fi aflat sub locomotivă, între șine. Acum, după ce am discutat cu dumneavoastră, mi-a devenit clar că toată ambuscada asta avea drept scop să mă împiedice să ajung în Slatina. Cineva din oraș știa ce aveați de gând, știa pe

cine ați solicitat și și-a pregătit planurile cu minuțiozitate. Aproape că a reușit. Doar întâmplarea a făcut ca să nu fiu strivit, la rândul meu, de aceeași mitralieră. Așa că mi-am luat măsuri de precauție și am pătruns în oraș incognito, la vreme de noapte. Iar trenul... habar n-am ce s-a putut întâmpla cu trenul, după plecarea mea.

— Ingenios. Constantinescu zâmbi apreciativ și dădu din cap. Am pus afișe cu chipul dumneavoastră în toate locurile publice frecventate. Prima oferită pentru informații în ceea ce vă privea era suficient de mare încât să vă caute toată sărăcimea orașului. Și nu numai. Până la urmă, tentativa cu afișul s-a dovedit salutară. Poliția locală v-a descoperit.

— Am o întrebare, dacă se poate. Șovăi și își frecă nasul cu degetul arătător. Cum ați reușit să puneți mâna pe o fotografie de-a mea, până să ajung în oraș?

Primarul se uită către femeia ascunsă încă în spatele evantaiului și dădu din cap.

— Ți-am spus, Becca, că o să mă întrebe? Ei bine, domnule Milovan... pentru a vă păstra anonimatul, nu am solicitat nicio imagine de-a dumneavoastră. Dar când am priceput că vi s-a întâmplat ceva, i-am cerut la telefon domnului Moruzov amănunte despre felul în care arătați. V-a descris, după o fotografie, unui domn Petrașcu, profesor de sport și pictor amator, în timpul liber. Un foarte bun portretist, trebuie să menționez. Domnul Velișcu Petrașcu v-a făcut un portret în cărbune. L-am multiplicat și l-am răspândit în oraș.

Milovan își plecă fruntea și medită câteva clipe.

— Interesant, spuse. Nu cred că m-aș fi gândit la un astfel de mijloc. Și trebuie să recunosc că sunt chiar eu însumi în acest portret. L-am văzut la intrarea pe pod. Pentru cineva care nu a întâlnit subiectul viitorului portret, este chiar deosebit de reușit. Și acum, domnule primar, am putea să trecem la chestiunea arzătoare pe care sunt chemat s-o rezolv?

Smarandache Constantinescu îi aruncă o privire întrebătoare femeii, care dădu din cap ușor.

— Mai întâi, domnule agent, pot să vă întreb, la rândul meu, dacă știți unde vă aflați în acest moment?

Șovăi o clipă. Era o întrebare capcană sau făcea parte din preludiul problemei?

— Într-un principat?

— Într-un oraș-principat, da. Aveți idee ce înseamnă asta?

— Ei, bine... nu cred că mi-am pus vreodată problema să aflu. Nu până acum.

— Este un un loc a cărui independență este respectată de toți vecinii. Nu pentru că ar avea vreo forță armată care să-i protejeze hotarele, ci pentru că există un interes comun, din partea tuturor, ca el să rămână neutru. În felul acesta, Imperiul Austro-Ungar, vechiul Regat Român, Imperiul Țarist, Republica Franceză Neocolonială, Republica de la Weimar, Regatul Neerlandez și Imperiul Britanic au la dispoziție un loc intangibil pentru fiecare în parte, unde pot desfășura tratative, pot crea sau rupe alianțe și, mai ales, pot să pună la cale planuri comune de viitor. Imperiul Austro-Ungar și cel Țarist ar fi dorit ca

el să fie condus de o monarhie absolută, Imperiul Britanic a solicitat o monarhie constituțională, iar francezii au cerut o formă mai democratică de conducere. Astfel, s-a ajuns la ideea de primar-delegat și de Consiliu Permanent, în care fiecare dintre puterile menționate să aibă câte un reprezentant. În această seară are loc întrunirea Consiliului pentru a pregăti ședința de lucru de mâine de la prânz, a comisiilor din țările menționate, care vor să examineze proiectul de tratat în vederea stabilirii granițelor în Europa, după asasinarea lui Armand Călinescu. Reprezentantul Regatului va fi chiar Majestatea Sa Carol al II-lea. Este surpriza care va deschide balul.

— Balul?!

— Eh, e un fel de a spune.

Milovan înghiți în sec, străduindu-se să-și revină. Nu știa de care informație să se agațe pentru a reveni la suprafața realității. Care **realitate**? se întrebă, simțind pe față privirile celorlalți. Unchiul Eliad îi spusese cândva povestea lui Lao-Tz despre omul care adormise într-o după-amiază de vară la umbra unei tufe de mirt și visase că s-a transformat în fluture. Fericit, a zburat multă vreme din floare în floare, a obosit și s-a așezat pe frunza unei tufe de mirt, adormind la umbra celorlalte frunze și visând că era un om. Care era realitatea și care visul? îl întrebase unchiul. Răsucise povestea în minte timp de o săptămână și nu găsise niciun răspuns convingător. Se dăduse bătut, dar unchiul Eliad îi pusese o mână pe umăr, îl privise adânc și făcuse o constatare ciudată: dacă era vorba despre două realități care țâșneau din același izvor? Iar dacă

erau acceptate două, de ce nu ar fi acceptate mai multe? Multiversul era posibil, chiar dacă nu și probabil. Nimerise aici, la Slatina, în exemplificarea practică a acestei teorii?

Îl admirase pe elegantul avocat și filozof Armand Călinescu din toată inima. Îi urmărise, chiar dacă numai din crâmpeiele oferite de presa vremii, destinul de om social și fusese complet de acord cu intransigența politică manifestată față de legionari. Când se exprimase public împotriva cotropirii Poloniei de către Germania nazistă și permisese evacuarea prin Regat a tezaurului polonez, crezuse că a descoperit, în sfârșit, un Cavaler al Dreptății într-o lume din ce în ce mai lipsită de codul onoarei. Iar acum aflase că acest nobil cavaler fusese ucis și că dreptatea la care sperase o clipă, o singură clipă, că se va face pe pământ, se dovedea numai o iluzie, asemenea celorlalte.

— Sunteți amabil, domnule primar... Care este povestea ce a ajuns în acest... ăăă... Principat, în legătură cu asasinarea președintelui Consiliului de Miniștri?

Smarandache Constantinescu se foi neliniștit, pe colțul de nuc al biroului.

— În general, sunt lucruri care nu privesc Principatul. Aventurile politice ale Vechiului Regat nu ne ating în mod direct. Dar ziarele Capitalei ajung și la noi. Din ele am aflat că domnul Călinescu a fost asasinat în plină zi, la orele 14:00, de către o unitate legionară formată din șase membri, cei mai mulți fiind încă studenți. Pur și simplu, au oprit în trafic Cadillac-ul în care se deplasa și l-au ciuruit pe șofer și pe primul-ministru. Garda de corp a supraviețuit,

deși a fost și ea grav rănită. În corpul premierului au fost găsite 20 de gloanțe. Un asasinat cu sânge rece. Iar cei care l-au dus la îndeplinire își propuseseră deja să moară. S-au lăsat capturați, aduși la locul atentatului și executați fără niciun fel de judecată. Toată lumea a bănuit aici mâna regelui. Se știe că Majestatea-Sa nu-i iubește deloc pe legionari. În general, domnule agent, unele lucruri care se petrec sub acoperirea mantiei războiului sunt oribile. Oamenii parcă își ies pur și simplu din minți și sunt gata să omoare alți indivizi, pe care nici măcar nu-i cunosc, fără niciun fel de simț al moralei. Transformarea în soldați înseamnă, în mod indirect, transformarea în criminali în serie. Din păcate, acțiunile din război nu sunt judecate după legile penale ale perioadelor de pace. Vă puteți închipui că au fost lăsați să zacă în stradă timp de patru zile, ba încă, la o comandă guvernamentală, clase întregi de elevi au fost duse la fața locului, ca să li se arate cum sunt pedepsiți criminalii politici? Slavă cerului că trăim într-un principat și că haosul din Vechiul Regat nu ne-a atins și pe noi!

Armand Călinescu ucis nu însemna decât un singur lucru: vechile partide politice se fărâmițaseră prea mult în bătălia politică și rămăseseră fără putere organizatorică și fără prea mulți adepți. Își aminti de cei peste o sută de mii de oameni care formaseră alaiul de nuntă al Căpitanului Zelea Codreanu, de șirul de mașini care se întindea pe o lungime de patru kilometri de șosea și la felul în care fusese sugrumat, câțiva ani mai târziu, în celulă, alături de cei 13 Nicadori și Decemviri care-l ajutaseră să pună

la cale un alt mare asasinat în epocă. Numărul uriaș de simpatizanți nu-i fusese de niciun folos atunci când îi sunase ceasul stingerii. Sabia fusese ridicată deasupra capului, aducând moartea atât a celor ce luptau împotriva ei, cât și a celor ce luptau în umbra ei.

Își puse palmele una peste alta și își strânse degetele cu putere. Trebuia să înceteze jocul acesta nesfârșit al întrebărilor fără răspuns și al presupunerilor lipsite de fond. Trebuia să afle de ce fusese adus aici. Și, mai ales, cum ar fi putut să scape din acest loc și să revină în Bucureștiul de unde plecase fără voia lui.

— În cele din urmă, pentru ce am fost adus în Slatina?

— Cred că domnul are dreptate, Smarand. Femeia numită Rebecca Rintzler își lăsă evantaiul în jos, apoi îl strânse dintr-o mișcare. Cu asta ar fi trebuit să începem, nu să divagăm pe făgașurile politicii actuale. Îi spui tu sau îi spun eu?

Primarul făcu o grimasă de nerăbdare, apoi clătină din cap.

— Spune-i tu, dacă ești atât de nerăbdătoare.

Femeia făcu un pas către cei doi. Sunetul pantofului cu toc lat fu înăbușit de covorul gros. Era de o frumusețe tulburătoare, realiză Milovan, neputându-și desprinde ochii de pe ovalul delicat al chipului ei. Părul negru, cârlionțat, era strâns la spate într-o rețea cu stele mici, aurii. De lobii minusculi ai urechilor atârnau cercei-toartă din aur, care subliniau gâtul zvelt. Avea cei mai frumoși ochi verzi pe care îi văzuse el vreodată, iar buzele erau conturate cu grijă de un ruj carmin, scoțându-le în evidență

senzualitatea. Era o făptură demnă de un portret al lui Rafael, de care s-ar fi putut îndrăgosti oriunde și oricând, la prima vedere.

— Domnule Milovan, prezența dumneavoastră a fost solicitată aici de către Primarul-delegat al Principatului pentru anchetarea unei crime, descoperirea criminalului și a mobilului actului său.

Își propusese să nu se mire de nimic, dar prețiozitatea și eleganța exprimării femeii îl surprinse.

— Constat că vă pricepeți să formulați foarte concret starea unei situații, dădu el din cap.

— De ce nu? Rebecca Rintzler îi aruncă o privire rece, printre gene. Nu cred că este un apanaj exclusiv al bărbaților. Deși de la unul dintre ei am învățat această artă a conversației colocviale – Demetru Negulescu a fost unul dintre cei mai cunoscuți profesori de drept la Institutul de Înalte Studii Internaționale de la Paris. Mi-am luat licența *magna cum laudae*, pe o temă de drept roman pe care i-am propus-o. Și acum, să revenim la problema de care va trebui să vă ocupați.

Alexandru Milovan se ridică de pe scaun, se apropie de birou și puse trabucul în scrumieră. Își flexă ușor umerii și constată că nu amorțise de tot.

— Trebuie să-mi răspundeți la câteva întrebări, doamnă Rintzler. Și, dacă nu vă deranjează, eu voi lua câteva notițe. Se poate? făcu el, luând de pe birou o foaie de hârtie și un creion ascuțit. Uneltele mele de lucru au rămas în tren.

Primarul dădu din cap, mulțumindu-se să-i privească.

— Mai întâi... Scrise cifra 1 pe foaie și abia apoi ridică privirile către ea. Cine este decedatul?

— Soțul meu, Stefan Isac Rintzler.

Într-un fel, se aștepta. Nu știa de ce, dar se aștepta. Scrise numele pe hârtie și se uită din nou la ea.

— Câți ani avea?

— 72.

Aici s-ar fi cuvenit să fluiere surprins, dar nu o făcu. Dacă n-ar fi știut deja situația, ar fi crezut că doamna Rebecca îi fusese fiică.

— Unde s-a produs asasinatul?

Smarandache Constantinescu și Rebecca Rintzler se priviră câteva clipe încordat.

— Am vrea și noi să cunoaștem asta cu exactitate, domnule Milovan. Primarul tamburină cu degetele pe suprafața biroului. Nu știm decât unde a fost descoperit, dar și asta complică foarte mult situația.

— În fine, unde a fost descoperit cadavrul?

— În incinta bisericii Clocociov. Vocea femeii avea o duritate de diamant. E vorba despre trupul unui evreu găsit într-o biserică creștin ortodoxă, domnule agent. Nu poți să-ți închipui câte probleme de politică externă o să ridice asta, când vom fi nevoiți să facem publice lucrurile.

Milovan îndreptă vârful creionului spre ea.

— Ce treabă are aici politica externă?

— Soțul meu era atașat cultural al Eretz Israel în Principatul Slatinei.

— O clipă. Nu mă pricep deloc la politică, profesia pe care o practic exclude orice fel de amestec în așa ceva.

Dar, din câte am înțeles până acum, Principatul Slatinei a fost recunoscut ca teritoriu neutru de anumite țări de pe continentul european. Care este interesul Țării Sfinte în zona aceasta?

Rebecca Rintzler desfăcu din nou evantaiul și îl mișcă de câteva ori în dreptul feței. Frumoasă ca o cadră, își spuse oftând bărbatul, coborându-și privirile, pentru ca femeia să nu citească în ele nimic din ceea ce nu ar fi vrut să lase să se vadă.

— Nu cred că întrebarea dumneavoastră are relevanță în cazul anchetat, răspunse după o vreme. Smarand, ești drăguț să pui să pornească ventilatorul? Este așa de cald astăzi, încât, vorba unui scriitor de pe aici, mi s-a părut că am văzut o muscă transpirată.

Primarul sări clopoțelul și clincheți. Claia de păr roșu se ivi în cadrul ușii.

— Anghelina, ventilatorul, te rog. Și ce faci cu cafeaua aia?

Capul secretarei dispăru într-o vâlvătaie de flacără. Brusc, ceea ce i se păruse un fel de cruce, cu brațe egale, atârnată sub lustra plină de ciucuri de cristal, prinse să se învârtă și aerul cald se transformă într-un curent uscat, risipind puhăveala din încăpere.

— Aș insista, totuși. Dar într-o altă direcție: de când are reprezentant cultural Eretz Israel aici?

— De mai puțin de trei ani.

Din 1935, deci. Milovan răsuci creionul, nehotărât dacă să scrie sau nu anul pe foaie. Pe 15 septembrie 1935, Partidul Nazist al lui Hitler își ținuse congresul anual la Nürn-

berg, adoptând pachetul celor trei legi rasiale, datorită cărora fusese posibilă începerea vânătorii de evrei în Drittes Reich. Dar asta se întâmplase aproape într-o altă lume. Avea sau nu o legătură directă cu ceea ce se întâmpla aici, în Principat?

— Unde se află acum cadavrul? întrebă, renunțând să scrie anul.

— În morga spitalului. Primarul tuși discret, în dosul pumnului. Nu am putut să-l lăsăm la fața locului, deoarece nu știam cât de repede va onora domnul Moruzov solicitarea noastră. Riscam ca trupul să înceapă să se descompună. Sau să fie profanat de câini vagabonzi, de vulpi sau de alți prădători mici. În plus, în biserică se țin încă slujbe, într-una din părțile aflate încă în funcțiune. Chiar dacă trupul atașatului cultural nu se afla acolo, exista riscul de a fi descoperit de vreun preot sau de vreun enoriaș.

— Am înțeles. De cât timp a fost descoperit?

— De 26 de ore.

Își notă datele, apoi ridică fruntea. Rebecca Rintzler îl studia ca pe o insectă prinsă cu acul de catifeaua insectarului.

— Care este cauza decesului?

— Doctorul Leonida, de la Morgă, a descoperit pe corpul atașatului 12 lovituri de cuțit, dar a declarat că doar una singură a fost mortală – cea din zona gâtului. Celelalte sunt înțepături, mai mult sau mai puțin adânci, făcute pentru a chinui victima.

— Hainele în care era îmbrăcat?

— Se găsesc toate într-un sac, la sediul poliției, în camera 12, care v-a fost repartizată ca să vă puteți desfășura activitatea.

Și unde aș putea fi mai ușor de supravegheat. Alexandru Milovan își încreți buzele a zâmbet, dar nu zâmbi. Scrise noile informații în josul celorlalte.

— Au fost descoperite urme de pași, urme de luptă sau de sânge la locul faptei?

— Numai trei inși am văzut chilia unde a fost găsit cadavrul: fata care făcea curat în chilii, vardistul pe care l-a adus să constate crima și eu. Niciunul nu a văzut altceva, cu excepția cadavrului. La câte lovituri de cuțit i-au fost aplicate, ar fi trebuit să fie o baltă mare de sânge peste tot. Nici măcar pătura de pe pat nu avea urme. De aceea, bănuiala noastră e că a fost adus acolo după ce a fost ucis.

— Câți oameni au luat la cunoștință despre existența unei crime?

— Păi, să vedem. Primarul ridică degetul arătător. Unu ar fi fata care făcea curat. Nu am reușit să dăm de ea, preotul și cei trei călugări spuneau că nu știu unde locuiește, trece pe acolo din când în când pentru puțină mâncare. Al doilea ar fi vardistul. I-am cerut jurământ solemn de tăcere și l-am lăsat să-și facă misia în continuare. Ar fi fost greu de explicat familiei de ce e nevoie să-l ținem închis. Al treilea este doctorul Matei Leonida, de la Morgă. El este, oricum, sub stare de jurământ de când a început să lucreze acolo, așa că nu a mai fost nevoie de vreo altă măsură. A patra persoană este doamna Rintzler, aici de față, soția victimei. A identificat victima, la Morgă. Pot să ga-

rantez eu pentru ea că nu a vorbit cu nimeni în legătură cu cazul. A cincea persoană și ultima sunt eu, Smarandache Constantinescu, primarul cu delegație al Slatinei și conducătorul *de iure* al Principatului. Acum aveți toate informațiile de bază, domnule Milovan. Ce doriți să facem?

Să luăm o masă bună, ar fi vrut să strige, dar știa că, deocamdată, nu era cu putință.

— Să lămurim problema cheltuielilor cu acest caz.

— Vor fi suportate de bugetul Primăriei. Când veți părăsi această încăpere, veți trece pe la Casierie și vi se va elibera o primă tranșă de bani. Aveți dreptul să-i cheltuiți cum veți socoti de cuviință, dar la sfârșitul anchetei va fi nevoie să completați un act justificativ.

— Care sunt banii care funcționează aici?

— Funcționează orice fel de valută, dacă asta era întrebarea. Smarandache Constantinescu își mângâie mustața cu vârfurile degetelor. De la leii Regatului, la piaștrii turcești, și de la mărcile germane și talerii austrieci, la rublele rusești. Orice are acoperire în argint și e acceptată de băncile țărilor din care provin. Banii locali se numesc sfanți. Sunt monede de argint de 8 grame și au valoare numai în interiorul Principatului.

Milovan medită câteva clipe, jucându-se cu creionul pe partea nescrisă a hârtiei. Probabil aceasta trebuia să fie semnificația teancurilor de bacnote de toate felurile pe care bătrânul le avusese asupra sa. Voia să le preschimbe în sfanți pentru a avea independență financiară față de Primărie. Sau pentru a plăti diferite servicii, fără ca altcineva să știe ce anume. Oricum ar fi fost, nu era bine ca alt-

cineva să afle despre existența lor, iar faptul că le lăsase în cutia cu haine putea fi un lucru bun, în noile condiții. Putea să se întoarcă pe seară la plopi și să ia o parte dintre ei pentru a-i preschimba. Iar apoi ar fi mers cu Maria la mănăstire. Voia să vadă locurile de două ori: o dată însoțit de una dintre persoanele care descoperise cadavrul și a doua oară singur, pentru a purica locurile fără ochi care să stea fixați în ceafa lui.

Împături hârtia și o strecură în buzunar, împreună cu creionul. Apoi se ridică de pe scaun, străduindu-se să nu se clatine.

— Cred că... ăăă... prima parte a preliminariilor anchetei s-a încheiat, domnule Primar. Aș dori, dacă se poate, să mă însoțiți la Morgă, ca să pot examina cadavrul.

— Vă va însoți unul dintre vardiștii instituției, domnule...

— Dumneavoastră, domnule Constantinescu, dacă aveți bunăvoința s-o faceți. Sunteți unul dintre cei care au văzut cadavrul în chilie și este posibil să vă aduceți aminte amănunte pe care conștientul dumneavoastră le-a trecut în zona uitării, considerându-le neesențiale.

Smarandache Constantinescu o privi întrebător pe femeia ce-și ascunsese din nou fața în spatele evantaiului. I se păru că aceasta înclinase ușor fruntea, dar nu putea să fie sigur.

— Nici măcar nu am apucat să bem o gură de cafea, secretara mea se mișcă încet de tot. În regulă, am să vă însoțesc, domnule agent. Mai întâi, treceți pe la Casierie, timp în care îmi voi termina de rezolvat o parte din treburile administrative presante, voi semna câteva decizii, pre-

cum și ordinul de liberă-trecere prin orice punct al Principatului va fi nevoie să călătoriți, în vederea elucidării acestei crime nefericite.

— Un ordin de liberă-trecere? Orice străin intră în Principat e nevoit să obțină asta de la Primărie, ca să poată circula nestingherit?

— Numai în situații excepționale. Primarul își ridică palmele în sus, în semn de neputință. Trăim o astfel de situație chiar acum: mâine va avea loc întrunirea delegaților Marilor Puteri pentru semnarea noilor tratate de pace din centrul și sud-estul Europei. Va fi destul de greu să găsiți chiar și o cameră la hotel, deoarece fiecare delegație e mare și vine însoțită de acoliți politici, desemnați de țările mai mici care nu intră în Cercul Puterii.

— Am aflat că există un hotel bun, unde un creștin de treabă se poate caza fără bătăi de cap. „La Obuzierul".

— Vă mișcați neașteptat de repede pentru cineva abia sosit în localitate. Constantinescu râse, dar Milovan simți o notă falsă în sunetele ușor gâlgâite. Și de unde știți că acolo ați putea găsi un pat liber?

— Pentru că sunteți proaspătul lui proprietar și, știind că sosesc, ați rezervat o cameră pentru mine.

— Vezi, Becca? Ți-am spus că ne vor trimite pe unul foarte bun. Primarul râse din nou, privind cu coada ochiului spre femeie. Moruzov nu mi-a înșelat niciodată așteptările. Ei, bine, domnule Milovan, chiar acolo veți locui și veți lua masa. Toate cheltuielile legate de asta vor fi trecute în contul meu personal. Celelalte, în cel al Primăriei, după cum v-am spus deja. Putem să mergem acum?

Își luă rămas bun de la femeie, înclinându-se în direcția ei, apoi ieși din încăpere, închizând ușa cu grijă. În spate, chiar și prin lemnul gros al acesteia, continua să audă bâzâitul gros al ventilatorului.

Coborî scările și merse drept la portarul îmbrăcat în costum cu fireturi. Casieria se găsea la capătul holului din dreapta, înaintea sălii de consiliu. Străbătu coridorul, cu pași mari, bătu la ușă și intră mai înainte de a auzi invitația. Încăperea era lungă și îngustă, despărțită în două de un grilaj din metal. Poarta grilajului era închisă cu două lacăte uriașe, situate unul la limita de jos și celălalt la limita de sus. La mijloc exista o ferăstruică deschisă pe jumătate. La masa înaltă din spatele grilajului stătea un bărbat cu favoriți uriași, negri, și cu o pereche de ochelari cu ramă subțire din metal. Un barbișon ascuțit, înspicat cu alb, își împodobea fața triunghiulară.

— Domnu'...?

— Numele meu este Alexandru Milovan. Domnul primar Constantinescu m-a trimis la dumneavoastră.

— Milovan... Milovan... murmură el, urmărind cu rigla de metal un șir de nume, într-un registru gros și întorcând pagina ori de câte ori ajungea la capătul rândului. Da, v-am găsit. Aveți de ridicat de la noi suma de 100 de sfanți. Aveți un act de identitate?

— Domnul Constantinescu a spus că este de ajuns o semnătură.

Casierul ridică din umeri și îi întinse un formular tipizat.

— Semnați, atunci, vă rog.

Vârî brațul prin ferăstruică, semnă cu tocul de lemn a cărui peniță scârțâia gros și lăsa cerneală, apoi așteptă ca bărbatul cu cioc să numere cele 50 de monede și să i le înmâneze. Le vârî în buzunar și porni spre ușă, fără să mai salute. Atârnau greu și se miră cum transportau slătinenii sume mai mari. Poate într-un cufăr, își spuse, zâmbind. Pentru câți am eu acum cred că ar fi de ajuns chiar și o pungă. Își aminti de punga din piele în care unchiul Eliad își ținea tutunul de pipă și își dori să o fi avut la el.

Pe coridor, aerul era încă răcoros, dar putea să facă rămășag că după orele prânzului căldura de afară avea să pătrundă și aici. Se îndreptă spre capătul scărilor și se așeză pe una din trepte.

Stomacul protesta împotriva neglijării la care era supus, dar situația era prea încurcată ca să-și piardă timpul cu el. Poate după vizita la Morgă avea să caute un birt cu mai puține pretenții, unde să-și astâmpere foamea. Intrase în povestea asta azvârlit de alții și aproape mort. Trebuia să iasă din ea pe picioarele lui și cât mai repede. Pentru asta, era nevoie să rezolve un caz de omucidere. Nu avusese încă parte de niciunul ca elev practicant, singura sa experiență în domeniu fiind una pur teoretică și formală. Dar nici manualele și nici examinările nu reușeau să te pună cu totul în situație. Era ca în cazul studenților de la medicină care făceau practica pe pacienți din cauciuc. Oricât de bine ar fi imitat oamenii, cauciucul rămânea tot cauciuc. Când se aflau în fața unui caz real, unii dintre ei cedau nervos, își vărsau și mațele, începeau să plângă sau,

pur și simplu, fugeau din sala de operație. Oare așa avea să i se întâmple și lui?

Se întoarse la portar și încercă să-l tragă de limbă cu privire la întrunirea delegaților. Dar fie că omul nu știa nimic, fie că fusese instruit să nu spună nimic, nu reuși să afle altceva decât că verile, în Principat, erau extrem de călduroase, iar Oltul obișnuia să sece mai mult de jumătate. După un timp, îl lăsă în tăcerea sa ursuză, se rezemă cu spatele de balustrada metalică și închise ochii. Așa îl găsi, aproape ațipit, primarul Constantinescu, atunci când coborî, cu pași de pisică, pe covorul moale și gros care îmbrăca treptele.

— Poate că sunteți obosit, domnule Milovan. În acest caz, mai bine mergeți la hotel, să vă odihniți puțin și lăsăm vizita la Morgă pentru după-amiază.

Se ridică stânjenit în picioare și refuză oferta generoasă. Era obosit, într-adevăr, dar nu până acolo încât să accepte o astfel de propunere. Era conștient că orice întârziere nu făcea decât să-i acorde un timp în plus criminalului în încercarea de a scăpa de lege. Îl întrebă ce măsuri a luat după constatarea existenței unui act criminal în Principat.

— Am închis imediat toate ieșirile din oraș. Smarandache Constantinescu își trecu degetele mâinii drepte peste mustață. Nu sunt însă sigur că a avut efect. Blocarea ieșirilor s-a petrecut la mai multe ore după crimă, deci dacă ar fi avut în intenție, își lua tălpășița până atunci. Și, oricum, îi mai rămâneau și alte opțiuni, ulterior: Oltul poate fi traversat înot sau cu o barcă, iar din Slatina poți să ieși și urcând de-a dreptul dealul Caloiancăi, presupunând

că ai vrea să pleci imediat după săvârșirea omorului. Am trimis mesageri pe toate drumurile din Principat, care să avertizeze populația cu privire la apariția unui străin venind dinspre Slatina, dar până acum nu am primit încă niciun semn. Personal, cred că ucigașul se află încă în oraș. De altfel, ținând cont de evenimentul care urmează să aibă loc, este destul de posibil să se întâmple chiar așa.

— Bănuiți o crimă politică? Milovan își trecu mâna prin păr, apoi își aranjă hainele. S-ar putea să aveți dreptate, până la un punct. A propos, știți cumva unde aș putea să găsesc un registru cu evidența populației din oraș?

— Sunteți fenomenal! Primarul aplaudă, pocnindu-și palmele una de alta cu mult zgomot. Și nu părea deloc ironic, constată. Nici n-ați ieșit bine din clădire și ați reușit să identificați un nume...

— Nu este vorba despre numele asasinului. Dar poate avea o legătură cu el. Mă interesează câte persoane cu numele de Tănase există în localitate.

— Voi afla asta, fără nicio problemă, pentru dumneavoastră. Până la venirea serii, veți avea o listă completă cu nume, prenume și adresă. Cu excepția, bineînțeles, a domnului Tănase, de la „Cărăbuș".

— Domnul Tănase, de la „Cărăbuș"?! făcu el, neînțelegând.

Primarul se rezemă cu cotul de mâna de lemn lustruit a balustradei. În ochi îi juca o luminiță vioaie.

— Ei, da, domnul Constantin Tănase, în persoană. Celebrul actor bucureștean, nu se poate să nu-l cunoașteți. Vă aduceți aminte versurile: „Pleacă-ai noștri, vin ai

noștri!/ E sloganul cunoscut; /Iarăși am votat ca proștii, Și cu asta ce-am făcut?"

— Îmi pare rău că vă dezamăgesc, dar nu cunosc cupletul. În general, viața în capitala Regatului este una foarte trepidantă, așa că nu am reușit să-mi găsesc timp și pentru teatru. Nici măcar pentru cel de revistă. Dar de Tănase de la „Cărăbuș" am auzit. I-am văzut, uneori, chipul pe afișele stradale. Ce caută în Principat, vine la întrunirea delegaților?

— Cred că și-ar dori să audă câteva știri noi de acolo, ca să le pună în cupletele viitoare. Primarul râse. Ține un spectacol, în seara asta, la hotelul domnului Cosma, care a construit în spate o grădină de vară, cu scenă. De fapt, domnul Tănase nu este la prima *abatere* de acest fel, vine în Slatina de câțiva ani și are un succes fulminant cu spectacolele sale.

— Mda. Milovan dădu din cap. Nu cred că informația de care am nevoie se referă la persoana sa. Putem să mergem?

— Nu mai înainte de a vă înmâna ordinul de liberă-trecere.

Scoase din buzunar o hârtie împăturită și i-o întinse. O desfăcu și aruncă o privire. Era un tipizat asemănător cu cel introdus de Siguranță după semnarea tratatului cu Reich-ul. Diferea doar stema din dreapta, imprimată în hârtia gălbuie, și ștampila primăriei. Stema Principatului era un turn cu o coroană stilizată și un pescăruș zburând într-o parte a efigiei.

— Cu ea veți putea intra oriunde, chiar și la un spectacol de-al lui Tănase.

Dădu din cap, fără să spună nimic. Ieșiră din clădire, cu portarul tropăind îndatoritor în jurul lor.

— Să chem o birjă, dom' primar?

— Lasă, Alecule, că om merge noi câțiva pași și pe jos. Ne-om mai dezmorți oleacă.

Omul rămase pe trepte, făcându-și vânt cu șapca și privindu-i cum se îndepărtau. Coborâră o stradă scurtă, în pantă, și se opriră în fața unei gogoșerii. Bărbatul de la tarabă, un oltean cu mustăți lungi, pe oală, le întinse imediat două gogoși mari, fierbinți, învelite în hârtie unsuroasă.

— Pentru dumneavoastră, dom' primar, nu e nevoie să plătiți.

Porniră mai departe, suflând cu putere și mușcând din crusta maroniu-aurie, care pocnea la atingerea dinților. Milovan se temea că mațele îi vor face pozna și vor începe să ghiorăie, dar nu se întâmplă nimic. Pentru foamea care-l chinuia, gogoașa era ca o picătură de rouă în deșert, dar tot se dovedea mai mult decât nimic. O termină în doi timpi și trei mișcări, aproape nefiind atent pe unde călca. De aceea se miră foarte tare atunci când primarul se opri în fața unei clădiri scunde, despărțită de stradă de un gard de lemn, pe fronstipiciul căreia scria, pe o firmă de tablă, „Morga orașului Slatina".

— Conacul Gioroveanu, spuse primarul, deschizând poarta de metal. De fapt, una din cele șapte case ale bătrânului boier, rectifică, făcându-i loc să intre pe lângă el. Când a murit, în urmă cu 30 de ani, a avut grijă să lase una dintre ele orașului. Primarul de pe atunci a preferat-o pe

asta și cred că nu a făcut rău, ținând cont că nu e departe de spital.

Străbătură curtea plină de bălării și de tufe de soc, din care se ridicau roiuri de musculițe. Un iz de mâncare stricată plutea în aerul încins și Milovan se întrebă dacă nu cumva venea chiar din morgă, pe vreun geam lăsat deschis. Urcară cele patru trepte tocite de piatră, deasupra cărora se întindea o prelată de pânză verde, cu dungi albe, decolorată de soare. Primarul deschise ușa și îl pofti să intre. Înăuntru era răcoare și semiîntuneric. Ferestrele mari erau acoperite cu draperii groase de catifea, iar lumina venea de la un bec chior, atârnat cu un fir de tavan.

— Pe vremuri, coridoarele erau iluminate cu lămpi cu gaz. Erau frumoase, multe aveau ciucuri de cristal și brățări de susținere din argint cizelat. Dar gazul era prea costisitor pentru niște cadavre, așa încât Consiliul a hotărât să le scoată și să introducă electricitatea. Pe aici, domnule Milovan, coborâm la subsol.

O scară în spirală, cu mână de lemn, se pierdea în obscuritate. Primarul răsuci un comutator și o apucă pe trepte, în jos, uitându-se din când în când să vadă dacă îl urma. Coborâră un nivel și pătrunseră într-o încăpere uriașă, cu arcade de cărămidă. De o parte și de cealaltă, pereții erau ocupați de un fel de dulapuri înalte, din lemn, cu sertare de care erau atârnate inele groase de metal.

— Cutiile cu cadavre. Smarandache Constantinescu se apropie de primul șir de inele și trase de cel din mijloc. Aici se țin cadavrele, până la identificare. Deasupra și dedesubt sunt cutii de metal cu cuburi mari de gheață.

Milovan aruncă o privire fugară asupra cadavrului acoperit până peste cap cu un cearșaf alb. Era un bărbat tânăr, necunoscut, găsit mort într-un parc, după cum scria pe biletul prins de inel. Cauza morții: infarct miocardic.

Porniră mai departe. Era obișnuit cu morgile, în timpul școlii fuseseră duși de mai multe ori la cele trei situate în puncte diferite ale capitalei. Dar toate se aflau în curtea spitalelor și arătau... cumva altfel decât aceasta.

Încăperea cea lungă era iluminată din trei în trei metri de becuri ce atârnau din tavan și părea părăsită. Dar primarul dispăru brusc în dreapta și Milovan realiză că, de fapt, clădirea avea forma literei „L". Dincolo de colț era încropit un fel de birou. Pe o masă de brad erau așezate mai multe eprubete, într-un stativ înalt, un registru cu scoarțe groase, o călimară cu cerneală albastră și un toc, așezat într-un pahar. Un bărbat scund și chel, îmbrăcat cu un halat alb, pătat în mai multe locuri, stătea pe un scaun fără spătar, cu spatele la ei, și studia o fotografie, în lumina gălbuie.

— Bine te-am găsit, Sandule. Primarul îl bătu pe umăr și bărbatul se ridică în picioare, speriat. Nu te mai agita, că faci infarct. Am venit în legătură cu mortul de la mănăstirea Clocociov.

— Imediat, domnu' primar, imediat! Dacă știam că veniți azi...

— Mai bine că nu ai știut, Sandule. Altfel, ce făceai, dădeai un bal pentru morți?

Se răsuci către Alexandru Milovan, care se oprise la doi pași în spate și făcu prezentările:

— Doctorul Crețulescu Sandu Viorel, șeful morgii din Principat. Domnul Alexandru Milovan, agent special în Vechiul Regat, detașat la noi în vederea rezolvării cazului Clocociov.

— Mă bucur să vă cunosc, domnu' Milovan! Doctorul Crețulescu se înclină scurt și îi întinse mâna. Încă nu am avut plăcerea să discut cu un cetățean din Regat.

— Și eu mă bucur, domnule doctor.

Își strânseră mâinile. Smarandache Constantinescu se aplecă peste masă și citi în registru:

— Cauza morții: tăiere gâtului cu un obiect foarte ascuțit, de dimensiunea unui cuțit de bucătărie, dar cu vârful curbat în față. Un pumnal, Sandule?

— Nu știu, nu mă pricep la arme, domnule primar. Cred că ar putea fi și un pumnal. În mod surprinzător, celelalte 11 răni sunt provocate cu un cuțit obișnuit, cu vârful drept. Tăieturile sunt mai puțin late decât ultima și mai puțin adânci. Nu cred că pot să precizez intervalul de timp în care au fost făcute, singura databilă fără dubiu fiind cea provocatoare de moarte: între 23:50 și 00:05. Atunci când spun miezul nopții, exprimarea este foarte clară – e un interval, nu un moment.

— Ce altceva ai mai descoperit?

— Că mâncase bine înainte de nefericitul eveniment. Mâncare obișnuită de restaurant. A băut coniac și vin roșu. A fumat. Între momentul mesei și cel presupus al începerii supliciului trebuie să se fi scurs minimum două ore. Majoritatea componentelor mâncărilor trecuseră de faza de predigerare. I-am descoperit o gastrită cronicizată, din

pricina căreia lua bicarbonat. A luat puțin, chiar în timp ce servea masa. Probabil, preventiv. Și avea inima destul de obosită. Nu cred că ar mai fi dus-o mai mult de doi-trei ani dacă nu se întâmpla evenimentul. Risca un infarct miocardic sever.

— Crezi, deci, că a murit la miezul nopții.

— Cu câteva minute mai mult sau mai puțin.

Doctorul vorbea răgușit și Milovan credea că înțelege de ce: nu era puțin lucru să-ți petreci o parte din viață în răcoarea morgii. În același timp, se întreba dacă era bine să-l lase pe primar să conducă el prima parte a interogatoriului, ori să insiste să ia frâiele în mâini și să procedeze conform tipicului manualului.

— Rănile superficiale sunt grupate într-un anume fel? întrebă el, prinzând un moment de acalmie. Sau sunt făcute la întâmplare?

— Cel mai bine ar fi să constatați singur, domnule agent. Veniți după mine, vă rog.

Se întoarseră în sala cea lungă și doctorul răsuci un comutator, aprinzând încă trei becuri. Caverna de adineaori se transformă într-un beci clasic, iar dulapurile cu cadavre deveniră simple cutii ridicate pe verticală.

Oare cum o fi arătat pe vremea când în locul lor erau butii de vin, înalte de un stat de om? se întrebă Milovan, ținând aproape de cel din fața sa. Pașii primarului se auzeau răsunând înfundat în urmă. Părea un om cumsecade și îndeajuns de serviabil, încât să-i pună bețe în roate în derularea anchetei, imaginându-și că dacă ar face un mic

efort l-ar putea depista chiar el pe criminal. Probabil că citise câteva romane detectivistice în tinerețe.

Doctorul Sandu Crețulescu se opri în fața unui dulap, examină o clipă cartonul agățat de inel, apoi trase sertarul în afară. Un picior pliant se desfăcu de sub el, sprijinind greutatea încărcăturii. Mâinile lui îndemnatice descoperiră din două mișcări corpul gol din cutie.

Milovan își înfipse unghiile în podul palmei. Fața era cea a unui om bătrân, acoperită cu riduri și pete maronii, cu pungi vinete sub ochi și cu pielea atârnând înspre gușă. Barba continuase să crească în dezordine și după moarte, fire cenușii, cârlionțate. Dar corpul aparținea unui bărbat de cel mult 45 de ani, suplu, cu mușchii brațelor și picioarelor bine reliefați, cu abdomenul plat și cu tălpile aproape lipsite de bătături. Pielea era întinsă și cadaverică, semn că sângele se coagulase de ceva timp.

Se aplecă ușor deasupra lui și numără 11 crestături de cuțit, mai mult sau mai puțin adânci, făcute în cele mai diverse locuri: pe brațe, pe picioare, pe abdomen, pe fese. Remarcă faptul că fața nu era atinsă, iar rana din gât, cea de-a douăsprezecea, trebuie că pusese capăt chinului. Trecea dintr-o parte în alta a bărbiei și arăta asemenea unei a doua guri, care încremenise rânjind. Examină palma dreaptă, apoi pe cea stângă. Nu prezentau urme de incizii, dar exista ceva suspect în legătură cu ele și nu își dădea seama ce. Îl rugă pe doctor să îi aducă o lupă, o foaie de desen și un creion.

— Nu am decât toc și cerneală, clătină din cap Crețulescu. Creioanele chimice sunt pe undeva pe sus și ar tre-

bui să caut o vreme, ca să dau de ele. De regulă, Vasile... hmmm, făcu, dregându-și glasul. Vasile este ajutorul meu necalificat și paznicul Morgii. Vasile face curat după mine și ce vede că nu folosesc le urcă în camerele de deasupra.

— Bun și tocul. Și ar fi bine dacă ați avea și o planșetă de lemn pe care să pun hârtia. Trebuie să desenez ceva.

Doctorul dădu din cap și se îndreptă către biroul său improvizat, târșind ușor unul dintre picioare.

— Ați găsit ceva, domnule agent? Vocea primarului nu părea surprinsă, ci doar ușor curioasă. Ceva ce a reușit să scape examinărilor lui Sandu?

Ridică din umeri. Răcoarea și umezeala din încăpere îl făcură să-și maseze ușor brațele, peste stofa hainei. Lumina care ajungea la fișet nu era grozavă, dar avea să se descurce cu ajutorul lupei.

— Cred că... ar trebui să văd poziția rănilor nesemnificative, după ce le desenez pe o suprafață plană.

— Și lupa?

— Hmm. E ceva... neclar, ca să spun așa, în legătură cu palmele. Am nevoie să măresc imaginea anumitor porțiuni de piele.

Doctorul reveni aproape imediat cu o bucată de scândură geluită, dată cu lac, pe care ținea în echilibru călimara și tocul. În cealaltă mână ținea un carton alb și o lupă cu mâner de os.

— Este suportul pe care secționez eșațioanele de piele pentru analiză, spuse și i le întinse. Sper că sunt în regulă.

— Sunt în regulă.

Milovan așează planșeta improvizată pe un scaun, fixă cartonul deasupra, iar călimara o puse direct pe dușumea. Cu tocul în mână, se apropie de cadavru, străduindu-se să-și potolească bătăile inimii. Dacă am dreptate, se gândi, jumătate din anchetă este rezolvată.

Se aplecă deasupra cadavrului și începu să măsoare distanțele dintre răni, apoi se lăsă în genunchi, lângă planșeta improvizată și se apucă să deseneze. Din când în când, se ridica, măsura și revenea în genunchi, la planșetă, continuând să traseze linii și steluțe în locul unde acestea se frângeau pentru a o apuca în alte direcții. La câțiva pași în spate, însoțitorii săi priveau tăcuți, cu mâinile la spate. Când termină, se ridică și duse cartonul către becul cel mai apropiat.

— Are vreun sens anume?

Milovan își desprinse privirea de pe desen și îl fixă o clipă pe doctor.

— Nu știu în clipa asta. Îmi pare cumva cunoscut desenul, dar nu știu de unde să-l iau.

Smarandache Constantinescu se apropie, prinse cartonul între degete și îl privi din mai multe unghiuri.

— Mie îmi pare un desen făcut de copiii de la grădiniță. Uite, partea din stânga este un om stilizat – două picioare, trunchiul, capul aici și două brațe. Chestia asta, ca un „W", nu realizez ce ar putea reprezenta.

— Un arc. Doctorul ridică din umeri. Ar putea fi un arc, iar partea de jos, coarda întinsă care sloboade o săgeată.

— Constelația Săgetătorul. Milovan își linse buzele. Știam eu că am văzut imaginea asta undeva. Acum, îmi

amintesc exact unde: am urmat liceul de marină din Constanța și am avut lecții de astronomie orientativă, ghidajul navei noaptea, după constelații. Am văzut constelația asta în „Atlasul cosmosului, ghid practic pentru marinari". Dar pentru a fi sigur, e nevoie să consult un specialist. Există vreun astronom în Principat?

Primarul se mai uită o dată la desen, apoi i-l dădu înapoi. Părea dintr-odată obosit și lipsit de energie.

— Domnule Milovan, Principatul este o regiune destul de mică și nedezvoltată economic prea mult. Avem câțiva istorici, vreo doi arhitecți și destul de mulți ingineri ca să organizăm o breaslă, dar astronomi...

Sandu Crețulescu își drese glasul.

— Mă scuzați că intervin, domnule primar. Nici eu nu am auzit de vreun astronom în Slatina, știința asta e mâncătoare de bani, iar rezultatele practice sunt aproape nule. Dar de oameni interesați de studiul cerului, asta da. Avem doi profesori de fizică, unul la Școala de Fete, Agop Manciu, și altul la Liceul Comercial de Băieți, Sava Prunaru. Mai interesat de domeniu este Agop, care și-a cumpărat chiar și o lunetă, de la o rudă din Germania, și își petrece majoritatea nopților pe terasa casei, studiind cerul. Iar în perioada asta de vacanță îl găsiți cu siguranță în grădina de zarzavaturi din spatele casei. Nu iese dintre straturi decât să mănânce și să-și bea cafeaua. Doar noaptea o părăsește pentru a privi cerul și a aștepta să facă marea descoperire astrală care să-i înscrie numele în Anuarul Astronomic.

— Să mergem la Agop, atunci. Primarul îl bătu pe umăr pe doctor. Mulțumesc, Sandule. Întotdeauna ești de ajutor.

— O clipă, numai. A mai rămas o examinare de făcut.

Milovan ridică lupa și o apropie de palmele ușor zgârcite ale cadavrului. Sub unghii erau urme de mizerie roșcat-brună, iar unghia mică de la mâna stângă era smulsă din rădăcină. Palma prezenta, între striații, aceeași urmă de materie ca și cea de sub unghii. Examină îndelung desenele palmare, de parcă s-ar fi apucat de chiromanție. În cele din urmă, se ridică și îi întinse lupa doctorului.

— Puteți să faceți câteva determinări chimice aici?

— Nu e un laborator de specialitate, ridică celălalt din umeri. Dar unele simple, cred că da.

— M-ar interesa dacă puteți să aflați din ce parte a Slatinei provine pământul de sub unghii și din palme. Dacă e așa cum bănuiesc, omul a fost ucis în altă parte și târât cu fața în jos până la un mijloc de transport. Apoi cărat la mănăstire și așezat în chilie.

— Îmi e imposibil să aflu din ce parte a orașului provine proba. Nu am echipament de specialitate adecvat și nici personal care să mă ajute să culeg eșantioane din zonele principale ale orașului.

— Da, dar puteți determina dacă structura chimică a probei e identică sau diferită de solul din jurul mănăstirii.

— Asta se poate face. Sandu Crețulescu își scărpină o ureche și medită câteva clipe. Am să-l trimit pe omul de serviciu să culeagă mai multe eșantioane din incinta mănăstirii. Unde să vă trimit rezultatul?

— La camera 12, la sediul poliției, doctore. Primarul făcu semn cu mâna. La revedere și mulțumesc, încă o dată.

— Pentru puțin, domn primar. Nu îmi fac decât meseria.

Îi conduse până la trepte și așteptă să urce scara până la primul cot, mai înainte de a închide ușa.

— Pare de treabă domnul doctor.

Primarul întoarse capul și zâmbi strâmb.

— Când te ocupi de morți, vizita viilor nu-ți poate face decât plăcere.

Ajunseră pe palier, deschiseră ușa și ieșiră. Un val de aer fierbinte îi izbi în față. Alexandru Milovan se clătină pe picioare și trebui să se sprijine cu o mână de perete. Aerul era aproape alb-sclipitor și căldura se înfășură lipicioasă în jurul său.

— Întotdeauna e atât de cald?

— Numai în perioada asta, răspunse maliţios primarul. Iarna aș putea spune că este chiar frig. Dacă simțiți nevoia, putem să intrăm într-un restaurant, să bem o bere sau un vin rece. La „Jardiniera" au o minunată bere neagră cu ghimbir.

— Simt nevoia să vorbesc cu domnul Agop Manciu cât mai curând, îi răspunse, dar fără prea multă convingere. O bere și o fleică pe grătar ar fi rezolvat multe probleme, dar încă nu-și putea permite să piardă timpul. Iar vremea mesei încă nu sosise. Cum pot ajunge la domnia-sa?

Smarandache Constantinescu deschise larg poarta de lemn a Morgii și îl pofti să iasă în stradă. Îl urmă, închizând-o cu grijă în urmă. Apoi îl apucă de cot.

— Am să opresc o trăsură pentru dumneavoastră, domnule agent. Și am să-i dau indicații birjarului unde să vă ducă. Dar de aici înainte va trebui să vă descurcați singur prin Slatina. Întrunirea care se apropie cu pași repezi pune

o mulțime de probleme de organizare, care îmi solicită prezența. Mi-aș dori să vă fiu alături, să văd cum evoluează ancheta, dar treburile administrative mă presează, cred că înțelegeți. Mă puteți găsi la primărie ori de câte ori aveți nevoie de ceva. În regulă?

Milovan se gândi o clipă la frumoasa Rebecca Ratzinger, care aștepta în birou și se întrebă dacă făcea parte dintre problemele de organizare menționate, dar nu spuse nimic. Se mulțumi să încline din cap și să pipăie pe deasupra hainei tocul pistolului. Porniră de-a lungul străzii, spre răsărit, și numai după câțiva pași îi ajunse din urmă o birjă, cu coviltirul ridicat. Primarul ridică brațul și trăsurica opri chiar lângă bordură. Vizitiul, un bărbat slab, îmbrăcat în haine negre, ponosite, sări de pe capră și coborî scara de metal. Smarandache Constantinescu îi spuse adresa și îi făcu semn să urce.

— Mâine să vii la Casierie, ca să îți plătesc drumul.

— Pentru dumneavoastră, domnu' Constantinescu... Nu e nevoie de niciun ban. Lăsați, că și dumneavoastră m-ați amânat la impozit. Să ne trăiți! îl salută birjarul, apoi urcă la loc pe capra de lemn și smuci ușor din hățuri.

Strada pe care se găsea casa profesorului de fizică, astronom amator, era mai degrabă o uliță de pământ peste care cineva azvârlise la întâmplare pietre rotunde de râu. Casele erau scunde, cu pereții albi și cu acoperișul din olane vechi, acoperite cu mușchi. Strada Berzelor, îi spusese birjarul, când coborâse să-i așeze scara. Ar fi putut, foarte bine, să se numească și strada Crocodililor sau

strada Palmierilor, pentru că asemănarea cu realitatea era aceeași: nicăieri nu se zărea nicio barză.

Coborî, mulțumi și așteptă până ce birja ajunse la colțul străzii și dispăru după un zăplaz înclinat, din uluci. La ora aceea, drumul era aproape pustiu. Doar spre celălalt capăt se zăreau câteva găini scurmând prin praf. Sus de tot, în adâncurile sinilii ale cerului, un uliu plutea neclintit, pândindu-și prada neștiutoare.

Se apropie de gard și strigă. Un câine din vecini lătră de câteva ori, nehotărât, apoi tăcu. Strigă încă o dată și apăsă pe zăvorul metalic, care produse un țăcănit strident. Câinele lătră din nou.

— Vin acu'! se auzi un glas și, după câteva clipe, proprietarul lui își făcu apariția din spatele casei.

Era un bărbat scund și rotofei, îmbrăcat în pantaloni de salopetă și în cămașă de doc, cu mânecile suflecate. Pe cap, peste părul scurt, cârlionțat, purta o pălărie de pai și în mâna dreaptă ținea o foarfecă de vie. Se apropie de poartă, uitându-se la el cu ochii mijiți. E miop, își dădu seama Milovan, schimbându-și greutatea de pe un picior pe altul.

— Bună ziua. Sunteți domnul profesor Manciu? Agop Manciu?

Celălalt deschise poarta și se sprijini cu mâna de gard.

— Bună ziua. Cu ce vă pot ajuta?

— Am fost trimis la dumneavoastră de domnul primar Constantinescu. O să vă rog să identificați o constelație.

— Păi... e ziuă, făcu Agop Manciu, nesigur. Nu putem folosi luneta.

— E vorba despre un simplu desen. Putem să intrăm? V-aș rămâne îndatorat pentru un pahar cu apă rece.

— Sigur, sigur, se bâlbâi bărbatul din fața sa, ștergându-și fruntea transpirată cu mâneca. Poftiți, vă rog, și iertați lipsa de politețe.

Deschise poarta până la gard și îi făcu loc să treacă pe lângă el. Dincolo, se întindea o cărare de pământ care se oprea în fața scării de lemn a unui cerdac ce da ocol clădirii scunde. Urcară treptele și gazda fără voie îl rugă să ia loc pe un scaun din răchită, apoi plecă să aducă apa promisă. Milovan se lăsă cu spatele de spetează tare și privi cerul. Uliul dispăruse. Poate că plecase, pur și simplu. Sau poate că se lăsase asupra prăzii cu viteza unui fulger, apoi dispăruse cu nefericita victimă în direcția vreunui crâng apropiat.

Închise ochii și visă. În visul său de om treaz se făcea cum că unchiul Eliad stătea aplecat deasupra unui insectar și fixa acul cu un fluture coada-rândunicii chiar în mijlocul celorlalte insecte.

— Dacă ne-am fi aflat pe linia Ecuatorului, băiete, aici ar fi trebuit să fie un fluture Monarch. Știi cum are denumirea în latină? Lasă, nu te mai chinui, îți spun eu – *Danaus plexippus*. Este, probabil, cel mai mare fluture migrator pe care îl cunoaște omul. Monarhul, din generația de toamnă și de primăvară, zboară peste 4000 de kilometri, timp de opt săptămâni, din America de Nord până în Mexic. 4000 de kilometri... un fluture care nu are deschiderea aripilor mai mare de 10 centimetri. Îți dai seama ce minune? Cam cât ar trebui să parcurgă, în același interval de timp, o

barză a cărei anvergură a aripilor este între un metru și jumătate și doi metri? Lasă, nu răspunde, voiam numai să-ți dau un exemplu despre ceea ce pot realiza făpturile mărunte, dacă își propun un scop și dacă se țin de el.

— Apa dumneavoastră, domnule...

Deschise ochii și clipi de câteva ori, ca să își alunge bura de lacrimi ce îi acoperise fără voia lui. Lumea unchiului Eliad, cu fluturii și berzele sale de poveste, dispăruse fără urmă. Întinse mâna și luă paharul înalt, cu două cercuri albastre care îi dădeau ocol aproape de buză. Sticla se brumase de răceala lichidului din interior.

— Mulțumesc.

Bău cu sete, apoi îl așeză pe mâna de lemn a cerdacului.

— Mai aduc unul, dacă e...

— Mulțumesc, a fost de ajuns. Se scotoci în buzunarul de la piept și scoase de acolo foaia de hârtie. Domnule profesor, domnul primar mi-a spus că ați fi persoana cea mai indicată să poată citi acest desen, din punct de vedere astronomic.

Agop Manciu zâmbi șters și clătină din cap.

— Sunt sigur că domnul primar are o părere prea bună despre umilele mele cunoștințe de astronomie. În fine... mă rog... să vedem despre ce e vorba...

Îi întinse desenul. Profesorul de fizică îl luă, își potrivi o pereche de ochelari pe vârful nasului și se uită la el cu atenție.

— Cred că nu este nicio îndoială, domnule... Mă scuzați, dar nici nu știu măcar cum vă numiți.

Milovan își petrecu vârful limbii peste buze.

— Nici nu cred că e nevoie să aflați, domnule Manciu. Aproape sigur nu mă veți mai vedea vreodată. Vin din vechiul Regat și nu am niciun motiv să cred că în următorii ani voi mai avea prilejul să vizitez minunatul dumneavoastră Principat.

— Niciodată să nu spui niciodată, comentă sec Agop Manciu. În fine, aveți recomandarea domnului Constantinescu, așa că nu se poate să nu vă servesc cu această informație. Din câte îmi dau seama, desenul seamănă foarte mult cu constelația Săgetătorului. Sagittarius. Mitologia elenă face referire la centaurul Chiron, care a fost lovit din greșeală de o săgeată otrăvită trasă din arcul lui Hercule. Chiron a fost unul dintre primii medicii pe care i-au cunoscut oamenii. Un vindecător de-a dreptul miraculos, care nu a fost însă în stare să se vindece pe sine însuși atunci când a fost nevoie de asta. Pentru a scăpa de durerile cumplite, Chiron a renunțat la nemurire în favoarea ucigașului său involuntar, dar tatăl său, Zeus, l-a urcat pe boltă, transformându-l într-o constelație. Trebuie să admiteți că grecii aveau un mod ingenios de a ocoli moartea.

— Săgetătorul, făcu Milovan. Cea mai sudică dintre constelațiile zodiacului.

— E așezată chiar în centrul Căii Lactee. Un număr de 22 de stele posedă sisteme planetare, ceea ce face din ea constelația cu cele mai multe planete cunoscută de astronomi. Epsilon Sagittarii este de 250 de ori mai luminoasă decât soarele nostru, fiind cea mai strălucitoare stea a constelației. De ce vă interesează Săgetătorul, dacă nu sunt

cumva pea curios? Pe aici, numai câțiva cunosc alte denumiri cerești decât Luna și Soarele.

— Să spunem că sunt un împătimit al bolții cerești, râse sec bărbatul.

— Am înțeles, răspunse celălalt, cu un ușor ton de dezamăgire în voce. Mă bucur că v-am putut fi de folos.

Era un fel de invitație de a părăsi curtea. Milovan se ridică dând din cap și porni spe trepte. Se opri și se întoarse brusc spre conlocutorul său.

— Ah, domnule Manciu. Am întâlnit aici o tânără... mă gândeam că poate vă este elevă și mă puteți ajuta să o identific. Spunea că o cheamă Maria și adăuga cu multă ironie apelativul *de Mangop*. Aveți idee cine ar putea fi?

— Maria Paleologhina, zâmbi omulețul cel gras și își șterse din nou fruntea de transpirație. Sigur că o cunosc. Este elevă în anul al doilea la Școala de Fete. De fapt, nu o cheamă așa, dar se recomandă în felul acesta. O ciudățică, în felul ei. Cunoaște o mulțime de detalii istorice, în special referitoare la domnitori. Dar nu sunt foarte sigur că nu le inventează. Cred că vine din comuna Stoicănești sau Stoienești, nu știu prea bine. A înscris-o la școală un bătrân, se recomanda Buciuc Eliad. I-am reținut numele pentru că Eliad este foarte rar în onomastica românească. Fata nu a vrut să stea la internat. Am înțeles că ar avea o rudă pe lângă mănăstirea Clocociov.

— Și, de fapt, cum se numește?

— Păi... Buciuc Maria, presupun. Nu este eleva mea, dar ne-am întâlnit de câteva ori pe coridoarele școlii. Așa cum spuneam, o ciudățică, în felul ei.

Alexandru Milovan aștepta să continue, dar profesorul tăcu, sprijinindu-se de gard cu amândouă mâinile. Se simțea dintr-odată stors de energie de parcă ar fi alergat la Maraton. Foamea, lipsa de somn, efectele secundare ale otrăvii... Știa, însă, că toate la un loc nu erau atât de importante ca simpla rostire a numelui Buciuc Eliad. De câte ori se întâlnise cu el, de când părăsise ieri dimineață locuința din casa cea veche a lui Moșera? De trei ori? Sau de patru? Să fi fost adevărat ce îi spusese bătrânul, cum că fusese doar retras din serviciul pe care-l îndeplinise pe lângă el? Și atunci, ce anume îl adusese în Principat? O altă misiune? Era și tutorele acestei Maria de Mangop?

Îl durea inima când se gândea la stranietatea atâtor lucruri fără de sens care se buluciseră în viața sa în ultimele 30 de ore, dar știa că nu avea să primească răspunsuri până ce el însuși nu avea să răspundă la singurele întrebări pentru care fusese adus aici – cine era criminalul care-l ucisese pe bătrânul evreu Rintzler și care fusese mobilul acelui omor aproape ritualic?

Dădu din cap, pregătindu-se să plece. Soarele urcase în crucea bolții, iar umbra îi devenise apoape inconsistentă pe caldarâm.

— Mulțumesc pentru informații și pentru apă, domnule Agop Manciu. Vor fi utile.

Ridică mâna dreaptă în semn de salut și porni înapoi pe stradă. După câțiva pași, se opri, fulgerat de o idee. Se răsuci pe jumătate: bărbatul cel grăsuț aștepta încă în același loc, cu palmele sprijinite de scândurile înnegrite de ploi.

— Aproape că uitasem. O ultimă întrebare, dacă nu vă e cu supărare: v-a mai pus cineva o întrebare asemănătoare privind constelația Sagittarius, în ultima vreme?

Profesorul tresări și își șterse transpirația de pe frunte cu dosul palmei.

— Și eu uitasem. A fost cineva, da. Într-o seară, în urmă cu trei sau patru zile. A strigat la mine, ca și dumneavoastră, dar nu a vrut să intre în curte. Spunea că e grăbit. M-a rugat să-i desenez Săgetătorul pe o hârtie. Spunea că e de ajuns să folosesc un simplu creion. Voia să-i facă o surpriză cuiva. Am intrat în casă și am desenat. A plecat imediat, uitând chiar să-mi mulțumească. Când a ajuns la colțul străzii, alerga deja.

Milovan se răsuci cu totul, dar rămase pe loc.

— Un bărbat îmbrăcat în negru, purtând un melon cu boruri înguste pe cap și mănuși din piele întoarsă?

— De unde știți? se holbă Manciu la el, cu gura căscată. Chiar așa, arăta ca un mafiot italian din filme. Mă întrebam cum de poate să suporte arșița îmbrăcat în hainele alea groase.

— L-am visat, se strâmbă Milovan. Și unele vise îți rămân în memorie pentru multă vreme. Uneori, pentru toată viața.

Se întoarse din nou și plecă grăbit. Când ajunse la colțul străzii, aproape că alerga. În urma lui, profesorul mai rămase o vreme cu mâinile agățate în gard, după care plecă spre grădina din spatele casei cu cerdac, clătinând din cap. Tânărul realiză că avea să se gândească multă vreme la aceste întâmplări și urma să adoarmă greu nopțile,

dar era sigur că, până la urmă, mintea sa avea să facă legăturile care trebuiau făcute și misterul avea să fie dezlegat. Mai ales că știa deja că unul dintre firele sale sătea în mâinile domnișoarei Maria Buciuc, iar fundătura Clocociovului nu se găsea tocmai în celălalt capăt al lumii, ci numai în capătul celălalt al Slatinei.

Capitolul 6

„La doi cocoși" era o crâșmă de cartier: o casă veche, cu fațada chiar în stradă, care avea atârnat de o țeavă de fier ruginită o firmă mare de tablă. O mână stângace pictase în culori vii un fel de vulturi cu gât golaș, care-și repezeau ciocurile curbate unul la altul. Intrase, atras de mirosul inconfundabil al ciorbei acrită cu borș de tărâțe. Cum se nimerise să fie singurul client la ora aceea, patronul cocoșilor îl asigurase că nu va dura mai mult de un pătrar de ceas până ce-i va pune farfuria pe masă. Era un bărbat uscat, cu pometii înalți și cu o pereche de mustăți impunătoare, cu vârfurile ridicate în sus. Se așezase la o masă lângă fereastră și, în așteptare, se luptase cu țoiul cu țuică de prune pe care i-l așezase în față cârciumarul, înainte să fugă la bucătărie, să pună oala pe plită, la încălzit.

Cea mai bună metodă de a începe o anchetă era de a așeza informațiile de care dispuneai una lângă alta, ca morcovii pe tabla de tocat, și de a le examina cu ochi critic, le spunea, prin anul al doilea, Petre Mărgineanu, la cursul de filozofie a crimei. Atunci când creierul nu le mai percepe în șirul continuității, ci le vede așezate alături, ca bucăți separate, încearcă să caute alte modalități de combinare a lor, alta decât cea cronologică. Din seria de ipo-

teze care răsar în noua ipostază, doar una urma să se dovedească a fi cea mai bună pentru rezolvarea cazului. Unul dintre cursanți (Milovan nu reușise să vadă care) îl întrebase cum se numea metoda, iar profesorul stătuse o clipă în cumpănă, ca și când s-ar fi gândit dacă întrebarea merita și un răspuns. În cele din urmă, scrisese pe tablă, cu creta – „Metoda celor patru cai". Și le dăduse lor, ca temă, să explice de ce purta această denumire. Se gândise trei zile și trei nopți, fără să discute cu nimeni, și în dimineața zilei de seminar scrisese răspunsul pe o foaie de hârtie, o semnase și o lăsase pe catedră, cu puțină vreme înainte ca profesorul să intre în sală. În timpul primei părți a seminarului, Mărgineanu ascultase, cu un aer absent, mai multe încercări de explicație, în timp ce bătea cu foaia de hârtie în marginea gențiii de piele. În cele din urmă o desfăcuse, citise textul și întrebase cine era cursantul Alexandru Milovan. Se ridicase în picioare, mai greu decât ar fi dorit. Profesorul îl chemase la catedră și îi dăduse foaia, spunându-i să le citească răspunsul colegilor săi. O făcuse, cu voce tremurătoare. În principiu, mișcarea cea mai regulată pe o tablă de șah era aceea a pionilor, care nu aveau dreptul decât la două poziții de înaintare: înainte și în laterală, atunci când capturau o piesă străină. Mișcarea cea mai aleatorie era aceea a calului, care putea să sară, în formă de „L", în orice zonă a tablei și să revină în locul de campare inițial ori de câte ori se dovedea posibil. Factorul întâmplare era multiplu de patru, ținând cont de numărul cailor de pe tablă, ceea ce aducea în mișcarea lor o impredictibilitate maximă. Profesorul îl felici-

tase și apoi îi trecuse un 10 în foaia de notare. Iar examinarea continuase cu sublinierea rolului pe care îl juca hazardul în ordonarea factorului de logică criminalistică.

Cum aș putea aplica „metoda celor patru cai" la acest caz? se întrebă el, jucându-se cu recipientul de sticlă în care clipocea lichidul străveziu. Pentru că, în mod practic, pare a fi vorba despre două cazuri diferite, unite între ele doar de persoana mea. Și de cea a unchiului Eliad, se corectă, după care trecu din nou în revistă faptele și persoanele implicate în ele. Și, de asemenea, aceea a...

— Omului în negru! rosti cu voce tare și sări în picioare.

Dincolo de fereastră, un bărbat îmbrăcat cu o ciudată pelerină neagră, având capul acoperit cu o pălărie neagră, mare ca un sombrero, și cu o umbrelă neagră, strânsă și ridicată în sus, tocmai traversa strada către trotuarul opus.

Milovan se repezi spre ușă, răsturnând scaunul. Dincolo de perdeaua de tifon care fâlfâia ușor în adierea vântului, bărbatul în negru tocmai dispărea la colțul străzii, pe lângă balconul din fier forjat al unei clădiri cu etaj, îngustă ca o lamă de cuțit. Inima îi dădea ghes să se repeadă după el, dar rațiunea îi spunea că nu putea să părăsească localul fără să plătească. Strigă la cârciumar și bătu cu palma în masa cea mai apropiată. După câteva clipe, fața mirată a acestuia apăru din spatele unei uși.

— Domnu'?!

— Am primit un mesaj și trebuie să ajung urgent undeva, improviză. Cât face țuica aia?

— Păi, domnu', era împreună cu borșul și cu friptura de pui. Cu o sticlă de vin negru...

— Cât face cu totul?

— Păi plecați așa, fără să gustați?

— Mă întorc, promise. Zii repede, că mă grăbesc!

— Patru sfanți și cincizeci de centime.

Milovan scoase punga, numără cinci monede și le puse pe masă.

— Mă întorc, promise. Într-un ceas sau două.

— Mâncarea vă așteaptă, domnu'. O s-o păstrez caldă.

Ieși cât putu de repede și prinse să alerge înspre clădirea cu balcon. Acolo, o străduță pornea spre apus, șerpuind printre clădiri. Strada Arcadei, citi pe un panou de lemn. Continuă să fugă, stârnind lătrăturile lipsite de vlagă ale unor câini nevăzuți. Ocoli alte două clădiri și se trezi în fața unui gard. O fundătură, realiză furios. Dar omul lui trebuie că trecuse, cumva, dincolo de ea. Examină grăbit locurile. Două garduri înalte și zidurile oarbe ale unor case care aveau ferestrele spre interiorul curților. Ajunsese, totuși, aici, își spuse, înjurând încet. Pe unde plecase mai departe?

Zidurile păreau întregi, era exclus să fi avut o trecere secretă. Se apropie de gardul din stânga și îl privi cu atenție. Avea peste doi metri înălțime, deci era exclus să fi sărit peste el fără ajutorul unei scări. Începu să împingă scândurile date cu catran, una câte una. Ajunse la capăt, transpirat și fără să fi obținut vreun rezultat. Omul negru plecase de aici cumva. Avea să facă la fel. Reîncepu operațiunea cu gardul din partea dreaptă. A cincea și a șasea blană se mișcară imediat ce le atinse, căzând la pământ cu un zgomot înfundat.

Ușa secretă! se bucură, în timp ce se strecura prin golul rămas. Nu plecă însă imediat. Era mai bine să lase lucrurile așa cum fuseseră, în caz că nu îl mai găsea pe individ, iar acesta avea să revină în punctul acela. N-ar fi trebuit să afle că fusese urmărit. Ridică cele două blăni și le fixă pe vechile poziții. Apoi porni din nou la drum.

În spatele gardului se întindea o livadă pustie, printre trunchiurile căreia apăreau, ici și colo, câțiva stupi, vopsiți în galben. Iarba înaltă îi spunea că locul nu era folosit. Doar firele lipite de sol arătau direcția în care fugise celălalt. Călcă aproape pe aceleași urme și, după un timp, ajunse la gardul din partea opusă și repetă operațiunea căutării ieșirii secrete. O descoperi destul de repede, trecu în partea cealaltă și o fixă la loc. Se găsea în plin câmp. Casa cu grădina fusese situată pe ultima stradă din acea zonă. În față se întindea o baltă mare, acoperită de rogoz și lintiță. Iar dincolo de ea se zărea un crâng de plopi.

Poate că mi s-a părut, își spuse, dar știa că nu se întâmplase așa. Poate că era doar un simplu pescar care mergea spre locul de undit. La amiază! îi răspunse celălalt gând, mușcător și furios. Mergând prin grădinile altora și folosind treceri secrete...

Căută cu atenție prin iarba aproape uscată. Din loc în loc, zări fire strivite de curând și, într-un loc cu noroi încă incomplet uscat, zări urma unui toc. Omul în negru mersese către nord-vest, ocolind balta și îndreptându-se către dealul din față. Înaintă cu atenție, cu inima bătându-i tare în coșul pieptului. Poate că în acele momente era ascuns undeva în păpuriș sau în vreun tufiș, gata să-l atace când

se va fi apropiat suficient de mult. De aceea, preferă să meargă pe câmp și să nu se apropie de baltă și de copaci. După zece minute, lăsase balta în spate, dar pierduse complet urma. Se hotărî să continue să înainteze pe la poalele dealului, să vadă unde avea să ajungă.

Deasupra zburau câțiva pescărușii albi, țipând ascuțit unul la altul. Ocoli câteva berze, care pândeau broaște prin ochiurile de apă rămase de la ultima inundație și se opri brusc atunci când zidul înalt și alb îi ieși brusc înainte, imediat după cotul dealului. Niște câini înalți și slabi se ridicară din iarbă și porniră spre el, lătrând furioși. Se uită în toate părțile, căutând un loc unde ar fi putut să se ascundă, dar nu văzu nici măcar un boschet. Nici măcar un băț cu care să se apere.

— Aici, Iureș! Aici, Vânt Negru! Aici, Furtună!

O poartă dublă se deschise în zid și prin ea ieși Maria, îmbrăcată în rochie verde, cu o pălăriuță din pai împletit pe cap și cu o nuia în mână. Câinii se opriră din goană și își răsuciră capetele spre ea.

— Înapoi! strigă fata, amenințând ridicol cu nuiaua. Plecați de aici, răilor! Intrați înapoi în curte.

În mod surpinzător, patrupedele o ascultară. Se întoarseră cu coada între picioare și intrară, pe rând, în curtea din spatele zidului.

— Maria! înghiți el în sec, în timp ce-și ștergea transpirația de pe frunte. Maria Paleologhina! Nu mă așteptam să dau de tine tocmai aici.

Fata nu-l luă în seamă. Se răsuci în spatele câinilor și îi mână ca pe vite, cu vărguța, înapoi în spatele zidului.

— Ți-am spus să nu vii fără mine aici, făcu ea supărată, închizând poarta în urma ultimului câine care intrase amușinând locurile. Dacă nu eram pe-aproape, te-ar fi sfâșiat.

— Eh, m-aș fi apărat eu cumva, răspunse el încrezător.

De fapt, nu era chiar așa cum voia să pară, aproape sigur ar fi fost mușcat și chiar trântit la pământ, dar cum să lase o fătucă de-abia ieșită din pubertate să vadă asta? Fata se apropie de el privindu-l aspru pe sub sprâncene.

— Cum? Scoțând pistolul și împușcându-i?

Ar fi fost o idee, se gândi. Dacă l-ar fi atacat unul singur. Dar dacă sărea la el haita, n-ar mai fi avut vreme să se gândească la nimic.

— Dar tu ce făceai pe-aici? încercă să schimbe vorba. Ai intrat la mănăstire?

— Asta e o mănăstire pentru bărbați. A fost o vreme când am stat într-una pentru femei, înainte de a mă căsători. Și nu pot să spun că mi-a plăcut foarte mult. A fost o experiență pe care nu aș mai încerca-o.

— Tu ai fost măritată?! se miră fără voia lui. Mi se pare că ești cam... tânără pentru așa ceva.

— Copiii de domni erau căsătoriți încă dinainte de a învăța să meargă, râse ea fără veselie și lui Milovan i se năzări că vede lucirea unei lacrimi în ochii ei verzi. Căsătorii politice, în interesul tronurilor.

— Aha, făcu Milovan, convins că-și bate joc de el. Tot nu mi-ai spus ce făceai pe aici.

— De ce ar trebui să-ți răspund? Ce drept ai să mă întrebi?

Punct ochit, punct lovit. Ridică din umeri, repetându-și că se purta din ce în ce mai stupid.

— În regulă, nu trebuie să-mi răspunzi. Era o întrebare politicoasă și atâta tot.

— Eu am să-ți pun, însă, o întrebare nepoliticoasă: ce cauți tu aici și, mai ales, la ora asta?

Se inversau rolurile, constată, dar nu găsi nimic nepotrivit în asta. La urma-urmei, el era acela care avea nevoie de serviciile ei și nu invers. Trebuia să le plătească într-un fel. Plata în informații era o cale.

— Sunt polițist, așa cum ai spus de dimineață. Și mă ocup de o crimă. Care s-a produs aici, în mănăstire. Am venit să o anchetez. Acum este totul în regulă? Mă ajuți să intru?

— De unde știu eu că spui adevărul?

Să-și păstreze calmul! se îndemnă. Enervarea nu a adus niciodată soluția unei probleme. Se scotoci în buzunar și scoase hârtia de liberă-trecere eliberată de primărie. I-o întinse.

— Știi să citești, de bună-seamă. Doar ai citit legitimația de serviciu pe care scria *agent-elev de poliție Alexandru Milovan*.

Maria Paleologhina zâmbi și întinse mâna. Aruncă o privire fugitivă asupra actului, apoi i-l întinse înapoi.

— Va să zică ești, totuși, un agent de poliție.

— N-am negat niciodată asta.

— Nu, adevărat. Dar ar fi putut să faci asta ca atunci când joci un rol.

— Regizat.

— Da, regizat. E bine că ai această hârtie la mână. Acum am un motiv în plus să te ajut. Vrei să intri?

— Aș vrea să văd locul unde s-a petrecut crima, înainte să mă întorc însoțit de poliția locală. Altfel vezi lucrurile când nu te afli oficial în misiune, înțelegi?

— N-am fost niciodată agent de poliție. Nu văd de ce aș înțelege.

— Pentru că... Ezită o clipă, storcându-și creierul ca să născocească un răspuns veridic. Pentru că ești inteligentă. Nu mulți oameni se pot lăuda cu asta.

Fata zâmbi și, de data asta, se dovedi exact zâmbetul unei adolescente nevinovate și uimite. Un câine lătră nehotărât dincolo de zid, trezindu-i din reverie.

— Acum e momentul, îi spuse. Iureș îmi dă de veste că preoții au intrat în biserică pentru slujba de ceasul al treilea și ceasul al șaselea. O vreme nu va mai fi nimeni prin curte. Te rog să te ții numai după mine, să nu le dai prilej câinilor să latre.

— Așa voi face, promise și îi zâmbi, la rândul său.

Fata porni înainte, se opri o clipă între cele două porți masive din lemn, aruncă o privire înăuntru, apoi îi făcu semn să se apropie. Intrară, urmați îndeaproape de cei trei câini flocoși care dădeau din cozi, dar se uitau amenințător la el. Maria îi alungă cu o mișcare zvâcnită a bățului.

Dincolo de portalul gros de peste un metru, din cărămidă roasă, se întindea curtea plină de bălării, prin care erau bătătorite poteci ce conduceau spre biserica aflată în mijloc și către dependințe și chilii. În dreapta intrării se

întindea o construcție lungă, cu acoperișul de țiglă, îmbrăcată în mușchi uscat. Maria arătă cu bărbia într-acolo.

— Magaziile și afumătoarea, spuse încet. Înainte vreme, acolo era cuhnia domnească. Când domnitorul sosea în vizită sau pentru vreo bătălie, acolo îi găteau bucătarii Curții, iar el, împreună cu căpitanii și sfetnicii săi luau masa în sala cea boltită.

— Încă sunt uimit de câte lucruri practice ai știință, privitoare la lucrurile astea vechi și uitate, râse Milovan, privind-o cu interes.

— Să spunem că mi-au plăcut acele timpuri și că nu mi-ar displăcea să mă reîntorc la ele. Mergem?

Ridică din umeri și porni după ea. *Să mă reîntorc la ele,* spusese? Doamne-Dumnezeule, fătuca asta era dusă rău de tot cu pluta.

O apucară pe una dintre poteci, făcând bălăriile să foșnească uscat în urma lor. Când se uită înapoi, văzu clopotul înnegrit, cu limba sa uriașă, de care spânzura o funie, aproape acoperind soarele. Era o strălucire albă în care conturul clopotniței apărea decupat de o dungă de întuneric, ca într-o fotografie veche. Scutură capul, străduindu-se să nu se mai întrebe ce legătură ar fi putut exista între biserica aceea veche, evreul mort, primarul cu zâmbetul său atotștiutor, frumoasa și periculoasa Rebecca și această făptură pe jumătate sălbatică, pe jumătate coborâtă din adâncurile îndepărtate ale istoriei. La urma-urmei, lucrurile se întâmplau așa fie pentru că urmau un lanț al cauzalității, care condusese din aproape în aproape

la situația actuală, fie că totul se datora întâmplării și, în acest caz cercetările sale se dovedeau zadarnice.

Clădirea lângă care se opriră părea scundă, dar descoperi repede că era doar o aparență: șase trepte tocite, de cărămidă, conduceau într-un demisol rece și umed, în care lumina pătrundea greu prin ferestrele înguste. Maria luă o lumânare groasă dintr-un sfeșnic de aramă așezat lângă scară, o aprinse cu un chibrit pe care-l frecă de perete și porni spre dreapta, aruncând luciri gălbui pe pereți. Holul pe care îl străbăteau era străpuns de mai multe uși, iar la capăt avea o arcadă mare, împărțită în două de un stâlp de lemn.

— Aia e sala boltită. Maria arătă cu lumânarea spre ea. Dar mortul a fost găsit acolo unde se vede ușa deschisă la perete.

Milovan o atinse pe umăr, făcând-o să-și întoarcă fața.

— L-ai văzut? Vreau să spun, erai pe aproape atunci când a fost găsit?

— Eu l-am găsit, sublinie și își trase umărul de sub palma sa. Sigur că l-am văzut. Nu era o imagine prea plăcută.

— Deci tu ești fata care face curat în chilii pentru mâncare! descoperi cu uimire bărbatul. Fata pe care primarul nu a reușit să o descopere, după ce i s-a prezentat cazul.

— Un om trebuie să mai și mănânce. Iar eu mai am în grijă încă patru frați mai mici.

— Care bănuiesc că nu sunt frații tăi adevărați, Maria Buciuc.

Făptura din fața lui tresări de parcă ar fi înțepat-o o viespe.

— De ce îmi spui așa?

— Ai uitat că sunt polițist? M-am interesat de tine și am aflat că ești elevă la Școala de Fete, unde ai fost adusă de unchiul tău.

Se feri să-i pronunțe numele, altminteri vocea i-ar fi tremurat și l-ar fi făcut să se simtă prea implicat. Maria se uită la el fără să spună nimic.

— În fine, reveni. Un nume e un nume și dacă tu crezi că Maria Paleologhina e cel pe care ți-l dorești, nu ai decât să-l păstrezi. Arată-mi, te rog, unde era așezat cadavrul.

Trecură prin ușă și mirosul de mucegai deveni persistent. Încăperea avea formă pătrată și era goală. Cu excepția a două rafturi de lemn, fixate pe peretele din stânga.

— Aici, spuse fata și arătă cu degetul raftul de sus. Era întins aici, cu o mână atârnând. Era foarte puțin sânge și acela strâns sub el.

Alexandru Milovan se apropie de raft și îl studie cu atenție. Apoi se aplecă și privi în cel de dedesubt. Apoi pe podeaua de cărămidă de sub el. Fata avea dreptate: erau numai câteva dâre subțiri de sânge, în diagonală, ceea ce sugera faptul că omul fusese ucis în altă parte și abia apoi adus aici și aruncat pe raftul de scânduri. Șuvițele negre care se vedeau încă în lumina pâlpâitoare a lumânării trebuie că mustiseră în clipa în care cadavrul fusese trântit acolo, iar sângele încă lichid în vene ieșise din răni. Însemna că între momentul uciderii și cel al sosirii în încăpere nu trecuse mai mult de un sfert de oră, douăzeci de minute, iar sângele nu apucase să se coaguleze.

Douăzeci de minute, se gândi el, în timp ce se ridica în picioare și-și scutura palmele de țărână. Dacă omorul s-ar fi petrecut dincolo de zidurile mănăstirii, locul nu ar fi fost prea departe de ele – cel mult 4-500 de pași, pentru că târâtul unui cadavru nu era o sarcină tocmai ușoară.

— În ce fel de haine era îmbrăcat?

Fata se sprijini de tocul ușii cu umărul și clătină din cap.

— Era gol-goluț și așezat cu fața în jos.

— Gol?! întrebă surprins.

Asta făcea deja lucrurile mai complicate. Numai pentru a-l dezbrăca, după actul uciderii, criminalul ar mai fi pierdut cinci minute bune. Dar dacă îl dezbrăcase înainte de a-l ucide? Dezbrăcatul și provocarea celor 12 răni presupunea un acoperiș deasupra capului și patru ziduri de jur-împrejur. Nici măcar un nebun nu ar fi săvârșit o astfel de crimă sub cerul liber. Dar dacă avusese nevoie de modelul astral? Milovan își linse buzele.

— Cunoști câte ceva despre stele?

— Ce ar trebui să cunosc? îi răspunse Maria, cu prudență.

— Forma constelațiilor. Știi să deosebești pe cer Carul Mare, Carul Mic, Vărsătorul, Șarpele, Cloșca cu Pui și toate celelalte?

— Nu e chiar atât de greu să le înveți, după ce ți-au fost arătate de cineva care le cunoaște.

— Iar ție ți le-a arătat unchiul Buciuc, nu-i așa?

Fata nu răspunse, iar el știu că face o greșeală insistând asupra acelui nume.

— În regulă, important este că le cunoști. Știi dacă Săgetătorul se vede pe această parte a cerului?

— Săgetătorul... adică Arcașul?

— Ei, bine, da, Arcașul. Cred că așa e cunoscut în mediul rural.

— Îl poți vedea între Scorpion și Șarpe, târziu după miezul nopții, lipit de orizont, în partea de miazăzi. Dar ce treabă are o constelație din cer cu crima de care te interesezi?

Își frecă nasul cu degetul arătător. Mirosul de mucegai era atât de puternic, încât începeau să-l usture nările.

— Nu știu încă. Se hotărî să nu-i spună prea multe. Ar putea să aibă. Sau s-ar putea să mă înșel. Spune-mi, te rog, ai văzut cumva și hainele victimei prin apropiere?

— Erau înghesuite sub raftul de jos.

Altă complicație, încă și mai mare decât cele constatate până atunci. Dacă ucigașul își omorâse victima în altă parte, după ce o dezbrăcase și o chinuise, de ce mai fusese nevoie să-i care hainele până aici și să le depoziteze sub cadavru? Doar ca să lase indicii în plus anchetatorilor?

Și dacă ar fi fost chiar așa?

Milovan se aplecă din nou și îi ceru Mariei să se apropie cu lumânarea. În lumina pâlpâindă nu se zăreau decât câteva picături de sânge și dâre groase prin praful de pe cărămizi. Luă lumânarea din mâna fetei și o apropie de podea, examinând fiecare șanț dintre cărămizi. Nu departe de el, în adâncimea unuia, tresări o sclipire argintie.

— Găsim pe undeva un cuțit? o întrebă, fără să iasă de sub raft.

— Nu. Dar pot să-ți dau un ac de păr.

I-l puse între degete și, cu ajutorul lui, scoase din spațiul dintre cărămizi un fel de sârmuliță lungă, cu o buclă la unul din capete. Se ridică în picioare, gâfâind ușor, și apropie obiectul de flacără.

— Un *quvis* de păr! exclamă Maria Paleologhina, întinzând mâna după el.

Bărbatul îl feri, fixând-o cu interes.

— Ce-i acela un *quvis*?

— O legătură între două cozi, ca să stea lipite de ceafă. Un fir de argint, răsucit în două bucle opuse, fiecare terminată cu o clamă. O foloseau cadânele, iar apoi doamnele din Moldova și din Valahia și o parte dintre boieroaice. Credeam că nu se mai poartă de un secol.

— Oricum, nu Stefan Isac Rintzler va fi avut nevoie de ea.

Privi lung *quvis*-ul, răsucindu-l pe o parte și alta. Șnurul de metal introducea în ecuația și așa complicată o nouă necunoscută: o femeie. Dintr-odată un orizont se răsturna și altul îi lua locul: sau asasinul era o femeie sau avusese complice o femeie. În ambele cazuri, nu putea decât să constate câtă dreptate avusese francezul când inventase celebra expresie „Cherchez la femme". Oricum, îi era limpede că avea de căutat și o femeie.

— Îmi pare rău că trebuie să te fac să-ți reamintești, dar e nevoie de asta pentru a mai descoperi câteva informații.

Se ridică în picioare și îi întinse lumânarea. O pată galbenă de ceară i se lățise pe degetul mare. Își scutură praful de pe genunchii pantalonilor. Strănută și flacăra fu gata-gata să se stingă.

— Sănătate.

— Mulțumesc. Scoase batista mototolită din buzunarul hainei și își șterse nasul. Nu ești obligată să-mi răspunzi la întrebări, dar... aș aprecia mult de tot dacă m-ai ajuta cu câteva răspunsuri.

Fata îl privi pe deasupra lumânării. Ochii îi luceau precum cei ai felinelor. Cumva, hotărî bărbatul, era al naibii de frumoasă. Chiar dacă frumusețea ei nu avea nimic în comun cu aceea a Rebeccăi Rintzler. Brusc, își aduse aminte de fața rotundă a Corneliei și i se făcu dor de ea și de lumea în care rămăsese, la fel de îndepărtată acum precum Arcașul de pe cer.

— Când ai intrat în încăpere, mai era cineva aici?

Maria clătină din cap.

— Ce motiv ai avut să vii aici?

— E locul unde țin măturile și cârpele pentru praf. E singura încăpere unde există rafturi.

— Și măturile tale? Cârpele?

Fata ridică din nou din umeri. Flacăra pâlpâi și un fir de fum se răsuci spre tavan.

— Nu mai era nimic. Decât mortul, așezat cu fața în sus.

— Aveai lumânarea aprinsă?

— Întotdeauna vin cu ea aprinsă. Mi-e frică de șobolani.

— N-ai văzut nimic deosebit în jur? Vreun semn scrijelit pe zid, ușa întredeschisă, orice... orice, care să fie nelalocul lui și care să-ți dea de gândit.

Maria Paleologhina oftă și clătină din cap.

— Mortul era nelalocul lui.

— Și măturile? Cârpele? Le-ai găsit după aceea?

— Nu. Dar după ce a venit primarul și oamenii lui și au ridicat cadavrul, părintele Arsenie mi-a dat altele. Le-am mutat în chiliile părăsite. Aici nu mai are nimeni voie să intre.

— Aha. La mort te-ai uitat mai îndeaproape?

— Am vrut. Dar am văzut cum era de crestat și m-am speriat. Am scăpat lumânarea pe jos și am fugit afară. Nu m-am îndepărtat prea mult, numai până la turnul-clopotniță. M-am întors după câteva minute, tremurând și neștiind ce să fac. Am căutat lumânarea, dar nu am găsit-o.

Asta trebuie să fi fost! Alexandru Milovan respiră adânc, străduindu-se să rămână concentrat. Dintr-un motiv sau altul, ucigașul nu părăsise clădirea. Era posibil să fi dorit ca mortul să fie descoperit imediat, iar dacă asta nu s-ar fi întâmplat, atunci probabil că ar fi făcut în așa fel încât să alerteze el însuși poliția. Dar dacă nu părăsise clădirea, unde să fi stat ascuns? Și de ce să fi luat lumânarea? Poate ca să o sperie pe Maria și să o facă să fugă și să anunțe descoperirea cadavrului.

— Câte încăperi are cuhnia asta?

— Patru, cu sala boltită.

— La celelalte, ușile sunt închise?

— Numai cu clanța.

— Este posibil ca ucigașul să fi stat ascuns tot timpul într-una din ele. Mă gândesc că a dorit să te vadă când intri și atunci a preferat sala boltită. Era suficient de lungă ca să nu-l vezi, chiar dacă te-ai fi uitat într-acolo, întâmplător, și nu avea ușă.

— Nu înțeleg. De ce să fi rămas la locul faptei?

— Unii sunt pur și simplu sadici. Iar individul a manifestat destul sadism chinuindu-și victima în felul ăsta. I-a făcut plăcere să observe reacțiile altora când vedeau cadavrul. Dar și mai aproape de adevăr mi se pare ideea că dorea ca vestea despre crimă să ajungă cât mai repede la urechile cui trebuia să o audă. Iar pentru asta era necesar să se asigure că martorul care intra aici avea să facă ceea ce aștepta el.

— Și dacă... Maria își linse buzele pline, cu ochii fixați pe flacără. Dacă fugeam pe Valea Sopotului și nu mă mai întorceam?

— Nu știu. Poate că ar fi mers să anunțe chiar el primul vardist. Sau, mai degrabă, ar fi plătit pe cineva să vină aici, sub un pretext oarecare. Oricum ar fi fost paradigma, era esențial ca vestea despre crimă să ajungă de urgență la urechile autorităților.

— Niciun ucigaș nu e grăbit să-și dea în vileag crima. Uneori, cadavrele stau ascunse zeci de ani.

— Pesemne că acesta nu este un ucigaș obișnuit.

Milovan își acoperi un căscat cu dosul palmei. Stomacul i se strânsese de foame și se întreba cât avea să mai dureze până ce mațele urmau să protesteze sonor. Și cât mai putea el să stea în picioare fără să leșine de somn. Nici măcar o cafea... Nu băuse nici măcar o cafea!

— Niciun ucigaș ritualic nu este un criminal obișnuit.

— Ce înseamnă ritualic?

— Unul care omoară în numele unei credințe.

— În secolele trecute se numeau soldați ai credinței. Cruciați.

— Mda. Dar aceia nu erau sadici. Omorau și gata. Cei de azi transformă crima într-un ritual al durerii. Victima trebuie să se chinuiască mult pentru ca zeul care va primi ofranda sufletului său să fie mulțumit. Uneori, acești ucigași ritualici devin asasini ritualici. S-ar putea să fie cazul acestuia.

Maria Paleologhina își scutură părul și se sprijini cu mâna de perete.

— Credeam că ucigașul și asasinul sunt la fel.

— La fel sunt numai criminalul și ucigașul. Omoară din proprie inițiativă. Asasinul e plătit și omoară numai la comandă. Îți mai aduci aminte ceva?

Fata clătină din cap.

— Atunci, bănuiesc că ar fi bine să mergem. Mai am o mulțime de lucruri de făcut.

Ieșiră din încăpere, iar Milovan închise ușa cu grijă. Străbătură holul, urcară treptele și se opriră în curte. Afară, căldura era năucitoare. Până și buruienile își plecaseră capetele, toropite de soare. Unul dintre câini lătră o dată, fără vlagă, dar Maria vorbi cu el și tăcu. Îl conduse până la turn.

— Știi, domnule Milovan, turcii au o vorbă: oriunde te duci, soarta te urmează.

O privi lung, neînțelegând. Părul cânepiu îi stătea vraiște în jurul feței, de parcă nu ar fi văzut pieptene niciodată. Doar ochii de un verde crud sclipeau cu un farmec greu de ignorat. Cândva, aș fi putut să mă îndrăgostesc de ochii ăștia, își spuse, și probabil că aș fi fugit în lume cu stăpâna lor. Trecuse însă de vremea romantismului adolescenței, iar puștoaica i se părea, acum, doar o curiozitate.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Că nu putem să ne ascundem de ceea ce ne-a fost scris. Crima aceasta... e o legătură de sânge între noi. Și va trebui să o rezolvăm împreună.

— Împreună?

— Cine te-a condus încă de când ai intrat pe teritoriul Principatului? Cine te-a dus la locul crimei? Soarta a făcut să ne întâlnim aici și are un scop cu noi. Așa că ne vom mai întâlni.

— Cum să dau de tine?

— Este de ajuns să vii la plopi, cum ți-am mai spus. La revedere.

Se răsuci pe călcâie și intră în curtea mănăstirii.

— La reve... Maria! O clipă, te rog. Vreau să te întreb dacă ai văzut cumva un bărbat îmbrăcat în negru...

Porțile se închiseră cu un scârțâit. Stătu o clipă la îndoială, dacă să încerce să intre sau nu, apoi se răsuci pe călcâie și porni spre răsărit, către plopii uriași ale căror vârfuri le zărea în depărtare. Venise până aici pe urmele omului negru și tocmai despre el nu aflase nimic. Poate că destinul lui, oricât ar fi fugit de el, era să nu îl cunoască niciodată pe omul negru.

Capitolul 7

Nu reușise să regăsească crâșma „La doi cocoși", dar nici nu stăruise. Era conștient că timpul zbura pe lângă el și că nu avea vreme de mărunțișuri. Pe strada Panselelor descoperi un cărucior de lemn, cu roți mari, din spatele căruia proprietarul, un bărbat uscat, cu mustăți pleoștite și pălărie de pai pe cap, vindea porumbi fierți. Cumpără doi și o porni spre centru ronțăind de zor boabele moi și ștergându-și din când în când buzele de apa încă fierbinte care se scurgea din ele.

În cele din urmă, se luă după o trăsură care mergea la pas, presupunând că avea să ajungă spre centru.

Slatina era un oraș plin cu clădiri vechi de peste o jumătate de secol, multe din ele cu etaj. Străzile erau suficient de late, încât să încapă trei birje una alături de alta, și erau pavate cu piatră cubică. Chivuțe îmbrăcate în fuste colorate făceau curățenie cu mături de nuiele, urmate îndeaproape de țigani bătrâni, cu pălării negre pe cap, împingând la tomberoane cu roți de lemn. Ici și colo, vardiști în uniformă supravegheau strada și fluierau uneori după copiii străzii, care se zbenguiau printre cupeuri și automobile. Claxoanele și clopotele tramcarelor umpleau aerul de o cacofonie veselă, din care abia reușeai să dis-

tingi strigătele băieților care vindeau ziare, mergând de-a dreptul printre vehicule.

La un colț de stradă, un polițist se chinuia să-și aprindă o „Regală" cu filtru auriu. Se opri lângă el și așteptă să-și termine treaba.

— Nu vă supărați, cum ajung la sediul Poliției?

Omul cu chipiu mustăriu îl privi lung, pufăind, apoi catadixi să-i explice. Chiar și după ce ajunse la o sută de metri de el, continua să se uite în urma lui, cu priviri curioase și bănuitoare. Poliția locală se găsea pe strada Ienăchiță Văcărescu, la doi pași de clădirea impunătoare a Tribunalului. O curte îngustă o despărțea de stradă, iar prin gardul de metal se vedea zugrăveala coșcovită a zidurilor. O clădire fără etaj, dar cu terasă în loc de acoperiș și cu două butoaie cu leandri mari, încărcați de flori roșii, de o parte și de alta a intrării.

Străbătu aleea de pietriș, urcă treptele și intră în hol. Într-o rază de soare se fugăreau fire de praf, ca într-o poveste în care milioane de lumi fuseseră micșorate din ordinul unei vrăjitoare rele și continuau să existe, fără să realizeze, într-un univers devenit brusc prea mare pentru ele. Un bărbat cu un șorț albastru, spălăcit, prins de mijloc, ieși dintr-o debara, cu o mătură și un făraș. Îl întrebă ce dorea, fără nici o urmă de bunăvoință în glas. Pesemne că așa sunt toți oamenii legii din Principat, își spuse Milovan, gândindu-se la toți vardiștii cu care vorbise până atunci. Scoase permisul de liberă-trecere și, în timp ce omul își mijea ochii ca să citească, îl întrebă unde se găsea camera numărul 12.

— Pe palier, a patra ușă, pe partea stângă, mormăi bărbatul. Sunteți domnul Alexandru Milovan, de la Siguranța Regatului vechi?

— Nu așa scrie acolo?

— Ba scrie. Omul îi întinse hârtia. Toată lumea din poliție a primit dispoziție să vă ofere ajutorul. Până a merge însă la camera 12, trebuie să intrați la șef. Bea a treia cafea de când vă așteaptă.

— Pe mine?!

— Păi, e sigur că nu pe mine. Vă rog să poftiți pe-aici.

Lăsă mătura și fărașul lângă perete, își aranjă halatul din câteva mișcări, apoi o apucă pe coridor la dreapta. Trecură pe lângă mai multe uși, apoi coridorul o coti iar la dreapta. Dincolo de colț nu se vedea decât o singură ușă, vopsită în grena lucios, cu o etichetă de metal lipită la nivelul ochilor, pe care scria, cu litere imprimate în relief: „Comandant". Omul de serviciu bătu ușor în tăblia groasă.

— Tu ești, Vărzarule? Intră dracului odată, la ora asta se...

Probabil că se lămuri repede că numitul Vărzaru încă întârzia, pentru că întrebă cu un ton mai potolit:

— Tu ce naiba vrei, Iorgule?

— Să trăiți! L-am adus pe agentul Alexandru Milovan, pe care îl așteptați din zori.

Urmă o pauză, în care un fuior de fum gros se strecură spre tavanul holului. Iorgu tuși discret. Apoi, un scaun se târî pe podea și vocea comandantului bubui nerăbdătoare:

— Și ce stai ca o momâie, lipit de ușă? Bagă-l înăuntru și aleargă la treburile tale!

— Am înțeles, să trăiți!

Iorgu merse înapoi cu spatele, îi făcu semn să intre, apoi porni cu pași grăbiți spre cotul coridorului. Milovan își îndreptă statura și-și trecu degetele prin păr. Ciocăni, la rându-i, în ușă, după care trecu peste prag, lăsând-o întredeschisă în urmă.

Încăperea era pătrată și zugrăvită toată în alb. O masă lungă, din lemn de brad, trona în fața singurei ferestre. În jurul ei erau așezate trei scaune fără spetează. Dincolo de teancul de dosare, de ziare și de farfurii cu sandvișuri vechi, comandantul poliției din Slatina stătea în picioare, nemișcat ca o statuie. Dacă suflai un strat de bronz peste el, nu l-ai fi putut deosebi de una veritabilă, se gândi Milovan, înaintând cu pași mărunți.

Era un bărbat uriaș, la propriu. Aproape doi metri, genul solid de la maica natură, cu brațe ca pe piciorul său de groase și cu niște palme cât lopețile pentru zăpadă. Capul, tuns chilug, avea ceva feroce în trăsături. Dacă frenologia lui Franz Joseph Gall avea ceva în ea cât de cât adevărat, atunci bărbatul din fața sa trebuie că aparținea tipului criminalului în serie, din tipologia întocmită de acesta la începutul secolului al XIX-lea: capul său prezenta modificări neobișnuite, o ciudată asimetrie a feței, maxilar şi obraji proeminenți, ochii oblici și diferiți ca mărime unul de altul, urechi foarte mari, sprâncene proeminente, un nas lung și coroiat, buze groase, pronunțate, dinți strâmbi și canini întorși spre interior, ca la marile feline.

Bărbatul se aplecă puțin peste masă și se holbă la el. Părea un entomolog miop care vrea să examineze o insectă prinsă cu acul de catifeaua insectarului. Dacă s-ar fi întâlnit noaptea cu el pe stradă, ar fi trecut pe trotuarul celălalt, cu mâna pe tocul armei. La lumina zilei, însă, se dovedea a fi apărătorul ordinii publice din Principat, deci o persoană onorabilă și de încredere.

— Va să zică tu ești individul pentru care primarul m-a făcut să mobilizez aproape toți vardiștii din oraș? Domnule, mă văd nevoit să constat că Petrașcu ăla e un desenator dat dracului! Chiar că semeni cu desenul pe care l-a făcut. Ei bine, domnule agent al Siguranței din Regat, dacă tot ai intrat în bârlogul meu, fă bine și proptește-ți fundul pe un scaun, că avem de tăinuit.

Se așeză pe scaunul cel mai apropiat, își puse mâinile pe genunchi și așteptă.

— Alexandru Milovan, care va să zică... M-am interesat, să știi. Și nu dintr-o curiozitate bărbească. Îmi place să știu cu cine sunt nevoit să lucrez. A trebuit să dau câteva telefoane în Regat. Nu ai fost chiar atât de ușor de scos din cutie, băiete. Neica Moruzov ăla te ține bine ascuns. În fine, ce mai tura-vura... Am aflat că ești considerat unul dintre cei mai buni agenți din umbră. Și, după cum arăți, un adevărat Rudolf Valentino de pe Dâmbovița. Cred că prin Bucureștiul ăla al vostru mor cucoanele după tine.

Unul dintre cei mai buni agenți... Scrută cu atenție chipul plin de linii dure, parcă săpate în piatră, din fața sa, dar nu reuși să-și dea seama dacă era ironizat grosolan

sau, pur și simplu, omul chiar credea în ceea ce spunea. El nici măcar nu terminase cursurile școlii speciale.

Șeful poliției ridică ceașca de cafea și o dădu peste cap, ca pe un rest de alcool. O așeză la loc și izbi cu pumnul în masă. Dosarele și ziarele tresăriră speriate.

— Froso!

În clipa următoare, ca și cum ar fi pândit pe hol, capul roșcovan al numitei Frosa apăru în cadrul ușii.

— Adu cafetiera aici. Și o ceașcă mare pentru domnu' agent. Da' vezi să fie curată, nu din alea cu rahați de muște, din care l-ai servit pe Grigori anul trecut.

Își întoarse ochii spre el.

— Grigori Rasputin e un prieten de-al meu. Un mujic adevărat. A băut din zațul Frosei, a găsit musca, a plescăit din limbă și a înghițit-o. Mi-a zis că la ei, în *Mama Rosiya*, cafeaua fără *ukusit'* e ca vodca fără alcool.

Își lăsă capul pe spate și slobozi un hohot de râs, asemănător unei rafale de mitralieră.

— Dar tu, *gospodin* din Regat, care ești mai obișnuit cu nemții decât cu rușii, nu cred că ai găsi o muscă prea bună la gust. Frusino!

— Da, domnule.

Capul reapăru în cadru, mișcând inelele părului.

— Să nu uiți să pui rom, ai priceput, fătucă? Cafeaua fără rom e ca... e ca...

Nu găsi termenul de comparat și dădu din mână. Un dosar zbură cât colo, în direcția ferestrei.

— N-are importanță, *gospodin*. Așa cum a ordonat primarul, ți-am pregătit camera 12. Cheia e pe interior. La

plecare, poți s-o iei cu tine. Și poți s-o și pierzi, dacă ai plăcere. Râse gros. Oricum, pe aici avem câte trei-patru, de rezervă. Mi s-a spus să-ți dau, dacă vei cere, și un om care să te însoțească. Nu c-ar fi vreunul care n-are ce face, dar dacă poruncește primarul...

— Deocamdată... nu cred că e nevoie.

— Eu îți dau unul, oricum. Nu vreau să intru în conflict cu vârful puterii din Principat. Sofronie!

Precis și numitul Sofronie pândea încă de dimineață în spatele ușii. Imediat un cap de bărbat cu caschetă măslinie se iți în interior.

— Poruncă, șefu'!

— Du-te și te-neacă! Stai, mă, ești sigur că Oltul e suficient de adânc? Vrei să te scoată vreunul de picioare și să-mi ceară recompensă, că a salvat un om de ordine? Intră odată, nu sta în prag, că-l tocești.

Sofronie era un bărbat de talia unui urs mare. Și la fel de păros. Chiar și bărbierită, fața sa arăta ca o miriște proaspăt treierată. Își ținea mâinile lungi și groase pe lângă corp, cu palmele în față, ca o maimuță antropoidă. Doamne, se sperie Milovan, ce se întâmplă cu mine? De la o vreme, pe toți pe care îi văd, îi compar cu niște animale sălbatice.

— Domnu' Alexandru Milovan, pe care-l vezi aici, de față, considerat unul dintre cei mai buni polițiști din Regatul Român, a fost trimis de domnu' Moruzov-cap-de-pește și de Majestatea Sa Carol al II-lea, regele-fără-țară, să ne ajute să rezolvăm crima de la mănăstirea Clocociov până mâine la prânz. Vei merge cu el și îl vei ajuta cu tot ce o să-ți ceară, ai priceput, cap de lemn ce ești?

— Da, să trăiți!

— Până mâine la prânz?! se trezi Milovan întrebând. De ce până mâine la prânz?

Capul tuns chilug se răsuci încet spre el. Gândacul prins în insectar se zgribuli sub căutătura feroce a ochilor săi. Acul care-l fixa pe catifea se transformă într-o suliță de gheață.

— Pentru că mâine, la ora 12, o să aibă loc prima întrunire a comisiilor principalelor Puteri Europene, iar domnul Stefan Isac Rintzler urma să prezinte un document extrem de important, asupra căruia a stabilit condiții politice cu fiecare Putere în parte, încă din anul precedent. Iar acum Principatul trebuie să găsească repede o explicație plauzibilă pentru faptul că domnu' Ratzinger nu se mai poate prezenta la raport.

În șah, situația aceasta se numea pat și se întâmpla când jucătorul care era la mutare nu era în șah, dar nu mai avea nicio mutare posibilă la îndemână. La finalul jocului, patul putea să fie o alternativă pentru jucătorul care era în inferioritate pentru a remiza jocul. Milovan își linse buzele. Exact atunci, Frosa intră cu o tavă de lemn în mâini, pe care odihnea un ibric de aramă și o cană uriașă alături. O ceașcă potrivită pentru un uriaș, își spuse, dar nu comentă nimic cu voce tare. Așteptară până ce femeia turnă lichidul în ea, apoi o așeză în fața sa. După aceea, comandantul își ridică fruntea și rânji.

— Bea, domnule agent! După figura pe care o ai, cred că simți nevoia. Iar tu, muiere proastă, dispari din ochii

mei! Să nu te mai văd până la plecare. Și mai spală-te naiba pe mâinile alea, nu simți că put a closet?

Frosa se făcu imediat nevăzută, iar Milovan concluzionă, între două înghițituri, că se pricepea la asta, altminteri cum ar fi reușit să se evapore dintr-o încăpere fără să deschidă ușa? Cafeaua era o spălătură leșioasă, probabil același zaț fiert de șapte ori. Dar orice ar fi înghițit, era mai bun decât nimic, pentru a-l ajuta în lupta cu somnul și cu oboseala care-i picura istoveală în vene.

Comandantul așteptă până sorbi a treia oară din cană, apoi se aplecă peste masă și îl întrebă, cu voce coborâtă:

— A fost bună?

Ridică din umeri. Oricât ar fi dorit să fie de politicos, era peste puterile lui să mintă, în acel moment. Ridică din nou cana și mai luă o sorbitură, ca să aibă gura ocupată, drept scuză pentru lipsa unui răspuns clar.

— Grigori Efimovici mi-a propus să-i tai capul cu ferăstrăul și să-l fierb în oala cu cafea, poate așa o să-și mai schimbe gustul. Așa cică procedează ei, în Siberia, cu *zhenshchiny* proaste de cap și rele de gură. Cum ți-ar plăcea o gură de cafea în care ar fi fiert căpățâna Frosei?

Mai bău o gură, continuând să tacă. Orice ar fi vrut să spună părea complet nepotrivit.

— Ești cu adevărat un Rudolf Valentino, *gospodin* Milovan, spuse cu admirație prefăcută celălalt, după care bătu din palme. Sofronie, du-l pe căpitanul tău la camera pe care i-am rezervat-o, ca să se poată apuca de treabă. Voi fi în biroul ăsta până la miezul nopții, m-ai auzit, Milovan? Vreau să-mi raportezi pas cu pas toate rezultatele pe care

le obții, imediat ce le obții. Și sper să nu uiți: mâine, la prânz, trebuie să ai criminalul și mobilul pentru care a înfăptuit crima. Mai e nevoie să-ți spun ce o să se întâmple dacă dai greș?

Probabil că lichidul acela leșios avea să capete alt gust, se gândi, neîndrăznind să-și ridice privirile din cană. Și vedea capul Frosei plutind alături de al lui, în apa ce bolborosea în clocote, în ceaunul de aramă. Așeză cana pe colțul mesei, se ridică fără un cuvânt și porni spre ușă, în urma numitului Sofronie.

— Și, Milovan...

Se opri în prag, răsucind doar puțin capul. Comandantul se ridicase din nou, pe jumătate, acoperind toată tăblia mesei cu trupul său uriaș.

— Să nu crezi că vei putea face un singur pas prin oraș fără ca eu să știu unde te afli și ce învârți. Pe aici, până și pereții au urechi, iar străzile au buze cu care șoptesc. Nu mi-ai spus ce treburi aveai la mănăstire, mai înainte să vii aici, ca să-ți iei misiunea în primire.

Nu era chiar atât de surprins de faptul că știa, așa cum se așteptase celălalt. Doar neliniștit. Era absolut sigur că nu-l văzuse nimeni în timp ce alerga pe urmele omului în negru. Dar exista, undeva, un crâșmar care-l văzuse plecând. Și poate alte perechi de ochi, ascunse în spatele unor ferestre, care-l vor fi văzut străbătând curțile interioare ale clădirilor.

— Unul dintre preoți îmi era dator cu o cafea neagră, răspunse, străduindu-se ca vocea să nu-i tremure absolut

deloc. Era la slujba de prânz, însă, așa că a trebuit să mă mulțumesc cu poșirca Frosei.

Ieși din încăpere înainte să fi avut timp să audă răspunsul celuilalt. Dar nu reuși să străbată mai mult de câțiva pași până ce sunetul gâlgâit al unui teribil hohot să-i ajungă la urechi. Chiar și când râdea, comandantul poliției din Principat o făcea ca un tâlhar de rând, străduindu-se parcă să-i confirme rezultatele analizei frenologice ale maestrului Gall. Un bandit notoriu ajuns într-un post cu totul neașteptat: cel de comandant de poliție. Unde mai auzise sau citise ceva asemănător? Brusc, numele celebrului infractor francez Eugène-François Vidocq îi apăru în minte, la fel de clar ca acela al unui bun prieten. Ocnașul cu puteri herculeene, ajuns șeful *brigăzii de siguranță* a Poliției Prefecturii din Paris. Le fusese prezentat la un curs special despre „Infractori din trecut și metodele lor infracționale", de către bătrânul profesor Cozan. Era un curs la care nu se ducea mai nimeni, pentru că bătrânul dascăl era fonfăit, își găsea greu cuvintele și vorbea despre lucruri considerate moarte de un secol. Dar el crezuse de cuviință că merita să cunoască fenomenul infracțional din toate punctele de vedere. Așa că urmase cursul, împreună cu două fete care își luau conștiincios notițe, pe care apoi i le împrumutau și lui.

Camera numărul 12 era ultima, pe partea stângă a coridorului. Sofronie se oprise în dreptul ei și îl aștepta. Deschisese ușa și se uita la el ca la un șarpe veninos, de a cărui zvâcnitură trebuia să se ferească la timp. Un vardist care a fost numit pe post ca să mă urmărească, nu ca să

mă servească, își spuse Milovan, în timp ce trecea pe lângă el și îi închidea ușa în nas. Trebuia să scape de el cu prima ocazie. Deși era conștient că asta nu ar fi rezolvat mare lucru: așa cum afirmase comandantul, în Slatina informatorii principali erau zidurile caselor și străzile. Iar pe ele nu prea avea cum să le fenteze. Sau poate că da? Dacă și-ar fi desfășurat ancheta în afara orașului, atunci ar fi ocolit zidurile și străzile. În rest, nu aveau decât să-i urmărească mișcările și să-i raporteze lui Vidocq orice ar fi dorit despre el.

Încăperea era pătrată, iar mobilierul se reducea la o masă, un scaun și un dulap de lemn gol, cu ușa deschisă la perete. Fereastra de pe zidul din dreapta dădea într-o curte interioară, în care dormita o haită de câini de toate mărimile, la umbra firavă a crengilor unui dud, crescute peste gard. Merse la geam și verifică: tocăria era bătută în cuie.

Se întoarse la masă. Sub ea se găsea un sac de iută, umplut bine și legat la gură. Îl trase în afară, apoi îl puse pe masă și desfăcu sfoara. Înăuntru se găseau haine, așa cum era de așteptat. Hainele victimei, pline de sânge închegat, care avusese timp să intre în putrefacție, pe căldura aceea toridă. Polițiștii din Principat nu cunoșteau regulile considerate de bază în criminologia modernă: ca și cadavrele victimelor, și hainele trebuia să fie depozitate la morgă, într-un container răcit cu gheață. În felul acesta, o mulțime de urme considerate insignifiante ca dimensiuni, dar semnificative ca valoare în anchetă, aveau să fie conservate până la sosirea detectivului.

Trase hainele afară, una câte una și le înșiră pe podea, la câteva palme distanță una de cealaltă. I-ar fi fost de ajutor un inventar al acestora, realizat în clipa în care poliția le prelevase de la fața locului, dar, așa cum râdea Belinski, un coleg de origine poloneză, nimic din ceea ce cuprindea litera Manualului nu avea să se întâlnească, fidel, în teren. Așa încât era nevoit să se mulțumească strict cu ceea ce avea. Adică doar cu niște haine despre care nimeni nu îi putea confirma că erau exact cele culese de la locul crimei.

Le apucă între vârfurile degetului mare și a celui arătător și le ridică în lumină. O pereche de pantaloni de stofă fină, englezească, o curea tăiată în două locuri, o pălărie de fetru înfundată, o vestă subțire, cu mulți nasturi, sfâșiată într-o parte, două șosete pline de sânge, un chilot mare, alb, asemănător unei perechi de pantaloni scurți, o cămașă sfâșiată în mai multe locuri și tăvălită prin sânge... Își roti încă o dată privirea peste ele. Instinctul îi spunea că lipsea ceva, dar rațiunea nu îl ajuta să identifice obiectul vestimentar. Luă din nou fiecare element în parte și, când ajunse la vestă, realiză că nu exista haină. Un diplomat îmbrăcat cu vestă purta haină în mod obligatoriu. Unde rămăsese haina? O văzuse măcar cineva?

Deschise ușa și Sofronie fu gata-gata să cadă în genunchi.

— Ce faci aici, domnule, repari clanța?

O clipă, se gândi să renunțe la ajutorul său, dar apoi reveni asupra deciziei: la urma-urmai, nu existau prea mulți oameni în Slatina gata să colaboreze cu el la elucidarea misterului. Îi făcu semn să intre și bărbatul cât un urs se

strecură rușinat pe lângă el. Îl puse repede în temă cu ceea ce îl interesa, dar Sofronie ridică din umeri.

— Nu știu, șefule, la Clocociov a fost numai domnu' comandant Vasali, domnu' primar Constantinescu, cucoana Rebecca și un vardist care era în serviciu de noapte, Pricină. Dacă mortu' avea haină, atunci musai că doar ei or să știe.

— Am putea să-l întrebăm pe comandant. Cum ai spus că se numește? Vasali?

— Da, șefu', Ștefan Vasali. Da' nu cred că mai e la dumnealui în birou, cred că a plecat la masă. Întotdeauna ia masa la orele 13, iar acu' a întârziat din cauza matale.

Ștefan Vasali... Numele îi părea cunoscut, auzise de el pe undeva, dar nu reușea să-și aducă aminte unde și, mai ales, când.

— Ascultă, Sofronie, vâră hainele astea la loc în sac și bagă-l sub masă. Apoi mă conduci la biblioteca publică. Există așa ceva în Slatina?

— Sigur, șefu', e o clădire mare, cu drapelul Principatului la intrare, peste drum de cofetăria Minerva.

Când părăsiră sediul Poliției, locul părea pustiu. Poate că-i mai bine așa, își spuse Milovan, înseamnă că sunt toți pe teren, ocupați și nu stau la birou, trăgând mâța de coadă.

Strada, la rândul ei, era pustie și topită în lumina mierie a începutului de amiază. Pietrele cubice de sub tălpi erau încinse precum cărbunii și aerul intra în plămâni ca respirația unei flăcări. Într-un târziu, pătrunseră pe o stradă cu castani bătrâni, la umbra cărora vipia se mai domoli. O femeie striga mânioasă la un copil, în spatele unei

ferestre deschise, iar acesta îi răspundea cu nepăsare. O bătrână cu un coș în mână, care venea din sensul opus, se opri și se uită lung după ei, ca și cum ar fi văzut ceva nemaipomenit.

În cele din urmă, strada se termină și se trezi în marginea unei piețe rotunde, înconjurată de trei clădiri înalte, cu aspect oficial: șiruri lungi de trepte la intrare, steagul Principatului atârnând toropit în lăcașul său special, firme mari de tablă, pe care scria cu litere lungi de un metru „Arhiva Slatinei", „Judecătorie" și „Biblioteca Istrat Calimachi". Undeva, în dreapta, retrasă în spatele unei perdele de tei, o a patra clădire, aproape pătrată, închidea permiterul pieței.

— Aia e Minerva, spuse bărbatul cu aspect de urs. Să vă aduc ceva de acolo, dom' șef?

— O limonadă rece, dacă au, se învoi Milovan și scoase din buzunar câteva monede.

— Nu e pe bani, domnu' primar a dat dispoziție să vă aduc tot ce doriți. Cheltuieli ale primăriei.

Primarul părea că se gândise la toate. Nu că ar fi fost nemulțumit, dar i se părea nefiresc să se găsească tot timpul sub control. Urma să se gândească la asta, acum era important să vadă dacă mai putea obține unele informații.

Urcă treptele și intră prin ușa masivă fără să se uite în urmă. Pe holul înalt și îngust stătea o femeie tânără, cu o ceașcă de cafea într-o mână și cu o țigară în cealaltă. O salută, se prezentă și îi întinse împuternicirea semnată de primar. Femeia aruncă numai o privire scurtă asupra ei și i-o întinse înapoi, întrebându-l cu ce îl putea ajuta. Era

grăsuță și avea fața pătată. Rochia subțire i se lipise de corpul transpirat, scoțându-i formele în evidență.

— Aș dori să citesc edițiile din această săptămână ale jurnalelor Universul, Dimineața de București și Curierul Național.

Femeia se gândi o clipă, apoi scutură scrumul țigării pe podeaua de piatră.

— Astea sunt ziare din Regat. Trebuie să caut și să vedem ce ni s-a adus. De regulă, le avem pe toate, dar unele sosesc cu mare întârziere.

— Aveți și presă locală?

— Cronica de Slatina. Aici toată colecția e la zi. Să vi le aduc?

— Unde pot să citesc în liniște?

— Există o sală de lectură, spuse femeia, cu voce răgușită, dar e destul de cald înăuntru.

— Ne mulțumim cu ce avem, nu?

Bibliotecara puse ceașca pe pervazul ferestrei, așeză țigara deasupra ei și îl pofti să o urmeze. Ocoliră un bust din bronz, pe postamentul căruia o etichetă de alamă anunța că jumătatea de bărbat de deasupra ei se numea Istrat Calimachi și că fusese scriitor, apoi bibliotecara deschise o ușă cu geam și îl pofti să intre.

Sala de lectură era destul de mică, abia de încăpuseră în ea patru mese și patru scaune. Era plină de praf și de muște moarte.

— Scuze, făcu femeia, îndepărtând câteva de pe una din mese. Nu avem prea mulți cititori la sală în ultima vreme.

Mai degrabă că în ultimii o sută de ani, o corectă în gând Milovan, dar intră fără să spună nimic. Nu-l interesa starea lucrurilor din Principat, ci doar să afle informații legate de crimă. Era curios dacă presa reușise, totuși, să descopere ceva, în ciuda afirmațiilor foarte sigure ale primarului Constantinescu. Suflă praful de pe scaun și se așeză. Îi era cald și simțea transpirația umezindu-i cămașa. Brusc, ușa se deschise și în cadrul ei apăru Sofronie, cu o sticlă verde, brumată, în mână, și cu un pahar burtos în cealaltă.

— Cu urări de bine din partea patronului, îi comunică, în timp ce le punea pe masă. Să vă torn?

I se părea ciudat să vadă cum un bărbat mare cât un urs carpatin ridicat în două labe face pe țalul, dar deja avusese parte de ciudățenii încă și mai mari ca să-l mai surprindă vreuna cu adevărat. Dădu din cap, iar celălalt scoase dopul și umplu paharul.

— Dacă nu e trebuință de mine, aștept afară, la umbră. Fumez o țigară.

Dădu din cap și bărbatul ieși, stârnind firicelele de praf în urma sa. Se repezi la pahar și îl bău dintr-o singură înghițitură. Doamne, cât putuse să-i fie de sete! La senzația de foame nici măcar nu îndrăznea să se gândească, de teamă să nu înceapă mațele să-și strige oful. Mai turnă un pahar și îl bău la fel de repede ca și pe primul.

Ușa se deschise încet și își făcu apariția un vraf de ziare în spatele cărora femeia cea grăsuță se străduia să nu le lase să cadă. Se ridică și o ajută să le pună pe una dintre mese.

— Astea sunt toate, îl anunță, în timp ce-și pipăia rochia cu palma, în încercarea de a șterge praful. Mai aveți nevoie de ceva?

Clătină din cap, întrebându-se dacă nu cumva făcea o greșală pierzând un timp prețios, ca să vâneze o fantomă de litere.

— Oricum, dacă mai e ceva, strigați-mă. Mă numesc Olga. O să las ușa deschisă, să mai intre aer.

Milovan se aplecă deasupra mesei și începu să răsfoiască la întâmplare. Într-adevăr, Universul, Dimineața și Curierul prezentau serii incomplete, dar Cronica de Slatina, un săptămânal de 12 pagini, avea toate numerele, de la începutul anului. Luă teancul de ziare, cusute între ele cu sfoară de tutun, și reveni la masa curățată de cadavrele muștelor. Erau așezate în ordinea sosirii la bibliotecă, așa încât cel mai de sus era cel din săptămâna trecută. Îl cercetă pagină cu pagină, dar nu găsi nimic care să facă o cât de vagă trimitere la omor. Procedă în același fel și cu numărul următor. Apoi cu următorul.

Pistă falsă, mormăi necăjit.

Reveni la cel de deasupra și se apucă să citească fiecare articol în parte. Cel politic se referea la monarhiile constituționale din Europa și făcea comparații între Casele lor dinastice și Casa de Hohezollern. Deși nu o spunea în clar, era limpede că autorul, un oarecare Năstăsescu Efraim Claudiu, nu o avea prea aproape de inimă. Erau apoi două articole referitoare la procesele Băncii Marmoroș Bank împotriva moșierului Gavrilescu Iftodie, de la care încerca să recupereze o serie de împrumuturi vechi, apoi

cel referitor la reparațiile necesare podului de peste Olt. Un material de reclamă pentru Teatrul de Revistă Cărăbuș umplea o pagină întreagă, în vreme ce întrunirea politică unde urma să fie examinat acel proiect de tratat în vederea stabilirii granițelor în Europa se mulțumea cu zece rânduri și jumătate, în pagina a șasea. Erau prezente, de asemenea, procesele-verbale ale ultimelor ședințe de la Tribunalul Slatinei, mercurialul din cele două piețe permanente și de la târgul săptămânal, un reportaj de la înmormântarea unui cunoscut personaj din lumea finanțelor Principatului și nelipsitele anunțuri de Mică Publicitate, peste care era gata să treacă dacă, din întâmplare, un cuvânt nu-i reținea atenția. *Crimă...* scria acolo, undeva, cu litere mărunte. Reveni asupra textului, cu palmele transpirate. *Crima de la mănăstire – roman de crimă și suspans, scris de ilustrul autor slătinean Istrat Calimachi, în urmă cu 40 de ani. Primă apariție.*

Istrat Calimachi nu era domnul cu bustul de pe hol? Ce fantazase el în urmă cu 40 de ani, încât editorului i se părea important să publice cartea exact acum, înainte de conferință și cu o crimă reală la mănăstire?

Reciti textul anunțului cu atenție. Cartea urma să fie distribuită prin librăria Libris, dar comenzi se putea face și prin poștă, pe adresa editorului. Își notă adresa și numele librăriei, după care se pregăti să strige la bibliotecară. Ziarele din capitala Regatului nu-i erau de folos, fiind destul de vechi și de disparate. Frunzări, totuși câteva dintre ele, ca să aibă conștiința împăcată. Și, în timp ce mai bea o gură de limonadă, ochii îi căzură pe o foto-

grafie destul de ștearsă, dar mare cât o treime din pagina Universului. Figura aceea era perfect asemănătoare cu a...

Se frecă la ochi. Nu putea fi, totuși, nicio îndoială: din ziar se uitau fix la el ochii de pește mort ai comandantului Ștefan Vasali. Ștefan Vasali zis Terente, temutul bandit al apelor brăilene fusese capturat, în sfârșit, de armată și de jandarmi și pus la dispoziția autorităților din Regat. Se aplecă deasupra materialului și îl citi pe nerăsuflate. Ziarul bucureștean din urmă cu peste o jumătate de an făcea mare caz de „vinderea" tâlharului către autoritățile din Principat, în schimbul asigurării de primarul-delegat a priorității petrolului românesc de pe Valea Prahovei pe piața austro-ungară.

Alexandru Milovan își mușcă buza de jos. Nu, era limpede că nu era vorba despre nicio confuzie: Principatul negociase cumpărarea unui mare bandit pentru a-l numi comandant de poliție. Legătura pe care o făcuse mai devreme cu Vidocq se dovedea acum a nu fi fost tocmai întâmplătoare. În ce ape tulburi călca fără să știe și fără să vrea? Ce secrete se ascundeau dincolo de atmosfera pașnică, de oraș de provincie, a Slatinei?

Părăsi în grabă biblioteca, mulțumindu-i din vârful buzelor doamnei Olga. Pe trepte, Sofronie ațipise cu țigara între degete. Îl scutură de umăr și ursul sări în picioare, mormăind nemulțumit.

— Ne întoarcem la Poliție, îl anunță. Cât mai repede.

— Să luăm o birjă. Sofronie se frecă la ochi, apoi azvârli mucul de țigară în iarbă și își roti talpa peste el. E o stație destul de aproape, chiar în spate la Minerva.

O apucară prin piață, tăind-o în diagonală. Minerva era o clădire frumoasă, cu etaj și balcoane pe două străzi. Avea două turnuri, de o parte și de alta a intrării principale, iar ușa era în întregime din sticlă și se rotea în jurul unui ax din alamă. În stradă erau câteva mese cu umbrele de soare și scaune din răchită, pe care stăteau domni, acompaniați de soții și fiice, bând limonadă și discutând cancanuri locale. De la fereastra turnului din stânga, o blondă platinată, cu părul numai zulufi, le făcu semn să urce, strigând ceva către ei. Sofronie ridică pumnul și fata dispăru în dosul perdelelor.

În locul numit stație erau trase trei birje. Sofronie se duse direct la cea din mijloc, îi spuse ceva birjarului care stătea în stradă și freca spatele calului cu o țesală de os, apoi se întoarse spre el și îl pofti să se suie. Milovan urcă și așteptă să facă același lucru. Dar Sofronie clătină din cap și arătă de-a lungul străzii.

— Nu avem voie, cât timp suntem în misie, dom' șef. Vardistul, orice grad ar avea, e obligat să meargă pe jos, așa scrie la Regulament. Mergeți fără grijă, că ajung și eu îndată.

Bătu cu palma în lemnul ușii și birjarul ridică biciul. Birja porni uruind și se amestecă printre celelalte.

În timpul zilei, Slatina era un oraș aglomerat, asemenea Bucureștiului. Birje de piață, trăsuri, droșcare cu coviltir de pânză colorată, fiecare cu roți cu spițe de lemn, carete cu umbrele de soare, chiar și ricșe cu roți de cauciuc, trase de vizitii supli, îmbrăcați în salopetele albastre ale unei firme chinezești, cu un dragon de hârtie colorată

zburând deasupra cupeului, toate își împleteau drumurile chițăind din perele de cauciuc ale claxoanelor pneumatice sau clincheținд din clopoțelele de alamă atârnate la dreapta vizitiului ori a pasagerului.

Traversară în fugă o piață publică, cu două fântâni arteziene așezate una lângă alta, în care un triton și o naiadă se scăldau în apa albăstruie a țâșnitoarelor, ocoliră un părculeț englezesc, în mijlocul căruia se înălța o statuie a unui domnitor cu sabia ridicată, călare pe un cal uriaș de bronz, urcară de-a lungul unei străzi înguste, plină de terase cu umbrele decolorate de soare, traversară un scuar și se opriră în fața unui gard de fier forjat.

— Am ajuns, domnu'.

Birjarul sări de pe lada din spate și îi desfăcu ușa de lemn. Milovan coborî indecis, privind în jur cu o undă de curiozitate indecisă.

— Am treabă la sediul Poliției, spuse, după câteva clipe.

— Acolo suntem, coane, dădu din cap bărbatul cu pălărie de pai pe cap. Dar pe strada din spate. Puțin mai încolo e o poartă. O deschideți și ajungeți în curte. Ocoliți clădirea și ați ajuns.

Îi mulțumi și se îndreptă spre poartă. Când ajunse în dreptul ei, își dădu seama că nu văzuse nicio stație pentru trăsuri în apropiere. Se întoarse și îi făcu semn cu mâna. Birjarul se apropie.

— Nu știu cum îți plătește primăria cursa pe care ai făcut-o, dar mai am nevoie să mă duci undeva și de aici încolo te plătesc eu. Poți să mă aștepți cam o jumătate de ceas?

— Sigur, coane, cum să nu? Că doar nu dau turcii! Faceți-vă treburile, că Beldiman trage un tutun și vă așteaptă.

Și porni înapoi spre birjă, fluierând ritmurile unui cântec celebru al lui Jan Moscopol, „Mână, birjar!". Milovan intră în curte și vru să ocolească colțul clădirii, dar se opri. O ușă scundă, din lemn, cu vopseaua decojită, se profila înaintea sa și se hotărî să își încerce norocul. Apăsă pe clanță. Era deschisă. Intră pe casa scării, întunecoasă și cu miros de mucegai. Era bine ca Terente să nu afle înainte de vreme că se întorsese. Urcă treptele tocite și pătrunse pe holul în care intrase pe ușa principală, în urmă cu mai mult de un ceas. Înaintă cu pași grăbiți și furișați, până ajunse la ușa pe care scria „Comandant". Se opri, trase aer în piept și ciocăni discret în tăblia ei.

— Intră! se auzi de dincolo glasul gros al comandantului poliției din Slatina. Ce naiba, Sofronie, iar...

Văzu că nu numitul Sofronie ocupa cadrul ușii și se opri.

— Ia te uită, e a doua oară când reușești să mă iei prin surprindere, domnule agent, spuse, cu ironie groasă în voce. Ce s-a întâmplat? Te pomenești că ai reușit să identifici criminalul!

Lăsase pe masă scrisoarea pe care o citea și se uita la el așa cum un lup își fixează prada înainte să atace.

— Criminalul sau criminalii. Încă nu știm despre câți este vorba. Privet.

Ștefan Vasali își încordă mușchii gâtului de parcă s-ar fi pregătit să sară la el peste masă. Apoi, brusc, rânji și ochii i se făcură oblici, aproape mongoli:

— Privet a ty khozyain. Ya ne znal, chto ty govoril na lipovskom.

— Ya zhil sredi nikh v Chernavode. Pot să intru?

Buzele cenușii ale celuilalt se lungiră într-un rânjet larg. Îi făcu semn să înainteze.

— Îmi știi numele?

— A avut grijă să mi-l spună Sofronie, înainte de a pleca în oraș. Dar nu atunci m-am prins cu adevărat cine este Vasali. A trebuit să-ți văd portretul în „Universul", ca să-mi aduc aminte de Terente, banditul bălților din Balta Brăilei. Te-au vânat cu armata vreme de câțiva ani. Pentru câte grozăvii ai făcut pe acolo, pedeapsa cu moartea prin spânzurare ar fi fost cea mai blândă osândă care ți s-ar fi putut da.

— Mda. Ștefan Vasali clătină din cap fără să-l slăbească din priviri. Viața nu e dreaptă, nu, domnule agent? Am omorât, recunosc, ba chiar, uneori, am făcut-o cu plăcere și, dacă există un Dumnezeu acolo sus, în ceruri, cum ne propăvăduiesc afurisiții de popi, atunci cum de a permis să rămân în viață? Ba, mai mult, să ajung șeful poliției unui Principat despre care habar n-aveam că există atunci când fugeam de jandarmi cu lotca, pe canalele Dunării. Și să mă ocup, ha-ha! – de crime și criminali. Numai că de cealaltă parte a baricadei. Trebuie să recunosc că ți-ai făcut bine lecțiile. Nu mă așteptam să mă recunoști atât de repede.

Se așează pe scaun fără să mai aștepte să fie poftit. Arătă cu mâna spre partea de sub mânecă a hainei.

— În ham am un pistol. Aș putea să-l scot mai repede decât ai fi tu în stare să te miști și atunci s-ar chema că te-a ajuns din urmă judecata lui Dumnezeu.

— Cine ești tu, ticălosule, de îți asumi rolul lui Dumnezeu? mugi Vasali ridicându-se dintr-un salt și răsturnând masa peste el.

Milovan se rostogoli într-o parte cu scaun cu tot, ferindu-se să fie prins sub tăblia grea. Mâna dreaptă reuși să ajungă la ham, dar nu avu timp suficient să dezlege siguranța de piele. Trupul masiv al fostului bandit se prăbuși peste el, făcându-l să-și piardă răsuflarea. Izbi cât putu de tare cu pumnul stâng către fața celuilalt, dar lovitura ajunse în umăr, din cauza mișcărilor. Palmele cât niște lopeți ale lui Vasali se împreunară în jurul gâtului său și începură să strângă ca o menghine. Fața i se înroși, iar tâmplele prinseră să-i zvâcnească. Era prins aproape cu totul sub trupul greu al celuilalt și își simțea plămânii zdrobiți și storși de aer ca niște bureți. Reuși să ridice unul dintre genunchi și să izbească, la întâmplare, înainte de a leșina.

Când își reveni, era așezat pe scaun și întins cu pieptul pe masa reașezată la locul ei. Pe jos se aflau încă o mulțime de hârtii și câteva coperte sfâșiate de dosare cu șină. Ștefan Vasali stătea cu spatele la el, ținându-și palmele pe tocul ferestrei. Părea că privește în curte, dar Milovan știa că nu făcea asta.

— S-a trezit, șefu', auzi glasul mormăit al lui Sofronie și imediat primi în ceafă un jet de apă rece.

Își scutură capul. În mod ciudat, îl durea numai gâtul și presupuse că o parte din mușchi i se deplasaseră sub strânsoarea năucitoare.

— Lasă-ne singuri, porunci comandantul, fără să se întoarcă. Și ai grijă să nu ne deranjeze nimeni în următorul sfert de ceas. Ai priceput, ursule? Nimeni. Nici măcar primarul.

— Da, șefu'. Nici măcar domnu' primar.

Păși afară și închise ușa în urma lui. Ștefan Vasali zis Terente se întoarse încet spre el. Fața îi era cenușie și părea că suferă o mare durere ascunsă.

— Ai avut noroc, spuse încet. Îl privea ca de la o mare depărtare. Am cancer la testicule și m-ai izbit într-unul din ele. N-ai vrea să afli cum e durerea pe care ți-o provoacă o astfel de lovitură, mă auzi, agent Milovan? Chiar n-ai vrea să afli. Sofronie ne-a găsit leșinați unul peste celălalt. Dar dacă mai întârzia un minut, mureai din cauza sufocării. Mare noroc ai avut, repetă.

Își drese vocea și trebui să scuipe de câteva ori ca să poată vorbi. Simțea șfichiul unei zgârieturi pe față și degetul i se înroși când o pipăi.

— Va să zică... așa te-au cumpărat. Tratament pentru cancer.

— Nu există tratament pentru cancer. Fața lui Terente se schimonosi într-un fel de rânjet. Dar, da, așa m-au convins să accept postul ăsta de rahat. Un doctor de aici are un medicament unguresc care potolește durerea. O face... cât de cât suportabilă. Și ca să nu mai întrebi: așa m-au capturat, pe canalul Vărguța, am intrat în criză și nu am

mai fost în stare să mă mișc. M-au prins ca pe un șobolan bolnav de ciumă. Degetul Dumnezeului ăla al tău m-a ajuns din urmă, se vede treaba.

Se apropie de masă cu pași șovăielnici și se propti cu palmele pe ea. Gemea încet și își clătina capul într-o parte și alta, așa cum fac animalele bolnave.

— N-ai venit aici doar ca să-mi spui că ai descoperit cine sunt.

— Am venit... Milovan înghiți în sec și își pipăi maxilarul dureros. Voiam să te întreb despre un obiect de vestimentație. Haina mortului nu se află în sacul cu haine care a fost adus de la mănăstire. Unde ar trebui să o caut?

— Haina lui Isac Rintzler? Vasali se lăsă greoi pe scaunul din spatele mesei. Închise ochii și păru că doarme. Există o listă completă cu hainele din sac, dar nu cred că scria nimic acolo despre o haină. De ce crezi că avea haină atunci când a fost omorât?

— Nu știi nimic despre eticheta din lumea politică, nu-i așa comandant Vasali?

Milovan nu voia să fie răutăcios, dar știa că vocea îl trăda.

— Dacă-i așa, uite cum stă treaba: în universul select al ambasadorilor, protocolul cere ca orice reprezentant al unei țări să fie tot timpul echipat în costum, cu cravată și pălărie. Treaba asta se numește etichetă și este foarte respectată în orice colț al lumii. Chiar și în Groenlanda, unde se poartă șube din blană de morsă. Deci, domnul Rintzler a fost îmbrăcat și cu o haină. Care se pare că a dispărut.

— O să aflăm noi ce e cu ea, mormăi celălalt și bătu cu putere din palme. Sofronie!

Cel strigat vârî capul pe ușă.

— Ce trebuie să fac, șefu'?

— Să cauți o haină.

Sofronie se strâmbă, întrebător.

— La prăvălie? La croitorie?

— La mănăstire.

Îi spuse să ia un vardist cu el și să treacă incinta mănăstirii Clocociov prin sită, până descoperă afurisita aia de haină.

— Și dacă călugării nu vor să deschidă chiliile?

— Le dai la spinare. Vrei să te-nvăț eu cum s-o faci? Dărâmi ușile cu toporul, spargi geamurile... te descurci. Gata cu vorbele, vreau haina, ai priceput?

Sofronie dădu din cap și închise ușa, fără zgomot.

— E un tovarăș de-al meu de haiducie, spuse Vasali, după o clipă lungă de tăcere. S-a lăsat prins ca să fim amândoi în celulă și să aibă grijă de mine. Mi-a fost mai mult decât un frate, iar eu trebuie să țip la el. Până la urmă, o să-mi trag un glonț în gură și gata cu toate necazurile.

Se uită la el cu venin în priviri.

— Nu trebuie să mă iubești, agent special Milovan. Chiar dacă, întâmplător, acum, ne găsim de aceeași parte a baricadei. Știi cine am fost și mai știi că nu mi-am mărturisit păcatele. Nici măcar n-am spus că îmi pare rău pentru ele. Dar dacă vrei să lucrezi cu mine, trebuie să mă iei așa cum sunt. Iar eu sunt Terente, hoț din baltă, care-ți pune cosorul la gât fie și numai dacă nu-mi place cum te uiți la el.

Izbi cu pumnul în masă atât de puternic, încât Milovan crezu că tăblia avea să se crape în două.

— Ce mai vrei acum? Am trimis om la mănăstire.

— Nu cred că va găsi nimic acolo. Cineva a luat haina după ce a descoperit cadavrul.

Comandantul clătină din cap. Abia acum remarcă Milovan că ochiul stâng privea sașiu.

— Ar fi putut s-o ia oricine: criminalul, fata aia de face curat pe-acolo, călugării, vreun cerșetor venit să caute adăpost în chilii...

— Primarul, doamna Rebecca Rintzler, vardistul cu care au fost acolo, doctorul de la morgă. Nu așa merg treburile, domnule Vasali. Ai o oglindă?

Celălalt se holbă la el.

— O oglindă?!

— Mda, chestia aia rotundă sau pătrată pe care o așezi pe masă și te uiți în ea să-ți vezi chipul. Eventual, o folosești și când te bărbierești.

Nu voia să vorbească ironic, dar constată că nu se putea abține. Dacă nu putea să-l lovească altfel, o făcea, în mod subconștient, cu vorba.

Comandantul se ridică și merse la dulapul îngust din colțul camerei. Îl deschise, scotoci pe un raft și reveni cu o oglindă dreptunghiulară, cu ramă îngustă de lemn. Avea apa puțin neclară, dar nu conta prea mult. O puse pe masă și își apropie obrazul dureros de ea. O rană lungă și subțire îi sfâșia pielea de sub ochiul drept, până sub maxilar. Sângele încă mustea, strângându-se în picuri care îi alunecau sub bărbie.

— Te-am agățat cu unghia, când ne-am rostogolit.

Glasul lui Ștefan Vasali părea obosit și abia se auzea. Ridică degetul mic de la mâna dreaptă: o unghie lungă și ascuțită la vârf o împodobea, asemenea unui trofeu obținut prin junglele Amazonului și expus la loc de cinste deasupra biroului.

— Îmi trebuie puțin spirt medicinal.

Vasali ridică din umeri.

— De-ăla n-am. Dar vodca e mai tare și mai bună decât el. Cu ea ne ungem și pe dinăuntru și pe dinafară, atunci când ne rănim.

— E bună și vodca.

Bărbatul merse din nou la dulap și reveni cu o ploscă pântecoasă, din lemn, sculptată cu motive florale și vopsită în culori vii. Îi trase dopul de lemn și i-o întinse. Milovan mirosi alcoolul dinăuntru, apoi își turnă în palmă și spălă cu ea obrazul scrijelit. Simți că pielea rănită îi ia foc și gemu scrâșnit, apucându-se strâns cu degetele de marginea mesei.

— Bea o gură, îl sfătui celălalt. Focul dinăuntru o să-l stingă p-ăl d-afară.

Duse plosca la gură și bău două guri. Focul viu dinăuntru, da. O flacără îi circula nestingherită prin intestine, abătându-i atenția de la usturimea zgârieturii. Răsuflă adânc și mai sorbi o gură, apoi puse plosca pe masă. Vasali o ridică, o clătină puțin, să vadă cât lichid mai era în ea, apoi o duse la buze.

— Hai noroc! Și data viitoare să nu mă mai amenințI cu arma. Se cheamă că ai scăpat ieftin. Mult mai ieftin

decât nenorocitul ăla de jandarm care a crezut că dacă are o pușcă în mâini îl poate ține pe Terente prizonier.

Bău pe nerăsuflate și Milovan urmări cum îi tresare omușorul la fiecare înghițitură. Duse plosca la loc în dulap, îl închise și reveni la masă.

— Și acum?

Milovan se așeză mai bine în scaun. Gâtul îl durea de parcă i-ar fi fost tăiat cu o sabie. Oare capul o mai fi fiind la locul lui? se întrebă și buzele i se încrețiră a rânjet. Dacă nu ar fi, mi-ar spune oare cineva?

— Aș dori să știu care au fost condițiile peste care ți-ai pus semnătura pentru a putea părăsi pușcăria.

— Trebuia să mă îngrijesc ca evreul ăla nenorocit să rămână în viață.

Trase prelung aer în piept și își impuse să nu clipească. Da, avea sens: Smarandache Constantinescu angajase un criminal notoriu ca să neutralizeze un alt criminal. Probabil plecase de la premisa că, dacă corb la corb nu-și scoate ochii, atunci măcar se vor feri unul de celălalt și se vor trata cu circumspecție și cu teamă. Pe de altă parte, premisa asta pornea de la o alta, încă și mai subtilă – primarul știa că urma să aibă loc o crimă, cunoștea victima și pe ucigaș și sperase ca factorul teamă să fie decisiv în această relație. Nu fusese. Și atunci apăruse el. Sau nu?

— În care moment ți-a pomenit domnul Constantinescu de prezența mea aici?

Vasali își linse buzele maronii, privindu-l tăcut.

Arăta aproape ca un om înfrânt, se gândi el. Și, într-un fel, chiar așa și era: se angajase să-l țină în viață pe Stefan

Isac Rintzler și nu reușise; de unul singur nu putuse să dea de urmele criminalului, iar acum, colac peste pupăză, se trezise pe cap cu un polițist din Regat, care îl recunoscuse și care ar fi putut să dezvăluie tot ceea ce aflase ziarelor de aici și de dincolo de Olt, caz în care actul semnat în urmă cu câteva luni nu avea mai multă valoare decât hârtia igienică pe care o aruncai în vasul toaletei după ce o foloseai.

— Chiar în clipa în care mă pregăteam să-mi pun iscălitura pe rahatul ăla de hrisov. Mi-a spus că, pentru orice eventualitate, a tocmit un agent al Siguranței Regatului Vechi, care să ancheteze, în caz că Rintzler avea să dea ortul popii. Și nu m-a întrebat dacă eram de acord, ci special ca să-mi arate că voi avea probleme dacă ratam. Și l-am ratat. Așa cum te-am ratat și pe tine. Nu mai sunt Terente-spaima-bălților, ci doar un pișăcios bolnav, care nu mai știe cum să strângă de gât un om.

Ba mai știa, se strâmbă Milovan, mai știa, dar era bine să nu afle. Își pipăi, involuntar, drevele gâtului. Erau la locul lor, dar umflate și dureroase.

— Vrei să spui că primarul îl cunoștea pe asasin și că te-a tocmit pentru a-l opri din acțiune, nu? Haide, Terente, nu te juca de-a baba-oarba cu mine, ai pierdut bătălia, dar poate mă ajuți să o câștig eu.

— Și eu cu ce mă aleg din povestea asta? întrebă el înnegurat. Avea sprâncenele atât de arcate, încât păreau că acoperă întreaga lățime a feței, iar ochii diferiți ca mărime închideau în adâncurile lor tenebrele unei nopți înspăimântătoare. Tu îți rezolvi cazul de crimă, primești mulțu-

mirile de rigoare, Moruzov îți dă vreo medalie de tablă lăcuită, iar pe mine mă vor trimite înapoi în Regat, eventual sub ordinele tale, ca să mă spânzure.

Nu avea nimic de oferit. Decât vorbe. Cum zisese Dorian Dumbrăveanu, când stăteau la masa de pe terasa „Berlin"-ului, cândva, atât de demult încât părea într-o altă viață: „N-am să-mi bat capul cu toate lichelele, carditorii, curvele, ginitorii, mardeiașii și criminalii". Și, poate, cumva, era chiar într-o altă viață.

— Dacă se va întâmpla așa, îți promit că voi pierde arestatul pe drumul de întoarcere.

— Promisiunea unui polițai! făcu plin de dispreț Terente, apoi întoarse capul și scuipă pe podea.

— Nu am alta mai bună, ridică el din umeri. Dacă nu colaborezi cu mine să-l prindem pe criminal, probabil că voi rata și eu cazul, iar tu vei pleca spre Regat în grija unei patrule aflate sub comanda altuia. Care nu ți-a promis nimic.

— Mda. Spunea el Sofronie că mai bine am fi rămas în celula aia nenorocită și nu am fi avut bătăi de cap.

Tăcu o clipă și își trecu degetele prin păr.

— Cel puțin până nu îl pierdeam amândoi. Mârâi: Bine, să spunem că sunt de acord să te ajut. Nu va fi mare lucru, dar tot va fi mai mult decât nimic. Vreau însă să-mi promiți ceva.

Clasicul aranjament înainte de cedare. Ridică din umeri și se uită spre fereastră, gândindu-se ce i-ar putea cere mai mult decât îi oferise. Ce putea fi mai important decât libertatea? O libertate pe care, oricum, nu va avea prea mult timp la dispoziție ca să o prețuiască.

— Nu pot să vorbesc decât în numele meu, răspunse cu precauție.

— E de ajuns. Uite care e târgul: vreau să mă răfuiesc eu însumi cu omul în negru.

Tresări atât de puternic, încât un rânjet apăru pe chipul asimetric al fostului tâlhar.

— De unde știi de omul în negru?

— Nu ți-am spus că până și zidurile au urechi, iar străzile ochi? Ai fost văzut când fugeai după el. Și m-am gândit că nu aveai treabă aici decât cu criminalul lui Rintzler.

— Dacă-l arestăm, îmi va fi imposibil să trec peste decizia primarului în legătură cu el.

— Dacă... făcu întunecat celălalt. Îl vom prinde, dar nu-l vom aresta.

— Vreau să mă gândesc puțin. Îmi ceri, practic, să devin complice la un asasinat.

— Complicele asasinului asasinului! Ha-ha, ce mai întorsătură de situație, nu?! Gândește-te, dar nu prea mult. Este deja trecut de amiază, iar până la ora conferinței nu mai e atât de mult. Și sunt foarte sigur că primarul va dori să mai aveți o discuție înainte de ea.

Se ridică din nou de pe scaun, merse la dulap, scoase plosca și mai bău încă o înghițitură, apoi se șterse la gură cu mâneca.

Avea dureri mari, își spuse Milovan, urmărindu-l pe sub sprâncene și folosea alcoolul pe post de morfină. Cel puțin aflase un lucru: asasinul evreului și omul în negru părea să fie una și aceeași persoană. Pentru asta probabil încercase să-l ucidă în curtea interioară a clădirii unde se

găsea odaia lui Delinski, știuse că îi va fi repartizat acest caz și se străduise să anihileze un pericol potențial. Dar cum putuse să facă asta, când el însuși aflase despre numirea în noul post de-abia când intrase în Slatina?

Nu mai era loc pentru astfel de întrebări, se hotărî, în cele din urmă. Rațiunea era bună și furniza răspunsuri corecte, conform logicii aristotelice a binomului cauză-efect numai într-o lume normală. Habar n-avea cum, dar lumea în care nimerise în ultimele 24 de ore nu mai părea să aparțină celei în care, cândva, fiul doctorului Nicomah văzuse lumina zilei la Stagira și își condusese pașii către Pella, pentru a deveni profesorul lui Alexandru cel Mare. Ce-i aceea o buclă de spațiu? se întrebă, amintindu-și de cursul despre existența tragică a lui D.D. Roșca. Dar o buclă de timp? Și dacă timpul ar face o buclă ce s-ar alege din acel binom?

Și atunci?

Ei bine, atunci singura soluție era să trăiască și să gândească într-un spațiu lipsit de Aristotel și de filozofia sa peripatetică. O soluție care îi refuza gândirea anticipativă și îl determina să acționeze pe baza instinctului. Își aminti de Gabriel Tarde și de teoria sa despre criminalul care învață comportamentul criminal de la societatea în care trăiește și se întrebă de unde ar fi putut învăța omul în negru să execute o crimă tipologică în Slatina. Oare Principatul domnului Smarandache Constantinescu să fi fost o societate de criminali sui-generis, în care crima să fi constituit principalul țel de a trăi?

Sau poate că normalitatea era alcătuită din...

În clipa aceea, ușa se izbi de perete și Smarandache Constantinescu dădu buzna înăuntru gâfâind, cu ochii holbați și picurii de sudoare alunecând la vale de pe fruntea sa lată.

— Domnule Vasali... domnule Milovan... a dispărut!

— Cine a dispărut? întrebă prostește Milovan, ridicându-se zăpăcit în picioare.

— Doamna Rebecca. Constantinescu se sprijini cu umărul de tocul ușii, scoase batista din buzunar și își tamponă fruntea. Rebecca Rintzler. Trebuia să ajungă la ședința consiliului Primăriei pentru a raporta... pentru a raporta ce s-a întreprins în afacerea căutării asasinului soțului ei. Și nu a mai ajuns. Nu este nici acasă, unde am trimis un amploaiat să o caute. Nu este nici la Poștă, nici la Gară și nici la încăperea atribuită de consiliu pentru ambasada Eretz Israel. Mă tem că i s-a întâmplat o nenorocire.

Alexandru Milovan se apropie cu pași înceți de ușă. Aruncă o privire furișă către Ștefan Vasali. Șeful poliției stătea cu plosca în mână și se uita încruntat spre primar. Se răsuci către bărbatul cuprins de disperare și îi spuse, pe un ton împăciuitor:

— E imposibil să fi dispărut din oraș, domnule Constantinescu. Vom începe imediat căutarea ei și o vom găsi.

— Mi-e teamă de ce e mai rău, se plânse bărbatul cu mustața de-abia mijită deasupra buzei.

— Nu cred că e posibil să asistăm la descoperirea celui de-al doilea cadavru, clătină din cap Milovan. Omul pare mai degrabă un ucigaș angajat, nu unul în serie.

— Mi-e teamă că nu va reuși să ajungă la ședința Consiliului, despre care v-am spus în urmă cu câteva ore. În lipsa soțului, trebuia să aducă ea la cunoștința celor îndrituiți secretul pentru care Israel și-a deschis aici o reprezentanță politică. Un secret îngropat de veacuri între zidurile unei mănăstiri – Clocociov.

Capitolul 8

Casa în care locuiau soții Rintzler se afla chiar la intersecția străzii Cezar Bolliac cu strada Arsenalului. Era o construcție veche, cu etaj și mezanin, acoperită cu solzi de tablă vopsiți în verde închis. Ferestrele adânci și înalte erau înconjurate de un chenar alb și pe fiecare din cele două balcoane din fier forjat era o umbrelă de soare din mătase albă.

Bătură la ușă cu inelul de bronz prins sub eticheta de alamă pe care scria, cu litere albe, „Stefan Isac Rintzler, doctor în istorie ebraică". Ușa se deschise după câteva clipe și în prag apăru o slujnică tânără, ștergându-și mâinile de șorțul albastru prins deasupra rochiei lungi care-i acoperea papucii de casă. Îl recunoscu pe primar și clătină din cap la întrebarea acestuia. Nu, doamna Becca nu revenise încă acasă, mai fusese căutată de cineva, în urmă cu aproape două ceasuri.

— De cine? interveni Milovan, făcând un pas în față.

Slujnica se uită neîncrezătoare la el, apoi iar la primar.

— În regulă, Mina, poți să-i spui, domnul e de la Poliție.

— Credeam că i-am văzut pe toți vardiștii din oraș până acum, zise femeia, cu aceeași undă de neîncredere. Pe dumnealui nu mi-l amintesc. E nou angajat?

— E de la Poliția Regatului. Milovan simți în vocea primarului o undă de enervare. Putem să vedem camerele doamnei Becca?

— Fără ca stăpâna să vă dea voie? Doamne-ferește!

— Mina, domna Becca a dispărut și domnul face o anchetă. De asta e nevoie să vedem camerele, poate găsim vreun indiciu care să ne pună pe urmele ei. Ne mai ții mult la ușă?

Slujnica își puse mâna la gură și lacrimile începură să-i curgă pe obraz ca la comandă.

— Să nu cumva să faci vreo istericală! se enervă de-a binelea Smarandache Constantinescu, tăind aerul cu palma dreaptă. Să nu cumva să începi să țipi, să iasă toți vecinii la ferestre și să pună întrebări. Deschide naiba odată ușa aia și du-te la bucătărie să bocești!

Femeia se trase înapoi, cu mâna încă la gură, făcându-le loc să intre.

— Dormitorul doamnei Becca... – se smiorcăi și își șterse nasul cu șorțul. Este... este la etaj. Prima ușă pe stânga, cum urcați...

Holul era îngust, lung și întunecos. Pereții erau îmbrăcați într-un tapet verde-cenușiu, cu flori mari de mătase imprimate în relief. Urcară scara care scârțâia la fiecare pas și ajunseră într-un hol asemănător, dar mult mai luminos. Primarul apăsă pe clanță și îl pofti să intre înainte.

Era o cameră pătrată, înaltă, cu câte o lampă cu gaz aerian pe fiecare dintre pereți. Un pat dublu, cu baldachin, un garderob înalt până la tavan, ocupând aproape întregul perete din stânga, o măsuță în stil Louis XIV sub fe-

reastră, plină cu cosmeticale feminine, un secretaire cu multe sertare, de partea cealaltă a patului și două scaune albe, fără spătar, completau mobilierul care aproape că sufoca încăperea.

— Domnule Milovan...

Smarandache Constantinescu făcu un gest larg, invitându-l să cerceteze. Începu cu secretaire-ul, dar nu găsi nimic interesant, cu excepția mai multor dosare cu facturi și a unor fleacuri femeiești. Nimic în afară de cosmeticale nici pe măsuță. Îi atrase atenția un pieptene de păr, din fildeș, care avea încrustate pe mâner mai multe rubine minuscule, dar nimic altceva care să-l pună pe vreo pistă.

Garderobul era plin de rochii, de fuste și de jupe de toate modelele, numai din materiale scumpe. În partea de jos descoperi mai multe perechi de pantofi din piele, care se asortau la culoare cu rochiile. Pipăi fiecare rochie și fustă în parte, dar nu descoperi niciun buzunar ascuns și niciun secret de cunoscut. Închise ușile duble și clătină din cap.

— Eu ți-am spus că Becca e o femeie obișnuită, nu duce o viață dublă, așa cum ai bănuit dumneata, o viață care să o expună complicațiilor primejdioase ale unei astfel de existențe. De aceea, e încă și mai greu de înțeles dispariția ei.

Primarul clătină din cap și se așeză descurajat pe marginea patului.

De unde știa el că nu ducea o viață dublă? se întrebă Milovan, lăsându-se într-un genunchi și ridicând marginea covorului. O femeie cu mai mult de 30 de ani diferență de vârstă față de soțul ei, într-o țară străină, fără rude,

fără prieteni de-o viață, lipsită de cultura în care crescuse, trebuie să fi făcut unele lucruri pe care să le țină numai pentru ea. Care să-i umple viața și să dea un sens gândurilor și sentimentelor sale.

Sub covor nu se găsea decât praf. Se ridică, puse un scaun lângă garderob și se urcă pe el. Nici acolo nu descoperi decât câteva coli de împachetat, o statuietă spartă și o apărătoare de muște.

— Nu vei găsi nimic, repetă celălalt, privindu-l inexpresiv pe sub sprâncene. Decât pierdem vremea, iar ora conferinței se apropie. Ce o să le spun delegaților, când vor întreba despre anunțul lui Rintzler?

Tocmai dădea o utimă roată cu privirea prin încăpere, când zări îmbinarea foarte subțire din tăblia patului. Se apropie, se lăsă în genunchi și pipăi locul. Ca să poată să tragă în afară capacul, avea nevoie de o șurubelniță cu gura lată. Sau măcar de un cuțit solid pentru tranșat carnea. Îi spuse primarului și acesta scoase capul pe hol și o strigă pe fata în casă. După câteva clipe, chipul ei încă înlăcrimat apăru în prag.

— Adu-ne cel mai solid cuțit pe care-l ai în bucătărie, îi cerul Milovan, ridicându-se în picioare și scuturându-și palmele de praf.

Servitoarea dispăru și reveni după câteva minute cu un cuțit lung, cu mâner de metal. Polițistul îl luă și se chinui puțin până ce reuși să introducă vârful printre cele două părți aproape invizibile ale îmbinării. Lemnul se lăsă strivit greu, dar cedă până la urmă și sertarul se desprinse cu un scârțâit din cadru. Întinse mâna liberă și

trase de el. Înăuntru, o pânză groasă, de culoarea untului vechi umplea aproape întregul spațiu de depozitat.

— Un cearșaf! exclamă dezamăgit Smarandache Constantinescu.

— Niciun cearșaf nu este făcut dintr-un material atât de gros și de aspru, se împotrivi el și trase pânza din sertarul secret. De altfel, cine ar ascunde un cearșaf într-un sertar secret, fără mâner?

Era un fel de cămașă lungă până la călcâi, cu un cordon de sfoară prinsă în câteva puncte de cusătură, în jurul mijlocului. O răsuci cu fața la fereastră. Mai multe găuri, pătate de cruste închegate de sânge, o marcau de sus până jos.

— Cred că nu e nevoie să scot hârtia cu desenul din buzunar. Este, fără doar și poate, schema grafică a constelației Arcașul. Aceea care se găsea și pe trupul domnului ambasador. Criminalul l-a îmbrăcat în acest cămășoi înainte de a începe execuția ritualică. Iar soția sa... a știut tot timpul de această „îmbrăcăminte religioasă" și a ascuns-o aici, în speranța că nu va fi găsită de nimeni. Doamna Rebecca Rintzler a cunoscut încă de la început unde a fost ucis soțul ei și a luat această dovadă de la locul crimei, mai înainte ca autoritățile să ajungă acolo.

— Dar... n-are niciun sens! strigă primarul, izbind cu pumnul în tocul ușii. Domnule Milovan, vă pot garanta că Becca nu a avut cum să ajungă singură la mănăstire în timpul actului crimei și nici după aceea, deoarece... ei, bine, deoarece...

Alexandru Milovan așeză cămașa pe pat, cu tăieturile în sus, apoi se răsuci să-și privească în ochi conlocutorul.

— Sunteți un om parolist, domnule agent? Doresc ca unele lucruri să nu iasă niciodată din camera asta. Sunt un om de onoare și i-am promis Beccăi că va avea parte de o discreție absolută.

Închise ochii și îi deschise. Respiră adânc, încercând să își liniștească gândurile. Știa că dacă ar fi plusat, primarul ar fi recunoscut că el ar fi înfăptuit crima, numai ca să-i asigure imunitate femeii aceleia frumoase și rebele.

— Aveți cuvântul meu că nimic din cele ce veți spune nu va ieși dintre acești pereți.

Smarandache Constantinescu se apropie de fereastră și își propti palmele de cadrul ei. Când vorbi din nou, fața îi era îndreptată spre exterior.

— Ei bine, Becca nu putea să fie acolo, pentru că se afla cu mine, domnule. Eram în camera nr. 9, la hotelul „Obuzierul"...

— Care, din întâmplare, vă aparține. Am înțeles alibiul, domnule primar. Pare rezonabil de solid. Dar pe al dumneavoastră cine îl poate confirma?

— Cum adică? întrebă celălalt, răgușit. De ce ar fi nevoie ca alibiul meu să fie confirmat de altcineva?

— Pentru că, până la proba contrarie, orice individ uman care a avut contact într-un fel sau altul cu crima anchetată, cu excepția anchetatorului, e un posibil suspect. Regulile pe care le impune Manualul sunt extrem de clare.

— Credeți că dacă eu aș fi criminalul, aș mai fi depus atâtea eforturi ca să vă aduc să mă anchetați?

— Numai Cel de Sus și un psiholog criminalist au idee cât de complicată poate să fie gândirea unui criminal inteligent. Ei bine, da, ați fi putut croi un plan în care cineva adus din afară să vă confere credibilitate în cadrul anchetei. Iar un elev al Școlii de agenți din Regat, care să fie la prima sa anchetă, ar fi fost omul ideal pentru asta.

Primarul se uită la el cu ochi răvășiți de neputință și de un început de ură.

— Domnule, în acest caz consider că sunteți complet nebun și am să vă retrag dreptul de a ancheta mai departe. Puteți să vă considerați eliberat din funcție și va trebui să părăsiți teritoriul Principatului în următoarele 12 ore.

— Și cine va continua ancheta, domnule Constantinescu? Domnul Ștefan Vasali, unul dintre cei mai periculoși bandiți de care a avut parte Regatul? Domnul Vasali, care nu a fost în stare să împiedice crima, deși exact în acest scop l-ați adus aici și l-ați numit în funcția de comandant al poliției, încălcând toate normele deontologice și legale?

— Acestea sunt aspecte care nu țin de competența dumneavoastră și care nu vă mai interesează, domnule Milovan. Ochii primarului erau acum reci ca două bucăți de gheață. Aveți 12 ore ca să părăsiți Principatul, după cum v-am spus deja. Iar dacă nu o veți face, domnul Vasali cel despre care aveți o impresie atât de proastă va face tot ce-i stă în putință să vă aresteze și să vă expulzeze în Regat, sub acuzația de pătrundere pe acest teritoriu fără viză de intrare din partea autorităților. Cu o astfel de acuzație, nici în Regat nu veți avea parte de o viață tocmai ușoară. Din

acest moment, sunteți pe cont propriu, domnule, și vă rog să plecați din această casă.

Mă numesc Alexandru Milovan, își spuse și își mușcă buza de jos. Am fost adus în acest loc ciudat aproape cu forța și tot cu forța sunt obligat să-l părăsesc. Oare ce secret complicat și teribil se ascunde în spatele acestei crime, încât de fiecare dată când fac un pas spre dezlegarea ei mai dau peste cineva care îmi interzice să merg mai departe? În fapt, chiar ajunsese inamicul public numărul unu, așa cum îl întâmpinase primarul când intrase la el în birou.

Dădu încet din cap, aruncă o ultimă privire către găurile din cămașă, apoi se îndreptă spre ușă și părăsi încăperea. Coborî treptele una câte una, parcă spre a mai întârzia câteva clipe în căutarea unei idei salvatoare, sau poate așteptând ca glasul primarului să îl ajungă din urmă, anulând ultima parte a discuției dintre ei. Nu se întâmplă, însă, nici una și nici alta, așa că ieși în stradă, lăsând deschisă ușa de la intrare în urma lui.

Nu știa încotro să se îndrepte, așa că o apucă la întâmplare către dreapta, pe strada Arsenalului. Coroanele unor castani bătrâni îl apărau de vipia soarelui și, pierdut în gânduri, abia dacă observă că se îndrepta către periferie. Un stol de porumbei zbură de pe un acoperiș și, preț de câteva clipe, aerul se umplu de fâlfâitul aripilor lor.

Ridică fruntea și privi câteva clipe în urma lor. Din adâncul siniliu al cerului, un punct negru pândea nemișcat, ca o piază-rea. Un uliu, realiză și înțelese de ce stolul se ridicase brusc și evadase în lărgimea înșelătoare a văzduhului.

Poate că exact același lucru se petrecuse și cu câteva minute mai înainte, în casa Rebeccăi Rintzler – apăruse o umbră amenințătoare care îi făcuse pe toți să se împrăștie. Era asemenea unui porumbel rătăcit de stol, care zbura la întâmplare, cu piaza-rea deasupra capului. Atâta doar că porumbeii știau ce era punctul acela pierdut în cer. El nu avea habar ce sau cine îl amenința, punându-l în imposibilitate de a acționa. Își aminti de Terente și de faptul că nimic din ce făcuse nu putuse să împiedice crima. Și nu se putea spune că nu știa felul de a acționa al unui criminal, doar trăise atâția ani în afara legii, în mijlocul jafurilor și al crimelor. Aceeași voință se manifestase și acum, în cazul său, trimițându-l într-o zonă în care se afla în imposibilitate de a acționa. Uliul și porumbeii... uliul și porumbeii... oare ce-i suna cunoscut în jocul acesta pentru copii? Nu cumva faptul că, asemenea uliului, criminalul își putea alege liniștit victima, conform unui scop neprecizat, iar atacul asupra ei, ca și al păsării de pradă, să pară efectuat la întâmplare?

Se opri la o nouă intersecție, neștiind încotro s-o apuce. Pe trotuarul celălalt, două bătrânele discutau cu voce tare despre ultima ploaie cu piatră, care le distrusese straturile cu zarzavat. La o fereastră deschisă larg deasupra lor, un bărbat cu o mână bandajată fuma, cu ochii pierduți în cer.

La naiba, mai întâi trebuia să ia o hotărâre cu privire la ce urma să facă: pleca imediat, rămânea până la miezul nopții, când expirau cele 12 ore acordate de primarul Constantinescu sau nu mai pleca deloc, asumându-și toate riscurile?

Una dintre bătrâne îl văzu cum stătea nemișcat peste drum de ele și îi spuse ceva celeilalte. Amândouă capetele se răsuciră spre dreapta, iar discuția se orientă, fără îndoială, către persoana sa. Nu era bine să atragă atenția, în niciun fel, așa că făcu un semn din mână, care ar fi putut însemna orice, chiar și un salut, și porni mai departe, cu pași măsurați.

Stomacul îi dădea din nou impulsuri nerăbdătoare, amintindu-i că nu reușise să servească o masă caldă de aproape 24 de ore. Cea dintâi problemă care se cerea rezolvată.

Apoi, cu un stomac plin, gândurile puteau să găsească alte soluții, ale căror ițe nu se vedeau în acele momente. Își aminti că încă îl aștepta un prânz la o crâșmă de cartier. Și că în buzunar avea o mulțime de bani care se cereau cheltuiți. Și un ordin semnat de primarul cu delegație prin care i se recunoștea dreptul de a ancheta pe teritoriul Principatului. În mod sigur, populația Slatinei nu avea să afle prea curând de anularea sa, iar el avea să mai poată uza de prerogativele lui cel puțin 12 ceasuri.

Grăbi pașii pe stradă, la vale, căutând din ochi o birjă. Încă mai era timp să adopte un plan și să se țină de el până când avea să înceapă ședința delegațiilor puterilor politice invitate. Încă mai putea descifra ceva în hățișul acela de întâmplări neverosimile și, în clipa aceea, știu că făcuse deja alegerea și că plecarea dispăruse dintre opțiunile sale.

În partea aceea a orașului, birjele ajungeau mai greu, descoperi după un timp. Oamenii care locuiau în zonă

erau mai săraci și nu își permiteau să le folosească prea des. Așa că atunci când zări o ricșă, se frecă la ochi, nevenindu-i să creadă. Dar băiatul înalt și slăbuț înhămat la ea opri la primul semn și îl ajută să urce, contrabalansând înclinarea podelei. Știa unde se găsea crâșma „La doi cocoși" și nu avea să-i ceară decât un sfanț de argint până acolo.

În timp ce se grăbea pe străzile înguste, alungând câinii vagabonzi cu un bici lung, răspundea la saluturile cunoscuților de pe trotuare și flutura un steag galben atunci când schimba direcția de mers. Trei străzi mai departe, ricșa se opri, iar el scoase capul și privi către firma crâșmei. Un vardist stătea câțiva pași mai departe și mânca o gogoașă cu dulceață.

Se aplecă în față și îi ceru ricșarului să-l ducă în altă parte, la un restaurant mai luxos, în centrul urbei. Știa vreunul mai acătării?

— Da, domnu', rânji băiatul, dar acolo o să vă ia bani mulți, nu ca neica Stan.

— Dă-i drumul, atunci.

Trăsurica pe două roți se puse din nou în mișcare și Alexandru Milovan se prefăcu interesat de ceva de pe trotuarul vecin, atunci când trecură prin dreptul vardistului. Pe străzi, circulația se mai animase, semn că începeau să părăsească periferia. După un timp, legănat de înaintarea molcomă, pleoapele începură să i se lase și ațipi de câteva ori, trezindu-se la fiecare curbă pe care o lua vehiculul. Trecură pe lângă o grădină publică, cu porți înalte din fier, dincolo de care se zărea licărirea unui ochi albastru

de apă. Întrebă cum se numea și băiatul încetini marșul, aproape oprindu-se în fața intrării.

— Este Parcul Pitești, răspunse. Aici este intrarea dinspre biserica Sfinții Împărați. Mai înainte vreme, parcul s-a numit Vidăstreanu, după numele moșierului care a dat pământul primăriei să-l facă spre utilizare publică.

Câteva zeci de pași mai departe, trecură prin dreptul bisericii pomenite, apoi în stânga, dincolo de coroanele castanilor apăru dealul Grădiștei, asemenea unui umăr verde, răsărit deasupra orașului. Strada se răsuci din nou și coborî în pantă abruptă către centrul orașului. Ricșa se opri brusc, lângă un stâlp de metal la capătul căruia atârna un felinar cu gaz.

— Aici, domnu'. Băiatul se desfăcu din hamuri și veni să-i deschidă portiera. Restaurantul Cireșica este cunoscut până în capitala Regatului. Mulți boieri, în trecere, vin să mănânce aici.

— Cine e stăpân aici?

— Boierul Neacșu, domnu'. Dar boierul stă numai la Paris, restaurantul îl conduce domnu' Stan. Gurile rele spun că ar fi venetic, de prin plasa Romanațiului, dar stă aici de atâta timp, că nimeni nu-și mai aduce aminte să-l fi văzut venind. E-nsurat cu o grecoaică, Calypso, una grasă și rea de gură de-ți vine să-ți iei lumea-n cap.

Coborî și îi dădu sfanțul.

— Ai putea să mă aștepți până iau masa? N-o să-ți pară rău, îi promise. Îți dau un sfanț pentru asta.

— Da, domnu', de ce nu? Clienții sunt rari la vremea amiezii, îi iau pe toți birjele și automobilele pe care le-a

adus primarul, de când a cumpărat „Obuzierul". Mie nu-mi rămâne mai nimic. Uite, trag acolo, la umbra castanilor și sparg semințe până vă întoarceți.

Se îndreptă spre treptele de la intrare, dar nu apucă să apese pe clanță. Ușa se deschise larg și portarul îngalonat cu fireturi aurii care cădeau lungi și drepte peste umerii hainei verzi, se înclină și-l pofti înăuntru. Restaurant pentru domni, avusese dreptate ricșarul. PășI înăuntru, înghițind în sec. Poate că făcuse o greșeală atunci când se hotărâse subit să vină aici, dar nu mai era cale de întors.

Portarul se înclină, își scoase șapca și îl privi curios.

— Domnu'?

— Vreau să mănânc și restaurantul acesta mi-a fost recomandat...

— Ne pare rău, dar astăzi nu primim clienți. Ordinul șefului. Vine trupa de actori de la Cărăbuș și localul a fost închiriat domnului Tănase.

Nu avusese timp să îi caute pe ceilalți Tănase din oraș. Lucrurile se deterioraseră și era destul de probabil că nici nu avea cum s-o mai facă. Dar întâmplarea îl punea față în față cu un Tănase la care nu s-ar fi gândit mai înainte. Hotărî să profite de șansă și se scotoci în buzunarul de la piept. Extrase din el hârtia cu împuternicirea și i-o arătă celuilalt.

— Știi să citești?

Portarul o apucă între degete, cu delicatețe și merse până în apropierea unei ferestre. Începu să citească, murmurând cuvintele unul câte unul.

— Dom' șef, e un ordin de la dom' primar, să vă ajutăm. Eu sunt doar portar, vă rog să așteptați aici, merg să-l chem pe domnu' Stan. El o să știe ce să facă, fără îndoială.

Îi promise că nu se mișcă din loc și portarul plecă în fugă pe scări, cu hârtia în mână, stârnind praful din covorul roșu care acoperea întreg holul. Cireșele erau roșii, se gândi. Era normal ca roșul să fie culoarea preferată în restaurant.

Aruncă o privire cercetătoare în jur.

Parterul unde se găsea avea în stânga o sală mare de mese, pregătită pentru o recepție, cu fețe de masă de olandă fină și spătarele scaunelor împodobite cu funde roșii. Pe fiecare masă era așezată o vază cu trandafiri roșii. Alături stăteau adunate în cerc câte șase pahare burtoase de coniac și șase pahare cu picior, pentru vin. Din frapierele de alături ieșeau gâturile a două sticle cu vin, printre care pluteau bucăți de gheață. Pe perdelele mari, care măturau podeaua, erau prinși cu ace de gămălie cărăbuși mari cât brațul unui om, decupați din carton și colorați cu vopsea.

În dreapta erau ușile de la cele două toalete, iar în mijloc, dar retrasă dincolo de jumătatea holului, urca în zig-zag scara pe care dispăruse portarul. La etaj, trebuie că se mai găsea cel puțin o sală mare de mese, dacă nu cumva chiar două, mai mici, separate printr-un perete subțire.

O duce bine herr Tănase, hotărî el, văzând pregătirile. Nu oricine își permitea să închirieze un întreg restaurant, fie el și unul de provincie. Mă întreb dacă este pentru o masă înainte sau după spectacol. Ori poate pentru amândouă, își luă el seama imediat. Oamenii veneau după un

drum de câteva ore cu trenul, și după alte câteva ore pierdute prin traficul capitalei, cărând recuzita și costumele. Trebuie că erau flămânzi bine înainte de spectacol. Iar după era musai să sărbătorească succesul. Cel care le și aducea banii în pungă pentru a plăti consumația.

Un zgomot îi întrerupse firul gândurilor, readucându-l la realitate. Un bărbat îndesat cobora scara, cu pași rari și grei. Era îmbrăcat într-un costum gris-perle, la două rânduri, și avea o cravată foarte lată, din mătase albastru-închis, prinsă cu un ac de aur. Părul tuns perie se rărise considerabil spre tâmple, dar ochii de culoarea oțelului erau reci ca gheața.

— Stan Gabriel Valentin e numele meu, domnule agent. Îi întinse o mână fermă, cu degete tari și aspre. Am citit ordinul de la Primărie și sunt gata să vă ajut, atât cât stă în puterile mele. Ce doriți?

— Mai întâi, cred că aș dori să-mi recuperez împuternicirea.

— Ah, da, scuzați. Se scotoci prin buzunarul hainei și scoase hârtia. Uneori, sunt cam împrăștiat.

Milovan o luă, o plie și o vârî din nou în buzunarul interior.

— Domnule Stan, nu aș vrea să vă produc niciun fel de necaz. Problema mea este că mă aflu în plină desfășurare a unei anchete polițienești și sunt nevoit să stau de vorbă cu domnul Tănase, de la „Cărăbuș". Și nu văd unde aș putea să o fac mai bine și mai repede decât aici, la „Cireșica", înainte de spectacol. Așa că am hotărât să mă autoinvit

la masa domniei-sale, pentru a purta discuțiile între două măsline și o felie de brânză. Aveți ceva împotrivă?

Bărbatul din fața sa își linse buzele cu vârful limbii înainte de a răspunde. Era în mod vădit pus în încurcătură, dar nici nu putea să refuze să colaboreze, acolo unde primăria impunea acest lucru.

— Sigur, sigur... cred că... evident că domnul Tănase o să strâmbe din nas, nu-i place să fie deranjat înainte de spectacol, mi-a repetat-o de nenumărate ori... dumnealor vin aici să mănânce, dar și să pună la punct planul spectacolului pe care urmează să-l susțină. Nu știu ce să spun, cu atât mai mult cu cât este vorba despre o anchetă a poliției. Nu aș vrea să mă opun unei derulării a ei, deși, dacă se va afla în oraș asta, o să facă o imagine proastă restaurantului.

— Păi, atunci, să nu lăsăm să se afle în oraș. Mă oblig eu să vorbesc despre asta cu domnul Tănase, iar dumnealui cu actorii, în timp ce dumneavoastră dați dispoziții clare personalului angajat. Și nu va răsufla nimic în afara acestor pereți.

— Așa să fie, așa să fie... Stan își trecu mâna peste țepii părului aspru. Dar eu tot cred că problema va răsufla și că respectabilii clienți vor începe să se întrebe de ce tocmai nouă ni se întâmplă una ca asta. În fine. Domnii actori vor fi la masă într-un sfert de oră. Salonul acesta de jos este rezervat pentru dumnealor, iar rezerva de sus pentru domnul Tănase și pentru domnul Protopopescu, contabilul firmei.

— Pentru a controla răspândirea informațiilor despre această întâlnire, cred că cel mai bine ar fi să iau masa în rezerva despre care tocmai ați amintit.

— Sigur, sigur... nu e greu de făcut, vom mai introduce o frapieră. Aș fi recunoscător dacă domniile lor v-ar găsi chiar în rezervă, servind masa. În felul acesta, trupa de actori nu vă va zări la sosire.

— Este exact ce îmi propusesem, cu atât mai mult cu cât chiar aș dori să servesc primul fel înainte de intrarea dumnealor în scenă.

— Perfect. Administratorul își frecă mâinile cu degete scurte și groase, părând mulțumit de soluția de compromis găsită atât de repede. Vă rog să urcați cu portarul și voi trimite imediat menu-ul. În privința metodei de plată, sunteți invitatul casei, așa că vă rog să faceți orice comandă veți crede de cuviință, fără să vă gândiți la preț.

Înclină capul, în semn de salut și coborî treptele, cu pași repezi, dispărând în spatele unei draperii. Portarul îi făcu semn să îl urmeze și urcară împreună treptele rămase până la etaj. Acolo îi făcu semn către ușa din dreapta. Apăsă pe clanță și intră.

Încăperea era pătrată și destul de mică pentru ca mai mult de trei persoane să se simtă confortabil în ea. Portarul îl pofti să se așeze pe unul dintre scaunele singurei mese din încăpere și puse frapiera mai aproape de el. Apoi trase de șnurul ventilatorului din tavan, pornind palele uriașe, care aduseră un strop de răcoare în interior. Se scuză și ieși imediat, probabil grăbindu-se către postul său, în așteptarea oaspeților.

Câteva clipe mai târziu, auzi pași târșiți pe scară și un bătrânel în smoking, cu un șervet pe braț îi puse înainte o carte de menu, legată în piele, și luă poziție de drepți, așteptând obosit și plictisit ca oaspetele să se hotărască asupra comenzii. Alese o ciorbă de praz, cu garnitură de măsline verzi și pită coaptă pe vatră, apoi o plachie de crap, cu saramură de usturoi și ardei iuți, prăjiți pe plită. Până să vină comanda, arătă spre coniacul de Bourgogne, iar bătrânelul stilat schiță un fel de plecăciune și îi turnă un deget în paharul burtos din fața lui. Așteptă să plece și luă o gură din licoarea de culoarea castanei bine coapte. Avea un buchet savuros și dintr-odată încăperea i se păru rezonabil de mare ca să-i cuprindă pe toți cei care urmau să sosească.

Până când termină băutura, doi țali, aproape copii, îmbrăcați în pantaloni negri și cămăși albe cu mâneci bufante, aduseră coșul cu pâine caldă, care mirosea îmbietor, un bol cu măsline, farfuriile, tacâmurile, șervetele de pânză și castronul cu ciorbă. Îi umplură farfuria, îi urară poftă bună și se retraseră închizând ușa în urma lor. Mâncă repede și cu atâta poftă încât nici nu-și dădu seama când termină ce era în farfurie. Ciorba era minunat de acrișoară, iar măslinele îi dădeau un gust astringent special. Când așeză lingura în interiorul farfuriei goale, stomacul protesta cu insistență, cerând încă o porție. Știa, însă, că aceasta nu va exista. Într-un restaurant de lux era ceva ciudat să mai ceri o porție.

Se lăsă pe spătarul tare al scaunului și medită, în timp ce lovea ușor cu vârful cuțitului în peretele de ceramică.

O tentativă de omor care nu avea nicio explicație. O otravă străveche, care nu ar fi avut ce căuta în lumea secolului XX. O mărturie care făcea din el un prinț bastard și o aducere a sa, aproape cu forța, într-un loc straniu unde se petrecuse o crimă. O investigație abia începută și terminată în mare grabă tocmai de cel care o comandase. O haină a crimei, care avea țintate pe ea crestăturile unei hărți stelare. O dispariție inexplicabilă a celei ce fusese soția victimei, care ar fi putut să știe despre deces mai mult decât exprimase. Și un anchetator care se dovedea a fi un bandit și un violator aflat în slujba legii. Cum ar fi trebuit să lege toate astea la un loc, astfel încât rezultatul tuturor acestor variabile să conducă la un unic răspuns, capabil să descifreze misterul pe care un alt Buciuc Eliad i-l așezase în față?

Își scutură capul, străduindu-se să revină la realitate. Abia atunci remarcă, pe marginea platâ a frapierei, clopoțelul cu șnur de mătase roșie și știu că avea nevoie să comande ceva. Scutură de el și sunetul argintiu dădu ocol încăperii, apoi se disipă de-a lungul holului și pe casa scării. După aproape un minut, ușa se deschise și bătrânelul în smoking își vârî țăcălia argintie prin cadrul ușii.

— Domnul?

— Un pahar de coniac și un creion chimic.

Bătrânul se uită la el ciudat, aplecând capul într-o parte.

— Un... creion chimic?

— Ei, da, ce e așa de neobișnuit? Chestia aia din lemn și mină de cărbune, care scrie violet dacă îl înmoi în salivă.

— Cum spune domnul...

Intră în sală, apucă sticla de coniac din frapieră, o desfăcu și turnă în pahar. Apoi scoase din buzunarul hainei negre un creion lung și îl așeză pe șervet. Puse farfuria și coșul de pâine pe tavă, o ridică de pe masă, se înclină și dispăru pe hol.

Milovan luă creionul și se uită la vârful lui ca la un gândac necatalogat încă de știința entomologiei. Undeva, departe, la parter, ușa restaurantului se deschise brusc, făcând clopoțelul de deasupra sa să răsune prelung. Un val de glasuri gălăgioase, vesele și pe tonalități diferite, umplu holul. O voce gravă strigă după un invizibil Stan Valentin, apoi urmă o clipă de liniște, în intervalul căreia vocea administratorului rosti mai multe propoziții greu de perceput, din cauza distanței.

Milovan se uită spre ușa rămasă întredeschisă, apoi înmuie vârful creionului în coniac și trase șervetul alb în fața lui. *Săgeata de argint*, scrise exact pe mijlocul acestuia, înmuind de mai multe ori vârful în lichidul maroniu și privind din când în când cum dârele violete ale substanței chimice coboară încet spre fundul paharului. Întoarse șervetul pe dos, îl așeză lângă mâna lui stângă, iar creionul îl puse în buzunar. Apoi luă paharul între palme și începu să aștepte.

În cele din urmă, glasurile prinseră din nou viață și se îndepărtară, devenind indescifrabile. Altele, mult mai puține, începură să se audă din ce în ce mai tare, în vreme ce posesorii lor urcau scările. În cele din urmă, ușa separeului se deschise la perete și în cadrul ei își făcu apariția

un bărbat destul de scund, cu un cap mare și un zâmbet larg cât toată fața. Pe creștet avea o șapcă mare, cadrilată, iar pe umeri îi atârna o pelerină hamletiană. Imediat în spatele său, administratorul Stan Gabriel Valentin luase poziție de drepți și îl îndemna din ochi să intre.

Celebrul Constantin Tănase, se gândi Milovan, în vreme ce rotea paharul între degete. Nu-l văzuse niciodată pe scenă sau pe stradă, doar în câteva afișe care se expuneau înainte de spectacole. Putea oare să fie acel Tănase de care avea nevoie pentru a dezlega ghicitoarea lăsată de bătrân?

Tănase intră, aproape înfofolit în haina în carouri, ca și cum ar fi suferit de frig, se opri în fața unui scaun și tuși puțin, ca pentru a-și drege glasul.

— Domnul Milovan, dacă nu mă înșel...

Avea o voce plăcută, de bariton. În pupile îi lucea un foc îndepărtat, așa cum probabil trebuie să fi avut toți creatorii atinși de aripa muzei.

— Am înțeles de la domnul Stan că vom avea ocazia să dejunăm împreună. Asta înseamnă că mă voi bucura de o companie deosebită.

Rămâne de văzut, zâmbi Milovan și se ridică în picioare, cu mâna întinsă.

— Domnule Tănase, toată stima din partea mea. N-am avut încă onoarea și plăcerea să vă văd în niciun spectacol, dar asta nu înseamnă că nu am auzit de reputația dumneavoastră de mare actor al Bucureștilor.

— Haide-haide, domnule, să lăsăm astfel de laude pentru criticii care trăiesc de pe urma lor. De altfel, cred că ar fi bine să sărim peste politețurile astea de capitală și să

luăm loc la masă, dacă nu cumva vrem să murim de foame. Îmi dați voie să vă prezint pe Aristița Vulpescu și Elena Sofia Demetriad, două dintre colaboratoarele apropiate, care vor juca alături de mine în spectacolul din această seară.

Cele două femei, care stăteau la un pas în urma actorului, se înclinară ușor. Își țineau evantaiele apropiate de buze, astfel încât nu reuși să-și dea seama dacă zâmbeau distant, așa cum procedezi cu o persoană pe care o vezi pentru prima oară, sau ironic.

— Doamnelor, am auzit de multă vreme că maestrul Tănase se înconjoară de grații precum cele din Olimpul elen și mă bucur că destinul m-a așezat la această masă, pentru ca să vă pot întâlni și spune cât sunteți de frumoase și de...

Se bâlbâi o clipă, neștiind cum să continue. Nu era obișnuit să trimită complimente actrițelor, așa cum făceau câțiva dintre colegii lui, care nu mergeau în sala de varieteu să vadă spectacolul, ci așteptau răbdători pe aleea din spate a teatrului, rezemați de zidurile coșcovite, ca să se termine reprezentația, iar actrițele să se întoarcă la cabine. Aveau cu ei buchete de trandafiri, purtau pe cap pălării tari, lucioase, împrumutate de la vreun amanet, și reciteau pentru a mia oară textele compuse în odăițele lor prost iluminate, cu care să le poată câștiga inimile și, mai ales, zâmbetele.

— Talentate? râse femeia mai înaltă, îmbrăcată în voal verde deschis.

— Sau numai bine crescute? Cea scundă și roșcată împunse cu evantaiul către el. Văd că te pricepi la vorbe frumoase, domnule... domnule Milovan. Ești scriitor?

Nu se gândise la asta. Trebuia să aibă o meserie, în ochii celorlalți. În timpul unei anchete incognito și lipsit de prerogativele pe care ți le oferă o insignă de detectiv este musai să le oferi celorlalți informații despre tine, care să fie acceptate și care să te mențină în cercul lor de cunoștințe, până afli ceea ce îți trebuie.

— S-ar putea spune și așa. Dădu condescendent din mână și aproape că atinse paharul de coniac. Îmi încerc norocul pe la diferite publicații din provincie.

— Oho, avem aici un scriitor, reveni prima. Și ce scrii, domnule? Proză? Teatru? Versuri? Faci articole critice pentru spectacole și concerte?

— Câte puțin din toate. Se gândi o clipă. Dar cel mai mult cred că sunt un visător.

— Un poet, care va să zică, interveni Tănase, trăgând scaunul și poftind-o pe actrița cea înaltă. Dragă Sofia, cred că am conversat destul, e momentul să mai și mâncăm. Altfel, riscăm să urcăm pe scenă cu mațele protestând, iar publicul va crede că sunetele acelea sunt cupletele noastre originale.

Sofia se așeză, pliindu-și rochia vaporoasă sub ea. Constantin Tănase făcu același lucru și pentru Aristița Vulpescu, apoi se așeză el însuși între ele și le pofti să guste din măsline.

— Dacă ești poet, atunci, domnule Milovan, vei avea plăcerea să cunoști un poet adevărat, care în urmă cu vreo 40-50 de ani a încântat o întreagă generație de doamne și

domnițe romantice cu versurile sale delicate, pe care azi însă lumea l-a cam uitat.

Elena Sofia Demetriad își aranjă pălărioara cu pene mai pe frunte și împunse aerul spre el cu o scobitoare.

— L-ai cunoscut pe domnul Mihai Eminescu? Este un bătrânel simpatic, care mai cochetează din când în când cu noi. Îi scrie lui Const cuplete satirice, mai ales în contra guvernării liberale.

— Mihai Eminescu?

— Ei, da, interveni actorul, alergând cu furculița prin farfuria plată, cu chenar negru, o măslină încăpățânată. A publicat un volum de versuri, cam pe la sfârșitul secolului trecut, cred. La vremea respectivă era preferatul lui Titu Maiorescu, știi, politicianul acela de la Junimea, cu vederi filogermane. S-a bucurat chiar de un oarece succes, mai ales la revista „Convorbiri Literare". A suferit însă de o boală a creierilor și a fost internat multă vreme la sanatoriu, prin Italia și Elveția. Lumea l-a uitat, așa cum se întâmplă când nu mai ești în centrul atenției. Un bătrânel cumsecade, de altfel. Spune că ar avea aproape 90 de ani. Trăiește dintr-o rentă de mizerie și din diferite stipendii.

Reuși să prindă măslina și o ridică în aer, examinând-o.

— Parcă ar avea picioare, afurisita.

— Const, să nu-mi spui că ai început să mănânci gândaci! făcu Aristița pe îngrozita.

— Nu, tu, doar le rupe picioarele și le colecționează! râse în hohote cealaltă. Nu-l știi cât este de dedicat entomologiei?

— Și cum a ajuns domnul Eminescu la dumneavoastră?

— L-a recomandat un confrate de breaslă. Un scriitor ca dumneata, cu care mă cunoșteam de mulți ani. Nicolae Iorga. Ai auzit de el?

Dacă auzise? Liderul Partidului Național-Democrat fusese cea mai ascultată voce din Regat după cea a lui Carol al II-lea. Pentru că avusese intuiția să mizeze pe noua invenție ce avea să revoluționeze comunicarea la nivel de mase – radioul. Vorbise în fața microfonului vreme de aproape 17 ani și nimeni nu reușise să-l concureze suficient pentru a-i lua locul în inima auditoriului. Fusese vorba și despre ceva antisemitism, despre o fobie împotriva germanilor, despre o luptă surdă cu Regele pentru stăpânirea parlamentului...

— Ca orice bucureștean care ascultă la radio, se mulțumi să răspundă.

— Domnului Iorga i s-a făcut milă de el. În ultimii 15 ani nu îl mai băgase nimeni în seamă, cu atât mai mult cu cât vremea romantismului apusese iremediabil. Noii poeți voiau parnasianism, simbolism, dadaism și chiar existențialism. Exprimări care își propuneau să revoluționeze nu ideile lirice, ci limbajul. Cui îi mai păsa de un bătrânel al cărui singur volum de 64 de poezii fusese tipărit prin subscripție publică? Ar fi murit, pur și simplu, de foame, dacă nu era Iorga.

Elena Sofia Demetriad scoase din poșetă o oglindă minusculă și își examină fața cu atenție. Luă apoi o pensulă minusculă și o plimbă de câteva ori peste o aluniță de pe pometul obrazului stâng. Tănase aruncă sâmburele pe farfurie și râse de ea.

— Ca să vezi ce înseamnă Majestatea Sa Publicul, domnule Milovan. Este moda purtării alunițelor și cine nu are e musai să și le facă, altfel pierde o parte din aplauze. Sofia e atât de maniacă în privința asta, încât și noaptea se scoală, merge în baie la oglindă și o reface, dacă i s-a șters cumva de pernă.

— Voi, bărbații, nu aveți habar ce înseamnă... Actrița mai examină o dată pata minusculă, zâmbi și închise uneltele fabricării nurilor înapoi în poșeta de piele. Habar nu aveți ce înseamnă să te zbați pentru succes. Vă urcați pe scenă și bărbații din sală vă aplaudă, chiar dacă uitați versuri întregi din cuplet, chiar dacă arătați îngrozitor după o noapte de beție...

— Solidaritate masculină. Așa se cheamă.

— Da, solidaritate. Femeile însă nu iartă nimic actrițelor. Ia să îndrăznești să ai numai o cută pe rochie sau să ți se fi scurs puțin fardul de sub ochi! A doua zi vei avea parte de cele mai nefericite cronici, scrise, evident, de bărbații care sunt amici cu ele. Dacă ar avea un satâr în sacul de mână, probabil că nu ar sta pe gânduri să-ți taie și capul.

— Răutatea Evei, nu? Milovan sorbi ultima gură de coniac și așeză paharul pe masă. Mi-ar plăcea să scriu un poem cu titlul ăsta.

— Și de ce nu l-ai începe chiar acum? Tănase râse și îi făcu semn cu ochiul. Uite, observ că ai un șervet alb sub braț. Hai, demonstrează-ne talentul despre care vorbeai și scrie măcar primul vers din „Răutatea Evei". Plătesc eu pentru șervet și promit să-l dau domnului Eminescu să

facă un cuplet din el, pentru a-l cânta pe scenă, în București, la primul spectacol.

Era o provocare a însuși destinului, își spuse, în timp ce scotea din buzunar creionul chimic. Îl înmuie în stropul de coniac rămas pe fundul paharului, răsuci șervetul cu scrisul în sus, îl mască puțin cu brațul și trasă rotunjimile literelor deja scrise. Fetele se uitau curioase spre el, dar nu făcură niciun comentariu. Într-un final, așeză creionul lângă furculiță, îndoi șervetul în două și i-l întinse maestrului.

Acesta îl desfăcu, citi, apoi îl împături la loc și așeză cotul pe el.

— Este un vers... de o profunzime deosebită, spuse cu voce neutră. Ești o pasăre rară printre poeți, domnule Milovan.

— Vrem să vedem și noi, se pisici roșcovana Aristița. Haide, Const, de multă vreme niciun poet n-a mai compus versuri inspirate de frumusețea noastră!

— Șervetul nu o să vi-l dau, pentru că mâinile muzelor sunt aeriene și nu se coboară în barbaria materialismului pământean. Dar o să vi-l recit din memorie: „Semnul din cer era și pe pământ". O să mă țin de promisiune și o să i-l sugerez domnului Eminescu.

— Semnul din cer era și pe pământ, repetă Aristița, cu o figură visătoare. E frumos, domnule. Chiar ai talent.

Da, chiar avea talent, își repetă înfrigurat, cu ochi strălucitori. Săgeata de argint stătea încă acolo, sub cotul domnului Tănase, învăluită într-un banal șervet de masă. Dar versul iscodit de acesta făcuse referire la cer și la un semn...

poate Arcașul... poate altceva... oricum, însă un semn din cer, reflectat aici, pe pământ. Actorul Constantin Tănase acceptase parola și îi răspunsese cu alta. Situația devenise brusc complicată, pentru că nu știa încotro avea să-l poarte.

Chiar atunci intră ținutul cel în vârstă, pe care-l bănui a fi, de fapt, *maître d'hôtel* local. Puse în fața celor trei oaspeți de vază câte un menu îmbrăcat în piele neagră și scris cu litere aurii. Când ajunse în spatele său, se aplecă și îi spuse cu voce scăzută:

— Domnule, am primit însărcinarea să vă comunic că la intrarea principală în restaurant, se află o... hmmm, o femeie, care ar dori să vă vadă neapărat.

— Spune-i să aștepte puțin, să-mi termin prânzul. De altfel, nici nu ar fi de bon ton să părăsesc brusc o astfel de companie frumoasă și... interesantă.

Maître d'hôtel se aplecă și mai mult. Peste cotul său, Milovan observă că actorul se uita la el pe furiș.

— Domnule... hmm, mi-e greu să spun... dar... portarul a vrut s-o alunge, însă ea a țipat și a spart un geam de la ușă. Este ageră ca o veveriță. Hmm, stă pe scări și se ferește de portar. Și strigă să coborâți.

— A spus cum se numește?

— Mi-e jenă să vă spun. Bătrânul clipi și își trecu degetele peste mustăți. Hmm, domnule, afirmă că se numește Maria de Mangop.

— Maria de Mangop?! exclamă Aristița Vulpescu, scuturându-și coama de păr roșu. Doamne, femeia asta se crede soața lui Ștefan cel Mare! Mai ții minte, Sofico, atunci când am parodiat piesa aia a lui Delavrancea, „Apus de

soare", că tocmai această Maria de Mangop a fost unul dintre personajele cele mai disputate?

Își șterse ceafa, cu un gest apăsat: era transpirată, deși el se simțea pur și simplu înghețat. Ce căuta Maria Paleologhina aici? Și mai ales, cum dăduse de el când, în mod evident, nu-l urmărise nimeni și nu spusese nimănui încotro mergea? Se ridică greoi și se scuză în fața celorlalți, spunându-le că precis era vorba despre o neînțelegere, dar că nu voia ca nebuna să provoace un scandal care ar fi adus întrebări nedorite asupra tuturor.

— Înainte de a coborî, domnule Milovan...

Constantin Tănase se scotoci în buzunarul hainei și scoase de acolo o hârtie împăturită în două.

— Spuneați că nu ați văzut niciun spectacol de-al nostru până acum. Haideți să întrerupem această nefericire culturală. Aveți aici o invitație pentru cel din seara asta, de la orele 20. Mi-ar făcea plăcere ca după reprezentație să mă căutați la cabină și să-mi spuneți cum v-a plăcut.

— Poate să bată și la cabinele noastre, Const! spuse înțepat Sofia Demetriad. Domnule, la mine veniți cu un buchet de lalele, la Aristița cu unul de trandafiri galbeni, iar la el e de ajuns o sticlă de coniac. Tocmai de aceea, n-ar fi bine să începeți cu el.

Milovan luă invitația și o vârî în buzunar, fără să se uite la ea. Se înclină în fața femeilor, apoi ridică un deget la frunte, în direcția actorului.

— Doamnelor... domnule... voi fi cel mai vocal spectator pe care l-ați avut vreodată. Și acum, vă rog să mă scuzați.

Ieși în urma lui *maître d'hôtel* și ultimul sunet pe care-l auzi fu acela al chicotitului ironic al Aristiței, care probabil râdea la vreo glumă a maestrului.

Pe treptele restaurantului, Maria Asanina Paleologhina se învârtea ca o fiară în cușcă, urmărită de la distanță de ochii fioroși ai portarului. Era îmbrăcată într-o fustă lungă până la călcâie, din material gros de stambă și purta o cămașă albă, plină de pliuri și cu mâneci bufante. Parcă ar fi coborât direct din piesa lui Delavrancea, gândi Milovan, în timp ce pornea spre ea.

— Și geamul... geamul cine o să-l plăteacă, domnu'? se văietă *maître d'hôtel*, oprindu-se la o distanță sigură de vietatea neclasificată încă de zoologi.

Alexandru Milovan se opri, se întoarse spre el, scoase câteva bacnote de 10 ruble și i le întinse. Apoi reveni către Paleologhina.

— S-a întâmplat ceva rău, Maria?

Fata se apropie de el cu precauție și dădu din cap.

— Ceva foarte rău. În odaia crimei am mai găsit un cadavru. Este o femeie frumoasă, cu părul numai bucle. A murit exact în același fel ca și bărbatul al cărui asasin îl cauți.

Avea ochii mari, albaștri, plini de apa abia vizibilă a lacrimilor. Pieptul de-abia îmbumbit îi tresărea puternic sub cămașă, ca și cum de-abia ar fi așteptat ca stăpâna lui să se pună pe plâns.

Nici de data asta nu avea să aibă parte de o masă adevărată, se gândi cu părere de rău. Ciorba fusese bună, dar

acum i se părea atât de puțină, încât simțea că ar mai fi avut nevoie de încă un ceaun, ca să se sature cât de cât.

— A mai văzut-o cineva? întrebă, cu voce surdă.

Maria clătină din cap. Abia acum observă cât de drăguță era, asemenea unei jupânese de pe vremuri, când lumea era plină de boieri, de cavaleri și de domnițe care trebuia să fie apărate împotriva balaurilor pe două sau mai multe picioare. Ce faci, Sandule, băiatule, se apostrofă în gând, ți-ai găsit să te îndrăgostești tocmai în acest moment nefericit, în care habar nu ai cine o să scape cu bine din afacerea asta încurcată?

— Să luăm o birjă, trebuie să ajungem înainte să o mai descopere și altcineva.

— Am încuiat ușa și am luat cheia la mine. Fata se scotoci într-un buzunar ascuns în pliurile fustei și ridică o cheie mare, neagră, între degete. Ține-te după mine și vom ajunge mai repede decât orice birjă din oraș.

— Așa facem, dădu din cap. Mergem, mai întâi, până la castanii ăia, să-i dau drumul băiatului cu ricșa, apoi pornim pe unde crezi tu că ajungem mai repede la Clocociovul ăla afurisit.

Capitolul 9

Când ajunseră, în sfârșit, la poarta din dos a mănăstirii, era sfârșit de oboseală. Îl dureau gambele și tălpile de parcă fusese bătut peste ele cu vergi, iar transpirația îi curgea pe spate, făcând să i se lipească maioul și cămașa de piele.

Ăsta e coniacul care îmi iese prin toți porii, își spuse, în timp ce se oprea în spatele fetei, după trunchiul unui prun gălbejit.

Străbătuseră Slatina aproape în fugă, pe străzi pe care nu le văzuse niciodată până atunci și pe care spera nici să nu le mai revadă – un fel de uliță de sat, numai pământ galben, crăpat de soare și pietre ascuțite, care i se tot agățau de vârful pantofilor. Cele mai multe dintre case aveau pereții din cărămizi nearse și acoperișurile din olane înclinate până aproape de pământ. Câteva zăplazuri putrede separau din loc în loc proprietățile, dar majoritatea erau așezate direct în câmp.

Maria își duse două degete la buze și fluieră slab. Un câine lătră, apoi își făcu apariția din spatele porții, împingând cu pieptul în ea.

— E deschisă, putem să intrăm, îi spuse, fără să se întoarcă.

— De ce pe aici?

— Pentru că nu mai e slujbă și călugării sunt pe afară, la săpatul grădinii și la scosul cartofilor. Ține-te după mine și încearcă să pășești fără zgomot. Dacă or să te vadă, totuși, mă lași pe mine să vorbesc, tu doar să dai din cap și să aprobi ce spun eu.

Ridică din umeri, deși propunerea nu-i plăcea deloc. Cel dintâi lucru pe care-l învățase la școala specială fusese acela că el trebuia să fie tot timpul cel cu inițiativa. Ca în șah, le spusese căpitanul care era mentorul grupei lor. Chiar dacă nu ai cele mai grozave piese, iar poziția de pe tablă nu este cea mai fericită, pentru ca adversarul să nu-și dea seama de asta trebuie să ai tot timpul inițiativa și să faci prima mișcare.

Fata împinse poarta ușor și vârî capul prin cadrul ei. Câinele stătea la câțiva pași, fixându-l cu atenție, cu caninii dezveliți și cu un mârâit surd oprit în gât.

— Repede, îi făcu semn. Nu e nimeni.

Intră în urma ei, iar câinele veni și el, destul de nehotărât. Maria împinse poarta la loc în canaturi, apoi o luă la fugă pe lângă un zid de cărămidă mâncat de ploi. Ținu aproape, privind cercetător în jur. Partea aceasta din mănăstire, cu cele două clădiri scunde, lipite de zidul exterior, cu capul grădinii de legume și cu fântâna cu lanț, nu o văzuse la prima recunoaștere. Nu se zărea nicio mișcare nicăieri, dar se auzea zgomotul surd al unei sape care izbea în pământul tare. Soarele se lăsase în spatele dealului de dincolo de zid, dar aerul rămânea fierbinte și uscat. Mergea cât de repede putea, cu transpirația umezindu-i frun-

tea și picurându-i prin perciuni. În sfârșit, poteca se opri în fața clădirii cunoscute, cu treptele tocite. Se grăbiră să le coboare, iar Maria închise ușa în urmă cu grijă și puse un drug de-a latul ei.

— Dacă vreun părintre vrea să vină aici, explică ea. Va găsi încuiat și va crede că am închis eu ușa cu cheia. Se va duce să o caute în arhondaric. Până se va întoarce, vom avea exact timpul să ieșim și să ne ascundem.

Străbătură demisolul umed și întunecat și intrară din nou în încăperea cu rafturi. Maria Asanina Paleologhina se opri brusc pe prima treaptă, țipă ușor și își acoperi gura cu palma. Milovan își duse imediat mâna la ham și desfăcu piedica.

— Ce naiba s-a mai întâmplat? întrebă în șoaptă, în timp ce scotea arma de sub braț.

— Moarta, îngăimă fata. Moarta a... a dispărut.

Își făcu loc pe lângă ea și examină încăperea. Era goală. Doar două mături, câteva cârpe, un teu și o găleată, adunate într-un colț.

— Unde era cadavrul?

Fata arătă cu degetul către raftul pe care-l examinase anterior.

— Găsim o lumină? întrebă și coborî treptele către locul cu pricina.

Un chibrit sfârâi în întuneric, apoi o flăcăruie licări de câteva ori. Se întoarse și luă lumânarea din mâna tremurătoare. Se lăsă în genunchi și începu să examineze locul, exact ca la prima vizită. Totul pare o copie la indigo, își spuse, înghițind în sec. Până la un punct, numai. De data asta,

criminalul nu dorește să se afle de ultima crimă și face să dispară cadavrul. Dar de ce ar fi vorba despre același criminal?

Ideea parcă îl orbi. Fixă lumânarea între două cărămizi ale podelei și își trecu dosul palmei peste ochi. Apoi întrebă, fără să se întoarcă:

— Cadavrul avea răni vizibile?

Glasul fetei șovăi.

— Semănau cu acelea ale primului. Nu le-am văzut pe toate, era îmbrăcată.

— De unde știi că era moartă?

— Păi... nu mișca. Și avea gâtul tăiat dintr-o parte în cealaltă.

— Știi ce mi se pare ciudat? Faptul că nu văd sânge deloc. De la primul cadavru rămăseseră câteva urme pe podea. Acum, nu mai există nici măcar acelea.

— Am... am spălat podeaua și... și rafturile. Vocea Mariei tremură și Milovan se temu că va izbucni în plâns. A venit părintele Sofronie și mi-a cerut să curăț totul.

Nu se putea mai convenabil pentru criminal – două cadavre și nicio urmă. Aruncă o ultimă privire, apoi se ridică în picioare, cu lumânarea în mână.

— Bănuiesc că nu ai văzut pe nimeni și nu ai găsit nimic nelalocul lui.

Fata dădu din cap, cu ochii mari și ușor tulburi.

— Se întâmplă lucruri tare ciudate aici, spuse și se apropie de ea. Dacă eu aș fi ucigașul și aș vrea să ascund un cadavru, care crezi că ar fi locul cel mai potrivit?

Maria își coborî umerii de parcă i-ar fi așezat o greutate prea mare pe ei. În lumina pâlpâindă a lumânării, fața îi semăna puțin cu cea a unei mucenice coborâtă din frescele de pe pereți. Chiar seamănă cu chipurile acelea de femei din tablourile votive, se gândi, ușor înfiorat. Ca și cum ar fi descins direct din istoria medievală, în plin secol al XX-lea.

— Nu... nu m-am gândit până acum. O mănăstire are multe tainițe și locuri secrete. Mai ales una ca aceasta, care a fost ridicată de-a lungul mai multor veacuri. Cred că ar încăpea în gropnițele din chiliile vechi.

— O gropniță?

De afară răzbi până la ei lătratul înfundat al unui câine și o voce de bărbat care strigă la el.

— Sunt în grădină, îl lămuri ea. Gropnița este o groapă pe care călugărul și-o sapă în chilie, din timpul vieții, ca să fie îngropat acolo unde a trăit și s-a rugat. Dar ca să ajungi la ea, trebui să dai la o parte bârnele de lemn arse în foc, pământul de deasupra și cărămizile podelei.

— Nu l-a ascuns acolo, hotărî. Îi lua prea mult timp, pentru că apoi trebuia să facă operația inversă.

— Ar mai fi bolta, unde își țin alimentele, la gheață. Dar acolo se intră de mai multe ori pe zi, pentru alimente. Sau podul clădirilor, însă toate sunt zăvorâte cu lacăte vechi de când lumea.

— Nu facem nimic, oftă. Cine a făcut crima cunoaște locurile mai bine ca tine. Este clar că a stat multă vreme între zidurile astea. Ai auzit de cineva care să fi plecat din mănăstire în ultima veme?

Fata se gândi câteva clipe. Flacăra lumânării îi alungea bărbia, jucând umbre vălurite pe fața ei.

— Sunt mai mult de doi sau trei ani de atunci. Un frate Isaia, bătrân și șchiop. Misia lui era să tragă clopotul din turn. A căzut pe scări și și-a rupt o mână și câteva coaste. L-au dus la spital și de atunci nu s-a mai întors.

— Ce-i acela un frate?

Maria zâmbi.

— Când te hotărăști să intri într-o mănăstire, devii *frate* sau *soră*. Pentru a te transforma în călugăr sau călugăriță trebuie să depui jurământul de credință. După ce l-ai rostit, nu mai există cale de întoarcere, nu mai poți să redevii mirean niciodată. Dar, spre deosebire de călugări, frații și surorile trebuie să respecte doar o singură lege religioasă, până fac pasul următor – tăcerea absolută.

— Fratele Isaia, din turnul clopotului, făcu gânditor Milovan, izbind cu vârful pantofului întrun colț de cărămidă ieșit puțin mai sus decât celelalte. Ai fost vreodată acolo, sus?

— Rar. Numai când șterg icoana Maicii Domnului, de pe peretele de la răsărit.

— E spațiu să stea cineva întins pe podea?

— Dacă se arcuiește în jurul balustradei de lemn, da.

— Nu înțeleg.

— Camera e mică. În mijlocul podelei, are o trapă pătrată, prin care urci să tragi clopotul. Deasupra pătratului, se află clopotul și funiile. Deschiderea e mărginită de o balustradă din lemn, ca să nu cazi când te agăți de funie și tragi.

— Acolo trebuie să fie cadavrul, spuse încet. Putem să urcăm fără să fim văzuți?

— Numai dacă vii din afară și îți deschid ușa din zid, ca să poți intra imediat ce ai trecut de porți. De regulă, călugării și preoții nu prea ajung în fața porții principale. Ca să iasă din mănăstire, folosesc poarta pe unde-am intrat noi.

— Să facem asta, atunci, până nu scapătă soarele.

Fata se uită la el cu privirea aceea de ciută rănită și Alexandru Milovan simți că inima îi bate prea repede, așa că își întoarse privirile către lumânare. Apoi Maria o luă înainte și el o urmă, ținând căușul palmei în dreptul flăcării.

Când ieșiră în curte, câinele stătea chiar în fața ușii și dădea din coadă.

— Ce faci aici, Iureș? îl întrebă Maria și îl mângâie pe cap.

Câinele lătră ușor și începu să sară în jurul ei.

— Are chef de joacă. Uneori, după ce las mătura și cârpele, mă mai zbânțui cu el.

Se uitară atent prin curtea cea largă, dar nu zăriră nicio altă mișcare. Fata îi spuse să se întoarcă pe cărare, până la poarta mică, să iasă și să ocolească zidul mănăstirii.

— Când ajungi la porți, să ciocănești de două ori. Îți deschid și intri repede.

Câinele îl însoți tot drumul, alergând la câțiva pași în spatele său și dând mereu din coadă. Dincolo de zid, lumina era încă învăpăiată și curgea ca un râu de aur din înălțimea cerului. Dădu ocol zidului, vorbind în șoaptă cu Iureș. Acesta lătra din când în când, țopăind în jurul lui. Când ajunse în dreptul porților masive, era transpirat tot

și își simțea gâtul de parcă ar fi tras cu o foaie de glaspapir pe el.

Ciocăni de două ori, poarta se deschise, intră și se furișă către golul din zid. Pătrunse în penumbră și se lovi cu gamba de o treaptă. Înjură încet, ridică talpa și urcă. Cu fiecare pas, întunericul se destrăma, iar lumina se făcea din ce în ce mai albicioasă. Ajunse cu capul în dreptul trapei și se opri, iscodind cu privirile.

Rebecca Rintzler era încovrigată în jurul ei, cu una dintre mâini aproape atingând golul scărilor. Fața îi era îndreptată către el și, cumva, avu senzația că era vie și că ațipise, așteptându-l. Era de o frumusețe nefirească, abia acum realiza cu adevărat, ca și cum moartea i-ar fi subliniat perfecțiunea trăsăturilor feței prin încremenire. Desculță, cu părul risipit din rețea, cu hainele puse aproape anapoda pe trup, lăsa impresia că adormise după o beție cruntă. Era însă beția cea de pe urmă, știu Milovan, în timp ce se ridica alături, beția care îți păstrează conturul formelor pentru câteva ore, înainte ca totul să înceapă să se deformeze iremediabil.

Rigor mortis, murmură, lăsându-se în genunchi lângă ea. Tăietura de la gât era aproape la fel cu cea care pusese capăt chinurilor soțului ei. Dar celelalte răni... erau sau prea mari sau prea mici, ca și cum criminalul le făcuse în mare grabă, hotărât să respecte un anumit desen, dar nu și proporțiile lui. Și sângeraseră extrem de puțin, aproape nesemnificativ. Nu descoperi nici măcar o picătură din fluidul vital în jurul corpului. În plus, criminalul nu reușise să dezbrace corpul decât de jiletca de mătase, care

stătea cocoloșită într-un colț, sub banca de lemn fixată în zid.

— Ai găsit ceva? Capul Mariei își făcu apariția în cadrul trapei. Doamne! exclamă îngrozită. Ai avut dreptate, aici a ascuns-o. Sărmana, ce frumoasă era!

— Se pare că frumusețea nu te protejează cine știe ce, făcu el, cinic. Ajută-mă să o întorc pe-o parte.

Urcă treptele rămase, se aplecă deasupra cadavrului și cu ajutorul ei o răsturnă cu fața în sus. Nu, nu se înșelase, toate tăieturile ritualice fuseseră făcute de mântuială, mai mult crestături superficiale, care nu sângeraseră aproape deloc. Își plimbă buricul arătătorului pe rana de la încheietura mâinii.

— Vezi? o întrebă. Nici pic de sânge. Asta nu poate să însemne decât un singur lucru: că mai întâi a fost omorâtă în cuhnie, apoi târâtă până aici, unde criminalul a crestat-o și a înțepat-o, în mare grabă, pentru a crea iluzia unei a doua crime ritualice. Se pare, însă, că nu e vorba despre același cuțit, ca prima oară. Și cred că nici de același criminal.

Maria Paleologhina stătea lângă fereastra cât palma a turnului și se uita la el cu ochii aburiți de pânza subțire și tremurătoare a lacrimilor. Numai de n-ar plânge, se gândi, în timp ce se apleca din nou, să scotocească victima prin buzunarele rochiei. Nu găsi nimic și se hotărî să o răsucească la loc în poziția în care o găsise. Dacă ucigașul fusese surprins de ceva neprevăzut și nu își încheiase treaba, avea să revină, cu siguranță. Și era bine să nu-și dea seama că deja crima lui fusese descoperită. În timp

ce capul revenea cu tâmpla stângă pe podeaua de lemn, zări o sclipire scurtă în buclele negre și cârlionțate. Se aplecă și mai mult, descurcând-i șuvițele.

— Un quvis de păr, spuse, ridicând cele două bucle în aer.

Se scotoci în buzunarul hainei și scoase un altul identic. Le puse unul lângă celălalt.

— Spuneai că nu se mai poartă de un secol. Cred că am descoperit, până la urmă, cine l-a însoțit pe asasin în timpul îndeplinirii ritualului.

— Sau cine a venit după el, ca să ia ceva de la cadavru.

Maria strânsese buzele atât de puternic, încât deveniseră o linie subțire și albicioasă. Avea o figură neașteptat de candidă, remarcă încă o dată Milovan și nu știu de ce simțea un atât de puternic impuls de a o mângâia pe față. Aruncă o ultimă privire către cele două legături de păr, apoi le vârî în buzunar.

— Detectivistic vorbind, posibilitățile sunt mai multe: criminalul și Rebecca Rintzler lucrau împreună și atunci se cheamă că au fost parteneri; femeia a venit după criminal, să ia ceva de la cadavru, așa cum ai spus tu, și atunci nu există nicio legătură între ei, devenind și ea o victimă; a fost șantajată să vină la cadavru, iar în cazul acesta legătura dintre ei este una specială, în care asasinul conduce partida; o terță persoană risipește dovezi ale prezenței ei în preajma cadavrului, apoi o ucide, imitând stilul de lucru al asasinului... în fine, ipoteze de lucru sunt multe, certitudinea una singură: Rebecca Rintzler s-a aflat în preajma cadavrului, într-o ipostază sau alta, și m-a mințit

cu privire la treaba asta. Așa cum m-a mințit și domnul Smarandache Constantinescu, primarul urbei, făurind un alibi special pentru ea. Cine spuneai că a inventat legăturile astea de păr?

Fata ridică din umeri. Lumina de afară îi scotea în evidență pistruii din jurul nasului. Zâmbi trist și își trecu mâna prin păr.

— Cadânele sultanului. Era un obiect de podoabă care le marca asemenea unei peceți, pentru ca toată lumea să știe că erau soțiile stăpânului suprem și să nu se atingă de ele. Cu vremea, moda asta a pătruns și în Europa, iar soțiile boierilor erau mândre să le poarte, spre a-și dovedi obediența soților față de domnul pus pe tron de sultan.

— Încă o dată, sunt uimit de câtă istorie practică cunoști. Am avut colegi în liceu, de nota 10, care ar fi putut să-ți înșiruiască toți domnitorii Țării Românești dintr-un anume secol, numele rudelor lor apropiate, pe dușmanii lor, bătăliile pe care le-au purtat, dar care habar n-aveau cu ce se îmbrăcau sau ce mâncau aceștia la cină. Cum reușești?

Maria clătină din cap, apoi își așeză palma peste brațul său.

— Ți-am mai spus: poate că am văzut toate astea cu ochii mei. Dar tu nu mă crezi, deoarece lucrurile nu se încadrează în logica pe care o cunoști și o aplici pentru a pune ordine în întâmplările vieții.

— Da, uitasem că tu ești Maria Asanina Paleologhina și că ai venit aici dintr-o istorie străveche, tocmai din timpul lui Ștefan cel Mare.

— Poate încă și mai veche, dar nu asta are importanță acum. Ce vrei să faci în continuare?

Alexandru Milovan se apropie de ferestruică și se uită dincolo de geam. Văiuga mărginită de cele două dealuri, care se termina în peretele mănăstirii, era îmbrăcată în ierburi înalte, aplecate de vânt până aproape de pământ. Văzu două ciocârlii care se ridicau spre cer, în aerul tremurător, într-un dans tainic al iubirii. Dacă ar fi fost afară, probabil că le-ar fi auzit și trilurile minunate.

— M-aș urca în primul tren și aș pleca spre București. Primarul a insistat chiar să fac asta.

— Dar n-ai făcut-o. Degetele i se strânseră ușor pe brațul lui. Ai venit aici și ai insistat să vezi un cadavru care nu are să-ți aducă decât necazuri. De ce?

Se uită în ochii ei adânci, asemenea bulboanelor Oltului. Cornelia părea atât de îndepărtată, încât făcea parte din altă poveste. Cum poți, oare, să trăiești atât de multe existențe într-una singură și să nu te rătăcești în propria ta viață? se întrebă, mușcându-se ușor de buza de jos. De ce unora le sunt date atât de multe clipe ieșite din comun, iar altora doar existențe cenușii până la paroxism? Și, mai ales, care dintre ele ar fi de preferat?

— Poate pentru că... începu, șovăielnic.

Maria se apropie brusc de el, se ridică pe vârfuri și îl sărută ușor pe buze. Apoi se îndepărtă și se întoarse cu spatele.

— Poate pentru că simți că trăiești o existență care nu este a ta. Poate că tânjești după o altă viață, care ți-a fost făgăduită la un moment dat, iar apoi ți-a fost refuzată fără

nicio explicație. Poate că numai îți amintești frânturi din ea, așa cum ar fi trebuit să fie, și rațiunea îți spune că sunt fragmente dintr-un vis despre fericire, care te cotropește și te părăsește, în mod întâmplător.

— De unde știi? șopti atât de încet, încât aproape nici el nu se auzi.

— Un om care a adormit sub o tufă și a visat că este un fluture, stând pe o frunză. Îți amintești? Un fluture care a adormit pe o frunză și a visat că este un om. Care să fi fost visul? Care să fi fost realitatea?

Nu cred că visez, își spuse și se mușcă de buza de jos până ce simți lichidul dulce-sărat și cald al sângelui cum îi umple încet gura. Dar realitatea în care exist mă obligă să fiu, simultan, și om și fluture. Își aminti vag despre o scenă oarecum asemănătoare, dintr-un vagon de tren, când un bătrân încerca să-l convingă că era un prinț bastard și-i dădea o parolă cu care să deschidă porțile istoriei. Oare ce semnificație să fi avut acea *sabie de oțel*? O existență care nu era a lui, îi spusese fata, cu ochi asemenea unor porți deschise spre o altă realitate.

— Trebuie să plec, răspunse, în cele din urmă. Te rog să rămâi aici până ce ies din mănăstire și să observi dacă mă urmărește cineva. Dacă se întâmplă așa ceva, lasă-mi vorbă la „Cireșica". Spune orice mesaj vrei tu, o să înțeleg că se ține cineva de urmele mele.

— Ce vrei să faci?

Ridică din umeri.

— Așa cum spunea primarul: să părăsesc Principatul cât mai repede cu putință. Dar nu înainte să găsesc asasi-

nul sau asasinii care au săvârșit crimele. Până atunci, însă, Maria... încearcă să stai cât mai departe de toate astea. Ar fi bine să te duci la frații tăi și să te culci. Iar mâine dimineață, când totul se va fi lămurit într-un fel sau altul, să te întorci la treaba ta.

— N-am să te mai văd, nu-i așa?

— Habar n-am. Nu am darul de a citi în viitor. Dar dacă soarta a făcut în așa fel încât să ne aducă împreună de-a lungul acestei zile ciudate, e posibil să facă același lucru și altădată. Oricum ar fi, vreau să știi că mă bucur că tu ai fost cea care m-a scos din toropeala apelor Oltului și nu altcineva. Îți mulțumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine.

Se aplecă spre ea și o sărută pe obraz. Apoi se lăsă prin trapă și coborî treptele cât putu de repede, cu gustul pufului de piersică al pielii ei pe buze. Pândi o clipă în penumbra gangului și, nevăzând nicio mișcare, se strecură printre porțile întredeschise și ieși în fața mănăstirii.

Aruncă o ultimă privire în urmă, după care porni cu pași mari înapoi, către orașul ce vălurea în căldura copleșitoare, asemenea unei îndepărtate Fata Morgana. Iureș veni o vreme după el, alergând și mușcând smicelele săltărețe ale ierburilor. Când ajunse destul de aproape de cei doi plopi uriași, lătră de câteva ori, se întoarse și porni înapoi spre mănăstire.

Se apropie de scorbura aflată în partea umbrită și se strecură înăuntru. Dacă nu ar fi fost atât de grăbit, s-ar fi făcut covrig în interior și s-ar fi lăsat pradă somnului. Dar abia de avea timp să verifice dacă lucrurile pe care le ascunsese acolo mai erau la locul lor. Ridică brațul și trase

de ladă. Deschise catarama și săltă capacul: hainele murdare și mirositoare așteptau să le scoată de acolo și să le îmbrace. Le scutură de câteva ori, le aranjă la loc, închise caseta de lemn și o vârî la loc.

Când ieși din scorbură, un cocoș cânta undeva, departe, în dreapta. Porni de-a lungul dealului Caloianca, cu ochii în patru, gata să se ascundă în iarbă, asemenea unui câine, dacă ar fi fost cazul. Nimeni nu părea însă să-l urmărească, cel puțin până ce trecu de primul rând de case, dincolo de care porneau străzile care înaintau până în inima orașului.

Când ajunse în fața primăriei, orologiul de pe fațada clădirii arăta că trecuse de șaisprezece cu aproape un sfert de ceas. Un vardist stătea de pază, rezemat de un chioșc de ziare, dar se uita în altă parte, în timp ce bea apă dintr-o gamelă de metal. Porni încet înainte și, când ajunse la linia de birje care așteptau nemișcate, ca într-o carte poștală sepia, se strecură în prima și îl bătu pe umăr pe birjarul ațipit.

— La hotel Cosma, te rog.

— Da, domnu', tresări acesta și pocni ușor din bici deasupra capului calului.

Birja porni încet în josul străzii, trecând foarte aproape de vardistul care continua să se uite dincolo de clădirea primăriei.

— Nu păreți din oraș, domnu', încercă muscalul să lege un fir de conversație.

— De ce, pe ăștia nu-i duci cu trăsura?

— Eh, ba cum nu... râse bărbatul nebărbierit de câteva zile. Dar la hotelul domnului Cosma nu trag decât cei străini de Slatina.

— Nu am treabă la hotel, se mulțumi să precizeze, lăsându-se pe spate. Am înțeles că acolo e o reprezentație de teatru bulevardier, la grădină.

— Ah, da, sigur... trupa domnului Tănase. Tot orașul o să fie prezent acolo. Dar până la ora opt decuseară, când se pornește distracția, mai e oleacă.

— Nici cu spectacolul nu am treabă, se mulțumi să precizeze și închise ochii, curmând discuția.

— Da, domnu', răspunse celălalt și pocni din nou din bici, îndemnând calul la mers.

Trecură pe lângă un grup de patru birje, ai căror muscali jucau zaruri, aruncând cuburile de os din paharul de piele direct pe caldarâm, apoi ocoliră un turn înalt, în vârful căruia era fixat un fel de butoi uriaș, din tablă.

— Turnul de foc, domnu', îi atrase atenția birjarul, trecând foarte aproape de două căruțe lungi, în care stăteau fixate în chingi butoaie de lemn, cu câte o pompă manuală la capătul opus jugului.

Câțiva bărbați, îmbrăcați în uniformă neagră, cu vipușcă roșie, lată, tivită pe picioarele pantalonilor din aba, cărau găleți pline cu apă și le vărsau în ele, stropind totul în jur. Unul îi privi, plictisit, morfolind între dinți chiștocul unei țigări stinse. Spuse ceva și ceilalți izbucniră în râs.

Mai jos puțin, merseră o vreme de-a lungul unei clădiri albe, cu etaj, pe peretele dinspre stradă al căreia Milovan

reuși să zărească o flamură albă, cu o cruce roșie în cinci colțuri, pe fond galben.

— Ce-i asta? întrebă, întorcând capul după flamură.

— Banca Israeli, domnu'. Oamenii zic că dom' primar aici își ține toți banii și primește dividente grase. Aici, evreii nu sunt prigoniți, așa cum se întâmplă prin alte părți. Avem chiar și o sinagogă și un cimitir jidănesc.

— Aha, făcu, revenind cu privirile în față și până ajunseră la destinație nu mai scoase un cuvânt.

Hotelul Cosma era o construcție în forma literei „L", cu latura lungă pe strada Kogălniceanu. Ușile duble ale intrării se găseau chiar pe linia de îmbinare a celor două laturi și erau păzite de un paznic înalt, îmbrăcat într-o haină neagră cu eghileți aurii. Când birja opri înaintea scării, acesta veni cu pas repede să deschidă ușa și să-l ajute să coboare.

Îi plăti birjarului și îi lăsă și un ciubuc măricel, fapt care-l făcu pe om să-l întrebe dacă vrea să-l aștepte și să-l plimbe apoi „prin locuri care meritau văzute de străini". Îl refuză și îi ceru portarului să-l ducă la recepție.

— Domnu' vrea să se cazeze la noi?

— Păi nu e un hotel?

— Este hotel, răspunse acesta stânjenit și mutându-și greutatea corpului de pe un picior pe celălalt. Dar unii vin la noi pentru restaurantul de la subsol, alții pentru terasa din grădină, mai ales acum, când joacă trupa Cărăbuș.

— Ei, bine, zâmbi el strâmb, cred că eu vreau câte puțin din toate. Și aș începe cu cazarea. Sunt camere libere, nu?

— Păi asta... asta ar fi o problemă. Camerele noastre sunt rezervate cu o lună înainte de spectacol. Vine lume din întreg principatul, ba chiar și de dincolo de hotare.

Era, într-adevăr, o problemă la care nu se gândise. Își frecă palmele, încurcat. Și când tocmai să pregătea să renunțe la ideea cu camera de închiriat, își aduse aminte de invitație.

— Exact asta sunt și eu, un invitat. Și încă unul special, pe care domnul Tănase l-a adus cu sine tocmai de la București. Uite, asta e invitația, iar în ea vei găsi cheia de la camera rezervată de dumnealui pentru mine.

Scoase invitația din buzunar și introduse în ea o hârtie de 10 ruble. Apoi o închise și i-o întinse, remarcând sclipirea din ochii bărbatului din fața sa. Acesta o luă, o deschise, se prefăcu a o studia cu interes, apoi i-o înapoie, fără bancnotă.

— Cred că știu despre ce cameră este vorba, domnu'. Vreți să intrați pe hol și să așteptați puțin pe canapea, până verific dacă jupânița a terminat de făcut curat în ea?

Pe holul lung și luminos era aproape la fel de cald ca afară. Păși de-a lungul covorului roșu, ros pe margini, hotărât să rămână în picioare. Se simțea atât de obosit, încât se temea că ar fi putut să aținească până se întorcea celălalt. Holul era mărginit de două rânduri de ferestre. Unele dădeau către strada Mihail Kogălniceaunu, pe care sosise cu birja, celelalte spre grădina interioară. Se rezemă cu palmele de tocul alb al uneia și o examină. O mulțime de mese din răchită împletită, cu fotolii din același material, risipite printre tufe de trandafiri, tunse scurt și pline de

flori. În mijloc, se înălța o fântână arteziană: un bol din piatră, în care o nimfă de aramă stătea în genunchi, cu mâinile împreunate deasupra capului. Din căușul palmelor țâșnea o șuviță înaltă de apă, pe care vântul o împrăștia peste trandafiri. În capătul celălalt al grădinii se zărea o scenă din lemn, acoperită cu o cortină cenușie.

Locul faptei, murmură, dar nu apucă să-și ducă gândul până la capăt. O mână îl bătu ușor pe umăr.

— Camera dumneavoastră e pregătită să vă primească, domnule. Îmi permiteți să vă conduc?

Portarul stătea aproape în poziție de drepți. Prin spatele lui trecu o slujnică îmbrăcată în doc albastru, cu un șorț alb prins de mijloc și cu o găleată cu apă în mână. Dădu din cap.

— Bagajele dumneavoastră?

Întotdeauna era vorba de bagaje! Trebuia să-și fi cumpărat măcar o geantă de mână.

— Vor veni mai târziu. Mergem odată?

Urcară pe o scară de metal care se rotea în jurul unui stâlp gros din lemn. Portarul se opri chiar în dreptul primei camere, de pe partea stângă, apăsă pe clanță și îi făcu semn să intre.

— Dacă aveți nevoie de ceva, trageți de funia de mătase de la capul patului, domnule. Un clopoțel va suna la bucătărie și un țal va urca imediat să vă ia comanda.

Intră și portarul închise încet ușa în spatele său. Camera era lungă și îngustă, cu un pat dublu pe mijloc, o masă și un scaun din metal, într-un colț, și un garderob cu încrustații frumoase, din lemn de cireș, în celălalt. Se

apropie de fereastră. Avea noroc, dădea tot către grădina interioară și, din locul unde se afla, putea să vadă câțiva angajați cărând cu roabele, printre trandafiri, tot soiul de obiecte, în direcția scenei.

Amplasează recuzita și decorurile, își spuse, lipindu-și fruntea de geam. Era cald. Totul era cald în această Slatină pierdută în inima unui Principat despre care habar n-avusese că există, până atunci. Totul era cald și vag neprietenos. Trebuia însă să se descurce. Trebuia să rezolve cazul, pentru a se putea întoarce în Regat fără să fie bântuit de gândul că Moruzov avea să-i agațe un etichet negativ la coada dosarului său de elev în an terminal.

Se întoarse spre pat și se așeză pe marginea lui. Avea nevoie de un sfert de oră de liniște și de un coniac bun, pentru ca mintea sa să înceapă să lucreze așa cum era obișnuită dintotdeauna. Ridică privirile. Șnurul stătea agățat pe marginea din dreapta a patului. Se întinse și scutură de el de câteva ori. În mai puțin de un minut se auzi o bătaie în ușă.

— Intră.

Un băiat slăbuț, cu un chipiu negru dat pe spate, înaintă cu pași șovăitori.

— Aveți vreo comandă, domnu'?

— Un coniac mare și tare. Cel mai bun care se găsește în pivnița restaurantului. Dacă îmi place gustul, o să-ți dau un baccșiș.

— Am înțeles, domnu'. Vreți un coniac Napoleon de 5 stele. Cu gheață sau simplu?

— Cu gheață.

Băiatul se retrase cu spatele și închise ușa, fără zgomot. Milovan se lăsă pe spate, cu picioarele atârnând pe marginea patului.

Închise ochii, gândindu-se cât de mult își dorea să fi avut timp să tragă un pui de somn. Un somn în care gândurile să i se limpezească și să-și dea seama care era, de fapt, firul principal de care trebuia să tragă pentru a dezlega tot ghemul acela plin de noduri și încâlceli. Un somn fără vise, care să-i limpezească misterul crimei dintâi, înainte ca să urmeze o a treia. Pentru că era convins că uciderile derivaseră una din cealaltă. Iar o a treia avea să tulbure cu totul orice diagnostic ar fi fost tentat să pună în acel moment. Atâtea personaje și niciun alibi ferm: primarul, soția celui omorât, șeful poliției... Iar pe deasupra, ca o aripă amenințătoare, plutea umbra omului în negru.

Omul în negru... Își aduse aminte de îndepărtata copilărie în care auzise pentru prima dată de jocul numit *omul negru*. Întotdeauna erau cel puțin trei jucători și, dintre ei, unul era ales să fie *omul negru*. Acesta, împreună cu un alt jucător, alegea un număr secret, iar participanții, ținându-se de mână, se roteau în cerc și cântau: „Ora unu a sosit/ Omul Negru n-a venit./ Ora două a sosit/ Omul Negru n-a venit." Când se ajungea la numărul secret, jucătorul care-l știa striga la ei: „Omul Negru a venit!" – și în acel moment toți o luau la fugă. Cel care era prins de Omul Negru îi lua locul și jocul se lua de la capăt.

Milovan răsuci capul într-o parte, respirând rar. O muscă bâzâi pe deasupra capului său, dar nu reuși să o zărească. Închise ochii și își puse întrebarea fundamentală, cea pe

care o purtase în subconștient încă din prima noapte care urmase atacului cu pumnalul: care să fi fost numărul secret ce îl făcea pe omul în negru să apară din ascunzătoare și să mai ucidă pe cineva? Oare era chiar un număr? Ori un cuvânt rar? O formulă magică? O propoziție, asemenea misterioasei formulări dumnezeiești *Fiat lux*, care a adus lumina peste lume? Nu se îndoia că era ceva ce știa, ceva pe care gândurile sale aproape că îl palpaseră, dar nu reușiseră să-l formuleze, îmbrăcându-l în imagine materială. Ceva de dincolo de realitate, de somn și de vis.

Când deschise ochii, cu inima palpitându-i violent în coșul pieptului, știu că greșise lăsând ușa deschisă, chiar mai înainte de a i se fi limpezit privirea. Omul în negru stătea pe singurul scaun din cameră, cu pumnalul înfipt în blatul mesei și cu propriul lui pistol așezat alături, cu țeava fixată în direcția lui. Înțelese că dormise cumplit de greu, dacă nu-i simțise mâinile pipăindu-l, desfăcând protecția hamului și scoțând arma din toc.

Vremea adevărului, se gândi. Sper să fie suficient de gentilom și să mi-l ofere, înainte de a mă ucide.

Încercă să zâmbească, dar buzele nu reușiră decât să i se întindă într-o grimasă. Ar fi putut să încerce să se repeadă la el, în loc să aștepte să fie măcelărit ca un miel. Știa însă că nu avea nicio șansă. Picioarele îi erau îndreptate în direcția ușii, iar scaunul era așezat într-un unghi de 90° în raport cu pieptul său. Dacă sărea din pat, o făcea în altă zonă decât se afla inamicul. Prima oară îl salvase întâmplarea: pumnalul alunecase pe ham. Acum, poate

că ar fi fost cazul norocului să intervină. Oricum, nu avea nimic de pierdut, dacă îi vorbea.

— Bună ziua, spuse și constată cu uimire că era răgușit. Ai adus coniacul?

Bărbatul îmbrăcat în haine negre și cu fața acoperită până sub ochi de o mască neagră de catifea își lăsă capul într-o parte. Pălăria cu boruri mari aproape că îi ascundea lumina ochilor.

— Il Grande Diavolo ti manda i suoi migliori auguri e ti chiede quando torni.

În clipa aceea știu că și ceea ce auzise cu atât de mult timp în urmă de pe buzele lui fusese rostit tot în italiană și își aminti cuvintele, pe rând, unul câte unul: „ Sono venuto per prendere la freccia d'argento dalle tue mani e con essa aprire la Porta dei Mondi".

Săgeata de argint scrisese și el cu creionul chimic pe șervetul de masă, înainte de a i-l fi întins lui Constantin Tănase, în restaurant. O sintagmă fără niciun fel de mister în ea, pe care i-o spusese bătrânul cu puțin înainte de a-și fi dat duhul, în tren. Ce fel de săgeată de argint doreau cu toții de la el?

Oare aceasta să fi fost magica formulă care unea crimele între ele?

Capitolul 10

Istoria se scrie întotdeauna cu sânge, îi spusese unchiul Eliad înainte de a-l strânge la piept și a-l urca în tren. Să îți aduci aminte de asta. Îi dăduse valiza de lemn chiar când vagonul se punea în mișcare, în direcția podului de metal construit de Anghel Saligny peste brațul Dunării. Un pescăruș plutea pe deasupra gării, țipând răgușit. Și îl rugase să nu uite asta, în timp ce mergea cu pași grăbiți de-a lungul liniei, însoțind vagonul ce prindea treptat viteză. Își amintea cum stătea pe treptele metalice, cu valiza în mâna dreaptă și cu cea stângă prinsă de bara de susținere și se uita la omul ușor cocârjat de bătrânețe, care se micșora, treptat, în urmă, apoi dispărea cu totul după primul cot pe care-l făceau șinele înainte de a se întinde de-a lungul podului.

Istoria aceasta se va scrie cu sânge, își repetă, privind cum bărbatul în negru întinde mâna cu revolverul în direcția sa, apoi auzi țăcănitul stingher al siguranței coborâte și se gândi că avusese parte de o viață frumoasă, chiar dacă nu fericită.

Fă-o odată! îi veni să țipe. Dacă tot era să moară, măcar să se întâmple totul cât mai repede și să nu-i ofere timp gândului să se răsucească și să-și dorească altceva. Dar

mâna cu pistolul se îndreptă brusc spre ușă și exact în clipa aceea se auzi un ciocănit și un glas sec și ușor neclar se făcu auzit prin lemnul acesteia:

— Sunt țalul, domnule! Am adus coniacul.

Ușa se deschise și, pentru o clipă, tabloul încremeni ca sub pensula unui maestru clasic, un Tiziano sau poate un Verrochio. În prag apăru un bărbat înalt, cu capul tuns chilug. Ținea o tavă în mâna dreaptă și un șervet de olandă pe umărul opus. Bărbatul în negru se ridică înjurând, iar scaunul căzu cu zgomot în urma lui. Degetul apăsă trăgaciul și glonțul spulberă sticla de pe tavă, împrăștiind lichidul maroniul în toate direcțiile. Șervetul zbură prin aer, în clipa când stăpânul lui se repezi, ca un berbece, cu capul înainte, către adversar. Milovan nu știu când se săltă în fund și nici când sări în picioare. Nu apucă decât să vadă cum pumnalul înfipt în masă e smuls de o mână, iar apoi cele două trupuri zboară prin geam, într-o ploaie de cioburi.

— Domnule... sunteți bine?

Băiatul pirpiriu, cu chipiul negru alunecat într-o parte pe părul bălai, își vârî botul de șoarece în cameră, holbându-se la el.

Milovan se repezi la fereastră chiar în momentul în care o a doua împușcătură răsună în grădină. Auzi un răcnet și o înjurătură, apoi sunetul unor pași care fugeau și zgomotul unor mese răsturnate. Când ajunse la tocul geamului, totul se terminase. Comisarul-șef al poliției ținea pistolul în jos și din mâna cealaltă, ridicată spre tâmpla rasă, țâșnea un val de sânge care îi îmbiba haina către cot.

Auzi un zgomot în spate și se răsuci brusc. În prag, alături de băiat, se ivise un fel de urs păros, acoperind întreg cadrul ușii.

— Sofronie! articulă el, uluit.

— Domnu', șefu' a zis să veniți cu mine. De îndată!

Din doi pași ajunse lângă el, îl apucă de umăr și-l smuci spre coridor.

— Dar... Tere... ăsta... șeful tău e în grădină... rănit...

— Se descurcă el. Important e să veniți cu mine, până nu se întoarce criminalul.

Îl urmă, neconvins, călcând apăsat pe covorul tocit. Coridorul era încă pustiu, dar știa cu siguranță că avea să se anime în curând. Coborâră scările în fugă, iar la parter, în loc să o apuce la dreapta, către ușa principală, Sofronie îl împinse spre stânga și fu nevoit să meargă până la capătul coridorului. Ușa toaletei pentru bărbați era întredeschisă și din nou mâna vânjoasă a celuilalt îl îmboldi. Intrară, apoi Sofronie deschise ușa ultimei cabine și Milovan căscă gura, uluit. Dincolo de prag, în locul vasului de WC, se întindea un alt hol, mult mai îngust, la capătul căruia se zărea o nouă ușă. Ajuns în fața ei, paznicul său scoase o cheie mare și neagră din buzunar, o învârti în broască și îl pofti să intre.

Se găsea într-o încăpere pe jumătate salon, pe jumătate bibliotecă, cu tablouri mari atârnate pe pereți. Văzu un car vechi cu boi trecând printr-un pârâu, cu un țăran învârtind un bici lung pe deasupra coarnelor lor și o cucoană cu umbrelă de soare deasupra capului, în spatele său, așezată pe un vraf de perne. Pe o altă pânză, alătu-

rată, era un peisaj de baltă, cu lișițe, egrete și câțiva bâtlani, înconjurând un băietan zdrențuit aflat la pescuit. Mai departe, încă, remarcă o culă bătrânească, într-un peisaj de munte, pe lângă care trecea un râu năvalnic. Un alt peisaj, cu un râu leneș, care torcea la marginea unei păduri de mesteceni, sub un cer siniliu, îi atrase atenția prin rama uriașă, de bronz, plină de înfloriturі. O carte groasă stătea deschisă pe o măsuță ovală, cu un press-papier așezat deasupra. Fotoliul-balansoar de alături părea că de-abia se oprise din mișcare. Undeva, în dreapta, se vedea o masă de scris, cu picioare arcuite și intarsii de os.

— Luați loc acolo, domnu'... Sofronie îi arătă cu degetul balansoarul. Șeful o să vină imediat. Eu merg să aduc câteva scaune până atunci.

Deoarece nu se vedea niciun alt loc pe care să stea, se așeză pe balansoar, cu o strângere de inimă. I se părea că violentează adăpostul intim al cuiva care tocmai ieșise să rezolve o problemă măruntă și urma să se întoarcă în scurt timp. Ridică press-papier-ul de pe carte, o trase spre el și se uită la copertă.

— „Săgeata de argint – comoara pierdută a vechilor iudei", citi cu voce tare.

— M-ați prins. Tocmai ați descoperit taina lecturilor mele secrete.

Se răsuci încet spre ușă, făcând balansoarul să se legene ușor. În prag stătea Smarandache Constantinescu, înalt și masiv, aproape nelăsând lumina să treacă printre trupul său și tocul ușii. Pomeții înalți ai obrajilor erau roșii de parcă mersese prin frig. Sau poate că numai alergase din

toate puterile ca să ajungă aici la timp, își dădu el seama, neștiind dacă să se ridice sau nu din scaun. În cele din urmă, se hotărî că era mai bine să rămână așezat.

— Nu știam că acest birou... mă rog, această bibliotecă vă aparține.

— Asta a fost condiția să-i vând hotelul lui Cosma, fără să se mai ajungă la licitație. După cum ai văzut, mi-a organizat o intrare secretă, pentru câteva momente de viață secretă.

Primarul făcu un pas și intră în lumina aurie a ferestrei. Alergase, optă el, în cele din urmă. Gulerul tare al cămășii era ud, iar de perii scurți și tari ai mustății îi atârnau picături fine de sudoare.

— Trebuie să înțeleg că am fost urmărit tot timpul. Puse cartea pe masă și așeză press-papier-ul peste foi. Ar fi fost cazul să mă gândesc mai adânc la problema asta. Deși sunt convins că am făcut destul de multe mișcări evazive, tocmai pentru a mi se pierde urma de către eventualii urmăritori.

Constantinescu merse până la fereastră și aruncă o privire cercetătoare dincolo de ea. Așa ar fi fost bine să facă și el, mai înainte de a se fi așezat. La urma-urmei, părea să fie singura cale de evadare în caz de necesitate absolută. Iar el încă nu o făcuse. Oboseala, buimăceala trezitului dintr-un somn greu, atacul omului în negru și salvarea în ultimul moment constituiseră însă prea mult. Și începuse să greșească. Dacă nu cumva greșea chiar de mai demult timp, după spusele bărbatului din fața sa.

— Doar un strop de răbdare, spuse celălalt, privind în continuare prin geam. Sunt sigur că domnul Vasali se va întoarce repede, iar oaspetele nostru de onoare nu va întârzia. Atunci, echipa va fi completă și vom putea trece la treabă.

— Echipa va fi completă?! întrebă, lăsându-se pe spate și mișcându-se în balansoar. Să înțeleg din afirmația aceasta, domnule Constantinescu, că am fost iertat de expulzarea cu care m-ați amenințat? Că, de fapt, fac parte dintr-un plan mult mai amplu și cu bătaie mult mai lungă decât am fost lăsat să înțeleg în momentul primei noastre întâlniri?

— În lumea aceasta, domnule Milovan, lucrurile nu sunt niciodată ceea ce par a fi.

Bărbatul râse și își aranjă cravata de mătase la gât. Era de o eleganță atât de studiată, încât Milovan se întrebă dacă își repeta toate gesturile în oglindă, de seara, înainte de a le face în public a doua zi.

— Pentru că tot avem puțin timp liber la dispoziție înainte de sosirea celorlalți... Ce credeți că este această încăpere în care discutăm acum, domnule Milovan? Un refugiu secret în care îmi aduc vreo iubită de care să nu știe publicul și nevasta? Eventual pe Rebecca Rintzler, în după-amiezile în care soțul ei era plecat pe teren, să studieze semnele?

Văzu tresărirea sa de surpriză și râse amuzat, dar fără să se desprindă de fereastră.

— Poate vreun sediu al păcatelor minții, în care îmi invit prietenii să jucăm jocuri de noroc și să luăm halucinogene care să ne transporte în Paradis mai repede decât

am merita-o? Vreun loc afurisit din care îmi conduc afacerile tenebroase, care au făcut din mine cel mai bogat om din Principat?

Se aplecă puțin către el, părând că-l studiază, cu mâinile încă așezate la spate, pe rama ferestrei.

— Câte puțin din toate și, totuși, cu totul altceva. Citeați titlul cărții chiar când intram. Uite, am să vă mai citesc eu câteva, de pe raftul... ăsta, să spunem.

Din doi pași, ajunse în dreptul bibliotecii și își sprijini mâna dreaptă de raftul de deasupra.

— „Esoterism în Evul Mediu timpuriu – Legenda unei săgeți fermecate", „Merlin și săgeata magică". „Săgeata de foc a lui Yahweh". „Zulfiqar, săgeata lui Muhammad, ginerele profetului". „Săgeata fermecată a vikingilor". „Honjo Masamune – Povestea unui arc și a unei săgeți de argint". „Joyeuse, misterioasa săgeată de foc a lui Charlemagne". Să vă mai citesc sau e de ajuns ca să vă faceți o părere despre cititorul acestor cărți? Toate, dar absolut toate sunt scrise pe aceeași temă și vă rog să mă credeți că pe unele dintre ele am plătit sume de bani care v-ar face să vă frământați în somn. În principiu, sunt cărțile unui cititor care caută ceva. Ceva atât de important, încât crede că banii nu reprezintă nimic în comparație cu valoarea secretului pe care l-ar putea ascunde.

— O săgeată... – murmură Alexandru Milovan, simțind cum îi îngheață sudoarea pe șira spinării. Sunteți cumva colecționar de arme străvechi, domnule Constantinescu?

— Într-un fel, rânji celălalt, împingând cotorul ultimeia la loc. Numai că eu intenționez să colecționez o singură

săgeată, dacă n-ați înțeles asta până acum. Una despre care se pare că știți locul unde s-ar afla.

— *La freccia d'argento*, murmură și stomacul i se strânse ca sub o lovitură de pumn. Va să zică, e adevărat că toată lumea de aici... toată lumea își dorește să pună mâna pe nenorocita aia de săgeată de argint. Iar eu, unul, mă văd obligat să o repet, habar nu am despre ce este vorba.

Chiar atunci ușa se deschise și Sofronie intră, aducând patru scaune deodată. Le așeză de-a lungul peretelui liber, își îndreptă spatele și îl întrebă pe primar:

— Mai aduc un rând?

— Cred că e de ajuns. Mai bine, ieși și vezi ce se întâmplă cu șeful tău. Vasali ar fi trebuit să ajungă până acum.

Ursul se înclină, mormăind ceva, și dispăru pe coridor, lăsând ușa întredeschisă.

— Cum se face că nu a găsit încă nimeni culoarul spre această încăpere? Milovan rânji, dezvelindu-și dinții albi și regulați. Cabina de WC e liberă pentru orice client, nu?

— De regulă, stă închisă cu cheia.

Marele mister era deja rezolvat, își spuse și continuă să se legene în fotoliu. Acum mai rămânea să-i spună că invitatul de onoare al întrunirii secrete era Majestatea Sa Carol al II-lea, pentru ca cercul să se închidă și să-l prindă în interior ca pe o veveriță în roata învârtitoare.

Undeva, departe, se auzi o ușă trântită, apoi liniștea se instaură din nou.

— Să înțeleg că sunt prizonier, nu?

— Vedeți vreo pereche de cătușe? Vreun grilaj? Vreo ușă închisă cu lacăt? replică primarul, mângâindu-și mustața.

Cred că invitat special ar suna mult mai bine. În fond, cine vă împiedică să vă ridicați și să părăsiți încăperea și hotelul, domnule Milovan? Eu, unul, nu am de gând să mă lupt cu dumneavoastră.

Dar Terente? clătină din cap acesta, fără să formuleze întrebarea cu voce tare. Dar Sofronie? Și cine știe câți alți vardiști, aduși să înconjoare hotelul și să se asigure că nu putea pleca din el, fără aprobarea lor. Lăsă capul în jos, continuând să se legene.

— Vă dau cuvântul meu de onoare că habar nu am despre existența niciunei săgeți, de bronz, de fier sau de oțel. Am auzit pentru prima oară despre treaba sta în urmă cu aproape 24 de ore.

— Dar ați scris parola de recunoaștere pe un șervet de damasc al acestui hotel. Un angajat l-a găsit în coșul cu lenjerie pentru spălat și i l-a arătat domnului Cosma, iar acesta mi l-a trimis mie. Cui îi era destinat, domnule Milovan?

Se făcea că nu știe sau chiar habar nu avea? Își linse buzele, dorindu-și încă un pahar cu coniac. Sau doar aripa liniștitoare a somnului, în adâncimea căruia de-abia apucase să plonjeze pentru câteva minute.

— Mă îndoiesc că nu aveți deja răspunsul la întrebare.

Smarandache Constantinescu zâmbi și ciocăni ușor cu degetele în masă.

— Cred că aș dori să aud măcar o confirmare a sa din partea dumneavoastră.

— Ei bine, dacă nu mă constrânge nimic, așa cum afirmați, mă îndoiesc că aș putea să vă ofer o astfel de confirmare.

— Evident că nu există nicio constrângere fizică, domnule Milovan, ce vă închipuiați? Nu trăim în Evul Mediu. Despre constrângerile psihologice nu a vorbit însă nimeni. Vă imaginați că ați fost văzut intrând în turnul clopotniței mănăstirii Clocociov și, după ce ați plecat, acolo a fost descoperit cadavrul unei femei?

Rămase cu gura căscată. Ia te uită, i se punea în spate o crimă!

— Nu există nicio singură dovadă materială cum că am ucis-o eu, spuse într-un târziu.

— Martorul afirmă că a văzut femeia urcând vie scările turnului, iar când ați coborât dumneavoastră, nu mai respira.

— Asta e... un fel de răzbunare pentru chestia cu alibiul pe care vi l-am solicitat?

— Asta ar putea fi o realitate căreia ar trebui să-i faceți față dacă lucrurile nu vor evolua în direcția normalității. Și nu este o amenințare, ci numai o simplă constatare.

Aproape că uitase că avea de-a face, de fapt, cu un judecător al Curții de Apel. Unul care știa să asculte motivațiile și să le potrivească la cauze mai abitir decât un detectiv. Pentru că meseria lui, pe lângă atribuirea unei pedepse conforme cu gravitatea delictului comis, consta și în a găsi eventualele inadvertențe din dosarele întocmite de poliție. Se găsea pe un teren extrem de alunecos, așa încât se cuvenea să pășească foarte atent.

— Și cui se presupune că ar trebui să furnizez această informație? Dumneavoastră, unei terțe persoane sau...

— Celui care oferă cel mai mult. Constantinescu zâmbi malițios pe sub umbra mustății și bătu cu palma în cotoarele cărților de lângă el. Și sunt unii care chiar au ce să ofere, vă asigur.

Trebuia doar să câștige timp, ca să încerce să înțeleagă dedesubturile acestei situații. O crimă pentru o săgeată de argint. Bine că nu ajunsese în Principat mai devreme decât o făcuse, altminteri ar fi riscat să i se pună în cârcă și prima. Deschise gura să spună ceva în legătură cu asta, dar nu mai apucă.

Se auzi o bătaie în ușă și aceasta se deschise imediat, fără să mai aștepte răspuns. În prag apăru o siluetă familiară, chiar dacă în primul moment nu știu de unde să o ia. Apoi recunoscu figura ascuțită a lui Ernest Urdăreanu, mareșalul Palatului Regal. Nu-l întâlnise niciodată până atunci, dar îi văzuse chipul de mai multe ori în presa capitalei și chiar în vreo două ziare germane, care bătuseră ceva monedă pe faptul că Adolf Hitler îi refuzase întrevederea solicitată, cu aproape un an în urmă. Urdăreanu nu păruse foarte afectat de acea hotărâre, iar gurile rele din afara camarilei regale șopteau că, de fapt, aceasta fusese doar un pretext, adevărata vizită fiind făcută de Urdăreanu numărului doi din biroul politic nazist, Heinrich Himmler.

— Poftiți, poftiți, domnule Mareșal!

Smarandache Constantinescu făcu doi pași în direcția ușii și îl pofti cu un gest larg să intre. Urdăreanu scrută încăperea cu atenție, apoi păși înăuntru, mișcând cu greutate piciorul drept. Era un bărbat slab, ușor adus de spate, purtând favoriți mari, roșcați, după moda englezească a

vremii. Părul rar era pieptănat într-o parte, scoțând la iveală urechile mari și ușor clăpăuge. Nu purta uniforma de Palat care-l făcea să arate precum un manechin într-o vitrină, ci un costum obișnuit, din twed negru, la două rânduri, cu o batistă în carouri așezată în triunghi în buzunarul de la piept. Ținea în mâna dreaptă un toc de ochelari, din piele, pe care îl deschise imediat și scoase din el un pice-nez cu ramă de oțel, pe care și-l fixă în ochiul drept.

Când se uită din nou la el, Milovan știu că de data asta mareșalul îl aprecia din priviri, întrebându-se ce strategie diplomatică avea să abordeze în cazul său. Dădu să se ridice în picioare, simțindu-se incomodat de postura de a se legăna într-un balansoar, în timp ce un personaj de talia lui Urdăreanu, și cu un picior bolnav, stătea în picioare, privindu-l de sus.

— Nu e nevoie, dragă domnule, aici suntem într-un fel de club particular, dacă-mi este permis să spun așa... Constantinescu zâmbi, înclinându-se ușor în fața mareșalului. Un club în care toți membrii săi, cu voie și fără de voie, sunt egali între ei din punct de vedere al statutului social. Aici nu există diferențe furnizate de vârstă, de poziția socială sau de avere. Va fi de ajuns să-l saluți pe domnul Urdăreanu și acesta va fi tot protocolul.

Milovan oftă abia perceptibil. Era clar că locul acela de onoare din fotoliu îi fusese rezervat fără să fi fost întrebat în prealabil, dintr-un motiv foarte simplu: de pe un scaun cu patru picioare te puteai ridica dintr-un singur salt, luându-ți prin surprindere companionii; era imposibil să faci acest lucru de pe un balansoar care se legăna sub tine.

Mai mult încă, nu-i luaseră arma de sub brațul stâng, dar nici nu mai avea acces direct la ea, oricât de rapid s-ar fi mișcat, din cauză că, stând rezemat de spătar, tocul se strângea foarte rigid în jurul pistolului. Deci ar fi avut nevoie de secunde bune până să ajungă la el. Se mulțumi să încline din cap și să aștepte derularea evenimentelor.

— A venit Tănase?

— A sosit în urmă cu aproape două ore, domnule Mareșal. Fiți liniștit, a primit, ca de obicei, cea mai bună cazare, cele mai bune feluri de mâncare și cele mai solicitate vinuri. Exact cum ați indicat. Fiecare om din trupa sa este urmărit de un vardist, așa încât nu s-ar putea trage nici măcar un vânt fără să știm de la cine provine și unde s-a aflat când l-a tras.

Ernest Urdăreanu dădu din cap fără să-și ia privirile de pe Milovan. Părea fascinat de persoana sa, așa cum o pisică este fascinată de un biet șoricel pe care-l pândește de o grămadă de vreme, scoțându-și în liniște ghearele din pernuțele moi, fără ca acesta să bănuiască primejdia care-l paște.

Poate că asta și suntem, niște șoareci lipsiți de putere și de previziune, adunați de soartă, de ghinion ori de vreun plan diabolic sub amenințarea pisicii, se gândi Milovan, simțindu-se brusc inconfortabil sub căutătura pice-nez-ului.

— Și membrii celorlalte delegații?

Smarandache Constantinescu păru o clipă nervos. Apoi zâmbi din nou și își trecu degetele peste mustață.

— Majoritatea au sosit deja și au fost cazați la Grand Hotel Regal, așa cum ați dat dispoziție.

— Dar nu toți.

— Nu toți, se arătă de acord celălalt. Delegații din Regatul Neerlandez și cei din Republica de la Weimar și-au anunțat întârzierea, iar Winston Churchill a shimbat în ultimul moment formatul delegației britanice, în locul lui Robert Anthony Eden trimițându-l pe amiralul Andrew Cunningham. Amiralul a anunțat că va ajunge la orele 20:30, venind cu un Halifax dinspre Polonia și că va ateriza pe câmpia de la Cireașov.

— Regatul Neerlandez e la fel de nehotărât în planul relațiilor externe pe cât este regina Wilhelmina în cel al afacerilor personale, mormăi mareșalul, dând din mână. Oricum, știm cu oarecare certitudine de partea cui vor așeza votul în urnă, așa că nu va fi nevoie să discutăm cu ei în prealabil. Dar rușii?

— Au sosit încă de ieri și au ținut-o numai într-un chiolhan până acum. Vardistul care îi supraveghează mi-a spus că au schimbat deja două crâșme și trei restaurante.

— Și Grigori?

— Gospodin Rasputin? Primarul rânji, clătinând din cap. Nu a ratat nimic. Presupun că la ora asta zace beat sub o masă și visează la Mama Rusiya, cântând „Oci ciornâie" și „Hai-da troika".

— Nu zace nimeni sub mese, gospodin!

Ușa se izbi de perete și în cadrul ei își făcu apariția o namilă de om, așa cum Alexandru Milovan nu văzuse decât arareori. Umerii lați erau acoperiți de o pelerină neagră

de aba, în rest era îmbrăcat ca un mujic din câmpia rusă, cu ițari de șiac, cămașă gălbuie din cânepă, lungă până la genunchi și strânsă la mijloc cu o funie, iar în picioare purta cizme de piele, cu tocuri înalte, pe călcâiul cărora avea bătute potcoave minuscule din oțel. Părul lung era tăiat în dreptul umerilor și pieptănat într-o parte și alta, cu cărare pe mijloc. Barba, care îi ajungea până la piept, era neagră și ușor cârlionțată, dar ceea ce îți fura privirile erau ochii săi mari, ca două tăuri adânci de munte în apa cărora te puteai pierde cu ușurință.

— Gospodin Rasputin, noi am crezut...

— Numai în unul Domnul Dumnezeu, făcător a toate cele văzute și nevăzute, poți să crezi, gospodin *mer*. Despre toate celelalte nu avem dreptul să spunem decât că am bănuit.

Intră tropăind și lovind cu pumnul drept în mâna stângă. La gât îi atârna o cruce din lemn negru, legată cu o șuviță din piele răsucită. Crucea se legăna într-o parte și-n alta la fiecare izbitură a pumnului, de parcă ar fi avut propria viață. Grigori Rasputin ridică mâna dreaptă și făcu semnul crucii deasupra celor prezenți.

— Gospodin Urdăreanu... mă bucur că vă întâlnesc în același loc unde se găsește și gospodin Milovan. În felul acesta, nu voi mai fi nevoit să alerg după fiecare în parte.

Vorbea corect românește, observă Alexandru Milovan, oprindu-se din legănat și strângând puternic între degete brațele scaunului. Dar avea un inconfundabil accent slav, care înmuia majoritatea silabelor pe care le rostea.

— Otkuda vy tak khorosho znayete rumynskiy yazyk, gospodin Rasputin?

— Moya mama rodilas' na beregu Pruta, gospodin Milovan. My s brat'yami khorosho govorim na etom yazyke. Tata, Ilici Piotrî învățase multe cuvinte de la mama și chiar îi răspundea, uneori, în limba ei. Doi dintre frații mei, Vasili și Cleopa, vorbeau destul de bine românește când am plecat din casa părintească. Iar unul dintre sfetnicii țarului vorbea, de asemenea, limba asta, bunicii săi fiind născuți la Iași. Dar domnia-ta cum se face că știi rusă?

— Am crescut în Dobrogea lipovenilor, răspunse, străbătut de fiorul unei aduceri aminte. Unul din trei colegi vorbea rusește, așa că, vrând-nevrând, am învățat-o și eu.

— E bine de știut asta. Rasputin își trase un scaun și se așează. Dacă nimeni nu ne invită, atunci să lăsăm protocolul la o parte și să ne simțim liberi să facem ce vrem, așa cum ne-a lăsat Domnul înainte de a ne izgoni din Rai.

Urdăreanu îi aruncă o privire interogativă primarului, iar acesta ridică ușor din umeri, vrând parcă să spună că nu avea nicio legătură cu apariția neașteptată.

— Sunt curios cum ați reușit să descoperiți că suntem aici, gospodin Rasputin. Își încrucișă brațele la piept și își lăsă capul într-o parte. Este un loc privat și domnul Cosma, patronul hotelului, ne-a asigurat că nu mai știe nimeni de existența lui. Să înțelegem că ne-a înșelat așteptările?

— Nu v-a înșelat nimic, domnilor. Ori poate că a făcut-o, fără să vrea. Rasputin ridică degetele de la mâna dreaptă și făcu o cruce în aer. Domnul îmi e mărturisitor în această privință. Dar voi nu știți nimic despre puterile aproape

supranaturale ale Ohranei. Cunoșteam locul acesta de adunare secretă încă de acum doi ani, de la ultima întrevedere, iar cel care mi l-a împărtășit a fost Piotr Racikovski, conducătorul secției din Paris. Acolo făcuse vorbire despre el domnul Cosma, într-o noapte, la o casă a pierzaniei numită Moulin Rouge. Și mărturisesc că am fost curios să-l văd îndeaproape, cu atât mai mult cu cât am aflat că aici urma să îl găsesc și pe acest cinstit gospodin pentru care suntem gata, noi, toate puterile mari ale Europei, să ne batem în oferte pentru a obține **săgeata**.

— Nu veți obține nimic! Domnul acesta nu este decât o imagine falsă. O Fata Morgana a deșertului.

Toate capetele se răsuciră spre ușă. Terente tocmai intra, aplecându-și ușor capul. Era chiar mai înalt decât Rasputin, observă Milovan, întrebându-se încă o dată dacă să se ridice sau nu din scaun.

— Domnul Ștefan Vasali este șeful poliției din Principat, îl prezentă primarul, făcând un pas spre el. L-ai prins pe asasin?

— Nici măcar nu știm dacă el este, cu adevărat, cel care l-a ucis pe Rintzler. Terente se ținea cu mâna stângă de umărul drept, iar printre degete i se scurgea un firicel de sânge. Știm numai că l-a atacat pe Milovan de două ori, o dată în București și a doua oară aici, în Slatina.

— Chiar faptul că l-a atacat... începu Constantinescu.

— Un atac armat nu dovedește o crimă anterioară. Poate că bărbatul acela avea de rezolvat o afacere personală cu dumnealui. De aceea l-a și urmărit până aici. Nu există,

însă, nicio dovadă materială palpabilă a faptului că el este asasinul lui Rintzler.

— Pumnalul cu care l-a chinuit și apoi l-a ucis pe atașatul cultural al Eretz Israel în Principat. Primarul ridică un deget în sus. Același pumnal te-a rănit și pe dumneata în umăr, nu, domnule Vasali?

— Unde ați văzut dumneavoastră acel pumnal, domnule primar? Vocea șefului poliției devenise iritată și șuierătoare. Cine v-a vorbit despre el? Când a avut loc confruntarea mea cu bărbatul în negru, în cameră nu se mai găsea decât agentul special Milovan. El v-a informat cu privire la acest aspect?

— N-am apucat să vorbesc nimic cu domnul primar despre asta, mormăi Milovan.

— Numai o singură persoană mai putea să știe despre armă, continuă Terente, răsucindu-se spre ușă. Sofronie! urlă el atât de tare încât zăngăniră geamurile. Ia bagă capul încoace, nemernicule!

Bărbatul asemănător unui urs carpatin vârî, așa cum i se spusese, doar capul prin cadrul ușii.

— Ce i-ai spus despre pumnal primarului? Vocea lui Terente abia dacă se auzea, dar amenințarea din ea părea o stâncă gata să se prăvale. Și, mai ales, de ce i-ai spus?

— Pentru că m-a întrebat de tine.

— Și pentru că te-a plătit ca să afle tot ce îl interesa în legătură cu ce făceam eu, nu?

Brusc, șopotul vântului se preschimbă în uragan.

— Mi-ai fost cel mai bun prieten, nenorocitule! urlă el, izbind cu patul armei în masă. I ty prodal menya za tridtsat'

serebryanikov, svoloch'? Vy znayete, chem zakanchivayutsya prodavtsy? Iuda s-a spânzurat atunci când a înțeles ce făcuse. Dar tu nu o să ajungi niciodată la funia aia...

Mâna sănătoasă zvâcni scurt spre buzunar și scoase de acolo vechiul lui Bayard, cu patul lustruit într-o parte de atâta folosire.

— Este de ajuns doar să clipești, Sofronie. Doar să clipești. T'fu ty! Întoarce-te și apuc-o înainte, cu palmele pe ceafă. Și până ajungem afară, să te gândești exact ce poveste să-mi spui. Pentru că dacă nu-mi place ce aud, faptul că am fost împreună 12 ani n-o să conteze deloc!

Ieșiră, trântind ușa de perete, iar Ernest Urdăreanu se strecură în urma lor, asemenea ultimei răsuflări a unui vânt care promitea să devină furtună.

— Domnule primar, sper din toată inima ca problema să fie rezolvată înainte de începerea spectacolului.

Capitolul 11

Grădina se umplea încet-încet cu oameni. Singuri, perechi sau în grupuri, intrau prin portalul de metal forjat care imita colonadele romane ale templului lui Jupiter din Capitoliu și se împrăștiau printre zecile de mese, conduși de țali îmbrăcați în vestoane negre, cu papioane albe la gât. Femeile, în rochii lungi de seară, purtau mănuși lungi, de ață și răsuceau deasupra capetelor umbrelute de soare. Bărbații care le însoțeau se salutau scoțând pălăriile tari de pe cap și făcând gesturi largi cu ele în jurul corpului. Dinspre intrările de serviciu veneau slujnice în haine de subretă, purtând tăvi mari de lemn pline de cupe înalte cu șampanie efervescentă. Cărările dintre mese erau pavate cu piatră cubică din granit roșu de Brazilia. Fiecare masă avea un stâlp de metal în apropiere, de capătul arcuit al căruia atârna un felinar cu gaz, iar în mijloc străjuia o vază cu trandafiri roșii și galbeni. O orchestră ascunsă în spatele scenei își acorda instrumentele și cânta în surdină pasaje din melodii cunoscute.

— Peste o oră începe spectacolul, anunță Smarandache Constantinescu, bătând cu degetul într-un ciob de geam rămas înfipt în ramă. Bine că nefericita întâmplare nu a avut loc după urcarea actorilor pe scenă.

Nimeni nu comentă nimic, toate privirile fiind ațintite asupra lui.

— Nu pot decât să scuz comportamentul șefului poliției, dar se pare că l-au cam lăsat nervii. Este de înțeles, ați văzut cum s-a luptat cu asasinul acela. Nu în fiecare zi încasezi o lovitură de cuțit în braț...

— Se vede de la o poștă lipsa unei poliții secrete, spuse în cele din urmă Grigori Rasputin, împreunându-și palmele în față ca pentru rugăciune.

— Suntem un stat atât de mic! se plânse primarul, ridicând din umeri. Oricare din guberniile voastre ne-ar putea băga în buzunarul de la piept și tot ar mai rămâne loc pentru câteva râuri, mai multe dealuri și vreo doi codri bătrâni. Înființarea unei poliții secrete ne-ar ruina bugetul și n-am mai avea bani să-i plătim nici măcar pe măturătorii de străzi.

— Domnule primar cu delegație, va fi suficient să ne asiguri prioritate în acțiunea de cumpărare a domnului Milovan, în raport cu celelalte oferte, și vă vom ajuta să înființați aici o secție a Ohranei atât de eficientă, încât veți ști și câte frunze cad toamna din copaci. Rasputin râse încântat de propria-i glumă și își mângâie barba inelată. Mai mult, vă putem pune la dispoziție un detașament de gardiști albi care să asigure ordinea pe străzile Slatinei și ne angajăm ca salariile lor să fie plătite de către guvernul țarist.

— Oho, sunt convins că țarul e foarte darnic cu aceia care îi satisfac dorințele. Din păcate, noi nu suntem în măsură să asigurăm vreo prioritate în acestă misiune diplo-

matică, înțelegeți, domnule Rasputin? Slatina și Principatul sunt zone neutre, iar tocmai respectarea acestei neutralități formează credibilitatea și stabilitatea noastră, ca teritoriu. Dacă v-aș asculta rugămintea, ar fi ca atunci când într-un porto-franco, liber de taxe, căpitănia ar pune o taxă pe aerul de respirat, nu pe mărfuri.

— Chiar și într-un porto-franco există o biserică, ceea ce înseamnă că Dumnezeu veghează asupra tuturor. Rasputin rânji și buzele-i groase dispărură pentru câteva clipe sub firele încâlcite ale bărbii. Ai putea să te opui cerințelor bisericii căreia îi aparții de drept, gospodin Constantinescu?

— Cerințelor bisericii pravoslavnice sau celor ale țarului Nicolae?

— Țarul Nicolae Romanov este unsul lui Dumnezeu pe pământ. Grigori Rasputin încrucișă primele trei degete și făcu o cruce în aer. Sau domnia-ta, primarule, pui la îndoială o asemenea descendență? Dacă nu, după cum bănuiesc, ar fi bine să-i asculți rugămintea pe care ți-o transmite prin umila mea persoană.

— Biserica de la Moscova nu poate să facă ordine în ogrăzile celorlalte biserici, observă ca pentru sine Alexandru Milovan, legănându-se ușor în scaun.

— Toate bisericile din Est sunt ortodoxe. Călugărul întinse crucea de la gât înspre ei. Pravoslavie, adică ortodox, în grecește, înseamnă „dreapta mărire a lui Dumnezeu". Care se face conform învățăturii pe care ne-au dat-o înșiși apostolii lui Iisus. Prin gura țarului Romanov, Domnul ne avertizează asupra unui rău cum nu s-a mai văzut încă

în această lume până acum. Iar acest rău, pe care Satana l-a împins cu ghearele lui printre muritori, își are locul în acest om, pe numele său Alexandru Milovan. Rugămintea expresă a Majestății Sale Pravoslavnice este să îl încredințați în mâinile mele și ale delegației din care fac parte, înainte ca acest rău să apuce să acționeze.

Primarul se rezemă cu spatele de tocul ferestrei, aruncând pe furiș o ultimă privire în grădină, unde mulțimea devenea din ce în ce mai mare. Prin geamul spart se auzeau târșitul scaunelor trase, sunetul pașilor pe aleile de piatră, saluturile ce se încrucișau prin aerul cald, pocnetul umbrelelor de soare care se închideau.

— Principatul funcționează de peste o sută de ani în formula și în parametrii aceștia, tocmai pentru că nu s-a implicat în derularea evenimentelor sociale, politice și militare din Europa. Este considerat singurul loc cu adevărat neutru din partea asta de lume și asta a făcut ca multe înțelegeri să fie semnate aici, iar multe războaie să fie evitate dincolo de hotarele sale. Nu am răspuns negativ la solicitarea Consiliului, adică am aranjat aducerea între granițele Principatului a domnului Alexandru Milovan. Mi s-a spus că va fi vorba despre un interogatoriu încrucișat, care urma să scoată de la el adevărul despre ceea ce cu toții cunoșteați sub denumirea de **săgeata de argint**. Iar acum constat că, de fapt, nu este vorba despre niciun fel de interogatoriu, ci despre cumpărarea acestui om ca sclav. A acestui om liber, care nici măcar nu are cetățenie în Principat și atunci, întreb, cui are de gând să facă oferte delegații Marilor Puteri? De la cine să-l cumpere? Și, mai

ales, de ce? Doar pentru că unul dintre consilierii de taină ai țarului Nicolae al II-lea vine și spune că este reprezentantul Răului absolut? Cine ne garantează că Grigori Rasputin are dreptate și că nu înșiră, pur și simplu, baliverne?

— Domnul Dumnezeu nu garantează nimic nimănui.

Pupilele călugărului se îngustaseră ca o lamă de cuțit, iar degetele mâinii drepte strângeau cu putere crucea de lemn de la gât.

— Nici nu are nevoie s-o facă, deoarece se găsește dincolo de lanțul cauzalității în interiorul căruia se desfășoară gândirea umană. Iar El ne-a trimis gândul său liber și la fel de fierbinte ca o rază de soare: Alexandru Milovan este Răul cel mare și, dacă nu i se va pune stavilă, va distruge omenirea pentru totdeauna.

— Și cui i-a transmis Dumnezeu acest lucru? Cumva dumitale, domnule Rasputin?

Milovan se mira că putea să vorbească atât de încet și de calm cum o făcuse. I se părea, din nou, că trăiește o existență dublă, că nu mintea sa este cea care acționează asupra corpului din balansoar, ci o alta, independentă de el. Aproape ca atunci când începuse să resimtă efectele otrăvirii, în București. Înțelegea vag și oarecum superficial că aparținea unei povești scrise de alții pentru ceilalți, că viața lui nu avusese până atunci decât un singur rost, acela de a servi scopului enigmatic al altora.

— Nu mie, eu sunt un servitor doar, atât de umil încât nu merit a fi băgat în seamă, ci țareviciului Alexei. Se știe doar că Iisus a spus „Lăsați copiii să vină la mine", nu? Spiritul țareviciului îi aparține Domnului, așa cum trupul

său le aparține părinților din carnea cărora a ieșit. Când prințul începea să sufere de hemoragie, spiritul său intra în contact direct cu Domnul, iar buzele lui prindeau să rostească adevăruri incredibile pentru cei care reușeau să îi înțeleagă bolboroselile. Așa am aflat despre pregătirea Marelui Reich de a schimba hotarele lumii vechi și de planurile lui Heinrich Himmler de a ucide credința în Dumnezeu prin capturarea **săgeții de argint**. Întotdeauna, după acestă formulă, Alexei rostea două cuvinte. Mi-a fost tare greu până ce l-am înțeles. Era numele dumitale Alexandru Milovan și nu era rupt de cel dinaintea sa. Pentru că **săgeata de argint** erai tu însuți.

Ochii călugărului ardeau ca și cum un jar nevăzut își reaprindea cărbunii dincolo de apa întunecată a pupilelor. Și focul acela era fixat asupra sa atât de palpabil, încât i se părea că putea chiar să îl simtă pe piele. Știa că orice ar spune și orice ar face nu avea să fie crezut. Dar avea măcar obligația să încerce, cum ar fi subliniat unchiul Eliad. Măcar față de conștiința sa.

— În încăperea asta, cineva știe mai multe decât spune, zise el, încetând să se legene și așezând tălpile pe podea.

— Recunoști asta? întrebă Rasputin, aplecându-se spre el.

— Întreb: ce v-a spus Soforonie, domnule Constantinescu, despre cel de-al doilea cadavru? Ce i-ați ascuns lui Vasali, așa cum mi-ați ascuns și mie, despre prima crimă? Și de ce a trebuit ca amândouă să se petreacă în incinta acelei mănăstiri?

Chipul primarului rămăsese neclintit, în timp ce el își formula întrebările-acuzații. Poate că devenise o nuanță

mai livid, dar asta n-ar fi putut să spună cu precizie. Încet de tot, aplecă fruntea către dreapta și aruncă o ultimă privire prin golul ferestrei. Chiar atunci Milovan observă că ușile duble ale hotelului se închideau în urma ultimilor sosiți, iar culoarul de dincolo de ușa pe care ieșise șeful poliției și acolitul său se umplu de tropăitul mai multor picioare încălțate în bocanci. Pieptul conducătorului Principatului se umflă de un oftat de ușurare.

— În sfârșit! murmură el și reveni către cei doi oaspeți fără de voie ai săi. Domnilor, dați-mi voie să vă prezint echipa noastră de intervenție în cazuri de forță majoră și pe Nicopol Vanghelie, comandantul acesteia...

Ușa se izbi de perete și în cadrul ei apăru un bărbat masiv, transpirat, îmbrăcat în uniformă de vardist.

— Domnule primar, am sosit, la ordin. Toți treizeci, așa cum ați poruncit.

— Și Vasali?

— A reușit să sară peste gard și a dispărut în parcul „Principesa Maria", deși doi din oamenii mei s-au agățat de el cu ambele mâini. Dar are putere de diavol omul acela, s-a scuturat de ei cum se scutură ursul de câini. Am trimis șase inși în căutarea lui, dar dacă apucă să intre în zona de bălți de dincolo de Moți, va fi foarte greu să-l mai găsim.

— Și celălalt?

— Omul lui era deja mort când am dat năvală. Avea gâtul tăiat dintr-o parte în alta.

— Numai asasini peste tot! șuieră Smarandache Constantinescu. Parcă am intrat într-un stup de albine sălba-

tice înfuriate. Toate înțeapă, fir-ar să fie! Încătușați-i pe acești doi domni și duceți-i în arestul de pe Stavropoleos nr. 11.

— Sub ce acuză? se interesă Milovan.

— Omor deosebit de grav: domnul delegat special Rasputin Grigori este acuzat că l-a torturat și l-a ucis pe Stefan Isac Rintzler, atașat cultural al Eretz Israel, iar domnul Milovan Alexandru pe soția acestuia, doamna Rebecca Rintzler.

Bărbatul din prag se trase într-o parte și le făcu loc să intre pe lângă el vardiștilor din rândul din spate.

— Sunt delegatul special al Majestății Sale Imperiale Nikolai Alexandrovici Romanov! izbucni călugărul, când cel mai apropiat polițist îi puse mâna pe umăr. Am imunitate diplomatică. Arestarea mea va conduce la declanșarea unui conflict internațional. În mai puțin de 48 de ore, denumirea de Principatul Român nu va mai exista pe nicio hartă.

— Acuzația de crimă dovedită este mai presus de orice imunitate, replică primarul, ridicând din umeri. Chiar și de cea înaintea lui Dumnezeu. Duceți-i! Dar mai înainte, luați-i pistolul agentului.

Milovan rămase nemișcat în fotoliu, lăsându-l pe vardistul care se proțăpise în fața balansoarului să îl pipăie după arme și să i-l scoată din toc. Apoi se ridică încet, la un semn al acestuia, și întinse mâinile în față, să-i fie încătușate. Grigori Rasputin se zbătu și reuși să-l arunce la podea, cu o singură lovitură de pumn, pe vardistul cel mai apropiat. Dar cei din spatele său năvăliră cu toții

peste el, îl izbiră cu pumnii și cu picioarele, apoi îl așezară pe burtă și îi legară mâinile la spate.

— Bog nakazhet vas, svolochi! zbieră el, printre gâfâituri și gemete. Nikto ne uskol'znet ot Yego suda.

— Taci naibii, călugăr afurisit! îl izbi un vardist cu piciorul în coaste. Nimeni nu-i iubește aici pe cei cu rasă de șiac.

Îl ridicară de jos și îl puseră la mijloc, între patru gardieni. Milovan ridică mâinile, în semn de neîmpotrivire.

— Merg singur, spuse. Nu e nevoie să mă loviți.

— Voi ăștia din Regat! șuieră comandantul vardiștilor și scuipă chiar pe bombeul pantofilor lui. Nu degeaba se zice că nu aveți sânge în vine, ci păsat fiert. Scoateți-i afară pe amândoi și urcați-i în dubă!

— După ce îi închideți, vreau ca încă o echipă de șase inși să pornească dinspre sud de Moți și să cearnă ținutul bălților palmă cu palmă. Luați câinii de căutare de la Mandache. Primarul își netezi mustața cu degetele de la mâna stângă. Vanghelie, dacă mai faci o singură greșală, ajungi după gratii alături de domnii aceștia, ai înțeles?

Bărbatul cu mustață lungă și neagră dădu din cap, fără să spună nimic.

— Doresc ca până la începerea spectacolului, Ștefan Vasali să fie prins și întemnițat. Promiteți 1000 de sfanți de argint celui care vă ajută cu vorba ori cu fapta să îl aduceți după gratii.

— Am înțeles, domnule primar.

Nicopol Vanghelie se trase un pas înapoi, făcând loc prizonierilor și paznicilor să treacă pe lângă el, apoi închise

ușa cu grijă și porni către ieșire, în urma detașamentului de intervenție.

Îi urcară într-un furgon tras de doi cai, care aștepta în curte. Înăuntru se suiră și doi vardiști, cu puștile în mână, iar alți doi încălecară pe caii ținuți de frâne de un coleg și porniră în urma lor, bocănind puternic pe pavajul din piatră cubică. Cât timp furgonul se află în mișcare, cei doi nu reușiră să schimbe nici măcar o vorbă, dar după ce acesta se opri, iar paznicii coborâră ca să îi transporte la celulă, Rasputin se răsuci spre el și îi spuse rânjind:

— Kto by mog podumat' takoye, Bozhe?

— Bog ne imeyet k etomu nikakogo otnosheniya, monakh. Nu pot să cred că Dumnezeu însuși se interesează de umila mea persoană și că El te-a trimis după mine.

— Alexei Nikolaevici a avut dreptate: ne vei distruge pe toți, întruchipare a Răului!

Călugărul ridică ambele mâini încătușate și făcu semnul crucii în direcția lui. Nu mai apucă să spună și altceva, deoarece unul dintre paznici vârî capul înăuntru și le spuse să coboare.

Primul sări din furgon călugărul hlîst și imediat după el, Milovan, gata-gata să se împiedice de marginea ridicată a podelei. Se găseau într-o curte interioară, mărginită de duzi și pruni ale căror fructe mici și galbene se zăreau printre frunze asemenea unor ochi iscoditori. Clădirea lângă care staționa furgonul avea un singur etaj și se apropia cu unul din capete de stradă, separată de aceasta printr-un gard de uluci, iar cu celălalt se pierdea într-o livadă de pomi fructiferi, printre trunchiurile cărora erau risipiți

câțiva stupi de albine. Vardiștii îi înconjurară, cu armele ațintite spre ei, și îi conduseră către ușa grea, de metal, deasupra căreia se întindea o aripă din metal ruginit și sticlă-vitraliu, prăfuită și pătată de muște.

Holul lung și întunecos era mărginit de o parte și de cealaltă de uși din metal cu o ferăstruică situată la înălțimea ochilor, înzestrată cu zăbrele verticale de metal. Nicopol Vanghelie o împinse la perete pe cea de-a treia, de pe partea dreaptă și le făcu semn să intre. Când ușa se pocni în cadrul metalic, în urma lor, iar sunetul hârșit al zăvorului se stinse, Alexandru Milovan se răsuci încet și examină încăperea în care fuseseră închiși. Era o celulă tipică de închisoare, așa cum mai văzuse la Jilava, când fuseseră repartizați pentru o săptămână de practică, în anul anterior: două paturi de metal suprapuse, cu saltele vechi și aproape negre de mucegai, o pătură peticită, un burduf de pernă, o masă, o cană de tablă, un scaun și o găleată înaltă de metal, acoperită cu un capac de lemn, pe post de latrină. Rămase în picioare, lângă ușă, curios să vadă cum reacționează celălalt.

Rasputin se așeză pe marginea patului de jos, scoțându-și pelerina din aba și așezând-o alături de el. Cămășoiul din cânepă care îi trecea de genunchi era răsfrânt în sus peste pantaloni, dar el nu părea că băgase asta de seamă.

— Și acum? întrebă el după câteva clipe, suflându-și nasul cu zgomot.

— Așa cum am spus: în încăperea asta, cineva știe mai multe decât spune.

Milovan se apropie de scaun, îl șterse cu dosul palmei și se așeză pe el. Își simțea ochii umflați și știa că sunt roșii din cauza oboselii și a nesomnului.

— Ce înseamnă **săgeata de argint**, gospodin Rasputin? Și de unde știi că eu sunt cel care se ascunde sub denumirea aceasta?

Luă cana de tablă și se uită în ea. Era goală, iar lui îi era sete. Din ce în ce mai sete. Ar fi dat toate teancurile de bani din buzunare pe o cană cu apă rece.

— Ai citit vreodată Biblia, domnule Milovan?

Era o întrebare capcană sau, pur și simplu, una obișnuită? Se hotărî să răspundă cu prudență:

— Fiecare creștin a citit, într-un moment sau altul din viața lui, câteva pagini din Sfânta Scriptură. Nu cred să fi citit, însă, și nici să fi auzit la vreo slujbă de duminică menționată această denumire.

— Așa este, dădu din cap Grigori Rasputin și își încrucișă brațele la piept. Pentru că ea nu apare decât întruna singură – în *Biblia din Mainz*, dacă ai auzit vreodată de ea.

Clătină din cap. Nu auzise. Era adevărat că unchiul Eliad îi citea uneori pasaje sau chiar pagini întregi din Noul Testament și că atâta timp cât locuise în Cernavoda îl însoțise la slujbele de duminică, dar nu fusese niciodată un îndoctrinat.

— Foarte puțină lume a auzit, dădu din cap călugărul. Este ultima Biblie scrisă de mână, mai înainte de apariția primei Biblii tipărite, de către Gutenberg. Este uriașă, dacă ne raportăm la dimensiunile cunoscute, în epocă, ale manuscriselor pline cu iluminațiuni. Dar textul ei nu

diferă decât prea puțin de cel al unei Biblii Vulgata. Iar una dintre diferențe este chiar aceasta – la un moment dat, Domnul îi spune arhanghelului Gavrilă: „Iar acolo unde Arcașul va trage cu **săgeata de argint** în pământ, să construiți Biserica mea." De-a lungul secolelor, mii de oameni, mai mult sau mai puțin luminați, au căutat această Biserică. Cavalerii cruciați sunt doar o parte dintre ei, însă acea parte care s-au apropiat cel mai mult de rezultatul final al căutării.

— Ordinul templierilor, spuse încet Alexandru Milovan și se mișcă pe scaun, făcându-l să scârțâie. Sărmanii soldați ai lui Hristos. Hugo de Payens...

Buzele lui Rasputin se încrețiră într-un zâmbet, pe jumătate ascuns sub firele lungi și cârlionțate ale bărbii.

— Ei, da, Hugo de Payens, primul mare Maestru al Cavalerilor Templieri. Văd că ai auzit de el.

— Pentru asta sunt bune, uneori, rudele apropiate, se strâmbă celălalt și rămase în așteptare.

Călugărul își împreună palmele și se cufundă în rugăciune. Ținea ochii închiși, iar buzele murmurau uneori cuvinte în rusă, dar atât de repede și de încet, încât Milovan nu reuși să înțeleagă nimic din ceea ce auzea. Când murmurul încetă, Rasputin își ridică din nou privirile și le ațintì asupra sa.

— Prostite za vopros, gospodin Milovan... dar ai idee ce a făcut preacinstitul Hugo de Payens pentru lumea asta? Va trebui mai întâi să încerci un exercițiu de imaginație și să te gândești că a trăit în secolul al XII-lea, după Christos.

— Un ordin militar. Probabil primul din istoria modernă.

— Și asta. Dar și mult mai mult decât atât: a pus bazele primei bănci din lume. El o numea Casa Templului. Dacă te duceai și depuneai o sumă de bani, la cea din Londra, iar apoi te deplasai la Varșovia, să spunem, cu biletul încredințat de aceasta, Casa de acolo îți punea în mână suma respectivă de bani, din care îți reținea un comision pentru servicii. Știi la ce a servit această Casă?

Milovan ridică din umeri.

— Nu sunt un specialist în istorie. Dar presupun că voi afla în următoarele clipe, nu?

Grigori Rasputin își așeză brațele în poală și își încrucișă degetele.

— Cei care au pus bazele ordinului nu au făcut asta ca să se îmbogățească. Poate că afirmația este hazardată, ținând cont că a fost organizația cea mai bogată pe care a cunoscut-o Europa medievală. Dar nu, ordinul voia să folosească acești bani pentru a descoperi Biserica lui Hristos. Toți cei nouă membri fondatori, Hugo de Payens, Godefroy de Saint-Omer, Payen de Montdidier, Archambaud de St. Agnan, Andre de Montbard, Geoffrey Bison și doi oameni cunoscuți sub numele de Rossal și Gondamer, credeau cu toată ființa lor că această Biserică nu era formată doar din cuvinte, ci era una materială, cu ziduri, clopote, naos, pronaos, navă, altar, amvon, cor și transept. Și că în încăperile ei din subsol ascundea Trecerea.

— Trecerea?!

— Ei, da, Trecerea, domnule Milovan. Trecerea spre ***lumea dintâi***, din care cei care te caută cu atâta osârdie

acum cred că ai proveni. Trecerea pe care fiecare dintre marile puteri de acum și-ar dori să o stăpânească, pentru a ajunge în acea lume unde să găsească ajutor pentru planurile de stăpânire a acestei lumi. Ca și cum Dumnezeul care s-ar găsi acolo nu ar avea altceva de făcut decât să-și plece urechea la cererile lor lipsite de sens, sforțându-se să le facă pe plac.

— Râzi de mine, nu, părinte Rasputin?

— Dacă e să râd de cineva sau de ceva, aceea ar fi mai degrabă omenirea asta nătângă, care își închipuie lumea din cer asemenea celei de pe pământ. Plină de tare, de vicii, de lăcomie și de ură. O lume pe care numai focul Satanei ar putea să o mai purifice, dar Domnul pare că încă nu este interesat de acest lucru și îi lasă pe mai marii ei să își facă mendrele.

Tăcură amândoi o vreme, ascultând un zgomot îndepărtat de pași venind de undeva de deasupra capetelor lor. Apoi, când și acesta încetă, bâzâitul unei muște prinsă într-o plasă de păianjen îi luă imediat locul.

Milovan își frecă palmele una de alta, străduindu-se să-și găsească echilibrul interior.

Încercaseră să-l ucidă, apoi, brusc, ajunsese să urmărească un ucigaș; după care devenise el însuși urmărit ca ucigaș, iar acum era socotit stăpânul unui secret tulburător, venind din adâncul veacurilor. Cineva îi spusese că era un biet orfan, fără prea mult noroc pe lume; apoi aflase că acea persoană la care ținuse mai mult decât la orice pe lume fusese numai o ființă mincinoasă și că, de fapt, el era o beizadea, fiul bastard al unui rege și al unei femei

ușoare. Și că singura rudă pe care o mai avea în viață, fratele său vitreg, era însuși regele țării în care își trăise copilăria, adolescența și o parte din tinerețe. Toate se învârtejeau atât de puternic în jur, încât nu mai era în stare să distingă între adevăr și minciună, între realitate și plăsmuire. Ce însemna acea fabulație, ***lumea dintâi***, pe care i-o servea cu atâta aparentă inocență călugărul nebun Grigori Efimovici Rasputin, sfetnicul de taină al Romanovilor?

— De ce ar trebui să cred fie și numai o iotă din ceea ce-mi spui, svyatoy chelovek? Dacă stau bine și mă gândesc, nu-mi aduc aminte ca în vreuna dintre Scripturi să fie amintită măcar o dată denumirea de ***lumea dintâi***. Și atunci, ce fel de biserică ar putea să fie o Poartă către ea?

Rasputin râse și clătină din cap. Apa ochilor îi strălucea asemenea licăririi unei stele îndepărtate.

— Oh, Gospodi! Să fii chiar atât de preacurat la suflet? Chiar atât de neatins de răutățile lumii acesteia, care pare să țină mai mult de Celălalt decât de El? Iisus însuși a fost cel care a spus că Biserica lui este una singură și e imaterială. Toate cele ce s-au ridicat din lut, piatră, cărămidă sau beton sunt doar capcane menite să o ascundă. Pentru că El, Iisus, a pus semnele Trecerii într-o ființă, nu într-o piatră. Într-o ființă care să dăinuiască de-a lungul curgerii timpului mai mult decât pământul sau piatra. Mai mult chiar decât răsuflarea de foc a stelelor. Nu, nu te mira, nu a creat un nemuritor, ci o linie de descendență nemuritoare. Așa cum sunt ei de slabi, cu carnea supusă tuturor amenințărilor universului nebun în care trăiesc, oamenii

vor atinge mereu nemurirea prin progeniturile lor. Iar esența care formează spiritul tău va trece mai departe, în urmașii tăi, cu secretul ei minunat și îngrozitor, dacă nu cumva acest secol a fost cel chemat să te oprească din alergare și să deschidă, în sfârșit, caruselul lumilor-alternative.

— Ce sunt acelea lumi-alternative?

Călugărul își mișcă degetele o vreme, numărând boabele unor mătănii invizibile.

— Povestea paradisiacă despre Adam și Eva cei alungați din Rai este doar o poveste. Frumoasă, morală, dar numai o poveste. Firește că ei au existat, trebuia să existe, ca să poată să rămână în amintirea urmașilor urmașilor lor. Dar ***lumea dintâi***, Raiul, nu a fost niciodată înconjurat de *altceva*. A fost doar Lumea. Gestul Evei și al lui Adam... în urma lui, ***lumea*** Raiului s-a spart în milioane și milioane de bucăți. Nu Dumnezeu i-a alungat din Rai. Au rămas doar pe una dintre acele bucăți. Pe cea dintâi. Iar Cel Veșnic a pus săgeata care arată sensul de curgere al micilor lumi întru înapoi, către cel dintâi, în pântecul Evei. Ea a trecut din sângele lui Cain în cel al fiului său, Enoh. Enoh a fost tatăl lui Irad; Irad a fost tatăl lui Mehuiael; Mehuiael a fost tatăl lui Metuşael şi Metuşael a fost tatăl lui Lameh. Săgeata de argint a trecut de la unul la altul, străbătând stirpea omenească de-a lungul miilor de ani, până ce a ajuns la tine, Alexandru Milovan.

— La mine? întrebă el răgușit.

— Ești fiul lui Ferdinand Viktor Albert Meinrad, din Casa de Hohenzollern-Sigmaringen. Bastardul lui, fie.

Dar fiul lui, totuși, și, prin el, ai ascendență directă până la acel îndepărtat și hulit Cain. Ești **săgeata de argint** care poate să unifice cioburile sparte ale Lumii Dintâi.

— Doar așa, pentru că spui tu asta, un călugăr despre care cei mai mulți cred că e pe jumătate nebun și pe jumătate pervers? Nu ai o reputație prea grozavă dincolo de hotarele Rusiei, domnule Grigori Rasputin. Așa că, de ce ar trebui să cred toate balivernele pe care mi le-ai înșirat?

Rasputin se ridică în picioare. Era un bărbat înalt și îl domina cu aerul său pe jumătate solemn, pe jumătate sălbatic. Făcu prin aer semnul crucii înspre el.

— Pentru că sunt singurul care poate să te scoată de aici și să-ți dăruiască viața veșnică, dacă vei fi de acord să arăți direcția către ***lumea dintâi***.

— Ai vorbit despre Dumnezeu. Ești călugăr și faci mereu semnul crucii. Nu cumva numai unul Domnul Dumnezeu poate să dăruiască viața veșnică? Toate religiile lumii sunt de acord cu asta, indiferent cum s-ar numi ele. Este oare bunul Dumnezeu, în persoană, cel care face oferta?

Rasputin se holbă la el, apoi începu să râdă. Hohotele sale umpleau încăperea, făcând să zăngăne ferestruica, treceau prin ușa de metal și se pierdeau în obscuritatea coridorului. Într-un târziu, izbi cu pumnul său mare în perete și Milovan ar fi putut să jure că acesta se cutremurase pentru o clipă.

— Nu, doar un sărman cruciat, domnule. Hugo de Payens este cel care te ofertează.

— Hugo de Payens? Dacă nu mă înșel, a murit de vreo opt secole. În Palestina.

— Oho, văd că ai ceva cunoștințe despre istoria Ordinului... Rasputin se opri din râs și își șterse ochii cu dosul palmei. Dar și aceea este o poveste, domnule Milovan. O poveste pentru cei care au nevoie de povești. Dacă nu ar fi murit undeva și cândva, marele Maestru al Ordinului ar fi bătut la ochi. Și care să fi fost cea mai la îndemână acuză pentru cei care se dovedesc nemuritori?

— Că aparțin Diavolului, șopti el, cu inima cât un purice. Simțea cum pielea i se înfioară ca atinsă de un vânt rece. Mulți, foarte mulți oameni au murit pe rug de-a lungul secolelor sub această acuzație.

— Da, foarte mulți. Prea mulți, chiar. Așa că Hugo de Payens trebuia să moară și el, ca să nu poată fi acuzat de asta. A murit de nenumărate ori de-a lungul timpului, domnule Milovan. A fost și Robert de Craon, cel de-al doilea Maestru al Ordinului, și Bernard de Clairvaux, și Jacques de Molay. Are rost să-i enumăr pe toți? Acel Hugo de Payens a luat diferite înfățișări și diferite nume pentru a scăpa de curiozitatea și spaimele umane, care îl voiau muritor, ca și ei.

Alexandru Milovan se zgribuli ca atins de răsuflarea înghețată a austrului. Deși afară căldura toropitoare scotea aburi tremurători din ziduri și făcea frunzele să se răsucească, cumva, în jurul lor, aerul se răcise de parcă ușa unei ghețării s-ar fi răsucit în balamale.

— Sunt povești pe care nu le cunosc și pe care nu am posibilitatea să le controlez, spuse el, frecându-și brațele cu palmele.

— Nu de aceea ți le-am spus.

Rasputin își clătină capul și barba sa lungă făcu un rotocol prin aer.

— Atunci... ce vrei de la mine?

— Să-mi arăți direcția. Locul unde se găsește Poarta prin care ciobul acesta de lume își menține legătura cu celelalte cioburi.

— De ce aș face asta?

— Pentru că ești doar un om, la urma-urmei, și vrei să îți trăiești viața ce ți s-a dat. Singura viață ce ți s-a dat. După ce îmi vei spune ce vreau să știu, jur să te las să îți trăiești această viață.

— Și cum ai să faci asta?

— Îți voi dărui uitarea. Trăsătura caracteristică numai oamenilor.

— Dar tu? Dacă eu, ca om, am o singură viață, tu ce ești, de îmi spui că ai mai multe?

Grigori Rasputin răsuci un inel al bărbii între degete. Se gândi puțin, apoi ridică fruntea către el.

— Un paznic? Nu știu cum aș putea să definesc altfel ceea ce sunt. Nu aveți suficient de multe cuvinte pentru a exprima toate fețele realității. Dar, da, cel mai mult mi se pare că sunt un soi de paznic. Un păzitor al trecerilor. Al porților dintre cioburi.

— Dacă luăm de bună ceea ce spui... Milovan hârâi din gât și trimise o flegmă în direcția pragului ușii de metal. De fapt, ce păzești aici? Și cum să-ți spun, Grigori Rasputin? Hugo de Payens? Sau altcumva?

— Cred că Rasputin va fi suficient, în această lume. Călugărul râse din nou, dezvelind câțiva dinți cariați și înne-

griți de tutun. Pe Hugo de Payens nu și-l mai amintește nimeni, dar nu e bine să ispitim soarta. Amintește-ți ce spunea Iisus, prin gura evanghelistului Luca: „Dar cei ce vor fi găsiți vrednici să aibă parte de veacul viitor și de învierea dintre cei morți, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita. Pentru că nici nu vor putea muri, căci vor fi ca îngerii. Și vor fi fiii lui Dumnezeu, fiind fii ai Învierii."

— Ptiu, nu mă ispiti să continuu. Prosti menya, Bozhe moy, yesli moi usta govoryat slishkom mnogo. Iar de păzit... dacă tot am amintit de porți și de treceri... să zicem că păzesc ușorul porților care se deschid spre lumile-ciob. Un stâlp uriaș, care străbate toate cerurile, văzute și nevăzute. Cu o mulțime nenumărată de porți prinse de el. Munca mea este să le mențin închise până când forța care a spart Lumea Dintâi în cioburi se va epuiza, iar acestea vor începe să revină la forma de dinainte. Atunci, rostul meu va înceta și eu mă voi dizolva în neant, asemenea forței despre care îți spuneam mai înainte.

Alexandru Milovan își privi mâinile sprijinite de marginea de fier a patului de deasupra. Tremurau. Întreg corpul părea cuprins de un fel de agitație pe care nu reușea să o stăpânească. Epuizare fizică, își spuse și se strădui să nu se mai gândească la somn. Cumva, fără să înțeleagă cum, presimțea că toate astea aveau să se sfârșească în curând.

— Și eu? șopti. Care este rolul meu în toată cimilitura asta?

— Să îmi arăți poarta. Trecerea spre lumea cu care acest ciob este în contact. Pentru a putea să o închid îna-

inte să se întâmple o nenorocire. Chiar și istoria acestui ciob este plină de ele.

— Ce fel de nenorociri se pot întâmpla din cauza unei porți deschise?

Călugărul își ațintì degetul arătător spre el.

— Nu mă crezi, moy drug. Și poate că e mai bine așa. Credința trebuie să fie numai în Dumnezeu Tatăl, în Dumnezeu Fiul și în Sfântul Duh. Toate celelalte trebuie dovedite că există, altfel vor rămâne simple iluzii. În unele dintre aceste lumi-de-umbră, mari conducători de oști au terminat de cucerit tot ce se putea cuceri și și-au îndreptat privirile spre celelalte cioburi. Îți poți închipui oștiri de sute de mii și chiar de milioane de oameni trecând într-o clipă printr-o astfel de poartă și pornind războaie acolo unde nimeni nu se aștepta la asta? Îl poți vedea pe împăratul Qin Shi Huang, creatorul primului imperiu chinez, coborând călare pe o stradă din Principat, în fruntea unei oști de un milion de soldați, gata să împartă orizontul în două cu un al doilea Mare Zid?

— Este posibil?

— S-a întâmplat deja. Rasputin își desfăcu cămașa gălbuie la gât și îi arătă o lungă cicatrice rozalie, care pornea de sub urechea dreaptă și se pierdea sub pânza de cânepă. Aici a crestat sabia lui Atilla, cel numit de europenii înspăimântați „biciul lui Dumnezeu", după ce a reușit să treacă de mine pragul dintre lumi, împreună cu aproape jumătate din hoarda mongolă care-l urma.

— Și ce s-a întâmplat cu el? întrebă curios.

— În lumea aceea, cavalerii teutoni cuceriseră mai mult de jumătate din Europa. Hermann von Salza, conducătorul lor, l-a atras pe Atilla într-o cursă, în apropiere de Torun, locul unde se găsea sediul lor militar, și l-a zdrobit într-o bătălie care a durat două zile și două nopți. Hunii care au reușit să scape din încercuire s-au refugiat, urmând cursul Vistulei, până la Iulin, în Pomera. Aici au dat o a doua bătălie, dar cavaleria teutonă știa deja să se apere de atacurile lor, susținute de arcașii călări, iar armurile grele îi protejau împotriva săgeților iuți și a săbiilor lor ușoare. Von Salza a ieșit din nou învingător și această ultimă bătălie i-a acordat atâta importanță politică, încât a putut să manevreze schimbarea bicisnicului papă Celestin al IV-lea cu vicleanul și intrepridul Inocențiu al IV-lea. Iar el s-a încoronat drept Hermann I, împărat al Sfântului Imperiu Roman Bizantin, cu capitala la Bizanț și la Tripoli, domnind vreme de 44 de ani și grăbind cu 156 de ani descoperirea Lumii Noi. Într-un cuvânt, lumea aceea ciob s-a abătut atât de mult de la cursul Primei Istorii, încât a trebuit abandonată, iar legăturile ei cu fagurele celorlalte lumi-ciob a trebuit să fie tăiate. Asta se întâmplă atunci când porțile se deschid când nu trebuie, iar lumile de dincolo de ele ajung să se întrepătrundă.

Alexandru Milovan își linse buzele și se împinse cu putere în dunga de metal a patului. Era bine să simtă în coastele lui ceva material, solid, pe care să se poată baza. Toate celelalte nu erau decât vorbe... vorbe... vorbe... Și imagini stârnite de ele, care voiau să ia locul materialității.

— Să spunem... să spunem că te cred, moy monakh. Atât cât poate să creadă un om obișnuit o poveste atât de... ciudată. Cum aș putea să te ajut? Să-ți reamintesc că suntem închiși în această celulă și, dacă nu cumva faci vreo vrajă care să ne facă să ne trezim sub cerul liber, riscăm să stăm aici până ce acea... Poartă se va deschide și ororile de care vorbeai vor năvăli peste noi?

— Este de ajuns să fii de acord să fii **săgeata de argint** care arată Poarta. Degetele lui Grigori Rasputin mai numărară o mătanie invizibilă. Toate câte vor urma după aceea mă vor privi numai pe mine.

Dădu din cap și aștepta. Rasputin ridică o mână, ca pentru binecuvântare.

— Trebuie să și rostești cuvintele, uvazhayemyye. Pentru că numai ele au puterea de a schimba soarta lumilor. Amintește-ți ce a scris apostolul Ioan: „La început era Cuvântul, şi Cuvântul era cu Dumnezeu, şi Cuvântul era Dumnezeu".

— Sunt de acord să fiu **săgeata** ta **de argint** și să-ți arăt calea spre Poarta către Lumea Dintâi.

— Ei, bravo, a fost atât de greu?

Călugărul rânji și își suflecă mânecile cămășii de cânepă. Apoi bătu de trei ori din palme. Zăvorul exterior fu tras din închizătoare și ușa de metal se deschise cu un scârțâit prelung.

Ca și cum paznicul ar fi așteptat chiar în spatele ei desfășurarea evenimentelor, își spuse Milovan, pregătit să nu se mai mire de nimic. Iar paznicul se dovedi a fi nimeni altul decât Ștefan Vasali, zis Terente, șeful poliției din

Principat, fost bandit, urmărit de forțele de ordine din Regat pentru crime multiple, viol și jaf.

— Care este porunca?

— Mergem la mănăstire, Vasali. Și încearcă să faci asta fără gălăgie, nu așa cum s-a întâmplat când ai sărit prin geam.

Ștefan Vasali mormăi ceva nedeslușit și se trase într-o parte, făcându-le loc să iasă. Ușa scârțâi, lipindu-se de perete. Întins pe podeaua de cărămidă, trupul lui Sofronie zăcea într-o baltă de sânge, cu mâna dreaptă prinsă sub el într-un unghi imposibil.

— Cel puțin ăsta nu va mai avea ce și cui să mă trădeze, spuse încet, izbindu-l pe mort cu piciorul în umăr. Ne-am avut ca frații, am mâncat din același blid și am băut din aceeași cană. Doare-al dracului când ți se întâmplă una ca asta.

— Banul e ochiul dracului, clătină din cap călugărul. Să mergem, domnule Milovan, până ce domnului primar Constantinescu nu-i vine ideea să ne facă o vizită. E adevărat că acum e puțin cam ocupat cu întrunirea politică, dar cine știe?

Dincolo de zidurile groase, căldura continua să sufoce orașul ale cărui zgomote îndepărtate păreau că se topesc în azurul siniliu al bolții.

Nu-mi plac cei care continuă să transpire și după ce moartea și-a intrat în drepturi, se gândi Milovan, cu privirile fixate pe picurii de transpirație întunecată rămași încremeniți pe fruntea și sub pungile ochilor cadavrului pe lângă care trecea. Îți aduc aminte că și tu ești muritor.

Iar eu nu vreau să mor până ce nu apuc să văd cum se termină povestea asta. Își aduse aminte de Bucureștiul sufocat de căldură, transpirând sub cizma germană a cuplului de dictatori Hitler-Himmler și se întrebă cum s-ar descurca trupele de friți sub atacul concentrat al unei hoarde de un milion de mongoli, urlând cu sălbăticie numele lui Atilla, pe străzile și bulevardele Micului Paris.

Capitolul 12

Un cârd de rațe măcăia nevăzut în mijlocul trestiilor și păpurișului care împânzea balta. Spre răsărit, o linie întunecată de plopi brăzda cerul, asemenea unui gard al unor uriași din vechime.

Jidovii, tresări Milovan, străduindu-se să nu se împiedice în tufele de ierburi uscate care acopereau solul. Încă de când era mic, unchiul Eliad îi povestea din când în când de ei, amintindu-i că o mulțime de toponime din Regat purtau acest nume – Pasul Jidovului, Balta Jidovului, Jidovița, Jidovoaia.

Când mai crescuse puțin, începuse să-i confunde pe jidovi cu jidanii, convins că, de fapt, erau unul și același lucru și că doar pronunția mai mult sau mai puțin corectă a celor care le rosteau făceau ca ele să difere. Se reîntâlnise cu denumirea de jidov în timpul ultimului an de liceu, când câțiva dintre colegii săi își propuseseră să demonstreze, în cadrul unei lecții aplicate la cursul de Istorie a Regatului Român, că uriașii nu reprezintă un mit, ci o realitate istorică și că oameni cu dimensiuni mult peste cele normale populaseră aceste tărâmuri în timpuri străvechi, lăsând în urma lor construcții megalitice imposibil de explicat altfel. Își aminti de expoziția de desene făcută cu

acea ocazie și zâmbi amintirii îndepărtate. Sfinxul, Babele, trovanții de pe malurile Buzăului, crestele cioplite în forma unor creneluri de cetate, de pe vârfurile munților Făgărașului...

Oare asta să însemne faptul că în acel timp revolut se deschisese o Poartă și prin ea năvăliseră locuitorii unei alte lumi-ciob? Povestea călugărului Rasputin își regăsea în trecut o confirmare neașteptată? Sau totul nu era decât o fantezie fără sfârșit, menită a ascunde în spatele ei realitatea cenușie de fiecare zi?

Ștefan Vasali era primul din șir, străduindu-se să nu facă pașii pea mari, pentru ca ei să se poată ține de urmele sale. Mergea puțin aplecat, ca și când căuta urme pe sol, după care să țină direcția cea bună. Înaintau destul de încet, pe malul unei bălți care cotea spre apus, în forma unei litere „L" foarte înclinate. Grigori Rasputin pășea ferm, cu tocurile cizmelor înfundându-se în praful gros, iar Milovan încercă să și-l închipuie călare pe un cal de luptă, în fruntea unui șir de cavaleri cruciați, cu o cruce în mâna stângă și cu o sabie în cea dreaptă.

Ocoliră pe departe un pâlc de case fără garduri și se îndreptară spre linia dealului Caloianca, în spatele căruia soarele își trimitea ultimele raze înainte să apună. Zona era pustie, tulburată ici și colo de zborul iute al stârcilor speriați de apropierea lor, de orăcăiturile broaștelor ascunse în stuf și de țârâitul greierilor. Deodată, după ce ocoliră stuful înalt al unei bălți, apăru în depărtare clopotnița mănăstirii, asemenea unui deget întins spre cer. Ca la o comandă, Vasali mări pasul, privind cu multă aten-

ție în jur, ca și cum s-ar fi așteptat să dea peste vreun obstacol neașteptat. Sau peste cineva care să le întindă o cursă.

Dar câmpul rămase pustiu și, pe măsură ce se apropiau, din spatele zidurilor de cărămidă roșie începură să se audă hămăiturile înăbușite ale unor câini nevăzuți. Pesemne că în incintă intrase cineva necunoscut, își spuse Milovan, printre gâfâituri, mergând cât putea de repede ca să țină pasul cu călugărul. Însă nu apucă să-și ducă gândul până la capăt, deoarece Vasali prinse să alerge, strângând palma stângă în jurul umărului drept, unde avea rana de cuțit.

Străbătură destul de repede ultima parte de șes și pătrunseră în vale. Cu fiecare pas, zidul din fața lor părea că se mărește, închizând treptat spațiul dintre dealuri. Lătrăturile deveniră de-a dreptul furioase și se părea că una sau mai multe persoane se încăieraseră cu patrupedele, reușind să le ațâțe la maximum. Apoi, după un sprint final, Vasali ajunse în dreptul porților, apăsă pe clanță și smuci de ea spre exterior. Un câine țâșni pe lângă el și fugi spre linia dealului din vecinătate, cu coada între picioare. Grigori Rasputin se opri chiar în spatele lui și se uită peste umăr.

— Am ajuns prea târziu! exclamă și îl împinse înăuntru pe comandantul poliției, țâșnind pe lângă el.

Prin poarta deschisă pe jumătate, Milovan văzu întreaga scenă de spectacol ca și când s-ar fi aflat în turnul clopotniței. În mijlocul ierburilor înalte și uscate crescute în curte, cinci câini mari și flocoși dădeau ocol unui corp întins pe pământ și urlau asemenea lupilor, neîndrăznind

să se apropie prea mult. Un al șaselea, negru și cu pete albe pe piept și pe coadă, stătea mai într-o parte și privea cu ochi roșii spectacolul, fără să se clintească din loc.

Rasputin intră încet, călcând pe smicelele uscate ale ierbii. Alexandru Milovan îl urmă, privind cu atenție în urma lui Vasali. Acesta se apropie de cadavru, se aplecă deasupra lui și puse degetul arătător pe vena de la gât. Apoi se răsuci către ei, clătindând din cap.

— A murit, spuse el, neluând în seamă lătrăturile câinilor.

Maria Asanina Paleologhina, principesă de Theodoro, stătea cu fața în sus și cu ochii verzi ațintiți către cer. Pe dosul mâinilor, pe picioare (și pe restul corpului, așa cum deja bănuia Milovan) se zăreau urmele însângerate făcute de pumnalul asasinului. Înțepături simple, care nu sângeraseră prea mult după moartea ei. Sinistra tăietură făcută dintr-o parte în cealaltă a gâtului părea o gură ce rânjea spre cer, ca o sfidare adresată morții. În ciuda apropierii lor, câinii continuau să ocolească trupul, mârâind și lătrând, dar fără să se apropie mai mult. Milovan se lăsă într-un genunchi, neluându-i în seamă.

Maria avea fața senină, de parcă ar fi dormit. Era proaspătă și frumoasă ca o floare sălbatică și bărbatul își aduse aminte că acesta era mirosul pe care-l simțise cu ore în urmă, atunci când se aplecase deasupra lui, pe malul Oltului, picurându-i apă pe față ca să-l trezească din somn. Fusese o făptură atât de plină de viață, încât aerul părea să vibreze în jurul ei, ca atunci când atingeai corzile unei lăute sau ale unei cobze. Acum, părea doar frumoasă și rece.

— Până la urmă a fost să-și sfârșească zilele aici, spuse încet Grigori Efimovici Rasputin, îngenunchind și împreunându-și palmele a rugăciune. Prosti im, Gospodi, neporochnaya dusha! Dacă păcatele omenești sunt făcute pentru a fi iertate când omul se pocăiește cu adevărat, atunci iartă-i acestei femei toate cele neînfăptuite și doar gândite, pentru că Tu ești Dumnezeul cel fără odihnă și fără prihană. Iar dacă sufletul ei a ajuns la tine fără lumină, aprinde-i, o Gospodi, o stea pe cerul plin de stele, ca o candelă în calea uitării.

— O cunoșteai? îl întrebă, fără să se întoarcă.

— Cine nu o cunoștea pe Arina, fiica preaiubită a domnitorului Mircea Starîi, pe care cronicarii țării tale l-au numit Mircea Bătrânul? Arina, căsătorită din interes politic cu sultanul Musa Celebi, pentru a menține pacea la hotarele dunărene?

Se ridică în picioare și se uită fix la Ștefan Vasali, care scosese pistolul de sub braț și îi verifica încărcătorul. Un câine lățos și înalt lătra la numai câțiva pași de el, dar botul său era întors către trupul lipsit de viață. De jur-împrejur, pierduți prin bălării, ceilalți patrupezi mârâiau și lătrau în surdină.

— Cred că n-a avut timp să părăsească mănăstirea.

— Și eu cred la fel, stăpâne. Vasali suflă pe țeavă, întinse mâna, ținti către pieptul lui Milovan și se prefăcu că apasă pe trăgaci. Dac-ar fi plecat, haita s-ar fi luat după el. Știa asta. Așa că a preferat să se ascundă. Ya otrublyu chertovu golovu.

— Caută-l în turn. Eu și domnul Alexandru Milovan vom cerceta cuhnia și sălile de lângă ea. Dacă e pitit în altă parte și încearcă să fugă, câinii Arinei ne vor da de știre. De data asta, nu va mai avea atât de mult noroc. Dacă nu e acolo, rămâi înăuntru și ai grijă să nu treacă de tine și să fugă prin poartă.

— Noroc poate că nu o să mai aibă, așa cum a avut până acum. Dar mai ține pumnalul acela afurisit asupra sa. Și este iute ca o pisică sălbatică.

— Domnul este cu noi, să nu uiți asta! Și ne-a dat fiecăruia arme la care nici nu te-ai gândi să le numești astfel. Dar asta nu înseamnă că nu sunt mai puțin mortale. Va fi de ajuns să-l încolțim. Dă-i drumul. Vom pleca de aici atunci când ai ajuns la ușa turnului.

Vasali înclină din cap și murmură:

— Blagoslovi tebya, otets!

— Domnul Dumnezeu să fie cu tine și să-ți dea putere!

Degetele călugărului făcură semnul crucii deasupra capului său. Vasali se închină și porni cu pas iute către poarta dublă a intrării boltite a turnului.

— N-ar trebui să-i lăsăm trupul aici, între insecte și câini, spuse Milovan.

— Au fost prietenii ei cei mai buni, în ultima vreme. Rasputin hârâi din gât și scuipă alături, printre firele de iarbă. Dar ai dreptate, nu se poate să-l lăsăm de izbelițe. Îl voi ridica eu, tu ia-o înainte și deschide ușa bolniței.

Și mai înainte ca bărbatul să aibă timp să protesteze în vreun fel, se aplecă, își vârî brațul lung pe sub trupul întepenit de rigoarea morții și îl săltă în aer ca pe un coș de

nuiele. Îl așeză pe umăr și îi făcu semn să pornească. De parcă exact asta ar fi așteptat, câinii încetară să latre și se apropiară dând din cozi.

— Marș! se răsti la ei călugărul și aruncă înspre cel mai apropiat un fir gros de volbură. Marș de-aici, afurisiților!

Reușiră să ajungă lângă clădire, lăsând patrupedele în urmă, amușinând, cu boturile ridicate prin aer. Urcară treptele tocite, apoi Milovan apăsă pe clanță, deschise ușa și se strecură înăuntru. În semiîntunericul de pe hol era puțin mai răcoare decât în căldura bolnavă de afară. Îi făcu semn cu mâna călugărului să intre și porni încet înainte, pășind cât mai tăcut posibil pe podeaua de cărămidă. Cele patru uși de pe partea stângă erau închise. Se hotărî să le ignore și merse direct către arcada împărțită în două de stâlpul de lemn. În sala boltită domnea întunericul. Se scotoci în buzunar și scoase cutia cu chibrituri. Scăpără un băț lung și cerat și, ca printr-o magie inexplicabilă, lumina pâlpâi orbitor pe toți pereții.

Foarte aproape de intrare, pe partea dreaptă, zăcea nemișcat un trup de bărbat, cu fața în jos. Încercă să se aplece spre el, dar flacăra ajunse la capătul chibritului și îi arse degetele. Aruncă restul de lemn, care dispăru scânteind prin întuneric, și își scutură mâna în aer. Apoi scăpără un alt băț, se aplecă din nou, apucă trupul nemișcat de umăr și ezită dacă să îl întoarcă sau nu cu fața în sus.

Inima îi bătea să-i spargă coșul pieptului. Poate că era chiar corpul ucigașului, stând acolo în așteptare, gata să țâșnească în sus, să-l ia prin surprindere, să se bată cu el și apoi să se facă nevăzut în cine știe ce ascunzătoare ne-

știută. Sau poate că era numai trupul unei alte victime, dintr-un șir care nu avea să se încheie vreodată. Își aminti, pentru o clipă, că profesorul de matematică din liceu, domnul Anastopulos, le vorbise despre șirul lui Fibonacci: adunate între ele, primele două numere îl avea ca rezultat pe al treilea, al treilea și al patrulea îl aveau ca rezultat pe al cincilea și tot așa, până la infinit. De ce se gândise la acest șir de numere chiar în acel moment? Nu cumva îi era teamă că, asemenea matematicianului Leonardo din Pisa, avea să descopere că șirul morților avea să acopere infinitul? Că nu avea, cu alte cuvinte, să se mai sfârșească vreodată?

Smuci de umăr în sus, gata să se retragă dintr-un salt dacă trupul se transforma într-un om viu pregătit să-i sară la gât. Dar trupul rămase în continuare încremenit și el îl culcă pe spate, apoi azvârli din nou chibritul ars. Șirul lui Fibonacci continua, își spuse, scăpărând încă un băț și apropiindu-l de fața noii victime. Un fir gros de sânge se scurgea din tăietura lungă care îi acoperea aproape jumătate din frunte. Pielea tumefiată lăsa vederii osul alb ca fildeșul al craniului. Părul scurt, inelat era mânjit cu sânge închegat, la fel ca și tâmpla dreaptă.

Cu toate astea, recunoscu imediat în omulețul rotofei pe profesorul Agop Manciu și prima întrebare care îi veni în minte nu fu ce căuta el aici, în mijlocul acestor evenimente care nu îl implicau cu nimic, ci cum de ajunsese acesta înaintea lor în incinta mănăstirii. Apoi își aduse aminte că o cunoștea pe fata din brațele călugărului și un fel de lamă înghețată îl împunse în coșul pieptului. Man-

ciu venise la Clocociov pentru că știa că Maria Paleologhina avea să moară. Venise s-o salveze și nu mai apucase. În schimb, dăduse peste asasin și acesta îl lovise cu pumnalul, încercând să-i taie gâtul. Numai întâmplarea făcuse ca el să se răsucească, probabil, și lama ascuțită îl izbise peste frunte. Apoi ajunseseră ei, iar asasinul fusese nevoit să se facă nevăzut.

Era un scenariu plauzibil, își spuse, în timp ce-l lăsa pe bărbat, încet, înapoi pe podea. Auzi un foșnet în spatele lui, dar nu se întoarse. Aruncă chibritul care se stinsese și scăpără altul. Magia funcționă încă o dată și pereții pâlpâiră orbitor, de parcă flacăra minusculă ar fi luminat în interiorul unei oglinzi concave. Rasputin așeză trupul fetei alături, apoi îngenunche și se uită iscoditor către Agop Manciu.

— Nu e mort, doar rănit și leșinat, spuse Milovan și își trecu limba peste buzele uscate. După ce l-a tăiat, l-a izbit cu fruntea de podea. Este posibil ca asasinul să nu fi ajuns prea departe. Oricum, cunoaște mănăstirea foarte bine.

— Te gândești la cineva anume?

— Suspecții de serviciu. Milovan scăpără alt băț. Cine poate să cunoască foarte bine o mănăstire și să nu fie atacat de câinii de aici? Numai un om care vine tot timpul aici și este prieten cu ei. Dar singura persoană care venea permanent la mănăstire pentru curățenie era Maria. Arina, cum i-ai spus dumneata. Așa că nu a mai rămas decât un singur suspect...

— Unul dintre călugări. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta.

— Rasa care-l îmbracă acoperă și identitatea și intențiile purtătorului. Îmi aduc aminte că atunci când m-a atacat, în București, era îmbrăcat în negru. Ca un călugăr.

— În mănăstire sunt trei călugări și un preot. Dacă blocăm repede toate ieșirile, nu au cum să se strecoare afară. Iar Vasali știe cum să scoată adevărul la lumină, cu un simplu cuțit.

Alexandru Milovan își drese vocea chiar când rănitul gemu ușor.

— Vasali însuși ne-a atras atenția că e iute ca o pisică sălbatică. Când vom reuși să-l încolțim, se va apăra cu sălbăticie. Este posibil să nu-l putem prinde. Cel mai bine ar fi ca unul dintre noi să îl anunțe pe primar, să trimită vardiștii și să înconjoare mănăstirea.

— Iar el, între timp, va fuma un trabuc și va citi ziarele de după-amiază, nu? Rasputin își încrucișă degetele și le pocni din articulații. Este un ucigaș profesionist și e suficient de inteligent ca să știe cum să scape dintr-o capcană, dacă îi dai timp să o analizeze.

Rănitul gemu din nou și deschise ochii. Chibritul se stinse și Milovan se văzu nevoit să scapere altul. Pereții fulgerară din nou și Agop Manciu își lăsă fața într-o parte.

— Nu ziceați că nu ne vom mai revedea niciodată... domnule necunoscut din Vechiul Regat? întrebă el și Milovan trebui să se aplece ca să-i audă cuvintele. Până la urmă... Săgetătorul meu nu v-a ajutat cu nimic. Așa cum nu a ajutat-o nici pe Maria Paleologhina.

— Știi că e moartă? Rasputin îl smuci și rănitul gemu. Chert poberi! Când ai văzut-o ultima oară în viață?

Accentul slav devenise și mai pregnant, din cauza repeziciunii cu care pronunța cuvintele.

— Nu mai știu. În urmă cu două zile, poate. Manciu se ridică încet în șezut și își duse mâna la cap. Nenorocitul, mi-a tăiat fruntea!

Își scutură degetele de sânge.

— Oricum, când am găsit-o în curte, înconjurată de câini, era moartă. Am auzit un zgomot dinspre bolniță, am coborât pe coridor și ceva m-a izbit cu atâta putere, încât... cred că am leșinat.

— Iar el a binevoit să-și ia tălpășița. Călugărul își trecu degetele prin inelele bărbii, nervos. Deci, ce naiba facem?

— Nimic. Milovan scăpără alt băț de chibrit și jocul luminilor orbitoare se reluă. Nu înțeleg de ce face așa în primele clipe, se plânse. Ca și cum pereții din jur ar fi plini de cioburi de oglindă. Nu facem nimic. Luăm cadavrul Mariei... Arinei... și ne întoarcem în oraș. Dacă este unul dintre călugări sau dacă nu, oricine a făcut asta ne va urmări. Măcar pentru a încerca să ne ucidă pe fiecare dintre noi, pentru a scăpa de martori incomozi. Sau pentru a ajunge cu un pas mai aproape de ținta pe care o urmărește. Nu putem să rămânem aici și să începem să-i torturăm pe cei patru monahi. Nici măcar nu știm dacă se găsesc cu toții în incintă sau nu.

— Ai vreun plan?

— S-ar putea spune și așa. Până acum, cel puțin unii dintre noi am fost vânatul, iar omul în negru a fost vânătorul. Am putea să inversăm rolurile și... ărșș! Chibrit afurisit!

Scutură din nou mâna și flăcăruia făcu o boltă prin aer și se stinse.

— Ăsta e ultimul, anunță și-l scăpără, ferindu-și ochii de strălucirea zidurilor. Suntem trei inși atacați de el, așa că dacă vom sta împreună în orele următoare, va fi cu ochii pe noi. Iar dumneata, Rasputin, vei putea să observi în liniște și să-l identifici.

— Și unde vrei să fie asta? Ce loc ar putea să-l îndemne să iasă din ascunzătoare și să pornească vânătoarea?

— Unul cu mulți oameni, în mijlocul cărora s-ar putea pierde cu ușurință. Spectacolul teatrului Cărăbuș.

— La hotelul Cosma! izbucni călugărul. Strașnică idee, domnule Milovan! Ei, da, îți înțeleg micul șiretlic: voi trei veți lua loc printre meseni, iar eu voi veghea de la fereastra spartă a bibliotecii secrete a domnului Constantinescu. Îți merge mintea, ești bun de polițist, îți spun eu.

— Dacă eram bun, până acum n-ar fi trebuit să moară nimeni, spuse încet Milovan și stinse chibritul. Va trebui să ne întoarcem pe întuneric. Pentru orice eventualitate, o să rămân ultimul, în caz că asasinul stă ascuns într-o încăpere secretă și îi dă prin minte să ne atace pe la spate. Ia-o înainte, domnule Manciu, pentru ca domnul Rasputin să meargă între noi cu cadavrul.

Porniră înapoi spre coridor, în ordinea stabilită și ieșiră în penumbră destul de repede. Ușa bolniței stătea încă întredeschisă, lăsând tăișul de aur al luminii să decupeze un triunghi cu laturi inegale pe podeaua de cărămidă.

Dacă asasinul are idee despre șirul lui Fibonacci, șirul crimelor ar trebui să continue, își spuse, în timp ce se re-

trăgea pas cu pas, cu ochii încercând să străpungă întunericul gros din sala boltită. Iar dacă nu... asta e, s-ar putea să nu-l găsim niciodată. Nu! se răzvrăti, călcând apăsat și stârnind norișori de praf de pe cărămizile tocite ale podelei. Undeva, e necesar să existe o justiție eternă. Altminteri, universul ar fi orb și s-ar mișca haotic. Iar noi nu am mai avea niciun rost pe coaja lui crăpată și plină de striații. E necesar să existe, își repetă, cu hotărâre. Așa cum există un răsărit și un apus de soare. O mecanică a cerului care demonstrează că totul se petrece conform unui anumit plan. Nu mă deranjează să fiu parte a unui plan necunoscut și incognoscibil. Atâta vreme cât sunt sigur că el există și că îmi asigură un scop. O viață fără țel este asemenea celei a unei efemeride. Și nu sunt sigur deloc că mi-aș dori existența acesteia.

În curtea plină de bălării înalte, intensitatea luminii părea că mai scăzuse puțin. Undeva, puțin în dreapta crucii de aramă de pe turnul bisericii, sclipea stins o stea îndepărtată. Imediat ce ieșiră, se treziră înconjurați de câini. Dar animalele nu aveau o atitudine agresivă, dimpotrivă dădeau din cozi și scânceau, neîndrăznind să se apropie. Îi însoțiră până la porțile de lemn și se opriră când trecură dincolo de ele. Ștefan Vasali li se alătură, ieșind din spatele unui parapet de cărămidă.

— Tishina i pokoy, spuse el, alăturându-se grupului. Nu am văzut nicio mișcare. Unde mergem?

— Înapoi, la hotelul domnului Cosma, răspunse călugărul, sprijinind capul fetei cu palma, ca să nu se mai clatine în stânga și în dreapta.

— Nu putem să apărem în oraș cu un cadavru pe umăr, mormăi Vasali. Am fi imediat înconjurați de vardiști.

— Chert poberi! Ar fi trebuit să mă gândesc la asta.

— Veniți după mine. Alexandru Milovan închise porțile, după ce aruncă o ultimă privire câinilor. O vom duce într-un loc sigur, unde nu o să o caute nimeni. Dar va trebui să jurați că, indiferent cum se va termina povestea asta, unul dintre noi va veni să-i așeze trupul în pământ și să-i pună o cruce la cap.

— Și unde e locul ăla? întrebă profesorul de fizică, fixându-și elasticul ochelarilor prin spatele capului.

— Acolo, răspunse și arătă cu mâna în direcția celor doi plopi uriași. Dacă vrei, părinte Grigori, pot să o car și eu, când obosești.

Rasputin scutură capul.

— Fiecare e dator să-și ispășească singur păcatele. E vina mea că Arina și-a găsit sfârșitul aici. Măcar atât pot să fac pentru ea: să o duc pe ultimul drum.

Înaintară neașteptat de repede printre ierburile înalte și tufele de mentă și de cânepă sălbatică. Uneori, Vasali se împiedica în tulpinile crescute pe sol ale grașiței și înjura înfundat. Fiind ultimul din rând, Milovan arunca din când în când priviri cercetătoare în urmă, dar nimeni nu părea să îi urmărească. Când ajunseră lângă cei doi copaci înalți, se apropie de călugăr și îi ceru să îi dea trupul fetei.

— Nu e nevoie să intrăm toți în scorbură, spuse. Iar eu cunosc deja interiorul și știu unde ar trebui să îl așez. În plus, am ascuns acolo niște haine cu care o voi acoperi până ce ne vom întoarce.

Călugărul dădu se spună ceva, dar renunță în ultima clipă și coborî cadavrul de pe umăr pe brațe. Milovan îl apucă pe dedesubt, ocoli trunchiul cel mai gros și intră încet în umbra scorburii. Așeză corpul pe sol și căută cutia metalică din priviri. Era la locul ei, ascunsă sub ramurile uscate pe care le așezase deasupra. Le dădu la o parte, o deschise și scoase haina mototolită. O scutură de două ori și o așeză peste Maria Paleologhina. Sau Arina Celebi. Sau... cine mai știa cum o chemase în realitate pe fata care-l stropise în dimineața aceea cu apă din Olt, neștiind că până seara avea să fie moartă. Îi puse degetele peste pleoape și apăsă pe ele până se închiseră, apoi ridică haina până peste frunte.

— Dormi în pace, fată neliniștită, șopti și o bură de lacrimi îi umezi ochii. N-ar fi trebuit să-mi ieși în cale. Nu știai că asta pățesc toți cei care se apropie de o ființă blestemată?

Și chiar se simțea o ființă atinsă de blestem. Rând pe rând, cea mai mare parte dintre cei care intraseră în contact cu el, în ultima vreme, urcaseră la cer: unchiul Eliad, bătrânul care-l însoțise pe drumul până aici, mecanicul de locomotivă, Rebecca Rintzler, Sofronie, ea... cine avea să-i urmeze?

— Undeva, cercul se va deschide, șopti răgușit. Îți promit.

Ieși, înainte ca lacrimile să se desprindă colțul ochilor și să pornească la vale, pe obraji.

În spatele plopului, ciudații tovarăși de drum pe care i-i alese soarta așteptau în tăcere. Undeva, departe, în direcția pâlcului de case de sub deal cânta abia auzit un cocoș.

— Nu cred că ar fi bine să mergem toți grămadă. Vasali își îndreptă spatele și își scutură pantalonii de firele uscate de iarbă. Un grup de patru oameni ar bătea la ochi și vardiștii pândesc acum pe toate străzile. Mai bine ne despărțim. Eu și părintele Rasputin pornim înainte, iar voi așteptați zece minute și veniți după noi. Acolo unde găsim o birjă, o luăm și ne ducem direct la hotel.

Era o soluție de criză, dar o soluție, la urma-urmei. În fapt, era nevoie să se întâlnească acolo, nu să călătorească împreună.

— Și dacă unii dintre noi sunt prinși?

— Ceilalți vor continua ca și când, de la bun început, s-ar fi aflat doar ei în... în afacerea asta afurisită. Îl vor vâna pe vânător. Și apoi vor încerca să descopere secretul care-l leagă pe acest domn de constelația Săgetătorul.

— Până la miezul nopții, preciză călugărul.

— Ce se poate întâmpla după aceea?

— Săgetătorul trece dincolo de nadir, interveni Agop Manciu și strănută. Populațiile migratoare considerau că sosește momentul intrării într-un alt an ceresc.

— Să mergem, interveni nerăbdător Vasali. Peste un ceas o să înceapă spectacolul.

Îl prinse de cot pe Grigori Rasputin și porniră cu pași mari către acoperișurile de olane roșii ale caselor din marginea orașului.

— Nu am apucat încă să te întreb, domnule Manciu, ce...

— ...treabă aveam în incinta mănăstirii, nu?

— Ei bine, exact asta aveam în gând.

— Aș putea să spun că voiam să mă spovedesc, la intrarea în postul Sântă Măriei Mici. Dar o să răspund mai simplu, că voiam să dau ochi cu Maria. Mi-a trimis biletul acesta.

Se scotoci prin buzunarul drept al hainei și scoase o foaie de caiet împăturită în două. O desfăcu și i-o întinse. O pală fierbinte de vânt o făcu să foșnească, răspândind în jurul lor un miros slab de verbină. O luă între degetul mare și arătător și se uită la ea, în lumina palidă.

— La naiba, e scrisă...

— În slavonă, da. Nu v-am spus că e o ciudățică? Știa să scrie cu litere chirilice mai bine chiar decât cu cele latine. Dacă nu cunoașteți alfabetul lui Chiril și Metodiu, pot să vi-l citesc eu.

— Am crescut printre lipoveni, mormăi el și apropie hârtia de ochi.

Maria îl ruga pe profesorul de fizică să vină, oricât de târziu, în incinta mănăstirii, ca să-i înmâneze ceva important. Îl asigura că va ține câinii departe de poartă și că în mănăstire nu se va mai afla niciun alt suflet de om, călugării și preotul fiind plecați „să slujească apa", pe malul Oltului.

— Nu știu ce voia să-mi dea, preîntâmpină Agop Manciu orice posibilă întrebare. După cum v-am spus, când ați venit la mine acasă, o cunoșteam numai din vedere și nu am schimbat niciodată mai mult de două-trei cuvinte. Cu toate astea, am dat curs cererii, mărturisesc că eram curios ce dorea această... copilă de la mine.

O înfundătură, se gândi Milovan, dar nu spuse nimic. Vârî hârtia în buzunar, fără să-i mai ceară celuilalt permi-

siunea. Ultima crimă părea că închide definitv ușa speculațiilor asupra identității ucigașului. Putea să fie oricare dintre cei cu care intrase în contact sau niciunul dintre ei. Nu exista nicio probă concretă, nici măcar o armă a crimei, după care să construiască un început de profil al ucigașului. Pentru că una era să folosești un pumnal, conceput în mod special pentru a ucide, și cu totul altceva un simplu cuțit de bucătărie aflat la îndemână.

Aruncă o privire nehotărâtă spre coama dealului Caloianca. Ultimele raze ale soarelui poleiau cu aur marginea de jos a norului alb care trecea pe deasupra, asemenea unei trăsuri de vată. Peste tot numai povești și doar o singură certitudine – crimele din nesfârșitul șir al lui Fibonacci.

— Trebuie să deschid afurisitul de cerc undeva, șopti, urmărind zborul îndepărtat al unui erete de stuf, cu bordurile aripilor de culoare bej.

— Ați spus ceva? întrebă Manciu, privindu-l cu atenție.

— Cred că ar fi timpul să o luăm din loc, dacă nu vrem ca spectacolul domnului Tănase să înceapă fără noi.

— Și cum vom intra înăuntru? Nu am bilet, se vând înainte cu luni de zile și numai simpatizanților domnului Constantinescu. Este un mod eficient de a câștiga voturi în provincie.

— Am eu o invitație. Nu are specificat numărul de persoane pe ea, așa că o vom folosi pentru amândoi.

Porniră spre șirul de case al mahalalei Clocociov, fără să se grăbească, urmând dârele făcute de pașii celorlalți prin marea de iarbă. Înaintau unul în spatele celuilalt, fiecare cu gândurile lui și numai fluieratul gros al unui flu-

ierar de baltă îi însoțea, asemenea unui animal de companie, ba rămânând în urmă, ba luând-o înainte. Când intrară pe prima stradă de pământ, Alexandru Milovan răsufla greu și simțea pe spate boabe mari de transpirație alunecând pe piele și oprindu-se în betelia pantalonilor. Un câine îi lătră anemic, din spatele unui gard de ostrețe, apoi tăcu plictisit.

La poarta deschisă a unei case de cărămidă dădură peste o birjă. Muscalul țesăla calul și mânca semințe direct dintr-o pălărie de floarea soarelui, cu sepale galbene atârnând pe jumătate veștejite. Era liber, le răspunse la întrebare, adusese o cucoană acasă și acum o aștepta să-i aducă un sfanț.

— Ți-l dau eu, dacă pleci chiar acum, îl momi Milovan. Și încă doi dacă ne duci până la hotelul domnului Cosma într-un sfert de ceas.

— Dacă nu e cu supărare... aș vrea să plătiți înainte, spuse omul, privindu-i neîncrezător pe sub sprâncenele negre. Am mai avut eu mușterii care din gură plăteau și cu aurul lui Solomon.

Milovan se scotoci în buzunar, scoase trei monede de argint și le așeză în palma întinsă.

— E bine așa?

— E bine. Birjarul puse țesala de metal într-o cutie de lemn de pe capră, coborî scărița de metal și deschise ușa. Urcați, coane, dacă ziceți că sunteți grăbiți.

Până ajunseră în centru, nu scoaseră nicio vorbă. Din când în când, muscalul ridica biciușca și plesnea aerul deasupra calului, îndemnându-l la trap și înjurându-l în ru-

seşte, cu o voce groasă, dar blândă. Ca şi când ar sudui un copil pe care-l iubeşte, dar pe care trebuie să-l pedepsească pentru o greşeală, îşi spuse Milovan, ieşind pentru o clipă din starea de toropeală în care alunecase fără voie. Alături, Agop Manciu închisese ochii şi părea că doarme, cu mâinile puse pe genunchi. Apoi trăsura ocoli o statuie aşezată în mijlocul unui părculeţ pe care nu-l mai văzuse până atunci, trecu foarte aproape de o biserică înconjurată de câţiva brazi bătrâni şi înalţi, şi ieşi în celălalt capăt al Parcului Principesa Maria. În faţă şi pe dreapta se zărea peretele înalt, străpuns de ferestre gotice, al hotelului. Birja opri chiar în faţa scărilor de piatră şi muscalul se grăbi să sară de pe capră şi să le deschidă uşa.

— Am ajuns la timp, coane?

Milovan coborî, îl aşteptă şi pe profesorul de fizică să ajungă lângă el, apoi întinse mâna şi puse încă un sfanţ în palma omului.

— Vreau să ne aşteptaţi aici un ceas. Dacă n-apărem, du-te la treburile dumitale. Ţine minte, un ceas întreg. Ai ceasornic?

Muscalul vârî banul lângă ceilalţi şi ridică din umeri.

— Nu sunt boier, să port ornicul la vestă. Dar are hotelul unul chiar deasupra intrării. Făcut de Paul Garnier, ştiţi, meşterul acela francez care a pus ceasuri prin toate gările din Regat.

Într-adevăr, chiar unde începea dunga de separaţie între parter şi primul etaj, se vedea un spectaculos ceas angular, cu cele două cadrane amplasate într-un unghi de 36°, fapt care permitea să vezi indicaţiile acelor din orice punct al străzii te-ai fi aflat.

— Curios lucru... făcu profesorul Manciu, deplasându-se când la stânga, când la dreapta, ca să-l observe mai bine. Eu trec pe strada asta cel puțin o dată pe săptămână, dar nu am văzut până acum minunăția asta de ceas.

— Am auzit că l-au instalat doar de câteva zile, dădu din cap birjarul, în timp ce scotea din nou țesala din cutia ei. În cinstea domnului Tănase...

Minutarul arăta că mai erau doar patru minute până la orele șapte ale după-amiezii. Cei doi porniră să urce în grabă treptele și portarul abia avu timp să deschidă ușile duble înaintea lor.

— Domnii?

— Am venit pentru spectacolul teatrului Cărăbuș, răspunse Milovan și îi arătă invitația.

Bărbatul îmbrăcat în haină neagră, cu eghileți aurii, aruncă o privire scurtă asupra bucății de carton lucios, se înclină și le făcu semn să intre. Apoi le arătă cu mâna spre dreapta, acolo unde coridorul se deschidea către uriașa grădină interioară și de unde venea un val de râsete, de aplauze și de muzică de viori. Când ajunseră în dreptul rândului de scări care coborau spre prundișul grădinii, un țal îmbrăcat în frac se desprinse din spatele unei tufe de leandru plină de flori roz, examină cu un ochi atent invitația și îi conduse la o masă, lângă estradă, rămasă liberă ca prin minune. O mulțime de priviri curioase se fixară asupra lor și Milovan bănui ce fel de întrebări se conturau sub frunțile posesorilor acestora. Deși veniseră după începerea spectacolului, li se păstrase rezervată o masă de protocol, foarte aproape de artiștii care își realizau gagurile pe scenă.

Se așezară și se prefăcură interesați de jocul actorilor. Aerul cald mirosea puțin straniu de la fumul zecilor de lumânări parfumate amplasate pe fiecare masă, dar și în jurul scenei și de-a lungul aleii principale. Pentru țânțari, ghici bărbatul, în timp ce ridica din frapieră sticla de apă minerală și umplea paharele.

Undeva, în spatele scenei, bătu un gong și cortina căzu în falduri mari, asemenea unor troiene de zăpadă albastră. Publicul izbucni în aplauze care acoperiră muzica viorilor, iar câțiva bărbați, îmbrăcați la patru ace, cu jobene tari pe cap și cu frunțile asudate se repeziră spre scenă și aruncară buchete de trandafiri galbeni și lalele. La mesele laterale, alți domni se ridicară în picioare fluierând și strigând „bis". Constantin Tănase, în pantaloni bufanți cu dungi verticale și haină cadrilată, pe cap cu o șapcă mare, albă, cu cozoroc negru, ieși din spatele valurilor de catifea, o scoase, făcu o plecăciune adâncă, măturând podelele cu ea, apoi își îndreptă spatele și bătu din palme, cerând să se facă liniște. Spectatorii amuțiră pe rând și își reluară locurile. Câteva scaune metalice, răsturnate din cauza mișcărilor precipitate ale ocupanților lor, fură ridicate de țali, care schimbară imediat pernele de pluș.

— Doamnelor, frumoase ca roua dimineții depusă pe cupa de cleștar a florilor... Domnilor, cu inima curajoasă și mintea deschisă la tot ce e nou... mă bucur să constat că, an de an, publicul din Principat este tot mai numeros și mai îngăduitor cu noi, artiștii care îndrăznim să venim din Vechiul Regat și să vă aducem înainte, sub formă de cântecele și scheciuri, vești despre tot ceea ce considerăm

că v-ar putea interesa și binedispune. Eu, actorul și interpretul de vodeviluri Constantin Tănase, declar în fața domniilor-voastre că sunteți minunați cu toții și că știți cu adevărat să gustați arta autentică de estradă. Vă mulțumesc pentru prezența voastră aici și pentru aplauzele cu care ne-ați gratulat sfârșitul primei părți a spectacolului nostru.

Se înclină adânc și aplauzele izbucniră încă și mai puternice. Milovan auzi chiar și detunăturile ușoare ale unor sticle de șampanie. Țipătul strident al unei trompete izbucni de la o masă din apropierea zidurilor hotelului, dar oricât de atent privi într-acolo, nu reuși să vadă obiectul muzical care oferise un astfel de intro-.

— Acum, că prima parte a spectacolului nostru a luat sfârșit, vă rugăm să ne acordați o jumătate de oră de pauză, pentru a ne schimba straiele actoricești și pentru a permite echipei de monteuri să instaleze noile decoruri. În răstimp, savurați-vă băuturile răcoritoare sau încălzitoare și gratulați-vă preafrumoasele doamne cu acele vorbe pe care nu le spuneți de-a lungul anului, deoarece așteptați sosirea Teatrului Cărăbuș pentru a le rosti în această atmosferă solemnă.

Tănase făcu o pauză și respiră adânc. Părea că se simte puțin inconfortabil, remarcă Alexandru Milovan și știu că nu i se pare că vede broboanele de sudoare alunecând de-a lungul gâtului și pierzându-se în gulerul gros al hainei. Lumea aplaudă frenetic și o voce puternică, de bărbat, strigă către scenă: „Suntem ai tăi, domnule Tănase! Vă iubim pe toți!".

Mai degrabă pe toate, ricană în gând Milovan, amintindu-și de frumusețile de panoramă ale Aristiței și ale Elenei Sofia. Dar nu comentă nimic, preocupat să descopere locul unde se așezaseră Vasali și Grigori Rasputin. Însă, deși își roti privirile în toate părțile, nu reuși să îi găsească. De vină trebuie că era și mișcarea necontenită a ștalilor, care umblau printre mese cu tăvi de băuturi și de gustări reci, ridicarea de pe scaune a unora sau a altora, care mergeau să salute cunoștințe și să schimbe vorbe de protocol, dar și muzica de jazz care venea de undeva de sub scenă și care te făcea să îți pierzi șirul gândurilor și să începi să fredonezi refrenele mereu în schimbare.

— Nu-i văd, spuse într-un târziu, apoi sorbi din paharul cu sifon rece. Sau nu au ajuns, sau nu sunt la mese.

— Nici eu, dădu din cap profesorul Manciu. Dar e posibil să fi intrat prin altă parte și să vadă spectacolul de la etaj.

Sau din biblioteca secretă, realiză Milovan. Așeză paharul pe masă, se șterse cu șervetul alb pe buze și dădu să se ridice de pe scaun. O mână ușoară i se așeză pe umăr, făcându-l să rămână pe loc.

— Mii de scuze, dumneata ești domnul de la București, pe care l-a invitat personal la spectacol domnule Tănase? Minunat, minunat, mă bucur că te-am găsit aici și că nu a fost nevoie să te caut prin târgul acesta mare și afurisit care este Slatina.

Milovan întoarse capul încet și îl privi pe intrus fără să înțeleagă.

— Cu cine am onoarea?

— Ah, da, mă ramolesc, da, mă ramolesc. Bătrânul cu chelie, favoriți mari, tăiați englezește, mustață albă, cu vârfurile răsucite în sus și părul lung, împletit la spate într-o coadă subțire, se înclină ușor în fața lui. Sigur, nu mai e ca pe vremuri, când moda cerea ca neapărat la masa unui străin să te introducă o persoană cunoscută de ambele părți. Așa stând lucrurile, am onoarea să mă introduc de unul singur. Deci, domnilor, am plăcerea de a fi Mihail Eminovici, reporter supleant la ziarul conservator „Timpul", dramaturg de ocazie, prozator nenorocos și poet scăpătat. Dacă am deranjat, vă rog respectuos să primiți umilele mele scuze. Iar dacă, dimpotrivă, nu am deranjat, accept cu plăcere un pahar de „Odobești", dar să fie mai vechi de trei ani, că altfel prinde floare și nu mai pot să simt buchetul.

Alexandru Milovan se sprijini cu mâna dreaptă de masă, simțind că nu mai are aer.

— Mihai Eminescu? Poetul romantic care a scris „Luceafărul"?

În ochii bătrânelului sclipi ceva asemănător unei nove mult prea îndepărtate. Se înclină din nou, se trase de vârful unei mustăți, vădit încântat că încă își mai aducea cineva aminte de el, și înclină din cap.

— Chiar el, domnule. Chiar el. Acesta e numele de poet pe care mi l-a ales Iosif Vulcan, fie-i țărâna ușoară! Mă bucur că încă își mai aduce cineva aminte de persoana mea, în acest secol bântuit de toate urgiile. Ați citit „Luceafărul"?

— Dacă am citit „Luceafărul"?! Milovan păru că se înăbușă de emoție. Aruncă o privire îngrijorată în jur, ca să

vadă dacă mai e și altcineva interesat de scenă. Dar, domnule Eminescu, am crescut cu „Luceafărul", cu „Lacul", cu „Floare albastră", cu „La steaua" sub pernă. Bunicul mă punea mereu să-i recit o strofă sau alta, ca să vadă dacă nu le-am uitat. Sunt de-a dreptul uimit și entuziasmat să dau de domnia-voastră aici. Îmi închipuiam...

— Ce? întrebă cu voce amuzată celălalt. Că am murit? Că am înnebunit și am rămas sub pază în vreun sanatoriu? Cunosc o mulțime de povești de felul acesta, te rog să mă crezi. La sfârșitul secolului trecut, când intrasem puternic în politică, s-au găsit destui care să-mi cânte prohodul, în fel și chip. Ba chiar, într-o vreme, până și iubita mea soră Henrietta, ca să mă protejeze de astfel de atacuri, a acceptat să declare în fața unor ziariști de la Gazeta Bucovinei și de la Lumea Nouă că am murit într-un sanatoriu din București. Câțiva ani buni, până să intrăm în secolul XX, am trăit în casa ei din Botoșani, iar după moartea sa am fost nevoit să mă refugiez la Cernăuți, ca să-mi găsesc liniștea.

— Domnule Eminescu... domnule poet... sunt onorat să vă cunosc. Milovan ieși din spatele scaunului și i-l oferi poetului. Vă rog să luați loc la masa noastră, am atâtea lucruri să vă întreb, încât nici măcar nu vă puteți imagina! Țal, încă un scaun la masa asta! Ah, mă scuzați, m-am pierdut atât de mult printre emoții, încât am uitat să... Domnule Mihai Eminescu, îmi permiteți să vi-l prezint pe domnul profesor de fizică Agop Manciu.

Bărbatul se ridică clipind miop și îi întinse mâna peste masă.

— Mă bucur să vă cunosc, domnule Eminescu. Asemenea domnului Alexandru Milovan, și eu sunt unul dintre aceia care am crescut cu volumul „Poesii" ascuns printre manualele de școală.

Bătrânul îi strânse ușor palma și tresări ca electrocutat.

— Domnule... Pentru o clipă am văzut, dincolo de persoana dumitale, o pustă plină cu călăreți huni.

— Sunt impresionat, domnule Eminescu! Manciu se înclină, la rândul său. Familia Manciu posedă hrisoave care îi confirmă existența încă din secolul al XI-lea. Cel mai vechi, un sinov de atestare de la 1012 după Cristos, pomenește, într-adevăr, despre un călăreț mongol, Altai, care s-a desprins de hoarda cu care năvălise pe firul Oltului, și s-a stabilit aici, luându-și o nevastă localnică.

— Am știut eu! se bucură ca un copil bătrânelul, în timp ce se așeza pe scaunul oferit. Dintotdeauna m-am considerat un senzitiv, un adept al teoriei magnetismului, știți, aceea promovată de Mesmer, în fine, o persoană care percepe imagini din trecutul celorlalți doar la o simplă atingere.

Ţalul se apropie cu un scaun, îl așeză la masă și îi întrebă dacă mai voiau să comande ceva.

— O sticlă de „Odobești", din '34 sau '35, spuse Milovan, așezându-se. O frapieră și multă gheață. Și câteva măsline, să meargă vinul.

Așteptă să se îndepărteze câțiva pași, apoi spuse:

— Încă de când v-am citit prima poezie, domnule Eminescu, care s-a întâmplat să fie „O, rămâi", am regretat că m-am născut în secolul acesta și că nu a fost să trăim îm-

preună sub acoperământul celui trecut. Și apoi mi-am închipuit că trebuia să vă fi stins, doar vă născuseră-ți în el. Dar acum, că sunteți aici... Doamne-Dumnezeule, ce bucurie! Și ce emoție!

Chelnerul apăru cu o frapieră de metal în cupa căreia pluteau mai multe bucăți de gheață. Scoase de sub ele o sticlă cu un gât foarte lung, o șterse cu șervetul de la brâu, înfipse în dop tirbușonul, răsuci de câteva ori, apoi trase cu putere. Dopul ieși cu o pocnitură ușoară și un fir de abur apăru în gura sticlei.

— Cine dorește vin?

Manciu făcu semn către toți trei. Bărbatul cel slab, cu o cicatrice albă pe obrazul stâng, se întinse ușor peste masă și turnă, pe rând, în fiecare pahar.

— Imediat voi aduce și măslinele, spuse, așeză sticla în frapieră și porni cu pas legănat printre mese.

Eminovici le făcu semn să se apropie.

— Îl vedeți? Am scris despre el un reportaj, în urmă cu vreo douăzeci de ani. Un erou anonim din Marele Război. Mi-l amintesc foarte bine: și-a pierdut un braț la Mărăști și abia a scăpat cu viață din cumplita bătălie de la Neajlov-Argeș, unde s-a ales cu cicatricea de pe față.

— Nu are un braț?! Păi, a destupat foarte ușor sticla aia de „Odobești"! se miră Milovan.

— Chirurgul i l-a tăiat tăiat puțin mai sus de cot. Nu știu dacă ați observat că a fixat-o mai întâi la subsuoară și abia apoi a tras dopul. Un om deosebit. De mai mulți ani, domnul Tănase îmi face onoarea de a mă ruga să vin cu trupa sa la Slatina, ca să scriu un reportaj pentru „Timpul",

și de fiecare dată aleargă să servească masa la care mă așez. N-a uitat, se vede, materialul publicat pe vremuri.

Mai bău o gură de vin și apoi se aplecă peste masă.

— Domnilor, mi s-a părut mie încă de la început că sunteți niște oameni deosebiți. Nu păreți niște terchea-berchea politicieni și nici alură de militari de profesie nu aveți. Și constat, mai ales, că sunteți niște oameni citiți. Oameni care merg la spectacole... care se uită prin vitrinele librăriilor... Oameni care știu să recite un vers sau să spună vreo replică dintr-o piesă de teatru. Nici nu trebuie să mă mir, de altfel, neica Tănase nici nu s-ar înconjura de altfel de persoane. Sunt de-a dreptul măgulit că astfel de oameni, ca domniile-voastre, și-au pierdut cândva vremea citind încercările rimate ale subsemnatului. Și sunt de-a dreptul fericit că vă puteți reaminti titlurile unora dintre poemele pe care, zău, le credeam definitiv uitate pentru cititorii acestui secol, indiferent câți vor mai fi fiind ei.

— Ați fost considerat unul dintre marii poeți europeni ai secolului al XIX-lea. Agop Manciu își trecu o mână peste bărbie și se lăsă pe spătarul scaunului. Unii mai cred și azi că sunteți cel mai mare poet român din toate timpurile.

— Eu, domnule?! Mihail Eminovici își roti ochii în cap a deznădejde. N-am mai publicat nicio poezie din anul acela nefast, 1889. Nicio proză. Nicio piesă de teatru. Nimic. Bineînțeles, asta nu înseamnă că n-am mai scris nimic. Dar nu am mai fost interesat de gloria efemeră oferită de literatură. Și, nu știu dacă ați observat, nicăieri în țara asta nu se poate trăi din scris fantasmagorii și vise. Singurii

care câștigă cu condeiul de-abia cât să-și ducă zilele sunt ziariștii.

— Totuși, insistă Manciu, după cum vedeți cu ochii dumneavoastră, domnule Eminescu, în 1938 puteți să întâlniți oameni care v-au citit versurile și au visat împreună cu tânărul care le-a scris în secolul trecut.

— Mda, trebuie să recunosc că sunt impresionat. Și că mă gândesc foarte serios să mă reîntorc la uneltele lui Euterpe. De câțiva ani, am început să regret că m-am descurajat și am abandonat creația lirică. Ce-ați spune despre încă o Scrisoare?

— Scrisoarea a VI-a?! tresări Alexandru Milovan. Maestre, a mai rămas ceva nespus în această direcție lirică, unică în literatura noastră?

— Nu m-am gândit la continuarea ciclului Scrisorilor. Ci la o nouă Scrisoare a III-a.

Bătrânul își mângâie mustața albă și dădu să adauge ceva, dar atunci apăru din nou țalul veteran în Războiul cel Mare și le aduse un platou cu măsline, felii subțiri de brânză, castraveți tăiați pe lungime și felii de rodie, pline de sâmburi roșii.

— Domnii mai doresc ceva?

Domnii nu doreau decât să discute, așa că bărbatul îmbrăcat în haine negre și cu un plastron mare, alb, acoperind partea din față a cămășii, se înclină și se retrase în tăcere. La un moment dat, un curent de aer venit de nicăieri, îi atinse mâneca dreaptă și aceasta flutură ușor, semn că dedesubt nu se găsea nimic.

— De ce la o altă Scrisoare a III-a? întrebă Milovan, urmărind cu coada ochiului fluturarea mânecii. Critica a găsit-o minunată și plină de un patriotism mai amplu decât cel promovat de lirica lui Bolintineanu.

— Minunată, da, dar bazată pe o istorie mincinoasă. Mihail Eminoviciu bău restul de vin din pahar și atacă o măslină cu scobitoarea. Am descoperit, într-o arhivă de cronici poloneze, că de fapt istoria românilor a fost contrafăcută și că, de fapt, s-a derulat altfel decât o știm noi.

— Cât de altfel?

— Atât de altfel încât nimic din ceea ce știam în secolul trecut despre vremea cruciadelor nu mai are nicio valoare. Ați auzit de un oarecare istoric bizantin pe nume Laonic Chalcocondil?

Milovan clătină din cap. Agop Manciu se mulțumi să zâmbească șters. De la mesele vecine se ridica o rumoare veselă, iar dincolo de estradă, în spatele cortinei de catifea, muzicanții își acordau instrumentele, lovind într-un diapazon care scotea un sunet perfect argintiu.

— Am găsit o parte din cronica lui tradusă în leșește. Bătălia de la Nicopole nu a fost chiar o cruciadă, deși a avut parte de binecuvântarea papei Bonifaciu. Înfrângerea așazișilor cruciați s-ar fi datorat faptului că marii nobili cavaleri din vest nu ar fi vrut să se lase conduși de Mircea, un domnitor minuscul din răsărit. De fapt, așa cum scrie negru pe alb Chalcocondil, Mircea a intrat în această expediție pentru că regele Ungariei i-a forțat mâna, dar s-a păstrat mereu cât mai în afara centrului conflictului. Nu avea niciun interes să participe, deoarece reușise să obțină de

la Baiazid un tratat de pace pentru Valahia, care îi garanta domnia, pecetluindu-l cu mâna fiicei sale Arina, pe care i-o oferise ca soție lui Musa, unul dintre fiii mai mici ai sultanului.

— Musa? Unde am mai auzit eu numele acesta? mormăi Milovan.

— Musa cel Frumos. Musa Çelebi, prințul otoman care, după moartea lui Baiazid nu a vrut tronul imperiului, ci numai să-și răzbune tatăl. A murit după bătălia de la Camurlu, sugrumat din ordinul fratelui său învingător, Mehmet. Sau, cel puțin, așa scriu toate cronicile ungurești ale epocii. Și cele turcești. Singurul care spune altceva este acest bizantin Laonic Chalcocondil.

Bătrânul tuși și scuipă alături de masă un sâmbure de măslină. Își tamponă mustața cu șervetul de sub cot, apoi luă o gură de vin.

Nu pot să cred că omul acesta foarte în vârstă și aproape vulgar este cel mai mare poet al acestui popor, își spuse Alexandru Milovan, în gând, ferindu-și privirile. Oare ce va fi dorind de s-a așezat chiar aici?

La o masă îndepărtată, un bărbat strigă numele lui Constantin Tănase și, după câteva clipe, mai multe voci îi ținură isonul. Furculițele și cuțitele începură să se lovească unele de altele, producând o zarvă veselă, care acoperi sunetul instrumentelor muzicale.

— Cronicarul a fost contemporan cu o parte dintre evenimentele pe care le relatează. Eminovici se scobi între dinții cariați de pe maxilarul de sus cu o scobitoare aurie, pe care apoi o rupse între degete și o aruncă alături de

scaun. Le-a cunoscut fie personal, fie din relatările unor apropiați. De aceea, înclin să cred că spune adevărul. Iar adevărul lui este diferit de cel al cronicarilor otomani, lehi, unguri, italieni și chiar austrieci.

— Cât de diferit?

— Ca și când ziua s-ar transforma în noapte. Domnilor, Musa Çelebi nu a murit sugrumat de călăii fratelui său, așa cum au scris cronicile oficiale otomane ale viitorului sultan Mehmet I. A fost rănit grav în bătălia de la Camurlu, dar garda sa a reușit să-l treacă Dunărea, în timpul nopții, în Valahia. Chalcocondil scrie că aproape trei mii de soldați au murit ca să-i permită traversarea fluviului, ceea ce ne arată cât de iubit era Musa în rândul armatei sale.

— A ajuns în Valahia viu?! Profesorul de fizică își șterse fruntea cu șervetul alb și dădu paharul cu vin într-o parte. Nicio cronică românească nu a consemnat acest lucru, dragă domnule Eminescu. Și ar fi trebuit să o facă, dată fiind importanța lui de co-sultan al celui mai mare Imperiu al timpului său.

Bătrânul renunță să mai vâneze măsline cu scobitoarea și își împreună palmele deasupra mesei. Unghia degetului mic de la mâna dreaptă era lungă și ascuțită și părea pătată de nicotină. La cei 88 de ani pe care îi declarase, părea neașteptat de vioi, iar amintirile se dezvăluiau limpezi și fără lacune. La urma-urmei, unchiul Eliad fusese la fel, deși nu apropia chiar 90 de ani. După ce depășeai un anumit prag, anii se scurgeau fără să te mai atingă, un fel de abur al veșniciei care te făcea să strălucești într-o lumină caldă, numită impropriu veșnicie.

— Ei da, a ajuns viu în țara socrului său, iar Mircea l-a primit la curtea sa de la Târgoviște. După care, fără ca nimeni să afle ceva despre el, i s-a pierdut urma. Unii presupun că Mircea l-a ascuns în munți, pentru a-l folosi ca element de presiune împotriva lui Mehmet, dacă acesta ar fi încercat să treacă Dunărea. Alții spun că l-ar fi ajutat să strângă o armată impresionantă, mai cu seamă din rândurile populațiilor tătare, cu care era în legătură, dar, dacă a fost așa, nu se poate ști ce s-a întâmplat cu ea. În fine, cea de-a treia categorie de istorici cred că soția sa, Arina, a fost adeptă a magiei orientale și, de pe această poziție, l-a ajutat pe soțul ei să câștige tronul de sultan. Asta, domnilor, am venit să aflu în seara asta și, cu puțin noroc, se cheamă că voi reuși. Iar noua Scrisoare a III-a va deveni un succes fără margini, chiar și în poezia românească din aceste timpuri bântuite de alte vise și moravuri.

Agop Manciu și Alexandru Milovan se priviră o clipă în ochi. Din spatele scenei izbucni sunetul de jale al unui saxofon și clienții de la mese își lăsară pe farfurii cuțitele și furculițele, așteptând să vadă ce se întâmplă. Se auzi un sunet ascuțit de clopoțel, ca un schelălăit de câine călcat pe labă, și cortina începu să alunece înspre dreapta.

— Vivat Cărăbuș! Vivat Tănase! strigă o voce groasă, de la o masă din apropierea estradei.

Cineva fluieră lung și puternic, apoi din nou furculițele și cuțitele deveniră instrumente de exprimare a aprecierii colective. Un bărbat, îmbrăcat într-o pelerină neagră, cu o pălărie neagră cu calota lăsată pe ochi și cu o sabie de paradă în mână, apăru de după colțul draperiei, merse

până în dreptul cuștii sufleorului, se înclină ușor, apoi tăie aerul din fața sa cu un fel de „Z" uriaș, făcând să țipe mai multe doamne de la mesele din față.

Milovan se aplecă spre umărul poetului și îl întrebă cu voce scăzută:

— Și ce treabă aveți cu noi, domnule Eminovici? Cu ce v-am putea ajuta?

În clipa aceea, bărbatul înfipse sabia în podea și, cu o mișcare energică, își azvârli pălăria de pe cap până în mijlocul publicului. Bucle roșcate i se desfăcură de la spate, încadrându-i fața rotundă și zâmbitoare. Elena Sofia Demetriad făcu încă o reverență, de astădată până la podea, și spuse cu voce de soprană:

— Doamnelor și domnilor, teatrul de revistă Cărăbuș vă invită la o jumătate de oră de cuplete celebre, muzică bună și antren cât cuprinde, cu Aristița Vulpescu și Sofia Demetriad. Pentru început...

— Îl vrem pe Tănase! izbucni o voce ascuțită de femeie. Am plătit pe bilet o gămadă de bani.

— Da, da, îl vrem pe Tănase! îi ținură imediat isonul câțiva bărbați, cu voci îngroșate de vin.

— Domnul Tănase se pregătește pentru partea de final, care necesită o recuzită mai specială, le tăie vorba femeia, care părea obișnuită cu toanele spectatorilor și nu se pierdea cu firea. Până atunci, primiți-o cu aplauze pe colega și prietenea mea Aristița. Nu pot să cred că bărbații din Slatina sunt mai puțin cavaleri decât cei din Caracal sau din Craiova. Nu pot să cred că nu aveți pregătite palmele pentru sunetul acela atât de drag nouă, actorilor!

Făcu un semn cu mâna către spatele scenei și muzica porni în ritm galopant. Din stânga ieși, ocolind faldul draperiei, un acrobat de circ îmbrăcat în pantaloni mulați și vestă pe corp, în culori țipătoare, cu o bilă roșie acoperindu-i nasul aproape în întregime. Făcu o roată perfectă și se opri în dreapta Sofiei, schițând o plecăciune. Pe terasă, zarva se mai potoli și multe capete se întinseră în direcția lor.

— Dragi spectatori din Principat... trupa Cărăbuș a venit în orașul vostru cu ultimele can-can-uri, la modă în Regat. Cu ultimele critici acide, care ar trebui să-i urzice pe cei care, de cum ajung pe scaunul puterii, nu mai au alt scop decât acela de a ne face viața amară. Cu ultimele povești de dragoste, de succes, din lumea bună a Capitalei, dar și dinăuntrul Palatului Regal. Cu secrete de stat și cu secrete militare care, dacă s-ar dovedi adevărate, ar da peste cap politica lipsită de rațiune pe care o practică Guvernul și Camarila Regală.

Sofia Demetriad se opri o clipă, să-și tragă sufletul. În acest timp, clovnul țopăia, se strâmba, bâțâia din mâini și își culegea lacrimi false de pe obrazul fardat cu roșu și galben. Sofia îl amenință cu degetul, apoi îl pofti să iasă în față și să cânte.

— Nu știu să cânt, se plânse clovnul, cu voce pițigăiată. Sunt orfan politic și nu a avut cine să mă învețe.

— Atunci spune cântecelul ca pe o poezie, îl sfătui femeia cu păr roșcat, ridicând sabia amenințător. Trebuie să faci asta, altfel se cheamă că oamenii de la mese au plătit biletele degeaba. Vrei să arunce cu roșii stricate în noi?

Clovnul nu voia, dar nici nu se oprea din țopăială. Sofia Demetriad făcu o fandare și îi puse vârful bont al sabiei în piept.

— Reciți sau te străpung?

— Bine, fie, se dădu bătut acesta. Recit. Dar oamenii aceștia să ne fie martori că n-am făcut-o de bună voie.

Împinse cu un deget sabia într-o parte, făcu un pas în față, se înclină, îi aruncă o privire otrăvită femeii de alături, apoi se aplecă spre public, cu palmele făcute căuș în jurul gurii:

— Cele pe care o să vi le spun în clipele următoare vin dintr-o Țară a Fanteziei, unde lucrurile merg de minune și toți sunt fericiți. Voi trebuie numai să vă prefaceți că le credeți. Sunteți gata?

Publicul își ținu răsuflarea și nu se auzi nici măcar un sunet.

— Am să iau tăcerea voastră drept aprobare. Clovnul își așeză mai bine bila colorată ce-i ținea loc de nas. După care luă poziția de drepți a unui copil din clasele primare și prinse să recite, cu voce pițigăiată:

— Ce-o să fie o să fie
O să fie o bogăție,
Cum n-a fost şi nu mai este
Decât numai în poveste.

O să fie un bairam,
Ca în sânul lui Avram
Şi de sus, măi, tam-nesam,

O să plouă cu salam.
Dă, Doaaamne!

Ce-o să fie, ce-o să fie...
Straşnică minunăție.
Din fântâni va curge bere,
Numai lapte şi cu miere.
Pe ogoarele golane,
O să crească macaroane.
Şi pe oricare maidan
O să calci pe parmezan.
Dă, Doaaamne!

Ultimul vers îl rosti cu o voce atât de ascuțită, încât Milovan își duse involuntar mâinile la urechi. Își dădu seama că nimeni nu mai reacționase ca el și le ascunse grăbit sub masă. În jurul său, publicul izbucni în aplauze și se făcură auzite câteva fluierături admirative. De undeva, un „bis" plutind de-abia auzit pe deasupra meselor fu preluat de mai multe guri și, în scurt timp, mesenii băteau din nou din tacâmuri și bisau de zor.

— Deci, cu ce v-am putea ajuta, domnule Eminovici?

— Vreau să aflu ce s-a întâmplat, de fapt, cu acel Musa Çelebi.

— Tot nu înțeleg cu ce anume...

— Domnule Milovan, am fost asigurat de domnul Tănase că dumneata cunoști cel mai bine răspunsul la problema mea.

— Eu?! făcu el uluit. De unde știe domnul Tănase asta?

Bătrânelul ridică din umeri și izbi cu amândouă palmele în masă, pentru a ține isonul celorlalți.

— Nu am idee. Dar mi-a spus așa: *În tragediile cu adevărat bune, personajul principal moare ultimul, spre disperarea publicului.* Și mă văd nevoit să admit că are dreptate.

— Personajul principal moare ultimul... repetă cu voce siderată celălalt.

— Ei, da, așa se întâmplă în toate tragediile antice. Bătrânul îl bătu ușor pe braț, zâmbind vag pe sub mustața stufoasă. Amintește-ți de „Electra", de „Antigona", de „Agamemnon", de „Perșii"...

Jucăm mereu, generație de generație, aceeași piesă de teatru, doar actorii se schimbă, îi spusese unchiul său, în inima unei toamne capricioase, pe cerdacul de lemn al căsuței de unde se zărea șarpele albastru al fluviului. Un poet, Eminescu, a scris una dintre cele mai frumoase poezii dedicate vieții ca teatru, așa cum au înțeles-o grecii cei vechi, continuase el. Să citești neapărat „Glossă". Ai s-o înțelegi cândva, în adevăratul ei sens, sunt convins.

Alexandru Milovan înghiți în sec, abia stăpânindu-și un oftat. Cumva, undeva în subconștientul său, la fel de neatins de tălpile rațiunii precum tărâmul virgin al unei insule tropicale, ascunsă în pustiul albastru al mării nesfârșite, bucățile de mister printre care alunecase până atunci începeau să se aglutineze și să prindă contur.

Personajul principal moare ultimul...

În toată această anchetă fără început și fără de sfârșit nu făcuse altceva decât să alerge după un criminal mereu întrezărit, dar niciodată văzut de-adevăratelea. Uitase

însă să se întrebe dacă exista un personaj principal asupra căruia ar fi trebuit să se concentreze încă din prima clipă. Cine era omul de ființa căruia se legau toate firele descoperite și nedescoperite ale acestui caz?

Și, brusc, își aduse aminte de vagonul care fugea pe șinele apusului și de replica bătrânului care-l salvase de la moarte: „De ce tu? Pentru că numai cineva cu sângele Casei de Sigmaringen în vene putea să aibă acces la secretul familiei. Carol a murit în 1914. Ferdinand a ajuns rege. Fiul său, Carol al II-lea, era viitor rege."

Regele Carol al II-lea venea la conferința din Principat, ca reprezentant al Regatului! Era recunoscut drept *regele comod*, deci, în mod sigur, avea să se folosească de trenul regal pentru această deplasare. Personajul principal al tragediei slătinene avea să ajungă chiar în acea seară, parcă așa spusese primarul-delegat. Deci, până a doua zi avea să fie suficient timp pentru o tentativă de asasinat. Toți ceilalți morți... toate crimele de până atunci nu fuseseră decât praf în ochi. Sclipiri peste valul de noapte, menite să abată atenția. În tot acest răstimp, asasinul necunoscut își pregătise capcana cu multă răbdare. Convins că prada se va găsi acolo unde trebuia, la momentul potrivit.

— Unde se află domnul Tănase? întrebă grăbit, abia stăpânindu-se să nu o ia la fugă.

— Acolo unde l-am lăsat când m-a trimis aici. Mihail Eminovici își scutură coada de cal de la spate și răsuflă zgomotos. Adică în cabina sa, pregătindu-se să se schimbe pentru ultimul rol.

— Pe mine vă rog să mă scuzați câteva momente. Trebuie să schimb câteva cuvinte cu domnia-sa. Apoi cred că am să pot să vă răspund la toate întrebările legate de istorie, de Mircea cel Bătrân, de fratele său Dan, de ginerele său Musa și de fiica sa Arina.

Se ridică, împingând scaunul pe prundișul mărunt, gata să-l răstoarne. Plecă, fără să se uite în urmă și fără să ia în seamă privirile curioase ale țalilor de pe aleea de cărămidă smălțuită. Intră în clădire, coti la dreapta pe coridor și alergă spre ușile mari de la intrare. După cum bănuia, portarul stătea cu spatele la ele, privind către strada circulată, cu mâinile la spate. Bătu în geam și îi făcu semn să intre.

— Domnu'?

— Unde-și are camera domnul Constantin Tănase?

— Regulamentul nu ne permite să dăm informații despre clienții noștri, răspunse el înțepat. Vă rog să vă întoarceți la spectacol.

Vârî mâna în buzunarul din dos și scoase împuternicirea semnată de Smarandache Constatinescu.

— Știi să citești? Aruncă-ți ochii aici, dar repede. E un caz de viață și de moarte.

Portarul se scotoci prin buzunarul larg al hainei cu fireturi, scoase o pereche de ochelari cu ramă de sârmă, îi fixă după urechi și luă hârtia cu grijă, de parcă ar fi fost otrăvită. O studie cu atenție și i-o întinse înapoi.

— Poruncă de la domnul primar. Domnu' Tănase a tras, ca de obicei, la camera 7.

O fi crezând în magia numerelor? se întrebă, în timp ce urca scările de marmură, sărind peste câte două deodată.

În capul scării se opri o clipă, să-și tragă sufletul. Când să cotească spre stânga, aproape că se ciocni de un bărbat îmbrăcat în haine negre, cu o pălărie ale cărei boruri ajungeau până deasupra nasului. Se trase în spate, cerându-și scuze, dar celălalt nu păru să-l ia în seamă și coborî treptele sprijinindu-se cu eleganță în bastonul de lemn de cireș, cu mâner din fildeș gălbui, întărit cu fire de argint.

Milovan se repezi pe coridor, aruncând priviri grăbite asupra numerelor de alamă de pe uși. Numărul 7 era chiar lângă una dintre ferestrele ce dădea în grădina de spectacol. Ușa era întredeschisă, dar dinăuntru nu se auzea nici un zgomot.

— Domnu' Tănase?!

Ciocăni ușor, apoi, după câteva clipe, mai cu putere. Nu auzi niciun răspuns. Împinse ușa încet și strecură capul înăuntru. Camera era mare și spațioasă, cu un pat larg pe mijloc, două dulapuri cu oglinzi pe peretele din stânga, o masă scundă și două fotolii pe cel din dreapta. Peste tot erau risipite haine de stradă și de scenă, o sabie adevărată, ușor curbată la vârf, scoasă din teaca de lemn și piele și așezată de-a curmezișul pe pat, o pălărie cu boruri foarte mari, aruncată pe un fotoliu, papuci, pantofi din piele de șarpe, din piele de crocodil, cizme scurte, câteva veste din piele și din stofă, pantaloni bufanți, pantaloni drepți, cadrilați, două cufere deschise și aproape goale, trase în spatele ușii și un ziar „Universul" alunecat într-un colț,

pe podea. Se aplecă, îl culese de jos și îl vârî în buzunar, aproape fără să realizeze ce făcea. Nu văzu pe nimeni, nici în sala de toaletă. Poate că actorul plecase deja spre scenă și coborâse pe scara de serviciu de la capătul celălalt al holului. Sau poate...

Domnul cu pălăria pe ochi, își spuse și se repezi spre scări. La parter, portarul intră din nou în hol când îl văzu, fără să mai aștepte să-l cheme. Îi spuse că domnul îmbrăcat în negru ieșise din hotel și se urcase într-o birjă, pornind spre vest.

Nu mai înțelegea nimic. Dacă bărbatul pe care-l urmărise era Tănase, de ce plecase din hotel, lăsând baltă spectacolul? Dar dacă era vorba despre o altă persoană, care locuia la același etaj? Îl întrebă pe portar și acesta îi spuse că hotelul era ocupat în întregime de oaspeții sosiți din Principat pentru spectacol. Nu știa repartiția lor pe camere, dar dacă dorea, îl chema pe băiatul de la recepție și se putea uita în registre. Nu dorea, îi răspunse și îl concedie cu un gest. Nu ar fi făcut altceva decât să piardă timp. Iar timpul devenise un factor decisiv.

Se întoarse pe coridor și porni spre toaletă. Străbătu drumul cunoscut, prin peretele ultimei cabine, iar apoi scurtul culoar care îi urma. Ușa de la biblioteca secretă era și ea întredeschisă. Inima prinse să-i bată puternic și știu, mai înainte să vadă, că aici va găsi un răspuns la multele sale întrebări.

Împinse ușa cu piciorul și rămase în prag, cu mâna vârâtă sub haină, gata să smulgă arma din ham. Încăperea părea încă și mai întoarsă pe dos decât camera numărul 7.

Cărțile erau azvârlite de pe rafturi pretutindeni, fotoliile răsturnate, cioburi împrăștiate lângă fereastră. Chiar lângă corpul bibliotecii, trupul unui bărbat zăcea cu fața în jos. Se apropie, ferindu-se să atingă ceva de pe podea. Nu voia să lase niciun indiciu celor ce urmau să cerceteze după el încăperea, despre prezența sa acolo. Se aplecă deasupra cadavrului și îl răsuci cu fața în sus.

Grigori Efimovici Rasputin se holba la el cu ochii larg deschiși și cu un zâmbet hidos pe buzele vinete. Gâtul îi era tăiat dintr-o parte în alta, cu un obiect extrem de ascuțit, iar barba și pieptul erau mânjite de sânge închegat.

Încă o dată, omul negru ajunsese înaintea lui. Alexandru Milovan trase de un fotoliu, îl ridică în poziție normală și se așeză pe el, să mediteze la ceea ce avea de făcut. Afară, spectacolul continua, iar vocile vesele ale celor două femei cântau un cuplet, acompaniate de o vioară.

Capitolul 13

Seara aducea cu ea un pic de răcoare, o răsuflare de vânt și o idee de umezeală. Sau poate era numai efectul fântânii arteziene, care-și trimitea jetul spre cer, făcând să se rotească, la nesfârșit, o bilă colorată. Pe scenă, spectacolul continua și cele două artiste interpretau un duet despre ruși, din care se auzea din când în când câte un *haraşo* și *davai*. După un timp, muzica orchestrei încetă, dar vocea de bariton a lui Jean Moscopol, înregistrată pe patefon, umplu imediat grădina cu al său

„Vrei să ne-ntâlnim sâmbătă seară,
Într-o cârciumioară la şosea,
Unde cântă un pian şi o vioară
Şi-unde nu ne vede nimenea..."

Alexandru Milovan stătea în fotoliul pătat cu stropi întunecați de sânge și se străduia să se concentreze. Aproape că ajunsese la concluzia că toate crimele fuseseră făcute doar ca să-l îndepărteze pe el de la ideea capcanei ce i se pregătea lui Carol al II-lea, când realiză că unele elemente nu se potriveau în imaginea de ansamblu. Fuseseră uciși un evreu diplomat, soția sa, fata care-și spu-

nea fie Maria, fie Arina, iar acum Rasputin. Erau crime făcute la întâmplare sau ceva secret lega cele patru personaje? Instinctul îi spunea că personajele erau mult prea deosebite între ele ca să fi fost alese la întâmplare. Dar cum să dovedească asta? Ce argument material putea să aducă, în condițiile în care nu stătuse niciodată mai mult de câteva minute lângă fiecare cadavru?

Examinase cu ceva mai multă atenție cadavrul ambasadorului Stefan Isac Rintzler, când vizitase morga în compania primarului-delegat. Iar acum se găsea lângă cadavrul celui de-al doilea bărbat ucis, trimisul special al țarului Nicolae al II-lea, călugărul Grigori Rasputin. Practic, fusese lăsat să examineze în voie cadavrele bărbaților, în vreme ce pe acelea ale femeilor le văzuse numai preț de câteva minute, dar și acelea sub presiunea evenimențialului, care îl antrena cu o viteză din ce în ce mai mare. Bărbații da, femeile nu. Sau atât de puțin încât se găsea foarte aproape de nu. Exista o explicație ori totul nu era decât hazard pur?

Și cine era, totuși, ucigașul necunoscut?

Își prinse fruntea în palme și începu să se maseze ușor. O venă i se zbătea neliniștitor pe gât. Un ucigaș care îl pândise și-l atacase, în București. Care numai își făcuse apariția, de două ori, în Slatina, de fiecare dată ca și când ar fi fugit de el. Oare să fi vrut, pur și simplu, să scape de el, în Regat, dar apoi să nu se mai fi putut atinge de viața sa, în Principat? Un personaj care putea să treacă atât prin București, cât și prin Slatina, fără ca altcineva să-l bănuiască drept ucigaș? Ce mască ar fi trebuit să poarte un

asemenea om? Sau să fi fost cineva complet necunoscut, pentru ca nimeni să nu-l ia în seamă sau, dimpotrivă, o persoană extrem de cunoscută... pe care oamenii să nu o poată bănui de ceva rău.

Aproape că-i veni să sară din fotoliu, când gândul se termină de formulat. Își aduse aminte de ușa întredeschisă... de pălăria cu boruri largi, aruncată pe pat... de bărbatul cu baston din lemn de cireș, a cărui față era acoperită de borurile unei pălării asemănătoare și care cobora exact de la primul etaj...

Se repezi prin ușa deschisă, străbătu pasajul de legătură, cabina de toaletă și coridorul aproape fără să respire și ieși gâfâind în grădină, chiar în clipa în care cele două protagoniste își terminau numărul, cu

„Pleacă-ai noştri, vin ai noştri!
E sloganul cunoscut.
Iarăşi am votat ca proştii...
Şi cu asta ce-am făcut?

O ploaie de lalele și de trandafiri căzu pe scenă și bisurile se revărsau asurzitoare de pretutindeni. Elena Sofia Demetriad și Aristița Vulpescu se înclinară mereu, foarte adânc, lăsând să li se vadă sânii voluptuoși din cupele sutienelor de mătase și trimițând bezele publicului înflăcărat.

— Domnu' Tănase? îl întrebă pe primul țal apărut în cale, din spatele unei jerbera plină de flori minuscule, violete.

— A anunțat că nu se simte bine și că va apărea la spectacolul de la matineu. Vreți să-i transmiteți un mesaj, domnule? Există o urnă specială pentru asta, la marginea scenei.

— Vreau să vorbesc cu domnul Tănase, dar se pare că lucrul acesta nu se poate, răspunse, apoi se răsuci pe călcâie și porni spre ușile duble din fața sa.

Intră din nou pe holul pustiu, în timp ce în spate aplauzele continuau furtunos. Chiar nu știa care trebuia să fie următoarea mișcare. Rasputin era mort, Ștefan Vasali dispăruse, iar profesorul Manciu stătea la o masă, fără să priceapă nimic din ceea ce se întâmpla. Așa cum, de fapt, nu pricepea mare lucru nici el. Constantin Tănase anunțase că era bolnav, dar camera sa era goală și răvășită, iar în drum spre ea se întâlnise cu un domn cu pălărie neagră și baston.

Se opri brusc și se sprijini cu mâna stângă de zid. Constantin Tănase era actor, deci deghizările făceau parte din cotidianul vieții sale de scenă. Cum de nu își dăduse seama de asta? O luă la fugă, cu o singură imagine clincheținд în minte: pălăria neagră... pălăria neagră...

Pălăria neagră era tot acolo, pe fotoliu, unde o văzuse ultima oară. Era mare, cu borurile lăsate, de parcă ar fi provenit direct din deghizamentele Evului Mediu italian. Își scutură capul, străbătut de un fior. Limba aceea, în care vorbise cândva atacatorul... care i se părea cunoscută, de undeva, deși nu înțelesese aproape niciun cuvânt din ea, trebuie că era un dialect al limbii italiene. Iar cel mai îndepărtat și mai greu de înțeles dintre ele era cel sardinian. Mai întâi, pumnalul de epocă. Apoi pălăria specifică Evu-

lui Mediu. Otrava italiană. Cuvintele în dialect sard, cel mai probabil. Toate, la un loc, concurau spre una și aceeași concluzie: un asasin angajat din peninsulă. Și cine putea juca cu atâta abilitate mai multe roluri, dacă nu un actor?

Nu avea niciun rost să-l caute, își dădu seama. Constantin Tănase plecase definitiv din camera închiriată, după ce mai întâi își luase noua înfățișare și răvășise totul, ca să pară că și el a fost unul dintre cei vizați de criminal. Dacă intuiția sa era corectă, mergea spre locul unde avea să amenajeze cursa pentru prada cea mare. O cursă regală, care nu putea să captureze decât un rege.

Căută cheia și o găsi în broască, pe interior. Închise ușa, răsuci cheia și o puse deasupra cadrului de lemn. O perioadă, cel puțin, nimeni nu avea să sesizeze absența actorului. Merse până la capătul culoarului, acolo unde zidul era străpuns de o fereastră mare, cu perdele albe, până la podea. Le dădu într-o parte și aruncă o privire către grădina în care oaspeții mâncau, sorbeau vinul din pahare sau se plimbau printre mese, în așteptarea actului final, în care Tănase avea să-și etaleze calitățile de mare actor.

Așteptau degeaba, se gândi, cu fruntea lipită de geam. Era o lume atât de departe de el, precum cea a Evului Mediu. Părea atât de aproape și, totuși, din cauza geamului translucid, intangibilă și tot atât de îndepărtată ca și luna de pe cer. O lume care avea să se schimbe iremediabil, dacă cel pe care doreau să-l vadă interpretând roluri caricaturale avea să reușească în rolul pe care-l juca în viața reală. Date fiind condițiile, nu vedea de ce n-ar fi reușit. Ca și până atunci. De unde ar fi trebuit să înceapă căutările?

Își plimbă privirile de la o masă la alta, încercând să-și dea seama ce nu i se părea în ordine. Bărbații închinau paharele unii către alții, peste spațiul dintre mese, în timp ce femeile discutau, făcându-și vânt cu evantaiele de fildeș și mătase, colorate în tonuri aprinse. Câte un țal mergea repede printre mese, cărând platouri și sticle cu gâturi lungi. Arpegiile orchestrei se auzeau slab, de parcă ar fi avut vată în urechi. Masa unde stătuse până în urmă cu zece minute era goală. Nici Agop Manciu și nici Mihail Eminovici nu se mai aflau acolo. Cineva debarasase platoul cu resturi de mâncare, paharele și frapiera, iar fața de masă fusese înlocuită cu altă olandă apretată.

Strânse priciul ferestrei între degete până ce simți că îi amorțesc. Unde plecaseră profesorul de fizică și poetul uitat al sfârșitului de secol XIX? Nu ar fi avut niciun motiv să facă asta și totuși, o făcuseră. Dacă deschiseseră, cumva, o nouă pistă de cercetare, trebuie că era una ratată din start, deoarce nu mai avea suficient timp să se ocupe și de ea. Era obligat să încerce să dea de urmele lui Constantin Tănase, mai înainte să termine de întins capcana pentru rege. Nu avea habar de unde să înceapă căutarea, dar era sigur că mănăstirea Clocociov făcea parte din problemă, altfel cele trei crime petrecute între zidurile ei nu ar fi avut niciun sens. Ca să ajungă la mănăstire, iar apoi să se poată mișca incognito prin oraș, avea nevoie de alt rol, asemenea lui Tănase. Când intrase în oraș fusese un țigan șătrar, din Ardeal, venit să caute de lucru prin Regat. I se părea firesc să iasă din oraș în același rol și cu aceleași haine. Așa că primul drum avea să fie către cei doi plopi

uriași, în scorbura cărora ascunsese lădița cu haine și cadavrul fetei.

Părăsi hotelul în pas grăbit, îi puse în palmă portarului o hârtie de cinci ruble și acesta alergă după o birjă liberă și i-o aduse la scară. Când se urcă în ea, orchestra teatrului Cărăbuș interpreta „Balada fumului de țigară", unul dintre primele succese ale lui Jean Moscopol, lansat cu mult timp în urmă de casa de discuri „Pathé". Îi ceru muscalului să îl ducă până aproape de mănăstire și îi promise zece ruble, dacă reușea să o facă în mai puțin de un sfert de oră. Sau suma ademenitoare sau circulația mult mai restrânsă, de la acea oră (și aici, probabil, reprezentația de la „Obuzierul" își avea partea ei de *vină*), făcură ca până la cartierul cu țigle roșii pe acoperișuri nici să nu realizeze când trecuse timpul. Mai rămase puțin în trăsurică, scriind pe genunchi un bilet către Terente, prin care-l anunța că o persoană cunoscută în oraș punea la cale un atentat împotriva Majestății Sale Carol al II-lea, cel mai probabil la gară, după oprirea trenului regal. Îl împături bine, puse deasupra lui o hârtie de 50 de ruble și o monedă de doi sfanți din argint și îl rugă pe birjar să se repeadă cu el la sediul poliției și să insiste să i-o înmâneze personal șefului cel mare.

— Mai primești încă atât dacă îl găsesc pe domnul Vasali la gară, peste vreun ceas, ai înțeles?

— Înțeles, șefu', că doar n-oi fi vorbit cu calu'. Birjarul luă banii, îi numără, apoi îi vârî în buzunarul de la surtuc, cu o lucire de șiretenie în priviri. Să-l aduc chiar eu la gară, ca să fim mai siguri că ajunge într-un ceas?

Alexandru Milovan ridică din umeri și alungă o muscă supărătoare care îi bâzâia pe lângă obrazul drept.

— Dacă domnul Vasali nu are altă opțiune...

— Scrie pe bilet, să meargă neapărat cu mine, își înmuie vocea muscalul, întinzându-i din nou biletul. Că dacă vede că-l rogi matale, urcă la mine.

Oftă ușor, cu nervii încordați la maximum, dar nu văzu niciun inconvenient care să-l determine să refuze. Adăugă cele câteva cuvinte cerute și înapoie hârtia.

— Cursa asta o să mai coste 10 ruble, dar înainte nu iau decât cinci, rânji bărbatul cu mustața sură și cu ochi de uliu.

Îi dădu banii și îl amenință cu degetul.

— Sper că nu te bate vreun gând. Altfel, Vasali o să-ți ia gâtul ca la păsărică.

— Se poate, șefu'? Suntem firmă serioasă, batem străzile Slatinei de aproape 40 de ani și niciodată, nimeni nu s-a plâns de Angheluță, așa să știi matale.

Mai stătu pe loc, sub coroanele unor duzi bătrâni, până ce Angheluță întoarse birja și porni la trap pe strada de pământ, stârnind norișori de praf și speriind vrăbiile de pe margine.

Apoi căută din priviri cei doi plopi și porni în direcția lor, ocolind un zăplaz căzut, atent să nu stârnească vreun câine de prin curțile învecinate.

Când ajunse în dreptul lor, soarele coborâse demult în spatele dealurilor. Canicula toropitoare de peste zi se transformase într-o căldură suportabilă, care permitea roiurilor de țânțari să se ridice din stuful bălților apropiate

și să atace orice ființă cu sânge cald, asemenea unor mici vampiri. Plopii se înălțau ca niște săbii din vechime, amenințând cerul și semănând spaimă printre norii albi, care își făcuseră apariția la mare înălțime, oglindind ultimele raze roșiatice ale astrului zilei. Către apus strălucea argintiu Steaua Ciobanului, iar Vărsătorul, cu puzderia sa de stele minuscule, asemănătoare unei pudre diamantine, apăruse dinspre nord-vest și ocupa aproape o cincime din boltă.

Privi în jur cu băgare de seamă, dar nu văzu nimic care să-i dea de bănuit, așa că se furișă spre scorbura ascunsă în cealaltă parte a trunchiului și intră înăuntru cât de repede putu. Stătu câteva clipe, pentru ca ochii să i se obișnuiască cu penumbra groasă și abia apoi făcu un pas către mijlocul găurii uriașe din trunchi. O viespe îi bâzâi supărată pe la ureche și se grăbi să iasă afară.

Cadavrul fetei se găsea în același loc în care-l lăsase, cu pieptul și fața acoperite. Trecu pe lângă el, înghițind greu un rest de salivă. Undeva, în dreapta, doar un pas mai departe, lădița dreptunghiulară aproape îl agăță de picior. Se opri și trase cu urechea. Dar nu auzi altceva decât croncănitul unei ciori îndepărtate, așa că se aplecă, deschise capacul și scoase dinăuntru hainele urât mirositoare. Își aminti de privirea pe care i-o aruncase țiganca cea tânără atunci când se urcase lângă ea, în căruță, mai înainte să-și întoarcă fața către pruncul pe care-l alăpta. O clipă, trăi senzația că totul se petrecuse nu în urmă cu doar o zi, ci cu ani întregi. Iar viața sa, cea adevărată, din Bucureștiul

aflat sub cizma hitleristă, se găsea la o mie de ani distanță, într-o viață care i se părea doar umbra unui vis.

Se îmbrăcă repede, strâmbând din nas, din cauza mirosului. Singurul lucru pe care îl luă cu el din vechea sa ținută fu hamul pistolului, pe care și-l petrecu pe sub umărul stâng. În mod ciudat, arma i se păru neașteptat de grea și de rece. O cântări în palme preț de câteva clipe și se întrebă dacă avea să-i mai salveze vreodată viața sau o purta cu el doar în virtutea inerției. O vârî în toc, mai înainte să fi reușit să formuleze un răspuns. Se aplecă deasupra moartei și își așeză palma dreaptă pe umărul ridicat spre el.

— Dormi în pace, fată neliniștită, spuse foarte încet, repetând, ca într-un vis, o formulă magică neobișnuită. Pentru că, în curând, toți cei care au făcut asta vor porni către tine, să-ți ceară iertare.

Ieși, mai înainte ca lacrimile să-i înece lumina ochilor. Afară, cârdul de ciori pe care îl auzise cu câteva clipe mai înainte, se rotea în jurul vârfului întunecat al plopilor, cârâind cu deznădejde. Își potrivi pălăria strâmtă pe vârful capului și își mișcă labele picioarelor în încălțările scâlciate. Pauza de antract trecuse, iar actorul, proaspăt primenit în hainele noului rol se pregătea să intre în scenă. Își mușcă buza de jos și aruncă o privire lungă spre zidurile întunecate ale mănăstirii Clocociov. Acolo se scrisese o bună parte din istoria pe care o trăise în acea zi. Dar înserarea avea să aducă cu ea o altă locație pentru final. Una mai puțin impozantă, dar nu mai puțin primejdioasă. Sau cel puțin așa credea.

Porni cu pas grăbit către locul în care poalele dealului se pierdea în stufărișul de pe mal. Nu vedea încă râul, dar îi bănuia trupul sinuos, de șarpe, ondulând până departe, în inima câmpiei. Deasupra capului, bolta de safir se umplea treptat de strălucirile stelelor. Își ridică pentru o clipă ochii spre ele, întrebându-se în ce parte va răsări Arcașul, dar nu găsi niciun răspuns. În cele din urmă, când privighetorile își începură concertul prin luncile din apropiere, ajunse pe malul înalt al apei.

Se întrebă în ce direcție va fi fiind gara, dar nu reuși să se orienteze în spațiu. Se opri, debusolat, neștiind încotro s-o apuce. Dacă Maria ar fi fost cu el, ar fi râs, l-ar fi legat la ochi și apoi l-ar fi împins, pe nevăzute, în direcția cea bună. Dar nu era. Și trebuia să se descurce de unul singur. O soluție ar fi fost să se întoarcă în oraș și să ia o brișcă. Dar, până să ajungă unde-și propusese, capcana se putea închide oricând și asasinul avea să ducă la bun sfârșit misiunea care i se încredințase. Altă rezolvare era să meargă până la podul metalic și, de acolo, să pornească pe șine până la gară. Era o soluție mai simplă și mai rapidă, deoarece se părea că orașul era lipit de Olt, pe aproape un sfert din latura sa cea mai lungă. Practic, era imposibil ca între pod și gară să fie o distanță mai mare de unu-doi kilometri.

Se hotărî pentru pod și își reîncepu marșul prin iarba uscată și plină de praf. Pe malul celălalt, dincolo de stufăriș, de baionetele papurii, de arbuștii încâlciți de soc și de gruiurile cu frunze țepoase, se zăreau vitele unei cirezi, păscând în liniște, printre ochiurile de apă mâloasă, care nu apucaseră să se usuce cu totul.

După o vreme, terenul prinse să urce și se văzu nevoit să ocolească două buturugi uriașe, scoase din pământ și răsturnate cu rădăcinile în sus. După încă vreo sută de pași, tăblierele podului prinseră să strălucească în sclipirile stelelor și știu că linia ferată nu putea să fie prea departe. Când ajunse pe coama pantei, din soare mai rămăsese doar o părere sângerie, în spatele unor pâlcuri îndepărtate de sălcii, iar linia ferată părea că se repede spre el să-l apuce de picioare. Podul era îndeajuns de aproape ca să poată număra niturile de pe piciorul metalic ridicat vertical din malul înalt. Și ca să-i zărească pe cei doi vardiști arătându-și ceva în apă și aplecându-se peste bara de protecție.

Îngenunche, apoi se lipi cu burta de pământ. Din poziția culcat, hainele lui Culai miroseau a vomă uscată și a putreziciune. Nu apucă să se întrebe ce anume priveau cei doi în apele verzui. Un vâjâit uscat sfâșie aerul și în clipa următoare, unul dintre trupuri zvâcni cu brațele în sus, apoi căzu la loc, pe bara de metal, rămânând nemișcat. Celălalt se ridică repede, înjurând, dar nu mai apucă să tragă de cureaua puștii atârnată la spate, ca să o aducă în poziție de tragere. Un al doilea vâjâit păru să-l izbească asemenea unui pumn uriaș în piept, se forță să mai rămână o clipă în picioare, apoi se lăsă greoi într-o parte, cu arma prinsă sub el.

Își ținu respirația, dar nu se mai întâmplă nimic. Înghiți saliva amară care-i umpluse gura și, cu multă precauție, își vârî degetele de la mâna dreaptă sub surtucul

peticit. Atinse tocul și reuși să elibereze curelușa de piele care ținea pistolul nemișcat la subsuoara sa.

— În locul tău nu aș face asta, auzi o voce cunoscută, venind din spate. Niște haine nespălate și sărăcăcioase nu pot să ascundă o identitate decât pentru cei care nu se pricep. Iar noi ne pricepem la treburi d-astea, nu, domnule Milovan? Acum poți să întorci capul, dar dacă încerci să miști orice altă parte a corpului, o s-o iei pe urmele celor doi nefericiți de pe pod.

Răsuci încet fruntea și cerul ajunse iar deasupra. Un țânțar îl bâzâi în dreptul nasului, apoi zbură în altă parte.

Ochii rotunzi și pașnici, de culoare verde, ai profesorului de fizică, îl priveau cu intensitate de la capătul împănat al unei săgeți lungi, care-i fixa gâtul. Arcul încordat la maximum era aproape la fel de mare cât el, dar nu dădea niciun fel de semn vizibil de efort. Ca și cum toată viața lui nu ar fi făcut altceva decât să-l folosească zilnic la vânătoare și la război, își spuse, străduindu-se nici să nu clipească măcar. Văzuse foarte clar ce putea să facă arma, chiar și la o distanță mai mare de 50 de metri.

Agop Manciu era îmbrăcat în negru. Pălăria cu boruri mari și o pelerină strânsă în jurul corpului completau costumația bizară, pe care de atâtea ori își dorise să o vadă îndeaproape. Dar nu din acea postură, se văzu nevoit să recunoască.

— Nu m-am gândit niciodată... începu, dar renunță să-și mai ducă gândul până la capăt.

— Că omul în negru ar putea să fie un prăpădit de profesor de provincie, care se ocupă ocazional cu astronomia

și cu cultivatul roșiilor, nu? Manciu râse sec, apoi îi făcu un semn ușor cu săgeata. Ridică-te, domnule agent. Trebuie să mergem pe pod, pentru ca lucrurile să fie duse la bun sfârșit.

— Și dacă refuz?

— Dau drumul săgeții, apoi te iau de un picior și te târăsc până acolo. E nevoie doar să nu mori până acolo.

Se ridică încet în picioare și își scutură hainele de praf. Manciu se trase doi pași înapoi, suficient ca să facă inutil gândul unui atac prin surprindere.

— Acum du mâna dreaptă la spate. Așa. Desfă surtucul cu cealaltă, scoate pistolul cu două degete și lasă-l să cadă pe pământ.

Făcu ceea ce i se ceruse, cu sentimentul că tocmai mergea ultimii pași pe drumul spre eșafod. Măcar de-ar fi fost un rege, își spuse, oftând abia simțit. Dar nu era decât un om simplu care avea să sfârșească tragic și neștiut, cu lețul plutind pe apele râului, până departe, spre Dunărea albastră. Pistolul căzu, stârnind un norișor de praf.

— Niciodată nu mi-au plăcut armele de foc, spuse celălalt, izbindu-l cu vârful încălțării și trimițându-l printre ierburi. Orice nevolnic apasă un trăgaci și ucide un războinic adevărat, fără niciun efort. Ca să devii un arcaș bun îți trebuie ani de efort și de antrenament. Ca să poți azvârli cu pumnalul la țintă, e nevoie să faci lucrul acesta de o mie de ori înainte. Ca să folosești o sabie, e necesar să ai un antrenor destoinic și răbdător, iar tu să accepți să faci vânătăi și răni până când ajungi să o stăpânești. Secolele și mileniile trecute au dat lumii războinici adevărați. Peri-

oada în care trăiești, domnule Milovan, s-a mulțumit doar să perfecționeze arma de ucidere. Dar poate că e mai bine așa. În realitate, sunteți cu toții niște lași. Ia-o înainte!

Porni în direcția podului, cu mișcări încete, atent la orice zgomot care venea din spate. Dar celălalt pășea fără să se audă, asemenea unei feline ieșite la vânătoare. De câteva ori, îi veni să răsucească gâtul și să vadă dacă mai era acolo, dar simțea vârful argintiu al săgeții sfâșiind aerul și își potolea imboldul, sfătuindu-se să nu facă gesturi necugetate. Când ajunseră la mai puțin de o sută de pași de construcția metalică, percepu un bâzâit surd, urcând parcă din pământ. Își ciuli urechile, dar nu reuși să identifice locul exact de unde provenea. Cu cât se apropiau mai mult, cu atât devenea mai distinct.

Șinele! tresări, încetinind fără voie. Șinele vibrau, marcând apropierea unui tren. A trenului regal, care-l aducea cu el pe Carol. Încetini și mai mult, dar acum se găseau foarte aproape de intrarea pe pod. Zări scara metalică laterală, care permitea accesul personalului de întreținere. Se opri și șuierul deja cunoscut îi încreți pielea pe spinare. Săgeata se înfipse la numai un deget de tocul pantofului său.

Dădu să spună ceva, dar nu mai apucă. Pocnetul unui revolver aproape că îl asurzi și, pentru o clipă, aproape percepu o arsură puternică pe pielea de lângă gât. În clipa următoare, zări cu coada ochiului săgeata depășindu-i capul și izbindu-se cu zgomot de tablier. Își duse mâna la ceafă și simți ceva umed. Îi rupsese pielea, dar îl ratase.

Se răsuci și îl văzu pe Stefan Vasali apropiindu-se în fugă, cu pistolul întins.

— Eu nu... apucă să spună, până ce bărbatul celălalt ajunse lângă cadavru și îi mai trase două gloanțe în ceafă.

— Habar n-aveam de ce s-a ridicat de la masă și a plecat, la numai câteva secunde după ce tu ai intrat în hotel. Credeam că se duce la toaletă, dar am avut răbdare să verific și am descoperit că nu acolo avusese treabă. Din păcate, până să ajung în biblioteca secretă, reușise să-i ia gâtul trimisului special al țarului Romanov. Câinele! șuieră și îl izbi cu vârful pantofului între coaste, făcându-i capul să tresară ca și cum ar fi fost viu. Dar acum s-a sfârșit cu amenințările *omului negru*. Nu va mai urma nicio crimă. Poate că ar trebui să mă duc la primar și să-i cer prima promisă pentru prinderea lui.

Alexandru Milovan își frecă brațele cu palmele, ca și cum l-ar fi luat frigul.

— Nu sunt bun de agent special și nici de polițist. Pur și simplu, nu mi-am imaginat niciodată criminalul acela abominabil ascuns sub masca liniștită și bonomă a unui banal profesor de provincie. Agop Manciu a reușit să ne ducă pe toți.

— Da, confirmă scurt celălalt și vârî pistolul la spate, sub curea. Și ne-ar fi dus și de data asta, dacă nu mi-ar fi trecut prin cap să pândesc terasa. M-am gândit... Nu, am sperat să fie ispitit să vină acolo unde se vor aduna cam toate personajele de vază ale Slatinei. Dacă mai avea de gând să facă vreo crimă, era locul ideal de unde să-și racoleze victima.

— Și acum?

Șinele vibrau surd de tot. Le simțea tremurul mărunt prin talpa încălțării și se întrebă dacă se găsea la un kilometru de ei sau mult mai aproape.

— Cred că ar trebui să ajungem în gară și să ne asigurăm că *perevesti* nu a întins vreo cursă și acolo. Încă de ieri am asigurat perimetrul clădirii cu zece vardiști, dar o verificare nu strică niciodată. O să alergăm. Dacă nu te simți în stare, rămâi în urmă. Dar când ajungi în oraș, e musai să te schimbi iar. Altfel, o să te închidă primul gardian care o să dea de tine.

— Alergăm, acceptă el. E departe?

— Cam zece minute, răspunse Vasali și o luă la fugă.

Trebui să recunoască faptul că era mai bun decât el la capitolul acesta. Alerga constant, cu coatele ușor ridicate și aproape că nu îi auzea respirația. Tocmai ocoliseră o baltă îngustă și se angajaseră printre niște tufișuri scunde de soc, când signalul trenului îi ajunse din urmă. Întoarse capul și văzu locomotiva intrând pe pod, învăluită în nori de aburi.

— N-o să ajungem la timp, gâfâi, abia reușind să pronunțe cuvintele.

— O să se oprească la semnal. Vasali îi făcu semn să se grăbească. Toate trenurile încetinesc și se opresc la vreo jumătate de kilometru înainte de gară. Aleargă mai departe!

Continuă să alerge, deși ultimele cuvinte mai mult le intui decât le auzi. Zăngănitul podului devenise atât de puternic, că zgomotul exploziei se estompă suficient încât să nu-și dea seama ce se petrecuse. Zbură prin aer câțiva

metri și căzu cu umărul stâng sub el. Își duse mâinile la urechi și degetele de la cea dreaptă i se umplură cu sânge. Probabil că timpanul său pățise ceva, dar nu mai avu timp să se întrebe ce anume. Alături, Ștefan Vasali stătea cu fața în pământ și cu brațele întinse, ca pentru martiriu. Se târî pe coate până lângă el și îl răsuci în sus. Bărbatul gemu și un ochi i se zbătu zadarnic, încercând să se deschidă.

— Matb Tocinaia! reuși să articuleze, scuipând pământ amestecat cu fire de iarbă. Cred că... am rămas orb, omule. Ce s-a întâmplat?

Alexandru Milovan își scutură capul, străduindu-se să-și limpezească gândurile.

— O explozie. Cred că podul a fost distrus. Cu tren cu tot.

— Nenorocitul! Să putrezească în cele șapte iaduri! blestemă celălalt, nereușind să deschidă ochii. Va să zică, montase capcana tot la pod. Iar noi alergam ca proștii către gară.

Încercă să se ridice, dar nu găsi puterea decât să clatine din cap.

— Nu pot, se văietă. Am vreo coastă ruptă sau chiar mai rău. Gâfâi și scuipă din nou salivă roșie. Trebuie să mergi la gară, neapărat. Acolo așteaptă primarul Constantinescu să-l întâmpine pe rege. Să-i povestești ce s-a întâmplat. Să-i spui să-și ia toate măsurile necesare despre care am vorbit. Chiar și pe acelea care par monstruoase. Delegații nu se vor mulțumi doar cu explicații. Vor voi ca el să-și respecte partea de contract.

— Ce contract? se trezi întrebând Milovan, cu ochii la rămășițele podului.

— Contractul părților. Știe el. Dacă va considera necesar să-ți spună, o să-ți spună. Du-te, acum, până ce nu e prea târziu!

Milovan se trase doi pași înapoi, nehotărât. Sub pod se zărea un vagon cu roatele în sus, dar se îndoia că sub platforma de lemn se mai găsea ceva.

— Și tu?

— O să mă târăsc spre gară.

— Dar ești orb, omule! Orb și rănit. Chiar dacă reușești să te târăști, unde o să ajungi?

— Voi merge cu mâna pe șină. N-are importanță, nu înțelegi? Aici și acum, viața mea a luat sfârșit. Du-te și ajută-l să cârpească ce se mai poate cârpi din această realitate. Du-te, odată!

Porni cu pași mari, întorcând din când în când capul. Ștefan Vasali rămăsese în același loc, fără să se miște, cu fața în sus, de parcă ar fi adormit, cu ochii în cerul de cenușă. Ridică privirile, ca și cum ar fi dorit să vadă ce anume vedea el. Și atunci zări constelația. Arcașul urcase dinspre celălalt mal până deasupra podului și părea că țintește cu săgeata spre el.

Arcașul era un semn, își spuse, punând pașii unul după altul, din ce în ce mai repede. Un semn de timp. Când răsucirea pământului i-a permis să ajungă deasupra acestui loc, a declanșat suita de evenimente cărora le-a căzut pradă trenul regal. Dar de ce să-mi fi atras atenția asasinul de atâtea ori asupra lui? Și cum ar fi putut Agop Manciu să se afle în atâtea locuri îndepărtate unul de altul, dar în același timp eu să-l găsesc acasă când am avut nevoie de el?

Pregătire de luptă dusă la perfecțiune, ar fi zis rânjind Iacob Delinski, făcând o fentă imaginară prin aer. Maeștrii artelor marțiale străvechi puteau să facă o mulțime de lucruri neobișnuite, folosindu-și corpul ca pe o armă mortală. Se spunea că unii atingeau divinitatea și că ființa lor putea deveni ubicuă. Că puteau să prevadă evenimente din viitor și să modifice secvențe din trecut. Puteri de zei.

Dar Delinski era mort, cel mai probabil, iar cadavrul îi putrezea pe vreun câmp de luptă rusesc plin de noroaie, înconjurat de alte cadavre, de stoluri de ciori și de haite de șacali. Dacă Agop Manciu ar fi stăpânit acea artă care-l încântase atât de mult pe camaradul său, n-ar fi murit, la rândul său, ci i-ar fi ucis pe amândoi și și-ar fi continuat planurile neînțelese și tainice. Dar poate că pe unul îl și omorâse deja. Milovan era sigur că, fără un ajutor care să vină cât mai repede, soarta lui Vasali era pecetluită. Și singurul care ar fi putut duce vestea despre ce i se întâmplase era el. Așa că se simțea obligat să meargă și să ajungă, indiferent ce anume îl aștepta la punctul final al drumului său.

Nu putea să alerge, căci înserarea se făcuse din ce în ce mai deasă, ascunzând unele lucruri, iar altora înmuindu-le contururile până aproape de limita recunoașterii. Făcea pașii mari și se străduia să nu se îndepărteze de calea ferată. Ocolea tufișuri și bălți, se sprijinea, uneori, de trunchiul unui copac apărut în cale, să-și tragă răsuflarea, apoi pornea din nou, uitându-se după luminile orașului.

O întreagă faună nocturnă se trezea la viață în jurul său, măcăind, piuind, șuierând sau fluierând. Un călifar alb se ridică greoi dintr-un stufăriș și zbură drept spre

Olt, bătând repede din aripile scurte. O vulpe sau o pisică sălbatică îi ieși în față, îl fixă cu ochi fosforescenți, apoi dispăru în ierburile înalte. Câțiva pași mai departe își pierdu pantoful stâng într-un smârc și renunță să-l mai caute. Se descălță și de celălalt, îl aruncă în spate și porni mai departe numai în șosete.

Când luminile gării îi apărură în față, se bucură ca într-o feerie de Crăciun. Un cal necheză îndepărtat, în dreapta sa, dar nu-l luă în seamă. Sub felinarele mici ca niște jucării, zări forfota oamenilor care intrau și ieșeau din clădirea cu etaj, asemenea unor furnici harnice. Oricât își forța ochii, nu-i vedea decât pe angajații căilor ferate și câțiva călători stingheri care-și țineau bagajele aproape de picioare.

Călcă într-o baltă puțin adâncă, dar nu se opri. Cu cât se apropia mai mult, cu atât lumina galbenă dată de gazul lampant desena lucrurile mai clar. În celălalt colț al peronului reuși să observe o trăsură cu doi cai negri și un muscal care ștergea felinarele agățate de ambele părți ale scaunului pe care stătea. Se apropie cu pași furișați și se opri în spatele unei fântâni cu un jgheab mare de piatră, pentru adăpat vitele. O patrulă de vardiști apăru de după colțul unui zid și se îndreptă spre el. Unde să fi fugit? Își aranjă hainele cu podul palmei, scuturându-le de iarbă și de praf, și le ieși în întâmpinare.

Le povesti cum sărise în aer podul, dar cel mai bătrân dintre ei îi făcu semn să se oprească.

— Sunteți domnul Milovan? Domnul primar ne-a spus să vă aducem de îndată înaintea dumnealui atunci când o să apăreți.

— Și unde se află domnul Constantinescu?

— În biroul șefului de gară. Poftiți cu noi și vă vom conduce la domnia-sa.

Îl lăsară să o ia înainte și îl urmară în pas cadențat. Clădirea gării era lungă și destul de îngustă, cu mai multe uși pe fațada dinspre linii. Un lucrător, cu chipiul negru de ulei și vaselină, trecu pe lângă ei, lovind șinele cu un ciocan cu coadă lungă. Doi orășeni, cu geamantane din piele de porc și mai multe sacoșe de rafie încărcate până la refuz cu alimente, fumau în tăcere, rezemați de zid, pândindu-și pe ascuns nevestele îmbrăcate în rochii lungi de catifea reiată și cu pălării mari, pline de cordelușe colorate, lăsate pe ceafă. Lumea părea calmă, ca și când aici, la numai un kilometru și ceva, zgomotul produs de uriașa explozie nici nu fusese auzit. Nu avu timp să se mire și nici să-și pună întrebări. Unul dintre vardiști îi făcu semn către spatele gării și porni într-acolo, ocolind un căruț mare, plin cu bagaje, păzit de un impiegat care îi privea nepăsător, spărgând între dinți semințe de floarea-soarelui.

În peretele alb, iluminat slab de un stâlp cu felinar, se vedea o ușă deschisă. Îi făcură din nou semn să intre. O scară de lemn, cu trepte roase, ducea la etaj. Urcă simțind în spate răsuflarea grea de tutun a celui mai apropiat. Un felinar stătea pe priciul unei ferestre, iluminând un coridor lung și pustiu. Vardistul de lângă el ciocăni în ușa cea mai apropiată.

— Intră! se auzi un glas morocănos.

Ușa se deschise la perete și păși peste prag, clipind din cauza luminii prea puternice.

Smarandache Constantinescu stătea pe un scaun de lemn cu spătar înalt, în spatele unei mese încărcate cu dosare și hârtii tipizate. Își ținea mâinile încrucișate deasupra unei căni cu cafea fierbinte și se uita fix la el, deși părea să nu-l vadă. În dreapta mesei, chiar lângă fereastra care dădea către linii, un bărbat scund și gras, îmbrăcat cu o haină prea strâmtă, abia mai ținându-se într-un nasture, închise și deschise gura de câteva ori, nereușind să încheie ceea ce tocmai spunea când intraseră.

— L-am adus, domnu' primar, spuse vardistul, scoțându-și chipiul cu un gest stângaci. Venea spre gară, așa cum ați spus.

— Bine, Onisei, ieșiți și treceți pe la toate posturile fixe, cu ordinul de a nu lăsa pe nimeni să mai intre sau să iasă din gară fără permisiunea mea specială.

— Am înțeles, domnu' primar. Și cu chestia ailaltă cum rămâne?

— Nu părăsește nimeni postul, nici dacă ar începe un război! Lasă că poate să-și vadă pruncul și mâine, am să dau dispoziție moașei să i-l arate. Aici suntem ca pe front, Onisie. Și zău dacă m-ar mira să văd și vreo armată în noaptea asta!

— Să ne ferească Cel de Sus, domnu' primar!

— Să ne ferească, Onisie, să ne ferească, dar parcă poți să știi ce planuri are Dumnezeu cu noi?

Numitul Onisie se răsuci pe călcâie și porni în jos pe scări. Treptele scârțâiau zgomotos și lui Milovan i se păru că vardistul înjura în șoaptă, în timp ce se îndepărta.

— Intră, domnule agent. Constantinescu făcu un semn cu mâna, arătând spre o canapea veche, așezată pe zidul opus ferestrei. Avem de discutat și nu putem să o facem așa, în pripă.

— Poate nu ați auzit explozia de la pod, spuse încet, dar clar, acesta.

Constantinescu își descleștă palmele și le puse pe dunga mesei. Îi aruncă o privire întrebătoare bărbatului rotofei, apoi clătină din cap.

— N-am auzit nicio explozie. Dar tu, Ghenadie?

— Nici eu, dom' primar.

— Am uitat să ți-l prezint pe domnul șef de gară Ghenadie Sopot, domnule Milovan. Un om foarte competent în meseria lui. Domnul Alexandru Milovan e agent special în Regat și a venit în Slatina la solicitarea noastră.

Șeful de gară se înclină în direcția lui și își desfăcu nasturele de la haină, lăsând burta să i se reverse peste curea.

— Concluzia este că nu. Nu am auzit nicio explozie. Mai exact, ce s-a întâmplat acolo, la pod?

Alexandru Milovan păși în încăpere, se îndreptă spre canapea și se așeză pe ea cu grijă, ca și când aceasta ar fi fost gata să se desfacă în bucăți.

— Podul de peste râu a fost aruncat în aer, în timp ce trenul regal se afla pe el.

— Podul a sărit în aer cu trenul regal pe el?

Smarandache Constantinescu aproape că silabisi întrebarea, uitându-se la el ca la o făptură bizară, coborâtă direct dintr-o legendă medievală. Șeful de gară deschise gura, apoi o închise la loc. Milovan dădu din cap, obosit.

— Asta încerc să vă spun, domnule primar.

— Cine a comis... această atrocitate?

— Toate indiciile converg către profesorul de fizică Agop Manciu.

Mâna dreaptă a primarului tremură și cana se răsturnă, împrăștiind lichidul maroniu peste actele de pe masă. Bărbatul înjură și își scutură mâinile de stropi.

— Agop Manciu! se miră șeful de stație, holbându-se la el. Bine, dar Agop... La naiba, Agop n-ar fi în stare să omoare o muscă, dar să arunce un tren în aer! E mai blând decât un pui de vrabie.

— Îl cunoașteți?

— Dacă îl cunosc! Ghenadie Sopot ridică brațele spre tavan, într-un gest pe jumătate dezarmant, pe jumătate comic. Aș îndrăzni să zic chiar că foarte bine. Mai bine chiar decât pe fiul meu, dacă aș avea un fiu.

— E fratele mamei lui. Pentru că tatăl lui Agop a murit când el era foarte mic, l-a crescut și l-a ținut la studii ca pe copilul său.

Primarul oftă, se ridică de la masă și merse la fereastră. Afară se întunecase de-a binelea. Milovan știa că nu o să poată vedea nici măcar o scânteie din incendiul care calcina încă podul, deoarece acesta ardea după curba pe care o făceau șinele și în josul pantei. Tot nu-i venea să creadă că nu auziseră zgomotul exploziei, dar comportamentul liniștit al călătorilor și al angajaților de la calea ferată venea să confirme afirmațiile celor doi.

— Cumva, vrei să spui că domnul Agop Manciu este asasinul sadic care ne-a dat atât de mult de furcă?

Milovan nu răspunse, continuând să le studieze reacțiile.

— Agop nu poate să fie un criminal! își reluă pledoaria Sopot, începând să se plimbe în lungul cabinetului, gesticulând din mâini în fața unui public nevăzut. Afirmația dumitale este o enormitate! Aproape o blasfemie! Agop este... este blândețea întruchipată.

— Blândețea de care vorbiți a ucis cu arcul doi vardiști care făceau de gardă pe pod, chiar sub privirile mele.

— Cu arcul?! se crispă Constantinescu.

— Așa cum am spus, cu arcul. Dar chiar și un arcaș fără pereche trebuie să fie cu adevărat un magician ca să scape de un glonț bine țintit. Milovan ridică din umeri. A reușit însă să declanșeze, cumva, explozia.

Primarul întinse degetul arătător spre el. Aerul din încăpere devenise brusc vâscos ca uleiul.

— Ce înseamnă acest *cumva*? Deci nu ești sigur.

— Agop Manciu era mort când am plecat spre gară. Explozia m-a ajuns din urmă câteva minute mai târziu. Deci, nu pot să fiu foarte sigur. Nu pot decât să am bănuiala unui dispozitiv exploziv pus în funcțiune de un fitil foarte lung, a cărui flacără fusese calculată să ajungă la capsă într-un anumit moment de timp, când trenul regal va fi pătruns deja pe pod.

— Un arcaș, clătină din cap celălalt și lovi cu palma în rama de lemn a ferestrei. Nu m-aș fi gândit niciodată, deși semnale au existat. La un moment dat, chiar dumneata vorbeai despre constelația Sagittarius.

— Regele a murit, iar Regatul Vechi a rămas fără conducător, spuse rar Milovan, așezându-se mai comod pe

canapeaua desfundată. Îl dureau toți mușchii și simțea încă o arsură pe obrazul drept. Nu înțeleg cum de puteți să fiți amândoi atât de... nepăsători față de această realitate, care o să vă răstoarne, la propriu, viețile. N-ați pus nici măcar o întrebare cu privire la asta.

— Regele Regatului Român e bine și sănătos, la el acasă. Doar nu ai crezut cumva că toate majestățile lor de pretutindeni și-au trimis aici mâinile lor drepte sau pe cele stângi ca să-i reprezinte, iar Carol al II-lea a venit în persoană, ca să... ce?

— Nu înțeleg, făcu năucit bărbatul.

— A trimis o umbră. O sosie. Un personaj care seamănă destul de bine cu el, care știe câteva coduri de etichetă și de protocol regal și poate să-i imite semnătura. Fiecare cap încoronat de pe bătrânul continent, din Asia și chiar din Africa Occidentală, are doi sau trei astfel de înlocuitori. De altfel, ca să te convingi că nu-ți înșiruiesc baliverne, poți să citești în ziarul acesta, care a sosit la prânz, ce făcea regele ieri seară.

Și Smarandache Constantinescu împinse spre colțul mesei o publicație împăturită și pe jumătate udă de cafea. Milovan se ridică, străbătu spațiul din doi pași și o desfăcu, sub privirile vag curioase ale celuilalt. Prima pagină a „Dimineții" anunța, printr-un titlu de-o șchioapă, că „Majestatea Sa Regele Priapus este invitat extraordinar la Balul Orfanelor de Război".

— Regele tău doarme încă, după ce a dansat toată noaptea cu frumusețile locale, mai înainte de a le invita să treacă prin patul său regal.

Se uită cu atenție la dată. Deși colorată în maro închis de cafea, cifrele de 21 august 1938 se puteau vedea destul de ușor.

— Un zeppelin austriac face cursa regulată zilnică între București și Brașov. Pe lângă călători, duce mărfuri în containere metalice și curierat. Poșta este lansată cu parașuta deasupra fiecărei localități importante de unde există comenzi. Ziarul acesta l-am primit în urmă cu două ceasuri.

— O umbră, spuse el, în cele din urmă, împingând foile umede pe masă, către celălalt. Ce putere de decizie ar fi avut o umbră în întâlnirea cu reprezentanții marilor puteri?

— Toată puterea de decizie necesară. Primarul zâmbi șters. De fapt, totul a fost hotărât cu mult timp înainte, în cancelarii. Aici nu se aducea decât semnătura și parafa. Semnătura nu trebuia neapărat să fie cea originală. Parafa este aceea care contează.

— Să înțeleg că acum nu va mai fi nici semnătura și nici parafa Casei Regale a Regatului.

— Ceea ce nu înțelegeți, nici dumneata și, evident, nici acest Agop Manciu, dacă despre el vorbim cu adevărat, e faptul că întâlnirea de aici, din Slatina, este doar o fantoșă, o imagine frumoasă pentru ochii lumii. Pentru fotografii ziarelor de pe bătrânul continent. În realitate, actele au fost semnate cu câteva luni în urmă, iar dispariția unei umbre nici măcar nu va fi luată în seamă.

Milovan se sprijini cu palmele de marginea mesei. Era atât de obosit, încât îi tremurau picioarele. Dacă s-ar fi putut întinde pe jos, să se culce, ar fi făcut-o fără să se mai gândească la nimic altceva. Dar știa că nu poate. Știa că o

parte din existența lumii depindea de modul în care percepea el lucrurile. Iar el încă nu știa cum să rearanjeze bucățelele de puzzle pe care i le ofereau cu atâta generozitate ceilalți. Unde se aflau în acele clipe tatăl și nevasta lui Culai, cu droaia de puradei cu care trecuseră Oltul? Hainele jegoase și fluturând de pe el îi readuseră înaintea ochilor, pentru o clipă, căruța uriașă, caii mândri, țesălați de curând și chipul întunecat al bulibașei, cu mustățile groase, răsucite în sus.

— Nimic din ceea ce văd aici nu este ceea ce pare, spuse într-un târziu, în timp ce băga mâna dreaptă sub surtucul jegos, părând să caute un purice invizibil.

— Lumea în care trăim este în așa fel construită, încât să ne ofere numai certitudinea unor iluzii. Primarul Constantinescu clătină din cap, cu ochii ațintiți pe fereastră. Și adevăr grăit-ai, domnule agent: nimic din ceea ce ți se pare că vezi nu este adevărat. Dar nici adevărul nu ai posibilitatea să-l deosebești de închipuire, oricât te-ai strădui.

Degetele reușiră să atingă clapeta de piele și să o tragă într-o parte. Într-o clipă, pistolul ieși din teacă și țeava lui strălucitoare se îndreptă către pieptul bărbatului vânjos și elegant din fața sa.

— Ar fi bine să-mi spui tot ce știi despre acest adevăr, domnule primar, dacă nu vrei să îți verifici capacitățile de muritor. M-am săturat de șarade și de ghicitori!

Smarandache Constantinescu se răsuci încet de tot în direcția lui, cu un zâmbet vag atârnat de colțul buzelor. Avea aerul cuiva care abia așteaptă să înceapă un nou experiment.

— Ți-a povestit cineva ce a pățit cel care a tăiat nodul gordian, în loc să încerce să-l desfacă, domnule Milovan?

— Păstrează răspunsul pentru dumneata, rânji el, apoi răsuci mâna din încheietură și trase, aproape fără să țintească.

Bubuitura umplu încăperea, făcând să zăngănească geamurile. Genunchiul drept al lui Ghenadie Sopot zvâcni într-o parte și bărbatul se prăbuși urlând. Țeava armei se ridică din nou către pieptul primarului.

— Mai am încă patru gloanțe în magazie și unul pe țeavă. Aș putea să-ți fac moartea extrem de dureroasă. La cursurile de medicină legală ne-au arătat care sunt punctele cele mai vulnerabile ale corpului uman. Dacă durerile domnului Sopot nu te-au convins încă, pot să continui până termin toate gloanțele.

Afară răsună un fluier de vardist și o mulțime de bocanci prinseră să tropăie în toate părțile, pe jumătate acoperiți de țipetele femeilor și de înjurăturile groase ale bărbaților aflați pe peron.

Cel puțin știu că nu am jucat rolul în fața unei scene goale, își spuse Alexandru Milovan, în timp ce încorda degetul pe trăgaciul ușor curbat.

Capitolul 14

O mie de miliarde de miliarde de lumi-ciob care reflectau aceeași realitate într-o mie de miliarde de miliarde de lumi, mai apucase să spună Smarandache Constantinescu, înainte ca geamul să pleznească în cioburi și glontele să-l lovească în piept. Se clătinase, cu degetele încleștate de pervaz, se holbase la el, apoi se prăbușise pe podea, cu o întrebare nerostită în ochi. Afară izbucnise al doilea val de țipete și mai multe împușcături sfâșiară aerul uscat și încă fierbinte. Vardiștii trăgeau la întâmplare, fără să priceapă ce se petrecea sub ochii lor.

Milovan se repezise la el și îi desfăcuse gulerul alb, ca să-i permită să respire mai ușor, dar apa ochilor celuilalt se tulburase deja, vestind apropierea morții.

— Toată după-amiaza am crezut că Agop Manciu era omul negru, îi spuse la ureche, străduindu-se să acopere hărmălaia de afară. Iar pe drumul dintre pod și gară am sperat ca dumneata să fii acela. Ca să pot, în sfârșit, să opresc nebunia asta.

— Omul negru... respiră gâfâit rănitul. Omul... mai apucă să spună, înainte ca buzele să i se facă roșii și un fir de sânge să i se prelingă pe la colțul buzelor.

Când îi închisese ochii, știa deja că identitatea asasinului se pierduse încă o dată. Se ridicase în picioare și se apropiase de șeful de gară, care se ținea cu amândouă mâinile de genunchiul rănit. Îl împunsese cu țeava pistolului în rană și omul răcnise de durere. Îl întrebase cine era omul negru, dar celălalt doar urlase și clătinase din cap. Afară, împușcăturile continuaseră și știuse că nu era decât o problemă de clipe până când vardiștii aveau să urce, să vadă ce se întâmplase cu primarul lor. Așa că se grăbise să iasă din încăpere și să coboare scara, sărind câteva trepte odată.

În spatele gării domnea o liniște relativă, de care se grăbise să profite. Alergase cât mai departe, pe câmp, fără să ia în seamă strigătele celor care voiau să-l oprească și nici cele câteva gloanțe care trecuseră foarte departe de el. Apoi se întorsese, urmând un arc foarte larg, până ajunsese din nou în dreptul șinelor. Gara rămăsese în spatele său, o clădire pașnică, într-o lumină cerată, ca într-un vis despre care știi că e vis, dar asta nu te ajută să te trezești.

Acum mergea, tot ca într-un vis, punând piciorul din traversă în traversă și străduindu-se să-și amintească întreaga poveste pe care i-o spusese primarul Constantinescu, înainte să înceapă nebunia.

O mie de miliarde de miliarde de lumi, care împreună ar fi putut să formeze universul dintâi, acela în care fiecare ființă era unică și irepetabilă, în care viața era viață, iar moartea era moarte. În care nu existau posibilități de existență, iar istoria nu se scria decât o singură dată. O mie de miliarde de miliarde de lumi și un singur nod care le

lega pe toate – Principatul Slatinei. Dacă omenirile din acele lumi ar fi reușit să stabilească o pace oricât de fragilă între ele, pentru ca istoria să redevină comună, atunci șansa de a întrezări universul dintâi se transforma în realitate. Iar pentru asta se adunau la masa tratativelor, cu puțin timp înainte ca Săgetătorul să urce pe cerul de deasupra podului care lega nodul de celelalte lumi, și semnau că sunt de acord să mențină statu-quo-ul la care se ajunsese după mii de ani de negocieri. Acel statu-quo care le permitea să se ocupe numai de conflictele lor interne, în încercarea de a le stinge, pe rând, până la atingerea dezideratului final – pacea veșnică. Iar acum cineva reușise să împiedice semnarea tratatului. Mai mult, reușise să întrerupă calea de legătură cu celelalte lumi, readucând totul la starea inițială de conflict perpetuu.

Înainta sub lumina rece a stelelor, neștiind ce era mai rău: faptul că scăpase cu viață încă o dată sau că nu știa ce să facă mai departe cu această viață. Venise aici dintr-o lume în care naziștii, împreună cu vremelnicii lor aliați, se pregăteau să unifice lumea, cucerind-o. Era bine? Era rău? Realiza că, acum, după atâtea evenimente care își croiseră drum peste el și prin el, nu mai știa. Oricum ar fi fost, însă, lumea aceea era a lui și nu-și dorea altceva decât să se întoarcă la ea. Chiar dacă acolo, dincolo de zidul de ceață, unchiul Eliad murise, iar Cornelia poate că obosise să-l aștepte și plecase cu altcineva la cofetărie sau la cinematograf. Cu fiecare pas care-l ducea tot mai aproape de râu, se gândea că poate mai exista un fir de șansă să poată face asta. Poate că, la urma-urmei, nu podul era calea către ce-

lelalte lumi, ci linia dintre cele două maluri, peste care se suprapusese până atunci umbra lui. Poate că nu trebuia decât să intre în apă și să înainteze ținându-se aproape de tablierele lui. La vremea aceea, Oltul era foarte scăzut și nici n-ar fi fost nevoie să înoate.

Noaptea era adâncă, iar stelele atât de strălucitoare, încât aproape că te dureau ochii uitându-te la ele. Cu fiecare traversă nouă pe care pășea, corul broaștelor devenea tot mai puternic, amestecându-se cu uhuitul șuierat al buhelor și cu strigătele ascuțite ale ciuvicilor ieșite la vânătoare. Pentru o clipă, prin amintire îi fulgeră imaginea sa, un corp toropit de căldura dimineții târzii, încremenit pe malul apei, într-o visare fără sfârșit, și o mână subțire picurând apă rece peste obrajii lui încinși de soare. Dar Maria Asanina Paleologhina nu mai făcea parte din realitatea aceasta, iar clipa de reverie era numai una din multele, nesfârșitele clipe care aveau să-l aducă mai aproape de locul în care Principatul se lega la lumile-ciob pe care își propusese să le facă din nou una singură.

Brusc, simți cum traversele de sub picioare se răsucesc spre stânga, iar lumina vagă a gării din spate pâlpâie și se stinge. Ultimul cot. Dincolo de el, la mai puțin de o mie de metri, râul se grăbea singuratic la vale, ocolind cele două dealuri și pierzându-se în bezna nopții.

Încetini pașii, căutând traversele cu mai multă atenție decât înainte. Era clar că nu-l urmărea nimeni și, pentru o clipă, îi fulgerase prin minte ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi călcat greșit și și-ar fi scrântit o gleznă. Poate că ar fi reușit să se târască până la rămășițele podului, dar nu ar

mai fi putut să treacă râul. Și, cu toate că mergea încet, aproape că se lovi de trupul unui om ghemuit pe calea ferată. Îl feri în ultima clipă, sărind alături de șine, într-un tufiș de scaieți. Înjură în șoaptă și se răsuci imediat spre intrus, cu arma în mână.

— Lasă chestia aia, oricum nu-ți va mai fi de niciun folos, în curând, auzi un glas cunoscut și își dădu seama că nu putea să fie altcineva decât moșulețul care se recomandase atât de pompos – Mihail Eminovici, ziarist.

Se holbă la el, străduindu-se să-i descifreze trăsăturile în lumina spectrală a stelelor, dar nu reuși. Coborî arma, însă nu o vârî în ham. Bătrânul stătea așezat pe o traversă și fuma dintr-o țigară ascunsă în podul palmei. Ca pe vremea când eram elevi și fumam pe ascuns în WC-ul școlii, pândind apropierea profesorilor, își spuse și, brusc, simți o nevoie acută să tragă și el un fum.

— Pot să iau loc lângă dumneavoastră? întrebă, arătând cu arma către traversă.

Bătrânul nu răspunse. Mai trase un fum, apoi palmă din nou mucul de țigară. Milovan simți cum oboseala năvălește peste el ca talazul unei mări înfuriate. Aproape că nu-și mai simțea labele desculțe ale picioarelor, iar mușchii coapselor îi tremurau lipsiți de orice control. Dacă ar fi înotat în acel moment, s-ar fi înecat, cuprins de cârcei. Se așeză în fața lui, fără să mai aștepte încuviințarea.

— De ce spuneați că pistolul nu-mi va mai folosi la nimic? Mai am încă cinci cartușe în magazie și un încărcător plin în buzunar. Și de ce palmați țigara? E un obicei din adolescență?

Eminovici arătă cu mâna liberă undeva, în față, în direcția fostului pod.

— De acolo or să vină. Și unsprezece gloanțe nu te vor ajuta cu nimic, pentru că ei vor fi cu sutele de mii. Țigara o ascund ca să nu vadă lumina, când vor trece râul, dar fac asta din obișnuință, nu din prudență. Când vor ajunge pe malul ăsta, nu vor avea nevoie de semne ca să știe încotro se îndreaptă.

— Nu înțeleg, zise și făcu un gest cu mâna, alungând un țânțar. Cine vine încoace?

Bătrânul trase din nou din chiștoc, se uită o vreme la vârful lui incandescent, apoi i-l întinse.

— Cred că ai nevoie mai mult decât mine.

Îl luă, cu degete tremurând de nerăbdare, îl puse între buze și trase cu putere. Tutunul era tare, aspru, dar bun. Tuși de două ori și mai trase o dată, după care i-l întinse, la rândul său.

— De unde știați că am atât de multă nevoie de un fum?

Celălalt vârî chiștocul între buze și se uită țintă la el.

— Poliția Secretă din Principatele Române... Secția a II-a, făcută după model francez... Elisabeta de Neuwied... ai uitat chiar totul? Ți-am povestit doar ce se așteaptă din partea Casei de Sigmaringen.

Duse mâna la piept și scoase de acolo un recipient plat, din metal, îi deșurubă capacul, îl umplu și i-l întinse.

— Nu te-a omorât pe tren. Aici, nici atât. Dar te va ajuta să te concentrezi timp de câteva minute. Exact atâtea câte mai avem la dispoziție până să vină.

— Cine ești cu adevărat? întrebă aiurit, în timp ce lua păhărelul.

— Cine sunt? Cu adevărat? Bătrânul râse uscat și își întinse un picior peste traversa următoare. Pesemne cel care trebuie să aibă grijă de tine, pentru ca să-ți poți îndeplini menirea cu care ai fost trimis în această lume. Și, ca să nu continui chestionarul, pentru că s-ar putea să nu mai avem timp pentru răspunsuri, ei bine, da, fiecare dintre noi are dreptul la trei reîntrupări. La trei vieți. Ca în basmele minunate ale copilăriei.

— Trei vieți, repetă încet. Trei vieți.

— Una ți s-a dat când te-ai născut. A doua, când ai fost otrăvit. A treia...

— Am murit!?

— Toți oamenii mor, rosti celălalt împăciuitor și azvârli chiștocul departe, în arșița nopții.

— Dar eu trăiesc. Tu trăiești, deși fiecare din noi a murit. Nu suntem oameni.

Ideea era atât de dureroasă, încât tâmplele începură să-l strângă, iar respirația i se îngreună.

— Suntem paznici de lumi.

— Așa spunea și Rasputin.

— Așa spun toți cei care ajung aici, dar paznicii cei adevărați sunt puțini. Foarte puțini. Ceilalți joacă doar roluri menite să le ascundă adevăratele intenții. Ai întrebat cine vine încoace. Cei cărora unul dintre acești actori pe scena istoriei le-a deschis poarta. Otomanii. Și mongolii. Armata lui Mehmet și cea a lui Tamerlan, care sosesc... cum

spuneam în acea „Scrisoare"? – *câtă frunză, câtă iarbă*... gata să treacă totul prin foc și sabie.

Se înecă și tuși. Un strop de alcool îi sări pe obraz. Tăcerea nopții devenise atât de adâncă, încât își auzea sângele pulsând în tâmple.

— Ce să caute aici un sultan mort de peste cinci veacuri?

— Mort în colbul cine știe cărui ciob de lume, da. Bătrânul îi aruncă o privire ciudată. Dar într-o altă lume el trăiește și cucerește țară după țară, ajungând până în Americi, cu ajutorul lui Hadji Muhiddin Piri Ibn Hadji Mehmed și al hărților sale.

— Cu ajutorul cui?

Mihail Eminovici oftă și ridică din umeri.

— Am trăit mult. Prea mult. Nici n-am băgat de seamă când lumea asta a devenit atât de incultă. Piri Ibn Hajdi este cel rămas în istoria comună drept Piri Reis, un amiral turc care a știut drumul spre noua lume imediat după ce Columb a ajuns acolo. Mehmet I visează să cucerească întreaga lume și să o facă musulmană. Și poate că va reuși, în cele din urmă, doar îl are ca sprijinitor pe Tamerlan. Dar e mai interesat, deocamdată, de acest Principat. Și de aceea a trimis o oaste uriașă prin ușa deschisă de acel domn Manciu.

Îi întinse paharul înapoi. În jur mirosea a baltă stătută, a praf și a noapte înaltă. Simțea apăsarea inutilă a armei pe coaste. Exact cum îi spusese.

— Ce să caute un sultan, din Asia lui îndepărtată, într-un principat minuscul de care nu a auzit aproape nimeni?

— Pe fratele său, Musa Celebi, cu care are de împărțit o împărăție.

— Nu am auzit niciodată de acest Celebi.

— Puțini au auzit. Mehmet, Suleiman, Isa și Musa au fost fiii lui Baiazid Ilderim. După ce Timur Lenk l-a înfrânt și l-a luat prizonier, cei patru au pornit un război lung între ei, în urma căruia au rămas doar doi: Mehmet și Musa. Chiar au domnit împreună o perioadă. Puterea cere însă întotdeauna sânge, așa că Mehmet s-a întors împotriva fratelui său. A avut loc o ultimă bătălie, la Camurlu, unde generalii săi l-au trădat pentru aur, iar Musa a fost înfrânt, cu tot ajutorul primit de la socrul său, Mircea cel Bătrân.

— Voievodul Mircea?

— Chiar el. Pentru a ține pacea la granițe, și-a căsătorit fata, Arina, cu Musa.

Lumea din jur prindea să se învârtă lent în jurul lui, ca într-un carusel ruginit care abia reușește să se pună în mișcare. În gât i se ridicase un nod care aproape că-l împiedica să respire.

— Arina, spuse foarte încet. Arina a murit.

— Într-o altă istorie, da, cred că da. Aici, însă, nu ai de unde să știi. Toți joacă roluri.

— Da, roluri, continuă abrupt, de parcă ar fi avut cocleală în gură. Rolul ei, aici, a fost acela al Mariei Asanina Paleologhina. Asasinul a ucis-o în incinta mănăstirii Clocociov.

— Maria Paleologhina, făcu gânditor bătrânul. Cred că Agop Manciu a rostit, la un moment dat, numele ei, după ce ai plecat de la masă. Să fie posibil?

— E moartă, repetă Milovan, clipind des, ca să îndepărteze amintirea lacrimilor din ochi. I-am purtat trupul în brațe, după ce l-am descoperit.

— Înseamnă că... Da, da, lucrurile prind să se lege. Mihail Eminovici se ridică greoi în picioare și își frecă palmele una de alta. Pesemne că Mircea Bătrânul a obținut azil politic pentru ginerele său în Principat, dar Mehmet nu e interesat de tratate și de pace. Pentru el, războiul este singura preocupare, așa că și-a trimis un spion aici, care să deschidă calea pentru oastea sa de ieniceri și spahii. Asasinul acela și-a atins scopul, în cele din urmă: a atras toată atenția asupra sa, lăsând cale liberă de acțiune pentru Agop Manciu. În acest caz, trebuie să găsim drumul înapoi spre Regat, domnule Milovan, și să ajungem acolo, ca să avertizăm lumea că armia lui Mehmet va veni să o cotropească.

Se ridică în picioare, la rândul său. Poetul îi venea până aproape de umăr și aerul lui războinic nu-l împiedică să zâmbească. Un elev-agent și un poet decrepit, aproape uitat de cititori, voiau să se opună unei armate ciudate, venită din trecut. Părea de domeniul fanteziei. Și al ridicolului.

— Lumea aceea va ști cum să se apere, domnule Eminescu. Nu uitați că nimeni nu mai luptă cu sabia, poate numai aliații japonezi, la concursuri de specialitate. Evoluția armelor de foc ne-a conferit puteri aproape zeiești, în comparație cu puterea acestui sultan din trecut. Oastea sa, oricât de mare și de organizată ar fi, nu va reuși să treacă nici de mahalalele Bucureștiului. Lanțul de baterii sol-aer din Ferentari, Pantelimon și Glina va face prăpăd în rân-

durile lor. Iar aviația germană e întotdeauna gata să execute exerciții de bombardament, în așteptarea deschiderii noilor fronturi din Rusia. Ca să nu mai vorbim de blindate, de mitraliere, de aruncătoarele de grenade, de obuziere și de gazele de luptă. Cum să se apere niște soldați îmbrăcați în armuri din piele, cu scuturi de lemn și înarmați cu arcuri, săbii și sulițe?

Poetul se apropie de el și îi puse mâinile pe umeri. Degetele osoase erau acoperite cu o piele uscată, aproape solzoasă. Prin întuneric, abia reușea să zărească unghiile crescute și ușor curbate.

— Ești un naiv, așa cum este, în general, tinerețea. Glasul hârâi și bătrânul făcu o pauză, se aplecă într-o parte și scuipă. Cum am fost și eu cândva, când eram ca tine. Crezi că e vorba de o singură armată și te gândești că vor năvăli o sută sau două sute de mii de soldați, nu? Baiazid a adunat șase sute de mii de oameni împotriva lui Timur Lenk, dar asta nu i-a prea folosit, așa că a sfârșit într-o cușcă de fier, arătat lumii întregi ca o fiară sălbatică. Ți-l poți închipui pe fiul său Mehmet adunând sub o singură comandă un milion de soldați și aruncându-i în luptă?

Undeva în dreapta răsună ciudat de aproape lătratul unui șacal. Un altul îi răspunse din spate și, în scurt timp, un cor de lătrături se făcu auzit din toate părțile. Eminovici își coborî brațele și se îndepărtă un pas.

— Vrăjitorii lui i-au spus taina care înconjoară constelația Arcașul. Hârâi iar din gât, dar nu mai scuipă, se bătu doar cu palma peste pieptul costeliv și respiră greoi. I-au spus că sub semnul lui va putea să intre în legătură cu o

mulțime de lumi-ciob și să le propună sultanilor Mehmet de acolo să-și adune forțele într-un singur pumn de fier năucitor și să năvălească, pe rând, în lumile cele mai apropiate, pentru a le cuceri și a-l ucide pe Musa, ștergându-i până și amintirea din istorie. Îți închipui cum ar arăta o oaste fără sfârșit, alcătuită din milioane și milioane de călăreți care ar pătrunde în București la vreme de noapte? Cine ar putea stăvili un astfel de uragan? Al Treilea Reich, Imperiul Comunist Sovietic, Imperiul Soarelui Răsare, Imperiul Chinez, prea democrata Americă, toate, dar absolut toate se vor destrăma ca suflate de vânt. Sunt soldați care trăiesc din pradă, iar secolul acesta este suficient de bogat ca să ofere pradă unei astfel de armate uriașe.

Alexandru Milovan își mușcă buza de jos. Îl durea spatele, își simțea ochiul drept umflat, iar în gură parcă avea nisip. Hainele de pe el miroseau a putred, iar talpa dreaptă îl ustura, dându-i de veste că se tăiase în vreo piatră. Era vremea să încheie cu astfel de povești și să se întoarcă acasă. Nu avea idee cum avea să facă asta, dar știa că orice aventură trebuie să înceapă cu primul pas. Iar primul său pas urma să fie trecerea râului. Dacă întâmplarea nu ar fi făcut să dea peste bătrânul smintit de lângă el, probabil că până acum ar fi fost deja pe malul celălalt, storcându-și hainele și făcându-și planul cum să ajungă la hanul lui Atanasie Calistrat, pentru ca, de acolo, să găsească un mijloc de transport și să pornească spre Milcov, iar mai apoi spre Pitești și spre București.

— Domnule Eminescu, îmi pare rău că trebuie să vă spun asta, dar am să v-o spun, cu riscul de a fi considerat

nemanierat și rău crescut: cred că dorința de a rescrie acea Scrisoare este atât de puternică, încât a deschis larg porțile imaginației, care, în cazul dumneavoastră, se dovedește a fi copleșitoare. Oricât mă uit în jur, în afară de constelația de care pomeneați mai înainte nu văd nici urmă de oaste străveche, nici urmă de ieniceri și spahii, de bei și de pașale, doar praful stârnit nu de copitele cailor, ci de explozia care a dărâmat podul și a rupt malurile. Nu știu dacă mai am răbdare și dorință de a asculta mai departe astfel de povești, bune pentru un foc de tabără și pentru copii somnoroși. Consider că ratarea misiunii pentru care am fost chemat în Slatina nu mai îmi dă dreptul de a rămâne aici, așa că îmi cer iertare că va trebui să vă părăsesc, chiar acum, dar o voi face. La bună revedere, deci, și dacă va fi să ne reîntâlnim în București, vreodată, să știți că am să ascult cu interes continuarea acestor povești. Am onoarea să vă salut.

Se înclină, atât cât îi permitea durerea de spate, îl ocoli și porni de-a lungul șinelor, cu pași apăsați. Se aștepta să audă pași grăbiți lipăind în urmă, o mână nesigură care să-l prindă de cot, o voce tulburată care să-l roage să se întoarcă, promițând nesfârșite daruri sau cumplite pedepse. Dar stelele continuau să clipească la fel de rece și de îndepărtat ca întotdeauna și nimic din ceea ce-și imaginase nu se întâmplă. Picioarele obosite și rănite îl duceau încet mai departe, prin perdeaua de zgomote înfundate ale nopții. Făcu zece pași, apoi douăzeci și încă douăzeci, însă nu era decât el și singurătatea caldă a nopții, mirosurile bălților stătute din jur și cel de gudron al traverselor ignifugate pe care pășea asemenea unui cocostârc singuratic.

Reuși să-și impună să nu privească în spate. La urma-urmelor, dacă avusese dreptate, ce mai conta ce anume făcea bătrânul meșter al cuvintelor frumoase? Intrase în viața lui fără să-i ceară permisiunea. De ce i-ar fi cerut-o el, dacă voia să-l izgonească de acolo?

Pas după pas, respirație după respirație. Lătratul coioților se potolise și la fel și orăcăitul broaștelor. Câte un greier țârâia o vreme, până ce trecea de locul unde stătea ascuns. Viitorul se găsea undeva în față, întotdeauna în față. Mai întâi apele lenește și călduțe ale râului, apoi hanul cu porțile sale larg deschise, chiar și la vreme de noapte, căruțele, pasul domol al cailor, satele risipite în adâncimea neclintită a nopții. Când urma să răsară soarele, de undeva, din spatele dealurilor domoale, toată aventura aceasta i se va părea un vis urât.

Pas după pas, respirație după respirație... Când avea să coboare din tren, vaierul surd și reconfortant al Gării de Nord i se va părea singurul zgomot care trebuia să conteze. Chiar și vuietul ascuțit al alarmelor antiaeriene, cel al tancurilor zdrobind sub șenile caldarâmul de granit vânăt, notele grave ale lui Das Lied der Deutschen, cântate de soldații germani în drum spre vagoanele ce aveau să-i ducă pe linia frontului, toate, dar absolut toate aveau să i se pară minunate. Uitat urma să rămână...

Se holbă brusc în față, izbindu-se cu degetele de la piciorul drept de traversă. Își înghiți durerea, neștiind cum să reacționeze. În locul unde, în urmă cu câteva ceasuri, se întindea între maluri podul de metal al inginerului Nicolae Davidescu părea că răsărea o nouă lună argintie. Pe

ambele maluri jucau flăcări reci, iar deasupra apei se formase un arc de sclipiri diamantine, o coroană voievodală uriașă, pe jumătate înecată în apele turcoaz.

Apoi, văzduhul de deasupra pârâi asurzitor și se sfâșie asemenea unei pânze groase de cânepă, risipind picături de lumină tremurătoare peste tot în jur. Un rânchezat formidabil se năpusti peste lume și de dincolo de sfâșietură începură să năvălească în apa Oltului valuri de călăreți, îmbrăcați în surtuce de piele fiartă, cu scuturi rotunde, prinse de spate, și cu arcuri scurte în mâna dreaptă. Urletele umpleau zarea și apa fierbea în jurul picioarelor cailor. Sulițe scurte vâjâiau prin aer, însoțite de nori de săgeți, în timp ce caii se opinteau să iasă din apă, alunecând prin nămolul de pe mal.

Halucinat, Milovan își trase răsuflarea, străduindu-se să se trezească. Dar fie că era treaz, fie că visa, se părea că nimic n-avea să mai stăvilească roiul de săgeți care curgeau ca ploaia în jurul său. Se aruncă la pământ, apoi se rostogoli înspre dreapta, până ce alunecă într-o baltă puțin adâncă, ce mirosea îngrozitor. Respiră puternic și se cufundă cu totul în apa mâloasă. Copita unui cal plesni chiar lângă capul lui, dar nu îndrăzni să se ferească. Se gândea la arma de sub braț care, așa cum îi spusese bătrânul Eminescu, nu avea să-i folosească la nimic. Ce ar fi putut face unsprezece gloanțe împotriva miilor de călăreți care continuau să sosească și să se răspândească prin zona de baltă a Slatinei?

Încă un cal își înfundă copitele în jurul trupului său, după care zvâcni mai departe, împroșcând apa până pe maluri.

Când aerul i se vicie de tot în plămâni, se răsuci cu fața în sus și se lăsă să se ridice la suprafață. Dincolo de lintiță, de mătasea-broaștei și de firele ascuțite ale papurei, constelația Arcașului părea că ocupase întreaga boltă, sclipind orbitor. O clipă, se gândi doar că i-ar fi plăcut ca ultimele sale clipe de viață să se petreacă în altă parte. Oștenii bătrâni din poveștile unchiului Eliad își cereau dreptul de a muri în patul lor, oricât de sărac ar fi fost acesta. Nu putea să fie atât de pretențios, dar ideea că trupul său va rămâne să putrezească într-o baltă neștiută de nimeni, pe malul unui râu, îl făcu să se ridice brusc în șezut și să înlăture cu dosul palmelor mâzga rece de pe ochi.

Câmpia din jur era plină de călăreți care galopau asemenea unei stihii dezlănțuite, către luminițele îndepărtate ale orașului. Alte sute țâșneau mereu din arcul diamantin, cădeau în apa tulbure a râului, caii se cabrau nechezând cu sălbăticie, după care se opinteau din răsputeri să iasă la mal. La câțiva pași de el, un războinic cu coif turtit ridică lancea cu măciulie de metal, pe lângă care fluturau firele albe din coadă de cal, și slobozi un răcnet sălbatic de luptă, care fu preluat de mii de piepturi, făcând să se clatine ierburile câmpiei.

Doamne-Dumnezeule, era adevărat, deci!... Mehmet adusese în urbea liniștită a Slatinei cea mai mare oaste văzută vreodată, pregătindu-se să o șteargă de pe fața pământului, iar apoi să cotropească restul lumii, drept pedeapsă pentru că fratele și dușmanul său primise aici azil politic. Cât de mult rău făcuse lumea aceasta ca să primească o pedeapsă atât de îngrozitoare? Și ce avea să se aleagă de

ea, dacă acel poet ciudat avusese dreptate în previziunile lui?

Nu apucă să-și încheie gândul, când un nou plesnet de copite îl înștiință că un alt călăreț își croia drum prin balta în care zăcea el. Răsuci capul chiar la timp ca să surprindă buzduganul cu lanț executând ultima rotire și pocnindu-l în tâmpla dreaptă. Căzu pe spate în apa mocirloasă, întrebându-se de ce stelele începuseră să pălească deasupra capului său, apoi totul se roti amețitor în jur și în el însuși, scufundându-l în bezna de dincolo de conștiință.

Capitolul 15

O voce de femeie țipă isteric la etajul de deasupra, apoi fu acoperită de înjurătura vulgară a unui bărbat. O clipă mai târziu, se auzi clopotul unui tramvai cu cai și două claxoane care păreau că se luaseră la întrecere. Alexandru Milovan deschise ochii și tavanul începu să se rotească încet deasupra sa. Îi închise speriat la loc, străduindu-se să-și amintească unde reușise să se îmbete atât de crunt, dar nu reuși. De regulă, nu bea decât rareori câte o bere, la Gambrinus, cu colegii de an, și nu se cherchelise niciodată, de când se știa. Dar dacă Popeștii se luaseră iar la harță însemna că era trecut bine de amiază, întrucât domnul Gavril Popescu se întorcea întotdeauna după ora 13 să servească prânzul, iar consoarta sa nu se dădea jos din pat înainte ca orologiul de la Postăvari să sune amiaza. Oare ce zi își alesese să mahmurească, un sfârșit de săptămână sau o zi oarecare? În acest din urmă caz, probabil că ar fi trebuit să se afle la cursuri și nu în pat.

Își încercă din nou norocul și, de data asta, soarta păru că ține cu el: tavanul stătea neclintit, acolo unde-i era locul, dar camera sa... ei bine, aceasta nu părea să fie camera sa, din clădirea aproape căzută într-o rână a ovreiului Moșera, ci una care îi semăna cu oarecare aproximație,

de parcă creierul său nu și-ar fi reamintit toate lucrurile care se găseau în ea.

Se ridică în șezut și privirea i se limpezi. Pe preșul scămoșat de lângă pat zăcea o cămașă udă și murdară de noroi, două șosete cu tălpile rupte și hamul pistolului său Bayard, dar arma nu se zărea nicăieri. Sub fereastră, pe spătarul unui scaun, atârna umedă haina sa cea bună. Trase pătura de pe picioare. Era numai în chiloți, iar pantalonii nu se vedeau nicăieri.

Dumnezeule, ce-am făcut? M-am îmbătat în Cișmigiu și am căzut în lac?

Întrebările îi zumzăiră câteva clipe prin cap, apoi se stinseră, fără ecou. Habar n-avea ce se întâmplase cu el. Iar cel mai rău lucru din lume, hotărî el, nu e să fii bolnav, ci să ți se rupă filmul. Să nu-ți mai amintești o anumită parte din viață. Pentru boli există doctori și medicamente. Există divinitatea care poate să intervină. Dar în cazul unei amnezii, nu există nimic care să-ți aducă din nou amintirile și să ți le vâre în memorie cu de-a sila. Trăiești numai cu conștiința faptului că o parte din trecutul tău tocmai a dispărut iremediabil. Că un hoț pe care nu-l vei cunoaște niciodată ți-a furat acest abur al vieții tale pierdute.

Făcu o sforțare și se ridică din patul care gemu stins în urma sa. Merse clătinându-se către fereastră, ocolind hainele ude. Afară era soare și cald, iar vrăbiile săgetau albastrul decolorat al cerului, în căutarea insectelor. Se afla în clădirea cunoscută de la intersecția străzii Ulmilor cu Calea Griviței. Undeva, în față, se vedea construcția masivă, ca de cetate feudală, a Băncii de Scont.

Sunt tot la ovreiul acela nenorocit, își spuse, înghițindu-și saliva amară, dar constatarea nu-l liniști deloc. Un gând nerostit i se învârtea prin minte, prevenindu-l că ceva nu era tocmai în regulă. Se desprinse de tocul cu vopseaua coșcovită, ocoli scaunul și intră în chichineața ce-i ținea loc de toaletă. Răsuci becul în dulia de deasupra capului și se holbă în oglinda mătuită. Ochii îi erau duși în fundul capului, iar pungile de sub ei erau vinete. Barba părea nerasă de câteva zile, iar pe antebrațul drept se vedea o cicatrice lungă, cărămizie. Pumnalul asasinului, își aduse aminte. Deschise robinetul ruginit, luă apă în pumni și o aruncă pe față. Atingerea ei îl făcu să se înfioare și, pentru o clipă, se văzu sub o pânză de apă neagră, spartă de copitele unor cai în goană. Tresări și deschise ochii. Se găsea în camera lui, iar trecutul apropiat refuza să se lase dezvăluit.

Merse până la primus și clătină ibricul. Era gol. Simțea atât de puternic nevoia să bea o gură de cafea fierbinte, încât îi lăsa gura apă. Se uită după punga de cafea și o văzu aruncată în cutia cu resturi. Trebuia să bea o cafea, cu orice preț. Se îndreptă spre dulap și deschise ușile. Luă de pe raft perechea de pantaloni de dril pe care o folosea atunci când alerga prin parc și cămașa cea veche, pe care nu o pusese încă în lighean, la spălat. Își căută pantofii, în spatele ușii, dar nu-i găsi. Se uită sub pat, sub scaun și pe balcon. Nu erau nicăieri. Descoperi papucii de iută, lângă valiză, îi scutură de praf și îi încălță. Nu se mai simțea atât de ametit, iar după ce avea să bea cafeaua sigur avea să se simtă mult mai bine și urma să analizeze ce era

de făcut în continuare. Găsi trei hârtii de zece mărci și câteva monede de un leu sub saltea, acolo unde știa că le ținea, pentru zile negre. Luă câte una din fiecare, hotărând că aceea era cu adevărat o zi neagră.

Pe holul întunecos mirosea a mâncare de varză, a ceapă tocată și a prăjeală. Pesemne că Andrea Chioveshi gătea, fie de plictiseală, fie că nu mai avea bani să mănânce în oraș. Păși cât mai ușor cu putință pe dușumeaua de lemn și se îndreptă spre scări. Pe covorașul din fața camerei lui Teofil Leoveanu, ajutorul de notar, era aruncat „Adevărul", ediția de amiază. Din titlul scris cu aldine uriașe al primei pagini, nu se zăreau decât trei cuvinte: „Regele a fost...", restul fiind ascuns de manșeta albă care lega ziarul pe mijloc.

Se opri o clipă, cu inima bătându-i tare. Atât de tare, încât se întrebă dacă nu cumva cei din spatele ușilor o auzeau și ei. Ce anume putea să scrie acolo despre rege, încât deși nici măcar nu citise întreg titlul, reușise să-l tulbure atât de tare? Trase cu urechea, dar nu auzi niciun zgomot. Se aplecă, luă ziarul, îl puse sub braț și se grăbi să coboare.

Strada era plină de soare, de praf, de vrăbii gureșe și de automobile. O sirenă suna grav, undeva, înspre Foișorul de Foc. Traversă, atent să nu fie lovit și, mai ales, să nu-și piardă papucii. Peste drum, o sută de metri mai sus, spre Griviței, era un bistrou unde luau cina muncitorii care erau ținuți peste program de vreun patron năzuros. Vara, nea Guriță scotea și trei mese pe trotuar și servea bere la borcan, vin la sticlă și cafea neagră, cu caimac. Doar una dintre mese era ocupată de un bărbat îmbrăcat în cos-

tum cu dungulițe albatre, gras și transpirat, care mânca ciorbă de burtă și se ștergea mereu cu șervetul pe chelie. Se așeză la masa alăturată și îi spuse lui nea Guriță de ce avea nevoie.

— Gata, șefu', vine îndată, acum e pe foc. Să fie cu caimac?

Dădu din cap în semn că da, putea să aibă și caimac, apoi își întinse picioarele sub masă, scoase ziarul și rupse manșeta. Desfăcu hârtia groasă și titlul își dezvălui întreg sensul său înspăimântător: „Regele a fost împușcat cu cinci focuri de pistol, în timp ce se plimba prin Cișmigiu!". Primul subtitlu preciza, cu litere italice, mari cât unghia: „Asasinul, fosta gardă personală a lui Corneliu Zelea Codreanu, a fost împușcat, la rândul său, de soldații de pază, în timp ce încerca să fugă". Al doilea subtitlu, ceva mai jos, anunța cu litere drepte: „Majestatea Sa a fost transportat de urgență la Spitalul Colțea".

Se aplecă într-o parte, icni și un val de vomă acră îi țâșni de pe buze. După câteva clipe, se ridică și dădu cu ochii de birtașul care stătea în fața lui cu ceașca de cafea, pe o tavă de lemn.

— Îți e rău, domnule?

Își șterse gura cu mâneca și răsuflă adânc. Stomacul începea să se potolească. Pe trotuarul vecin, o patrulă germană oprise un muncitor și îl legitima.

— Eu... am fost bolnav, răspunse, fără să-și recunoască vocea. Am stat multe zile fără să ies din casă. E adevărat ce... scrie aici?

Arătă cu palma titlul și clipi, deranjat de lumina soarelui.

Nea Guriță puse ceașca în fața lui și se așeză pe scaunul de alături.

— E adevărat. De ieri seară, Bucureștiul se află în carantină, nimeni nu intră, nimeni nu iese. Circulația pe timp de noapte a fost interzisă, iar legile speciale sunt puse în practică de armata germană. Primul-ministru l-a desemnat pe feldmareșalul Rommel să se ocupe de asta. Parcă am fi sub ocupație.

Bărbatul scuipă cu obidă și se aplecă peste masă.

— Se spune că asasinul ar fi un italian angajat de poliția secretă sovietică. Și că acesta ar fi semnalul declanșării unei invazii peste Nistru. Rommel a vorbit azi la radio și a ordonat populației să stea liniștită, întrucât lucrurile au reintrat sub control. Apoi a spus ceva cu adevărat ciudat: „Trăiască Regele!".

Împinse cu un deget în ceașca de cafea, mutând-o mai departe de el.

— Asta vrea să însemne, oare, că guvernul lui Miron Cristea intenționează să-l instaureze rege pe Mihai? E abia un copil, are numai 17 ani, ce-o să știe să facă, în condițiile astea aspre de război? Oricum ar fi, țării îi trebuie însă, repede, un rege.

— Da, răspunse, dus pe gânduri, cu privirile fixate în ceașcă. Îi trebuie un rege.

— Ferice de dumneata că ai fost bolnav și n-ai știut ce se petrece. Crâșmarul se ridică, scuturând cu șervetul câteva firimituri de pe masă. Dar vezi de nu umbla hai-hui,

că te ridică ăștia mintenaș și te aruncă după gratii. Și ține-ți actele aproape, că nu-i de glumă. Mai dorești ceva?

Clătină din cap, în semn că nu. Așteptă până ce nea Guriță intră în local și sorbi din cafeaua clocotită. Era neagră, tare și amară, exact cum îi trebuia ca să-l trezească din mahmureală. Dar oare chiar mahmureală se numea starea lui? Mai luă o gură și trase din nou ziarul mai aproape.

„Ieri seară, după orele 19, parcul Cișmigiu, vechiul loc de recreere al bucureștenilor, a fost închis de forțele militare din garda regală, pentru ca Majestatea Sa Carol al II-lea să poată avea parte de o plimbare liniștită, înainte de masa de seară, pe care ar fi trebuit să o ia în compania primului-ministru, a ministrului Duca și a ambasadorului german la București, Excelența Sa Gunther von Hassell. Din nenorocire, plimbarea regală avea să se încheie cu...".

Îndoi ziarul și îl lăsă în soare. O muscă mare, verde, bâzâi câteva clipe pe deasupra ceștii, apoi zbură către masa vecină, atrasă de mirosul de mâncare. Nu știa ce să facă. Dacă Bucureștiul era în carantină, nu putea să se urce, pur și simplu, în tren și să plece la Cernavoda, lăsând totul în urmă. În mod sigur, școala de agenți își închisese porțile, până la noi ordine, iar în cazul acesta resursele lui financiare nu aveau să-i ajungă mai mult de două-trei zile. Bine că apucase să-i dea banii de chirie lui Moșerea, altfel s-ar fi trezit aruncat în stradă.

Încurcată situație, își spuse. Undeva trebuia să existe o soluție, dar deocamdată nu se simțea în stare să o găsească. Împinse ceașca lângă ziar, puse alături moneda de un leu și se ridică, cu genunchii tremurând. Soarele

pripea aproape sufocant și după numai câțiva pași își șterse fruntea de transpirație cu dosul palmei. Afurisita de căldură, nu scăpa nicăieri de ea!

Simți o atingere pe cot și întoarse capul. La un pas în spatele lui, bărbatul în costum cu dungulițe albastre îl salută, cu degetul la panamaua albă.

— Am plătit, spuse repede, arătând cu degetul către masa cu ziarul. Am pus leul lângă ceașcă.

Bărbatul zâmbi șters, în timp ce clătina din cap.

— Nu e vorba de cafea, domnule Milovan. Trebuie să mergi cu mine la Siguranță.

Dintr-odată, toate spaimele neștiute care îl bântuiseră de la trezire năvăliră asupra lui, înșfăcându-l și tăvălindu-l în mocirla lor. Poate că asta avea legătură cu ceva din perioada despre care nu-și mai aducea aminte.

— Am făcut ceva? întrebă cu voce răgușită.

Bărbatul își scoase pălăria și își făcu vânt cu ea. Pe lângă ei trecu un tramvai, hurducăind pe șine. Clopoțelul de pe culoar scotea sunete stinse.

— Nu mă cunoști, nu-i așa, domnule Milovan? Numele meu este Constantin Maimuca și sunt director-adjunct al Siguranței.

Vârî mâna la piept și scoase de acolo o legitimație cartonată, pe care i-o vârî sub ochi.

— Nu, nu ai făcut nimic care să dispună o arestare a dumitale. Pe de altă parte, siguranța națională mă obligă să te rețin și vreau să cred că ai să mă însoțești, fără să fiu nevoit să iau măsuri de constrângere. Am mai mulți oa-

meni în zonă, gata să intervină, dacă va fi nevoie. Începând cu patrula de peste drum. Privește.

Ridică un braț și unul dintre soldați ridică, la rândul său un braț, în semn de salut hitlerist.

— E nevoie?

Ar fi fost nebun să se împotrivească. Clătină din cap.

— Merg unde îmi cereți să merg. Vreau să spun doar că n-am făcut nimic.

— Știu asta deja. Dacă făceai, nu eu veneam să te iau la sediu, ci patrula de peste drum. Te-ar fi săltat direct din patul pe care nu l-ai mai părăsit în ultimele 36 de ore. Am auzit când i-ai spus birtașului că ai fost bolnav.

— Nu mai știu. Cred că am fost. Nici acum nu mă simt prea bine.

— Atunci o să luăm o birjă. Dar, până pe Duduianu, întindem pasul puțin. O să-ți prindă bine să faci mișcare, iar eu o să verific dacă ne urmărește cineva. Poți să mergi singur sau îți ofer bastonul meu?

Arătă cu pălăria către masa unde stătuse. De scaunul alăturat atârna un baston maroniu, cu un cap de vultur în locul clasicului mâner drept.

— Cred că mă descurc.

— Ei, atunci nu are rost să mai așteptăm.

Se duse către masa lui, puse o bancnotă sub farfurie, își luă bastonul și reveni către el.

— Mergem?

Dădu din cap și porniră. După câțiva pași, întoarse capul și privi în urmă. Nu știa exact de ce, dar i se părea că o face pentru ultima oară. Un fir de vânt răsucea o hârtie

pe caldarâm, jucându-se cu ea ca pisicul cu șoarecele. Birtașul tocmai ieșise din spatele perdelei de tifon și lua banii, farfuria, paharul cu vin și ceașca de pe cele două mese. I se năzărise sau chiar îl văzuse clătinând din cap, în timp ce-i urmărea cu coada ochiului, așteptând să se îndepărteze? Pe trotuarul vecin, patrula îi dădu drumul celui interogat să plece mai departe și o apucă în sus, spre Calea Griviței, fără să se uite măcar o dată către ei. Mult mai în spatele lor, trei măturători, cu cercul verde al salubrității pe umărul stâng, își ridicară măturile de nuiele și porniră agale în direcția birtului.

Își potrivi pasul cu cel al lui Maimuca, hotărât să nu deschidă el primul discuția. Nu trebui să aștepte prea mult până ce acesta îl apucă de cot.

— Nu ești curios să afli de ce te-am urmărit și te-am reținut? Și, mai ales, de ce am ales să o fac eu, în persoană, în loc să trimit un comisar oarecare?

Tocmai treceau pe lângă zidul de cărămidă roșie al unei făbricuțe de plăci de teracotă. „Velvet" scria pe firma de tablă agățată deasupra intrării și Milovan nu știu dacă acesta era numele patronului ori al produsului pe care-l fabricau. Deasupra ferestrei duble din dreapta intrării văzu un portret mare al lui Goebbels, căruia nici retușurile ulterioare ale fotografiei nu reușiseră să-i îndulcească linia ascuțită a feței și colțurile gurii, care atârnau deasupra bărbiei înguste. O mână neîndemânatică scrisese cu vopsea neagră sub el cuvântul „Heil".

— Bănuiesc că există un motiv întemeiat, răspunse, apoi tăcu și se mulțumi să pășească în ritmul celuilalt.

Maimuca îi dădu drumul și nu zise nimic. Merseră așa o vreme, unul lângă celălalt, ca doi vechi prieteni care tocmai isprăviseră o discuție lungă și nu mai aveau ce să își spună.

Pentru o clipă, gândul îi fugi la cădirea lui Moșera și la discuția violentă dintre soții Popescu. Își aminti ce spaimă trăsese în prima dimineață când îi auzise. Nu își dorea să fie amestecat în vreo ceartă de familie și se rugase tot timpul cât durase disputa, cu urlete și vase trântite, ca nimeni să nu îi bată în ușă. Nu îi bătuse. Mai târziu aflase că scenariul se repeta cel puțin o dată pe săptămână, dar că totul se încheia cu pupături și cu un buchet mare de trandafiri, pe care domnul George Ivan Popescu, agent de vânzări la o firmă româno-germană, i-l trimitea consoartei de la birou, prin curier.

— În fine, îi reteză reveria directorul-adjunct al Siguranței Naționale a Regatului, ca să nu-ți vină ideea să întrebi chestia asta într-un moment nepotrivit, mi s-a ordonat să-ți relatez câteva puncte mai importante ale istoriei pe care o trăiești. Te simți în stare să mă urmărești?

Ridică din umeri.

— Sigur, de ce nu?

— Majestatea Sa Carol al II-lea a suferit o tentativă de asasinat, așa cum ai citit deja în ziar. Atentatorul l-a nimerit de cinci ori, dar, surprinzător, niciuna dintre răni nu a fost fatală. A fost transportat imediat la Colțea, dar pe drum a pierdut mult sânge, iar doctorilor le-a fost imposibil să-l scoată din comă. I s-a injectat un drog menit să-l mențină în starea aceasta până ce va putea fi transpor-

tat cu un avion la Berlin, în spitalul privat al Führer-ului. Între timp, guvernul s-a reunit în ședință de urgență și a analizat situația. În mod normal, pentru a putea fi guvernată, țara are nevoie de un parlament, de un guvern și de un rege. Dacă regele ar fi murit, succesiunea la coroană i-ar fi revenit prințului Mihai, chiar dacă este încă minor. Un comitet de regență ar fi condus Regatul un an, până la majoratul acestuia. Dar regele nu e mort, cu toate că nici în viață nu poate fi considerat. Parlamentul nu poate propune, deci, un comitet de regență. Actele emise de guvern nu pot deveni viabile fără semnătură regală. Situația pare, la o primă vedere, fără ieșire.

Un automobil Dodge negru, decapotabil, trecu încet pe lângă ei, rulând foarte aproape de bordură. Șoferul, îmbrăcat într-o livrea bogat ornamentată, cu o coroană mică pe umărul drept, îi salută cu mâna la caschetă.

— Unde să opresc, domnu' Maimuca?

— Mergi până la Banca de Scont și așteaptă-ne acolo.

— Am înțeles, să trăiți.

Mașina acceleră și dispăru într-un nor de fum.

— Înțelegi ce persoană importantă ești, domnule Alexandru Milovan? Ți s-a trimis unul dintre automobilele Casei Regale pentru a fi dus la Palat.

— Ce să caut eu la Palat? întrebă, hotărât să nu se mai mire de nimic.

— Să spunem că s-a hotărât să îi ții locul Majestății Sale, pe toată perioada cât nu e disponibil să domnească. Iar în cazul în care această stare se va prelungi pe o perioadă nedeterminată, până când principele Mihai va deveni major.

Se opri și se uită bănuitor la celălalt, încercând să-și dea seama dacă voia să își bată joc de el. Dar Maimuca îl privea serios, cu impenetrabilitatea unui Sfinx. În ochii verzi nu se observa nici măcar o undă de ironie. Aruncă o privire în jur. Ajunseseră în dreptul Conservatorului Kirlian, o școală superioară particulară pentru muzică de canto și operă. Prin ferestrele deschise veneau acorduri muzicale dintre cele mai diferite și doar de la ultimul geam de la etajul întâi răzbătea o voce de soprană, făcând arpegii.

— Să țin locul Majestății Sale... asta înseamnă să fiu rege, nu?

— Exact asta înseamnă.

— Credeam că tronul se moștenește pe linie familială. Chiar dacă uneori aceasta nu e directă, ca în cazul bătrânului rege Ferdinand. Dar eu nu fac parte din Casa Regală. Toată treaba asta e o farsă, bănuiesc.

Maimuca se uită în urmă, apoi în lateral. În cele din urmă se întoarse și-l apucă din nou de braț.

— Am eu aerul unuia care face farse atunci când situația internă a Regatului este așa cum este? Cred că nici domnul Constantin Tănase nu ar fi în stare să producă vreuna, dacă ar fi în locul meu. Iar el este cunoscut pentru farsele sale. Oricum, am auzit că e plecat cu trupa la Slatina, pentru un spectacol și nici gând să revină până ce nu va înceta starea de urgență. A cărei încetare sau continuare va trebui să o semnezi, în calitate de Rege. Pentru că, în mod surprinzător, domnule Milovan, faci parte din Casa Regală. Ești umbra regelui, dacă știi ce înseamnă asta. Am fost asigurat de bătrânul Buciuc Eliad că ți s-a explicat.

Umbra regelui... O luminiță sclipi speriată la capătul unui tunel plin de întuneric și i se năzări că aude un glas cunoscut care îi vorbește despre Elisabeta de Neuwied... despre principele Carol de Hohenzollern-Sigmaringen... despre Ferdinand și Elena Văcărescu... Dumnezeule, o istorie moartă reînvia sub pleoapele sale, aducându-l aproape de un tron la care nu se gândise niciodată altfel decât cu considerație și supunere, asemenea oricărui locuitor onest al Regatului.

— Există o Poliție Secretă?

— De ce întrebi una ca asta, domnule Milovan? Bărbatul cel gras scoase o batistă mare, albă, cu un chenar albastru, și își șterse fruntea și tâmplele de sudoare. Deși înaintau la pas, căldura era sufocantă. Știi foarte bine că dacă există și este secretă nu va afla nimeni despre ea, tocmai pentru că este secretă.

— Domnule Maimuca! Trebuie să-mi spuneți asta! E imperios necesar să aflu acum!

Abia când celălalt îi coborî mâna cu un gest ferm, realiză că-l scutura de reverele hainei. O chivuță care vindea semințe pe trotuarul vecin se uită curios la ei, în timp ce-și trăgea coșul mai aproape de rochia strident colorată. Se dădu rușinat înapoi și mormăi o scuză.

— Când veți ajunge la Palat, veți afla răspuns la multe din întrebările pe care vi le puneți acum, Maiestate.

Se trase speriat un pas înapoi.

— Nu înțeleg.

— În circa douăzeci de minute veți intra în Palat, iar rolul va începe fără nicio acomodare. Va trebui să-l jucați per-

fect, sire. Maimuca surâse, vag amuzat. Sunt, deci, primul dintre supușii voștri care vă urează o domnie fără probleme mari.

— Nici măcar nu semăn la față cu Carol, încercă o ultimă împotrivire.

— Ei, ba cum nu? Sunteți copia lui mai tânără cu 20 de ani, doar că fără mustață. Linia de sânge Singmaringen a trecut intactă de la unul la altul. Iar frizerul Palatului vă va machia într-o jumătate de ceas de nu o să vă mai recunoască nici măcar madam Lupescu.

— Madam Lupescu?

— Scuze, voiam să spun Regina Mamă.

Se priviră unul pe celălalt, vreme de câteva clipe, unul cu neîncredere și teamă, celălalt cu amuzament și maliție-zitate.

— Pot să spun nu?

Constantin Maimuca își atârnă bastonul de braț și scutură un fir de praf de pe reverul hainei.

— Când veți urca pe tronul familiei, veți putea spune ce doriți. Între anumite limite, firește. Pentru că veți fi rege. Până atunci, orice negație va fi o sentință la moarte semnată pentru execuție. Nimeni nu-și pierde vremea cu lucruri de genul acesta.

Își șterse transpirația cu dosul palmei. Maimuca scoase o altă batistă, perfect împăturită, și i-o întinse, cu eleganță. O refuză, cu un gest obosit.

— Să presupunem că refuz și că voi fi... hmm, ucis. Ce se va întâmpla cu tronul? Cu Regatul? Cu Carol?

— La ce v-ar mai interesa aceste lucruri, sire, dacă tot nu ați apuca să le mai vedeți?

— Pot să mă gândesc puțin la propunere?

Maimuca oftă și ridică palmele, într-un gest de predare.

— Sire, puteți să meditați la ce doriți, dar numai până la Banca de Scont, care tocmai se ivește de după colț. Mai departe ori vă preia automobilul și vă duce la Palat, ori gunoierii care ne urmează și vă lasă la groapa de gunoi de la Doamna Chiajna, unde mâine poliția va descoperi un cadavru necunoscut, pe care-l va înhuma la groapa săracilor, din Ferentari.

— Atunci nu-mi rămâne decât o alternativă.

— Da, sire. Și sunt convins că o veți alege, pentru că e cea mai bună.

Banca de Scont era o construcție pătrățoasă, cu un turn scund în partea dreaptă. Un gard de fier forjat o înconjura din toate părțile, iar în interiorul curții o haită de câini sărea în fața unui paznic care le arunca bucăți de pâine de pe o tavă de metal. Automobilul Dodge era oprit chiar în fața gheretei paznicului, iar șoferul aștepta lângă portiera deschisă, cu cascheta la subraț. Pe partea cealaltă a carosabilului era oprită o mașină militară, cu patru soldați, toți cu pușile în mâini. Un locotenent tânăr, cu petlițe negre cusute pe revere, stătea rezemat cu cotul de botul ei cenușiu și discuta cu șoferul.

Bărbatul în costum cu dungulițe se opri și îi puse o mână pe umăr.

— Mai sunt numai câțiva pași, sire.

— Ei, bine, nu am cum să păcălesc soarta, nu? Dacă vreau să trăiesc, trebuie să fiu rege.

— O alegere înțeleaptă, sire. Nici nu mă îndoiam că veți opta pentru ea. Din această clipă, oficial sunteți Carol al II-lea. Să nu vă faceți griji, șoferul știe despre ce e vorba.

— Nici măcar nu știu să vorbesc precum Majestatea Sa.

— Va dura cam o săptămână. George Vraca abia așteaptă să vă califice în nobila misiune de actor. Pentru că, nu, sire? – întreaga viață e o scenă, iar noi suntem obligați să jucăm rolurile ce ni s-au dat. Și acum, cred că trebuie să ne luăm rămas bun. Încă o dată, felicitări pentru alegere. A fost, ca de obicei, cea mai potrivită.

Își răsuci bastonul în palmă, se înclină adânc și așteptă ca el să pornească spre automobil. Alexandru Milovan se uită la picioarele sale încălțate în papuci ieftini de iută și se întrebă ce vor fi gândind șoferul și soldații despre el. La urma-urmei, mai avea vreo importanță?

— Domnule Maimuca.

— Sire.

— Domnule Maimuca, dacă aveți puterea de a face dintr-un nimeni un rege... Mă întrebam numai, ce și-ar putea dori de la un rege cel care i-a dat puterea să fie rege?

— Nu toate întrebările au un răspuns, sire.

— Poate. Totuși, ce și-ar putea dori Constantin Maimuca, dacă regele i-ar spune că îi va îndeplini orice dorință?

— Aș dori ca Majestatea Voastră să nu plece niciodată la Berlin ca să semneze tratatul cu Führer-ul Goebbels.

Simți cum i se taie picioarele. Își aminti de tabloul de pe peretele fabricii „Velvet" și își încleștă pumnii.

— Cu Führer-ul Goebbels?! Ce s-a întâmplat cu Adolf Hitler?

Maimuca își dădu panamaua pe creștet și se scărpină pe frunte.

— A fost ucis în Noaptea Cuțitelor Lungi de un adept al lui Ernst Rőhm. E o poveste veche și aproape uitată.

Dădu din cap, deși îi venea al naibii de greu să potrivească noile informații în lumea veche, pe care de-abia o părăsise. Ajunse la mașină din trei pași, puse piciorul pe scară și intră în cabina luxoasă. Papucul din piciorul drept se agăță de treaptă și căzu pe caldarâm. Șoferul se aplecă, îl luă și îl așeză pe mocheta roșie, alături de piciorul său. Apoi închise ușa, cu grijă, se urcă la volan, învârti cheia în contact și întrebă pe un ton neutru:

— Putem porni, sire?

— Sunt sigur că Majestatea Sa vrea să ajungă cât mai repede la Palat.

Vocea cu un ușor accent moldovenesc îi era cunoscută și chiar și chipul uscat, cu pomeți ridicați și chelie adâncă, cu favoriți lungi, tăiați englezește la jumătatea maxilarului, unit cu mustața albă, cu vârfurile pomădate și răsucite în sus părea desprins din imaginea unui vis avut de curând. Bătrânul stătea pe scaunul din față, aproape ascuns de spătarul înalt.

— Mă numesc Mihail Eminovici, sire, și am onoarea de a fi consilierul cultural al Casei Regale. Regina Elisabeta m-a numit în acest post, cu numai doi ani înainte de a închide ochii. I-am fost sfetnic devotat în privința culturii

regelui Ferdinand, iar acum sper să rămân la fel și sub domnia voastră.

— Ultimul mare poet romantic al Europei. Credeam... Tuși, ca să-și ascundă stânjeneala. De fapt, am fost sigur că ați murit în 1889, domnule Eminovici.

— Majoritatea celor care m-au cunoscut au crezut asta și, pentru mine, a fost mai bine așa. Vă închipuiți, sire, că poliția secretă austro-ungară m-a căutat până în primii ani ai acestui secol? Sora mea, Henrietta, a venit cu această idee și chiar a asistat la înmormântarea unui sicriu gol, pentru a da credibilitate farsei la care am luat parte. Dar asta e o poveste veche și prăfuită, nu aș dori să o deranjez pe Majestatea Voastră cu ea.

Stătea pe jumătate răsucit în scaun, cu un zâmbet șters pe buzele decolorate.

— Și ce faceți acum aici, domnule consilier cultural?

Mașina luă o curbă strânsă și Milovan alunecă spre dreapta, lovindu-se ușor cu umărul de geamul lateral.

— Îmi cer iertare, sire, dar circulația e aproape imposibilă în momentele astea, din cauza intrării de noi trupe germane în capitală, spuse șoferul, aruncându-și ochii în oglinda retrovizoare.

Oare mai întâlnise undeva privirea aceasta rece, asemănătoare unei oglinzi de gheață?

— Încerc să vă sfătuiesc. Mihail Eminovici își răsuci un vârf al mustății între degete. Să vă învăț cum e să fii rege. Ce obligații și îndatoriri aveți. În cine să aveți încredere și în cine nu. Lucruri de genul acesta.

Își strânse brațele în jurul trupului, ca și când i s-ar fi făcut frig. Trăia în mijlocul unei conspirații atât de mari, încât depășea puterea de imaginație a oricărui vis.

— Și în dumneavoastră, domnule Eminovici, de ce-aș avea încredere?

— Pentru că... Bătrânul își izbi palmele una de alta și râse ascuțit. Îmi cer iertare, Maiestate, dar întrebarea mi s-a părut foarte bine plasată. Aproape că nu mă așteptam la ea. Răspunsul corect cred că ar fi următorul: pentru că, realmente, aveți nevoie de mine ca să nu treziți suspiciuni celor din jur. De exemplu, peste exact... Scoase din buzunarul de la jiletcă un ceas mare, cu capac de argint, îl desfăcu, se uită la el, apoi închise capacul și îl băgă la loc. Peste exact două ceasuri și 47 de minute aveți întrunire cu Consiliul Mic al Coroanei, la care participă Primul-ministru, chestorul-șef al poliției Capitalei, Vasile Obogeanu, ministrul de externe Nicolae Titulescu și Regina-mamă. Vă sfătuiesc să-l trimiteți în locul dumneavoastră pe mareșalul Palatului, domnul Urdăreanu, care de altfel a și pregătit răspunsurile pe care Regele ar fi trebuit să le dea la această ședință de urgență. Sunteți de acord cu acest aranjament?

— Pot să spun nu?

Bătrânul clipi, apoi zâmbi.

— Puteți, sire. Dar nu ar fi indicat.

— Atunci, fă cum știi că este cel mai bine. Trimiteți-l pe mareșal.

— Eram sigur că veți lua cea mai corectă decizie. Ca de obicei.

Era cumva o urmă de maliţiozitate abia ascunsă în vocea bătrânului poet? N-ar fi putut să spună şi nici nu voia să cerceteze acest aspect. Privi în ceafa şoferului, dar acesta stătea imperturbabil în scaunul său, cu privirile fixate pe şosea. Ştie când nu trebuie să asculte, îşi dădu seama. Este un om din anturajul Curţii, trebuie să fie bine dresat ca să reziste acolo.

— Mi se pare că aveţi o vârstă, domnule Eminovici. De ce nu v-aţi pensionat? De când v-a numit pe funcţie bunica mea au trecut câţiva ani buni. Aţi fi avut mai mult timp pentru poezii.

Bătrânul râse din nou, întorcându-se către parbriz. Dincolo de el se vedeau coroanele verzi ale copacilor din Cişmigiu.

— Cine mai citeşte azi poezii, sire? Mi se pare cu mult mai interesant să poţi să scrii istorie. Cel puţin aceasta se va preda în şcoli până la sfârşitul lumii. Iar istoria este, la urma-urmei, o poezie în versuri albe a societăţii umane. Care, cumva, în afară de prozatori, are nevoie şi de poeţi care să-i aducă o pată de culoare, nu credeţi? Domnul Constantin Vraca o să vă spună cu totul altceva, pesemne, dar domnia-sa este actor şi scena i se pare singura existenţă reală, într-o lume de lumini şi umbre.

— Într-o lume de lumini şi umbre, repetă încet.

O formulare perfectă a unei situaţii incerte, în care adevăratul rege, cel care îşi proiecta umbrele pe faţa societăţii, se pregătea să treacă Marele Prag, iar una dintre umbrele sale prindea consistenţă, pregătindu-se să-i ia locul.

— Domnule Eminovici, ați auzit de un oraș numit Slatina?

Bătrânul bătu darabana cu degetele în torpedoul din lemn de teck. Șoferul îi aruncă o privire furișă, în timp ce schimba vitezele. O privire ca o lamă de gheață, incredibil de transparentă și de lipsită de strălucire. Oare unde o mai văzuse, în zilele trecutei sale vieți?

— De un târg Slatina, da. Pe vremea când m-am născut, pe ruinele lui, boierul George Sturdza și-a construit un conac uriaș și a populat regiunea cu țigani robi, aduși de dincolo de Olt.

— Știți ce anume a distrus acel... târg de demult?

— O cotropire turcească. Poveștile vechi vorbesc despre o oaste nesfârșită ce ar fi năvălit de nicăieri în Țara Românească și, după ce a pustiit totul de-a lungul râului, de la izvoare până la vărsare, a dispărut la fel cum apăruse. Eu cred, însă, că e vorba despre o năvălire tătară sau cazacă de dincolo de Nistru. Am găsit o consemnare, în acest sens, într-un letopiseț din veacul al XVII-lea, în biblioteca Palatului. De ce vă interesează, sire, o astfel de istorie străveche?

Pentru că acolo au trăit oameni! îi veni să strige, dar se mulțumi să strângă buzele. Oameni care au murit și pe care n-avea să-i mai revadă niciodată. Un război violent, arzând veșnic totul în calea sa. Un tăvălug de foc, imposibil de oprit. Oare toată viața sa anterioară fusese trăită zadarnic?

— Să-mi amintiți, domnule Eminovici, să trimit o coroană în acele locuri. Și să plătesc o slujbă religioasă pen-

tru sufletele celor ce au trăit cândva acolo. Măcar atât pot să fac pentru ei.

— Da, sire, răspunse sec bătrânul, fără să se întoarcă.

Oare umbra Mariei Asanina Paleologhina îl va ierta vreodată?

Parbrizul mașinii lucea albăstrui în lumina filtrată printre frunze. Ca o apă străveche, curgând ușor la vale, în amurgul timpului. Un zeu Donaris împărțind lumea în cioburi, pe malurile sale verzi mărginite de sălcii și plopi.

Oftă, se așeză mai bine în scaun și se pregăti să dea ochii cu Palatul Regal. Era un sfârșit de vară incredibil de cald, de prăfos și de lipsit de farmec. Perfect pentru a deveni rege.

Sfârșit

Atacați Legiunea!
&
Lichidați-l pe Rommel!
de Aurel Cărășel

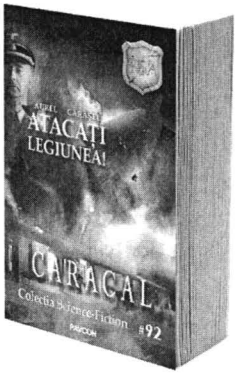

*"Cărțile 1 și 2 din Seria **RSA**, subseria **Reziduuri cronozofice**, o epopee fantastico-polițistă captivantă și de neuitat!"*

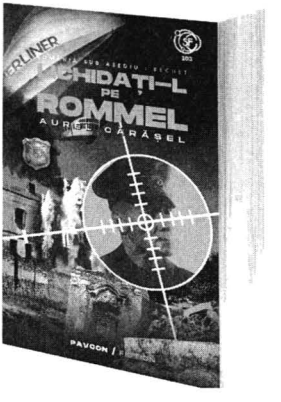

Tânărul agent Alexandru Milovan este personajul principal în toate cele cinci cărți care formează subseria *Reziduuri cronozofice*, un tur de forță oferit nouă de maestrul Aurel Cărășel, în cadrul unuia dintre cele mai iubite proiecte literare ale sale, denumit *Ținuturi imaginare în Regatul Român – august 1938.*

Fiecare carte în parte este o capodoperă, însă doar împreună cele cinci volume creează imaginea uluitoare a unei lumi sparte în miliarde de lumi-ciob, aflate în căutare încă de la... facerea Lumii.

Titluri: *Atacați Legiunea! / Lichidați-l pe Rommel!*
Autor: *Aurel Cărăşel*
Nr. pag.: *294 + 408*
Colecția Science-Fiction: *#92 şi #103*
Comandați-le de pe: *www.pavcon.ro*

– Nu înțeleg, făcu năucit bărbatul.
– A trimis o umbră. O sosie. Un personaj care seamănă destul de bine cu el, care știe câteva coduri de etichetă și de protocol regal și poate să-i imite semnătura. Fiecare cap încoronat are doi sau trei astfel de înlocuitori.
– O umbră, repetă el, în cele din urmă. Ce putere de decizie ar fi avut o umbră în întâlnirea cu reprezentanții marilor puteri?
– Toată puterea de decizie necesară. De fapt, totul a fost hotărât cu mult timp înainte, în cancelarii. Aici nu se aducea decât semnătura și parafa. Semnătura nu trebuia neapărat să fie cea originală. Parafa este aceea care contează. Ceea ce nu înțelegeți voi e faptul că întâlnirea de aici, din Slatina, este doar o fantoșă, o imagine frumoasă pentru ochii lumii. Pentru fotografii ziarelor de pe bătrânul continent. În realitate, actele au fost semnate cu câteva luni în urmă, iar dispariția unei umbre, în cele din urmă, nici măcar nu va fi luată în seamă.

ISBN 978-606-9057-80-3
9 786069 057803
www.colectiasf.ro